O nouă atitudine

o inițiativă S.I.P. Județul Hunedoara

Învățământul românesc între tradiție și modernism

”Cadrul didactic: statut actual și soluții”

Lucrările simpozionului ”Învățământul românesc între tradiție și modernism” desfășurat în cadrul manifestărilor ”Săptămâna educației 2014”

S.I.P. HUNEDOARA

SĂPTĂMÂNA EDUCAȚIEI

29 septembrie-05 octombrie 2014

Învățământul românesc
între tradiție și modernism
”Cadrul didactic: statut actual și soluții”

Învățământul românesc
între tradiție și modernism
”Cadrul didactic: statut actual și soluții”

Lucrările simpozionului ”Învățământul românesc între tradiție și modernism”
desfășurat în cadrul manifestărilor ”Săptămâna educației 2014”

Simpozionul ”Învățământul românesc între tradiție și modernism”, cea de a patra ediție, s-a desfășurat în cadrul manifestărilor ”Săptămâna educației”, organizate de Sindicatul Învățământ Preuniversitar Hunedoara în perioada 29 septembrie - 5 octombrie 2014.

Tema acestei ediții a simpozionului a fost ”Cadrul didactic: statut actual și soluții”.

Simpozionul s-a desfășurat sub coordonarea unei echipe formate din:
Paul Rusu
Victor Bratu

Coordonarea apariției acestui volum a fost realizată de Sindicatul Învățământ Preuniversitar Județul Hunedoara prin:
Victor Bratu
Paul Rusu.

Sindicatul Învățământ Preuniversitar Județul Hunedoara, coordonatorii simpozionului și coordonatorii acestui volum nu își asumă responsabilitatea cu privire la conținutul lucrărilor, aceasta revenind autorilor.

Volumul nu cuprinde lucrările care nu s-au încadrat în tematica simpozionului. Verificarea prin sondaj a caracterului original al lucrărilor a condus, de asemenea, la eliminarea din cuprinsul volumului a unei serii de lucrări.

ISSN 1844 - 203X
Deva, 2014

Sindicatul Învățământ Preuniversitar Județul Hunedoara
Deva, 330065, str. Gheorghe Barițiu, nr. 2
tel/fax: 0254 211 642
e-mail: sip@siphd.ro
www.siphd.ro

Educația, o problemă socială?

Cuvânt înainte

O problemă socială este definită ca o situație, stare, factor, proces etc. perceput negativ de către un segment important din populație pentru a cărei modificare este necesară intervenția, acțiunea indivizilor. O astfel de definire a problemei sociale presupune două condiții pentru încadrarea în categorie. Una vizează existența a ceva problematic, a unui ”obiect”, iar cea de a doua conștientizarea a ceea ce este problematic.

Lărgirea câmpului de discuție, ne permite să identificăm chiar mai multe condiții, o problemă dovedindu-se socială dacă:

- este o sursă majoră de dificultăți;
- afectează sau se presupune că va afecta un număr mare de persoane;
- este cauzată de acțiunea sau inacțiunea oamenilor sau a societății în general;
- este o situație cunoscută de oameni;
- este incompatibilă cu valorile acelor oameni;
- societatea sau cel puțin o parte a societății consideră necesar să acționeze pentru a schimba respectiva situație nefavorabilă unui număr semnificativ dintre membrii săi.

Fiecare dintre aceste condiții, în măsura în care ceva problematic le îndeplinește și se constituie ca problemă socială, se poate dovedi un câmp de cercetare. Capacitatea de a formula soluții se va naște în funcție de ceea ce cercetarea derulată va permite să se pună în evidență.

Considerând educația, transformarea condițiilor de mai sus în întrebări ar trebui să ne permită, destul de rapid, aprecierea măsurii în care educația, iar în prelungire statutul dascălilor în societatea românească actuală, constituie o problemă socială.

Cu alte cuvinte, este educația o sursă majoră de dificultăți? Răspunsul, fără drept de apel, având în vedere întregul ”cor” care deplânge rezultatele acesteia în permanență, este unul afirmativ. Un răspuns asemănător avem și în ceea ce privește întrebarea privind numărul celor afectați, fiind vorba, în cele din urmă, de întreaga societate.

Ce anume determină însă ca educația să se constituie într-o problemă socială? Acțiunea sau inacțiunea oamenilor, a societății în general? În ce ne privește, nu am numi, în primul rând, nici acțiunea, nici inacțiunea, ci mai curând ipocrizia. Avem o societate de o ipocrizie fără margini. În timp ce părinții și cei apropiați îi îndeamnă pe tineri (cu responsabilitate?) să ia în serios educația, fundația pe care se clădește o viață de calitate din toate punctele de vedere, societatea îi bombardează, prin toate canalele media și prin exemplele personale ale celor din jur, cu o imagine a reușitei în viață în care educația nu pare să constituie un avantaj, ba dimpotrivă. Îmbogățiții peste noapte, numiți generic ”oameni de afaceri”, oamenii politici, înainte sau după aceea îmbogățiți, consoartele oficiale sau neoficiale ale celor îmbogățiți sau ale celor ajunși (indiferent de contextul ”ajungerii”) sunt de fapt cei care, la o cât de sumară privire, par a fi valorizați ca modele sociale. Tinerele sunt sfătuite să devină doctorițe și profesoare, în timp ce toată lumea prețuiește planificarea celor trei ore de sală, trei ore la salonul de înfrumusețare și trei ore de bronz, pentru a arăta cât se poate de bine. Tinerii sunt împinși spre a deveni ingineri, constructori, spre a dobândi o meserie care să le asigure viitorul, lor și viitoarei lor familii, în timp ce valorizarea socială înclină spre un macho strigând ”fetița” în timp ce coboară dintr-un BMW.

Desigur, toate acestea însoțite de veșnicele lamentări oficiale care, pornind de la caracterul nobil al acestor profesii, al profesiei de dascăl, pentru a rămâne la ceea ce ne interesează, varsă câteva lacrimi pentru cât de mult trebuie să muncești (desigur, s-a auzit exprimată de la cel mai înalt nivel, și optica adversă) și pentru cât de umilitor este să trăiești la limita subzistenței (probabil banii dați pentru cele trei ore de sală amintite mai sus).

Evident, este vorba și despre acțiune, respectiv și cu precădere de excesul de reformă. Orice reformă educațională nu a făcut decât să accentueze disfuncționalitățile sistemului. Nimeni dintre decidenții care și-au manifestat puterea de-a lungul timpului nu pare să fi înțeles că o reformă nu este ceva legat de un moment, ci un proces. Nici unul dintre decidenți nu pare să fi înțeles că nu orice conținut poate fi forțat să intre în orice formă. Am avut... și avem serie după serie de reforme, fără ca vreuna dintre acestea să plece de la starea reală a

sistemului și să încerce, nu să modifice, ci doar să fiabilizeze lucrurile. Cu atât mai puțin a încercat să finalizeze cineva o reformă.

Probabil cel mai bun exemplu în acest sens este ”epopeea” legii actuale a educației din ultimii ani. După semnarea în 2008 a Pactului Național pentru Educație (inițiativă care nu a fost urmată de acțiuni concrete), au existat două inițiative în ceea ce privește o lege a educației, propuse aproape simultan: Codul Educației, propus de Ecaterina Andronescu (la momentul respectiv ministru al educației) și pachetul de legi propus de o comisie prezidențială, “comisia Miclea”. Nici una dintre aceste două propuneri nu s-a finalizat. După interimatul asigurat de Emil Boc (și câteva luări de poziție ale acestuia cu privire la viziunea sa asupra educației), noul ministru al educației, Daniel Funeriu, a pregătit o a treia variantă a Legii Educației Naționale, care a fost promulgată și publicată în Monitorul Oficial în ianuarie 2011. Contestabilă aproape din orice punct de vedere, dar mai ales în ceea ce privește aplicabilitatea sa, legea a intrat totuși în vigoare, fiecare dintre obiecțiile aduse în momentul promulgării sale (nu a existat o dezbatere concretă asupra conținutului său) dovedindu-se în cele din urmă întemeiată.

Fără putință de a deveni într-adevăr o lege a educației din România, acest act normativ, începând cu momentul imediat următor schimbării guvernamentale, a intrat într-un lung proces de ”cârpeală”, în pofida tuturor eforturilor de a repara ”stricăciunile” aduse educației românești devenind din ce în ce mai evident că este nevoie, după numai trei ani, de o altă legislație, una care să reașeze lucrurile pe un făgaș normal, dar mai ales o legislație care să nu uite, să nu ignore la propriu cadrele didactice și statutul acestora. Rămași, din punct de vedere legislativ și social, doar furnizori de servicii educaționale, un serviciu printre toate celelalte servicii sociale, dascălii nu mai pot fi dascăli, termenul nemaifiind decât o etichetă pe care a ajuns să considere oricine că și-o poate asuma.

Toate acestea înseamnă, desigur, că situația este cunoscută de oameni. Chiar foarte cunoscută, având în vedere deplângerea educației la toate nivelurile. O conștiință, încă o dată, ipocrită însă, ceea ce ridică problema incompatibilității cu valorile oamenilor, societății românești actuale. Există într-adevăr o incompatibilitate între educație cu tot ceea ce implică ea, până la atitudinea față de și a cadrelor didactice, și valorile sociale?

Scurt istoric legislativ al statutului cadrelor didactice
în loc de prefață

LEGE nr. 1.150 din 25 noiembrie 1864 asupra instrucțiunii a Principateloru-Unite-Române
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL din 25 noiembrie 1864

Prima dintre legile educației, în înțeles modern, în spațiul românesc este *Legea asupra instrucțiunii publice*, promulgată prin decret la 25 noiembrie 1864. Ea avea la bază câteva principii, care ulterior vor demonstra evoluția și modernizarea învățământului românesc, cum ar fi: obligativitatea și gratuitatea, egalitatea sexelor la învățătură, unitatea școlară elementară la sat și oraș, înființarea învățământului tehnic profesional, detașarea învățământului mediu de cel superior etc. În cadrul „*Dispositiuni generali*”, „*instrucțiunea*” era împărțită în două categorii: publică și privată. Cea publică era divizata în: primară (școli primare la sate și orașe), secundară (licee, gimnazii, școli reale, de bele arte, profesionale - pentru băieți, școli secundare de fete) și superioară (cu 4 facultăți: litere, științe matematico-fizice, drept și medicină). Tot aici, în cadrul dispozițiilor generale, se precizează și principiile obligativității și gratuității. Corpul didactic era împărțit în patru grade: învățători sau învățătoare, pentru școlile primare sătești; institutori sau institutoare, pentru școlile primare orășenești; profesori de școli secundare, profesori de facultăți.

Partea a II-a a acestei legi, intitulată „*Despre corpulu insarcinatu cu invetatura și cu administrarea speciale a scoleloru*” este dedicată cadrelor didactice, precizând aspecte care privesc formarea acestora, dar și aspecte care țin în mod direct de statutul lor. Spre exemplu, în ceea ce privește modul de numire, apare deja diferența între ceea ce numim astăzi cadre didactice titulare și cadre didactice suplinitoare: ”*364. Numirea definitivă a invetatorilvr satesci se va face prin decisiune ministeriale, data în forma art. 14; numirea institutorilor și institutricilor, precum și a profesorilor, se va face prin decretu Domnescu. Numirea invetatorilor și institutorilor la scolele înființate și întreținute de comune, se va face de ele prin autorisatiune ministeriale. 365. Numirea provisoria a invetiatorilor satesci se va face de prefectulu județului, după recomendarea revisorului acelui județu; numirea provisoria a institutorilor și institutricilor, precum și a profesorilor, se va face prin decisiune ministeriale data în forma art. 14.*”

Tot în cadrul acestei legi, chiar dacă la finalul său, Secțiunea a III-a este intitulată explicit „*Despre drepturile și datoriele profesorilor, institutorilor și invetatorilor*”, drepturile specifice conferite membrilor corpului profesoral fiind relativ puține: caracterul inamovibil al profesorilor titulari, scutirea de serviciul militar și dublarea salariului învățătorilor după 12 ani de serviciu.

LEGE asupra învățământului secundar și superior din 28 martie 1898, cu modificările introduse prin legea promulgată cu decretul regal nr. 2727 din 9 iulie 1901
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 116 din 25 august 1901

Legea învățământului secundar și superior, prima dintre legile reformatoare ale lui Spiru Haret, aduce o îmbunătățire clară a învățământului secundar și superior. În ceea ce privește cadrele didactice, se aduc modificări procesului de recrutare a profesorilor, fiind introdus examenul de capacitate, care înlocuiește vechiul concurs pentru ocuparea catedrelor vacante. Pentru a fi admis la acest examen, candidaților li se cerea pe lângă diploma de licență și actul doveditor urmării unui curs de pedagogie în cadrul Universității și urmarea conferințelor și lucrărilor practice ale unui seminar pedagogic. ”*Secțiunea VI*” a legii, intitulată ”*Drepturile și datoriile corpului didactic secundar*” se constituie de altfel într-un prim și veritabil statut al personalului didactic, care debutează cu precizări relative la salarizarea acestora: „*art. 35 - Apuntamentele membrilor corpului didactic secundar se compun: din o parte fixă, numită „leafă”, și din o parte variabilă, numită „gradațiune”. art. 36 - Leafa va fi: De 300 lei pe lună pentru profesorii de licee și gimnazii; De 250 lei pe lună profesoarele de școli secundare de fete de gradul I și II; De 200 lei pe lună pentru profesorii de religie; De 180 lei pe lună pentru maiești. Aceste cifre vor fi micșorate cu 20% pentru suplinitori.*” (într-un moment în care 1 kilogram de pâine costa aproximativ 0,23 lei, 1 kilogram de zahăr aproximativ 1,13 lei, iar 1 kilogram de brânză de oi era 1,05 lei; indemnizația învățătorilor era de 150 lei pe lună).

Norma didactică, pentru profesorii și maiștrii din școlile secundare, este stabilită la („*până la*”) 12 ore de curs pe săptămână (salariul neputând fi mai mic decât cel cuvenit pentru 12 ore, având posibilitatea de a lua ore la plata cu ora, în specialitate, și de a fi plătiți suplimentar (20 de lei pe lună pentru profesori, 15 lei pentru profesoarele din școlile normale și 10 lei pentru maiștri și profesorii de religie). Din momentul în care aceste ore suplimentare erau primite, ele nu îi puteau fi luate decât în cazul modificării programelor sau a desființării unor clase. ”*Gradațiunea*” reprezenta o creștere a salarizării, obținută, atât de cadrele didactice definitive, cât și de cele provizorii, pe măsură ce se acumula vechime în funcție: „*10% după 5 ani (...); 20% după 10 ani (...); 30% după 15 ani (...); 40% după 20 de ani de funcționare*” (calculul era realizat la norma de bază). Vârsta maximă până la care se putea profesa era de 65 de ani, existând însă posibilitatea ca după 30 de ani de serviciu, ministerul, motivat, să ”*pună din oficiu la pensiune pe un membru al corpului didactic*”. Era însă totodată interzis membrilor corpului profesoral exercitarea oricărui „*comerț și al oricărei profesiuni incompatibile cu demnitatea caracterului lor sau cu îndatoririle funcțiunii*”, inclusiv activitatea didactică în cadrul învățământului privat.

LEGE nr. 79/1928 pentru învățământul secundar, promulgată prin decretul nr. 1308 din 8 mai 1928
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL din 15 mai 1928

Următoarea modificare a legislației educației din spațiul românesc este adusă de legea promulgată în 1928. În cadrul acesteia, statutul cadrelor didactice face obiectul ”*Secțiunii III Personalul didactic al școalelor secundare*”, care cuprinde: ”*Capitolul VI Condițiunile de numire. Modul de recrutare*”, „*Capitolul VII Alcătuirea catedrelor. Transferările. Numirea. Defintivarea și trecerea la pensie a profesorilor și maeștrilor din învățământul secundar*”, ”*Capitolul VIII Drepturile și datoriile corpului didactic secundar. Concedii. Detașări*”, „*Capitolul IX Distincțiuni și recompense*”, „*Capitolul X Pedepsele corpului didactic secundar. Prescrierea și radierea pedepselor. Îndepărtarea din învățământ. Suspendarea din învățământ*”, „*Capitolul XI Mijloacele de perfecționare a membrilor corpului didactic secundar*” și „*Capitolul XII Salariile corpului didactic secundar*”.

Modificarea legislativă păstrează diferența între cadrele didactice titulare și suplinitori, dar norma didactică crește la 15 ore la materiile de studiu (18, 20 sau 24 de ore pentru maiștri), cu posibilitatea reducerii normei la 12 ore după 20 de ani de vechime), fără a putea fi schimbată structura acesteia (apare însă posibilitatea redistribuirii orelor suplimentare în fiecare an). Pensionarea se face tot la 65 de ani; se menține interdicția exercitării comerțului sau a altor profesii incompatibile, inclusiv predarea sau deținerea de funcții în învățământul privat, dar apare posibilitatea unui concediu plătit de maxim 6 luni pentru studii în străinătate după depășirea unei vechimi de 10 ani în învățământ. O noutate deosebită o constituie apariția capitolului privind distincțiile și recompensele, unde sunt amintite adresa de mulțumire publică, medalia ”Răsplata muncii” și gradația de merit. În ceea ce privește salarizarea, ea se face printr-o altă lege, în cea specifică educației stabilindu-se drepturi precum: egalitatea salariilor de bază între titulari și suplinitori, plata orelor suplimentare, acordarea gradației (partea variabilă din salariu) - „*creșterea periodică a lefii profesorilor și maeștrilor titulari - provizorii sau definitivi - care li se dă potrivit cu timpul lor de serviciu în corpul didactic, în chipul următor: 25 la sută după 5 ani; 50 la sută după 10 ani; 75 la sută după 15 ani; 100 la sută după 20 de ani; 125 la sută după 25 ani*” (gradația nu se acorda însă suplinitorilor), văduva unui profesor sau maistru titular primind „*o îndemnitate egală cu leafa pe timp de trei luni cu gradația întreagă și accesoriile profesorului sau maestrului decedat*”. De asemenea, se introduce degrevarea directorilor de unități școlare (fără posibilitatea platei cu ora), la care se adaugă o diurnă egală cu 1/2 din salariul de profesor, gratuitatea locuinței în localul școlii, iluminatul și încălzirea acesteia (în cazul în care nu era disponibilă o astfel de locuință, se acorda un spor la salariu de 10-25%)

LEGE nr. 6/1969 privind Statutul Personalului Didactic din Republica Socialistă România
PUBLICATĂ ÎN: BULETINUL OFICIAL din 14 martie 1969

După 1948 învățământul românesc se modifică radical, pe măsura instalării dictaturii comuniste. Prima dintre aceste schimbări este adusă de *Decretul nr. 175 pentru reforma învățământului din 3 august 1948*. Atât aceasta, cât și cele care îi vor urma, vor amputa drastic, pentru prima dată, unele dintre drepturile obținute de către cadrele didactice de-a lungul timpului, chiar dacă statutul cadrelor didactice va deveni obiectul unei legi

speciale. Pe lângă toate precizările privind ceea ce se denumește mișcarea personalului didactic și perfecționarea acestuia, insistând asupra drepturilor specifice, sunt totuși de amintit: norma didactică de 18-20 de ore de curs (24-30 pentru maiștri), concediul de odihnă anual plătit de 62 de zile calendaristice (31 de zile pentru personalul de conducere, îndrumare și control), salarizarea în conformitate cu legislația muncii (cu posibilitatea reducerii duratei trecerii de la o gradație la alta a stagiului în învățământ de la 5 la 4 ani în anumite condiții), transformarea orei de dirigenție din oră suplimentară în indemnizație lunară, posibilitatea obținerii gradației de merit după 25 de ani de vechime în învățământ și posibilitatea obținerii unor ajutoare materiale în condițiile legilor (spre exemplu, ajutor în materiale de construcție pentru construirea unei locuințe personale).

LEGE nr. 128/1997 privind Statutul Personalului Didactic
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL din 16 iulie 1997

Legea care consfințește cu adevărat un statut al personalului didactic este adoptată, la inițiativa doamnei Ecaterina Andronescu, în anul 1997, în cadrul său regăsindu-se atât drepturi specifice anterioare perioadei de până la anul 1989, cât și drepturi obținute prin demersurile organizațiilor sindicale din educație începând cu 1990.

Referindu-ne doar la câteva dintre drepturile specificate în cadrul acestei legi, putem aminti: calitatea de titular al sistemului de învățământ (și întreaga mișcare a personalului didactic aferentă); pensionarea cu trei ani înainte de vârsta standard fără diminuarea pensiei; decontarea cheltuielilor de navetă la și de la locul de muncă; reducerea normei didactice pentru personalul de predare cu peste 25 de ani vechime; recunoașterea titlului științific în sistemul de învățământ preuniversitar; acordarea unei indemnizații de până la 80% din salariul pentru personalul didactic de predare care lucrează în mediul rural sau în zone izolate; spor specific acordat personalului din casele de copii și din învățământul special, tranșe suplimentare de vechime acordate la 30, 35 și la peste 40 de ani vechime în învățământ; acordarea de gradații de merit și salarii de merit; acordarea sporului de stabilitate de 15% după 10 ani de vechime neîntreruptă în învățământ; acordarea unui spor de 3% pentru solicitare neuropsihică pentru fiecare tranșă de vechime în învățământ; acordarea primei de instalare; posibilitatea beneficierii de sporuri bănești de către șefii de catedră, de comisii și de colective metodice, de cercuri pedagogice și de consilii consultative de specialitate (o prevedere care nu a fost însă aplicată niciodată până în momentul abrogării legii); un spor de 10-25% pentru coordonatorii de practică pedagogică etc.

Chiar dacă până la acordarea efectivă a acestor drepturi au trecut uneori câțiva ani sau a fost necesară declanșarea de către organizațiile sindicale a numeroase procese, în orizontul anilor 2007-2008, prevederile acestui statut erau aplicate aproape în totalitate, ceea ce, pe lângă delimitarea clară a profesiei didactice și susținerea specificului său la nivel social, a permis și o creștere constantă a veniturilor personalului didactic, în pofida unor salarii de bază rămase la un nivel coborât în raport cu media economiei.

LEGE nr. 1/2011 a Educației Naționale
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL din 10 ianuarie 2011

După puțin peste 50 de ani de existență a unui statut al personalului didactic, ca formă legală de consfințire a specificului profesiei didactice, sub ministeriatul domnului Funeriu se decide, într-un elan de ”reformă de dragul reformei”, anularea acestei situații, o dată cu promulgarea noii legi a educației. Redus la *Titlul IV* al noii *Legi a Educației Naționale*, *Statutul personalului didactic din învățământul preuniversitar*, pe lângă toate prevederile legate de formarea profesională și mișcarea personalului didactic (aceasta însăși drastic amputată, mai ales prin dispariția ideii de titular al sistemului de învățământ), mai cuprinde, pe lângă menținerea normei didactice de 18 ore și posibilitatea acordării gradației de merit, doar enumerarea unei serii de distincții a căror acordare nu a beneficiat încă de un regulament care să facă efectiv posibil acest lucru, reconfirmarea concediului de odihnă cu o durată de 62 de zile (de această dată, lucrătoare) și posibilitatea unui concediu plătit cu durata de 6 luni (acordabil în condiții deosebit de stricte).

Noua lege, care reprezintă a doua amputare a drepturilor specifice cadrelor didactice după cea operată de către comunism, și atitudinea politică au contribuit la o degradare rapidă a statutului cadrelor didactice, atât din punct de vedere social, cât și profesional și cu precădere financiar (reducerea medie a veniturilor la nivelul salariaților din sistemul de învățământ, prin anularea vechii legislații, au depășit probabil 50-60%). Abia

începând cu 2012 devine efectiv posibilă repunerea în discuție a drepturilor specifice cadrelor didactice. Demersul este însă unul departe de a fi încheiat, până în prezent fiind marcată redobândirea doar a câteva dintre vechile drepturi specifice: reintroducerea titulaturii la nivelul sistemului de învățământ, decontarea navetei personalului didactic la și de la locul de muncă și reducerea normei didactice cu două ore pentru personalul didactic de predare cu peste 25 de ani vechime în învățământ.

Celelalte drepturi de care s-a beneficiat, cel puțin din punct de vedere statutar, începând cu 1997, rămân însă un deziderat al revenirii la un statut al cadrelor didactice și obiectivul definitoriu al organizațiilor sindicale, fie că este vorba de reducerea vârstei de pensionare, de unele sporuri specifice activității didactice (precum sporul pentru doctorat, sporul pentru condiții vătămătoare, sporul pentru mediul rural sau zone izolate etc.) sau de tranșele suplimentare de vechime, precum și multe altele. Toate aceste drepturi, desigur, au în spate și un substrat financiar, probabil cea mai acută problemă a sistemului de învățământ românesc, devenit datorită drasticelor amputări de venituri unul dintre cele mai neatractive sectoare.

Cuprins

Anca Elena-Claudia, Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” Deva
Noi și Europa: nivelul salarizării cadrelor didactice din învățământul preuniversitar 17
Apostu Mariana, Liceul Tehnologic „Retezat” Uricani
Misiunea cadrului didactic în procesul de învățământ 19
Arnăutu Ionela Cristina, Grădinița P.P. nr. 7 Deva
Statutul actual al sistemului de educație 22
Asan Ramona Gabriela, Școala Gimnazială „I.G. Duca” Petroșani
Cum poate ajuta voluntariatul? 24
Bade Angela, Stoica Dorina, Grădinița „Dumbrava minunată” Hunedoara
Puterea de a fi pozitiv - lectorat cu părinții 25
Badistru Elena, Grădinița P.P. nr. 7 Deva
Clasic și modern în procesul educativ 27
Băroi Cornel, Liceul Tehnologic „Retezat” Uricani
Managementul calității în școală 29
Berbeceanu Gabriela, Ilie Elena, Grădinița P.P. nr. 7 Deva
Cadrul didactic: statut actual și soluții 32
Birău Petru Ilie, Colegiul Tehnic „C. Brâncuși” Petrila
Dascălul, model în școală și în societate 34
Bojneag Maria, Grădinița P.P. nr. 1 Hunedoara
Provocări actuale în educație 36
Boloț Antonio, Liceul Tehnologic „N. Olahus” Orăștie
Profesorul român în postmodernitate. Soluții de ieșire din criză 38
Borța Maria, Liceul Tehnologic „Retezat” Uricani
Cadrul didactic - un profesionist în sistemul de învățământ 41
Bratu Alina, Colegiul Național „I.C. Brătianu” Hațeg
Cadrul didactic - un profesionist în sistemul de învățământ 43
Buică Camelia, Liceul Tehnologic „Retezat” Uricani
Menire 46
Burlacu Anita, Grădinița P.N. „Lumea copiilor” Lupeni
Rolul profesorului în școala românească 47
Butuza Luisiana, Școala Gimnazială „I.G. Duca” Petroșani
Învățătorul - între standardizare și creativitate 49
Cerna Delia-Elena, Colegiul Național „M. Eminescu” Petroșani
Cadrul didactic: statut actual și soluții 50
Cînda Iuliana, Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” Deva
Creativitatea cadrului didactic 51
Cioată Ilie-Nelu, Liceul Tehnologic „Retezat” Uricani
Cadrul didactic - un profesionist în sistemul de învățământ 53
Cosma Anca-Maria, Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” Deva
Cadrul didactic - statut actual și soluții 55
David Ana-Cristina, Grădinița P.P. nr. 7 Deva
Despre dascălul modern în societatea actuală 57
Dobrotă Florian, Școala Gimnazială „Dr. A. Vlad” Orăștie
Cadrul didactic - profesionist 59
Durlă Maria-Mirela, Grădinița P.P. nr. 3 Petroșani
Radiografia școlii contemporane 61
Floricel Mihaela-Loredana, Colegiul Tehnic de Transport Feroviar „A. Saligny” Simeria
Învățământul primar în drumul său spre modernizare 63
Floricel Oana, Școala Gimnazială nr. 2 Hunedoara
Tradiționalism și modernism în activitățile didactice 64

Fodor Marcela, Colegiul Tehnic de Transport Feroviar „A. Saligny” Simeria
Cadrul didactic - un profesionist în sistemul de învățământ 65
Furdui Daniela, Liceul Tehnologic Lupeni
Cadrul didactic: statut actual și soluții 66
Gereb Iuliana, Liceul Tehnologic „Retezat” Uricani
Excelența Sa, Dascălul 68
Ghiorghioni Eleonora, Grădinița „Dumbrava minunată” Hunedoara
Comunicarea în modul virtual - modalitate de îmbunătățire a relației grădiniță-familie 69
Goia Lidia, Colegiul Tehnic „D. Leonida” Petroșani
Motivarea cadrelor didactice pentru formarea continuă 71
Grâu Natalia, Liceul Teoretic „Gh. Asachi” Chișinău, Republica Moldova
Scrisoare către profesor... 72
Habric Roxana-Adriana, Colegiul Tehnic de Transport Feroviar „A. Saligny” Simeria
Statutul profesional al cadrului didactic 73
Hațegan Sorin-Dragoș, Colegiul Tehnic „D. Leonida” Petroșani
Roluri ale profesorului 75
Heredea Dan-Mihail, Colegiul Național „S. Drăgoi” Deva - Heredea Elisabeta Olga, Colegiul Tehnic „Transilvania” Deva
Profesorul mediator 77
Iacob Ramona, Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” Deva
Creativitatea profesorului de liceu 79
Iozsa Diana-Victorina, C.J.R.A.E. Hunedoara
Educatorul - rol major în educarea și formarea elevilor 81
Istratie Aurora, Colegiul Tehnic „M. Viteazul” Vulcan
Utilizarea tehnologiilor multimedia în procesul educativ 83
Kirschner Alexandra, Școala Primară Hășdău
Importanța cadrului didacic în educarea copilului 85
Kiss Elena, Liceul Tehnologic „Retezat” Uricani
Cadrul didactic - statut actual și soluții 88
Lașiță Doina, Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” Deva - Baciu Carmen, Colegiul Tehnic de Transport Feroviar „A. Saligny” Simeria
Cadrul didactic și caliatea educației 90
Lupșa Elena, Colegiul Național „Decebal” Deva
Profesorul - factor educativ. Statutul și rolul acestuia 92
Luțesc Daniela-Violeta, Școala Gimnazială „Horea, Cloșca și Crișan” Brad
Vocația de dascăl 94
Mariș Alina, C.J.R.A.E. Hunedoara
Cadrul didactic - meserie și măiestrie 95
Mateș Nicolae, Colegiul Național „S. Drăgoi” Deva
Cadrul didactic - un profesionist în sistemul de învățământ 96
Meraru Maria-Marcela, Școala Gimnazială „I.D. Sârbu” Petrila
Cariera didactică încotro? 99
Mocrei Iulius, Școala Gimnazială „Dr. A. Vlad” Orăștie
Cartea ca jucărie a conștiinței 101
Morancea Olimpia, Colegiul Tehnic de Transport Feorviar „A. Saligny” Simeria
Valoarea educativă a exemplului personal 103
Olariu Anca-Mirabela, C.J.R.A.E. Hunedoara
Rolul cadrului didactic în orientarea în carieră a elevilor 105
Oprinesc Gabriela-Simona, Colegiul Național „I.C. Brătianu” Hațeg
Cum am devenit profesor... 107
Paraschiv Camelia, Cercel Ana-Maria, Colegiul Tehnic „D. Leonida” Petroșani
Dascălul de ieri versus dascălul de azi 109

Pascu Elena, Școala Gimnazială „Sfânta Varvara" Aninoasa
Programe și strategii pentru diminuarea fenomenului de abandon școlar 110
Nicolaie Andreea-Simona, Școala Gimnazială Bănița
Cadrul didactic din mediul rural 112
Nicula Rodica, Grădinița P.P. nr. 7 Deva
Statutul profesional al cadrului didactic 114
Poenar Simona, Școala Primară Mărtinești
Dezvoltarea învățământului românesc pe coordonate moderne 116
Pop Isabelle-Alina, C.J.R.A.E. Hunedoara
Cadrul didactic - un profesionist în fața provocărilor 118
Popa Adriana-Emilia, Liceul de Arte „S. Toduță" Deva
Profesorul de desen - Artistul plastic 120
Popa Ion, Colegiul Național „Decebal" Deva
Profesorul - un model?! 124
Paraschiv Camelia, Cercel Ana-Maria, Colegiul Tehnic „D. Leonida" Petroșani
Dascălul de ieri versus dascălul de azi 125
Popa Ioana Liana, Liceul de Arte „S. Toduță" Deva
A fi profesor - vocație, artă, știință, datorie 126
Popescu Florin-Iosif, Liceul Tehnologic „O. Densușianu" Călan
Cadrul didactic - statut actual și soluții 128
Popescu Tatiana, Liceul Tehnologic „Retezat" Uricani
Profesor eficient, educație eficientă 130
Praporgescu Sergiu, Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu" Deva - Praporgescu Mioara, Școala Gimnazială nr. 1 Hunedoara
Dascălul, modelator de caractere sau prestator de servicii? 132
Prața Viorica, Colegiul Național de Informatică „C. Sylva" Petroșani
Paralela dintre noua perspectivă de organizare a conținuturilor educației și calitatea de cadru didactic 134
Prunean Didona, Școala Primară Păuliș
Statute și roluri ale cadrului didactic 136
Rebegea Renata Camelia, Grădinița P.P. nr. 3 Petroșani
Portretul clasic și modern al dascălului 138
Roșia Claudia, Grădinița P.P. nr. 3 Petroșani
Cadrul didactic: statut actual și soluții 140
Rus Gabriela Rodica, Colegiul Tehnic „D. Leonida" Petroșani
Dascăl, profesor, calculator 142
Rusu Teodora Nicoleta, Liceul Tehnologic „Retezat" Uricani
Învățătorul, centru universului micului școlar 144
Sas Petronela Daciana, Școala Generală „O. Densușianu" Hațeg
Competențele cadrului didactic din România în context european 145
Schneider Mărioara, Grădinița P.P. nr. 3 Petroșani
Dascălul, între teorie și practică 147
Slavu Petronela-Vali, Școala Gimnazială nr. 4 Vulcan
De vorbă cu Domnu' Trandafir (pamflet) 149
Spătaru Marinela Nicoleta, Liceul Teoretic „Panait Cerna" Brăila
Cadrul didactic între trecut, prezent și viitor 151
Stângă Adriana-Maria, Grădinița P.P. „Piticot" Hunedoara
Acum... ca niciodată 153
Tălmaciu Camelia, Școala Gimnazială „Dr. A. Vlad" Orăștie
Dimensiuni ale competenței cadrului didactic 155
Tămaș Cosmin, Școala Gimnazială „M. Sântimbreanu" Brad
Rolul pedagogului în contemporaneitate 156

Țendea Camelia-Florina, Școala Gimnazială „Horia, Cloșca și Crișan” Brad
Răspunsuri de ieri, răspunsuri de azi 158
Tripa Felicia, Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” Deva
Educatorul religios 159
Tripa Louise-Gabriel, Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” Deva
Violența și educația religioasă 160
Vesa Clara-Raluca, Colegiul Tehnic „D. Leonida” Petroșani
Profesorul generației smart 162
Vulcan Ana-Maria, Colegiul Național „Decebal” Deva
Profesorul și lumea contemporană 164
Zaharie-Iosif Liziana, Colegiul Național „I.C. Brătianu” Hațeg
Profesorul, tehnologia și telefoanele inteligente 165
Zlăgneanu Liliana-Mirela, Colegiul Economic „E. Gojdu” Hunedoara
Colaborarea și cooperarea profesor-elev 167

Noi și Europa: nivelul salarizării cadrelor didactice din învățământul preuniversitar

Anca Elena-Claudia
Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu”
Deva

Lucrarea de față își propune o analiză statutului cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, sub aspectul salarizării la nivel european.

Conform datelor statistice oferite de către Comisia Europeană prin rețeaua Eurydice și a raportului OECD Education at a Glance 2013, profesorii români au printre cele mai mici salarii din Uniunea Europeană. Nivelul salarizării cunoaște diferențe semnificative între diversele țări europene, salariul mediu anual variind de la 4800 de euro în Bulgaria, până la 104000 euro în Luxemburg (vezi graficul de mai jos).

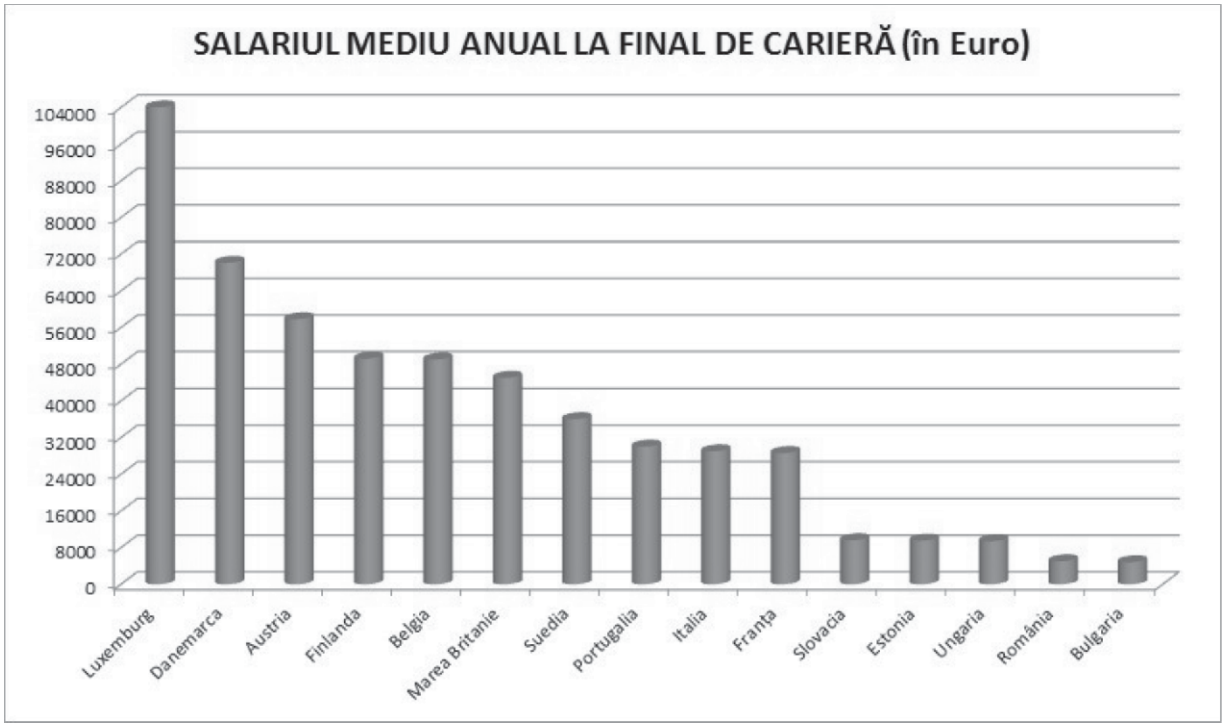

După cum se poate observa, România se situează în partea de jos a clasamentului, un profesor putând ajunge la noi la doar 5000 de euro salariu anual la finalul carierei. Situația este și mai dramatică în ceea ce privește nivelul salarizării profesorilor debutanți, în acest caz profesorii români având cel mai mic venit din Uniunea Europeană (2610 euro). În fruntea clasamentului se află tot profesorii din Luxemburg, cu un salariu mediu de 65490 euro (vezi graficul de mai jos).

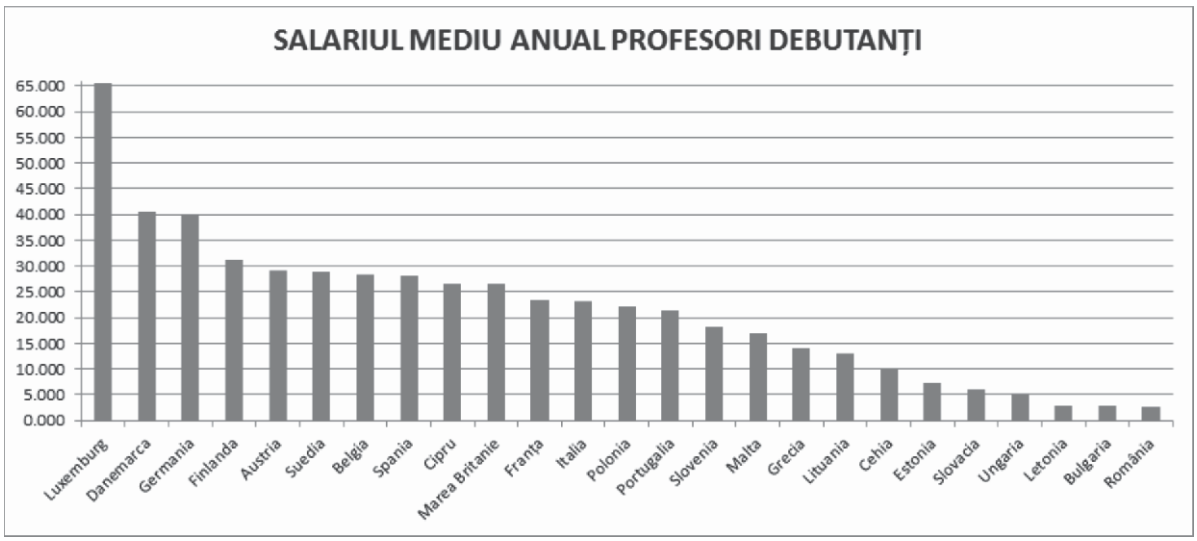

Noi și Europa: nivelul salarizării cadrelor didactice din învățământul preuniversitar

În România un profesor debutant câștigă într-o oră 7,08 lei brut (1,59 euro), iar un profesor cu gradul I și o vechime de 25 de ani câștigă 14 lei pe oră brut (3,14 euro) și 9,73 lei net (2,18 euro). Comparativ cu salariul profesorilor din Luxemburg, un profesor în România ajunge să câștige într-o lună atât cât câștigă un coleg luxemburghez în patru ore.

În sistemul de învățământ finlandez, considerat cel mai performant la nivelul Uniunii Europene, nivelul salarizării cadrelor didactice se situa între 33.669 și 43.790 euro/an la ciclul primar și 35.703 și 47.270 euro/an pentru profesorii din ciclul secundar. Meseria de profesor este una dintre cele mai atractive în această țară, concurența pentru obținerea unui post fiind foarte ridicată. Spre exemplu, în 2013 la concursul pentru obținerea unui post în învățământul primar, au participat 8500 de persoane pentru 750 de posturi. Examenul este național, iar cu o lună înainte, fiecare candidat primește un dosar de 200 de pagini cuprinzând temele din care se va susține proba scrisă.

În mod paradoxal, în sistemul de învățământ luxemburghez, cel mai bine plătit din Uniunea Europeană, se raportează una dintre cele mai crescute rate a profesorilor necalificați la nivel european. Pentru a obține un post, în Luxemburg profesorii trebuie să treacă trei teste de limbă (luxemburgheză, franceză și germană) și proba de specialitate pentru disciplina predată.

Perspectivele pentru învățământul românesc actual nu sunt dintre cele mai fericite, având în vedere că anul acesta bugetul alocat educației a fost redus față de anul precedent. Salariile foarte mici fac ca meseria de cadru didactic să nu fie una dezirabilă în țara noastră, aceasta având grave repercusiuni la nivel social pe termen lung.

Bibliografie:

OECD (2013), *Education at a Glance 2013: OECD Indicators*, OECD Publishing

Misiunea cadrului didactic în procesul de învățământ

Apostu Mariana
Liceul Tehnologic ”Retezat”
Uricani

A fi profesor înseamnă un risc asumat. Și asta deoarece pregătirea pentru a preda, pentru a-i învața pe alții cum să învețe este o operă niciodată încheiată și care implică multă răbdare, multe momente de incertitudine, de descurajare și multe ore de studiu, iar rezultatele nu pot fi măsurate nici cantitiv și nici imediat. Totuși, la capatul acestui drum te pot aștepta multe bucurii și satisfacții. Cadrul didactic are în primul rând rolul de a organiza și conduce activitatea didactică. Succesul în munca instructiv- educativă depinde în cea mai mare măsură de cadrele didactice, de competența și dragostea lor pentru profesie. Nici planurile de învățământ, nici programele școlare, nici manualele, nici baza materială de care dispune școala nu pot avea asupra elevului o influență care să se poată compara cu aceea a cadrelor didactice. Educatorul creează condițiile necesare de muncă, organizează și conduce activitatea elevului, prin care dispozițiile lui se dezvoltă necontenit și se transformă în calități. Misiunea cadrelor didactice este înaltă, nobilă. Învățătorii și profesorii transmit generațiilor tinere, în mod organizat și planificat, valorile culturale create de generațiile trecute, le îndrumă primii pași în vastul domeniu al științelor, veghează asupra formării personalității lor, asupra orientării lor școlare și profesionale. La intrarea în școala generală, elevii nu știu nici să citească, nici să scrie, nici să socotească. Prin munca metodică și perseverentă a învățătorului și a profesorilor ei ajung ca la absolvirea școlii generale să aibă un larg orizont de cunoștințe despre natură și societate, ceea ce-i ajută să înțeleagă mai adânc obiectele și fenomenele cu care vin în contact, să interpreteze mai corect evenimentele la care participă, să-și dea mai bine seama de rostul lor în viață. În cadrul școlii profesorul este conducătorul activității didactice care se desfășoară în vederea atingerii obiectivelor si competențelor, prevăzute în documentele școlare, dând sens și finalitate educativă tuturor componentelor implicate în procesul de învățământ(informații, mijloace, variabile psihice, etc.). Un aspect esențial în ceea ce privește profesia de cadru didactic îl reprezintă competența profesională care include ansamblul de capacități cognitive, afective, motivaționale și manageriale, care interacționează cu trăsăturile de personalitate ale educatorului, conferindu-i acestuia calitățile necesare efectuării unei prestații didactice care să asigure realizarea competențelor de către toți elevii; iar performanțele obținute să se situeze aproape de nivelul maxim al potențialului intelectual al fiecăruia.

Profesorul se implică în activitatea didactică cu întreaga personalitate: motivații, aptitudini, nivel de competență, experiență personală. Arta de a preda nu se reduce la transmiterea cunoștințelor, ci presupune și o anumită atitudine față de elevi, ca expresie a concepției pedagogice asumate și a propriilor trăsături de personalitate. În cadrul activităților didactice se creează multiple raporturi interpersonale între participanți, antrenați cu toții într-un proces constant de influențare reciprocă. Reușita unui profesor depinde de multe ori de natura relațiilor pe care le stabilește cu elevii săi în cadrul acestei interacțiuni, aspect deosebit de important, deoarece multe dificultăți de învățare și educare se datorează unor relații deficitare. Natura relațiilor pe care profesorul le stabilește cu elevii este determinată nu numai de stilul de abordare a activității și de trăsăturile sale de personalitate, ci și de trăsăturile individuale și de grup ale elevilor. De aceea, profesorul trebuie să aibă abilitatea de a-și cunoaște partenerii de activitate. Empatia profesorului nu înseamnă o cunoaștere de tip analitic, ci capacitatea de a depune un efort imaginativ pentru a-l înțelege pe celălalt, sub aspectul potențialului de care dispune, al atitudinilor și sentimentelor sale, al semnificației conduitei manifestate. Profesorul trebuie să adopte un stil democratic, caracterizat prin relații deschise bazate pe încredere reciprocă și acceptare, reușind astfel să colaboreze cu elevii într-o atmosferă armonioasă, lipsită de încordare. Calitatea procesului instructiv-educativ este dependentă și de relația afectivă dintre profesor și elevi. De aceea este necesar ca fiecare cadru didactic să fie preocupat de cultivarea unor relații bune cu elevii săi.

Trăsăturile negative de personalitate ca: superficialitatea, cinismul, încăpățânarea, apatia, indiferența, rigiditatea, agresivitatea creează o atmosferă nefavorabilă în jurul său. Dimpotrivă, agreabilitatea, gradul de deschidere spre ceilalți, permeabilitatea la schimbări, amabilitatea, răbdarea, stăpânirea de sine, dorința de a ajuta, sociabilitatea, încrederea, capacitatea de a înțelege problemele vor întări calitatea relațiilor pedagogice.

Echilibrul intelectual și psihic, luciditatea, intuiția, bunul-simț, tactul pedagogic sunt calități indispensabile cadrului didactic. Acestora li se adaugă calități morale: probitatea, obiectivitatea, generozitatea, modestia, blândețea, cinstea, sinceritatea, demnitatea, conștiinciozitatea. Profesorul în calitatea sa de formator trebuie să fie în permanență preocupat

Misiunea cadrului didactic în procesul de învățământ

de imaginea sa oferită elevilor, aspecte minore ca punctualitatea, valorificarea integrală a timpului lecției, modul de adresare, ținuta, gestica, mimica sunt încărcate de semnificație și au valoare formativă.Talentul pedagogic asociat cu ansamblul capacităților care determină competența profesională și ansamblul calităților personale conferă acea măiestrie pedagogică care definește profesia de educator sau cadru didactic. Se consideră că „a fi profesor” trebuie înțeles în sensul de „a deveni profesor” adică de a transforma meseria într-o carieră.

Devin profesori „excelenți” acei profesori care știu cum să le capteze elevilor atenția și să le-o mențină pe tot parcursul lecțiilor, să formuleze cu claritate competențele urmărite în cadrul fiecărei activități didactice, să reactualizeze cunoștințele anterioare necesare învățării, să predea accesibil și convingător noile cunoștințe, să creeze situații de învățare adecvate, să dirijeze învățarea și să obțină feed-back, ori de câte ori este nevoie, să evalueze prin metode variate.

Formarea continuă a cadrului didactic este reglementată și obligatorie. Aceasta trebuie să asigure evoluția în carieră a cadrului didactic, perfecționarea în acord cu propriile nevoi dar și cu ale elevului și ale societății. Principala direcție în care prin formarea continuă trebuie să se realizeze schimbarea în educație este următoarea: „ Profesorul este figura centrală a reformei educaționale contemporane. El trebuie să renunțe la rolul său tradițional și să se transforme într-un planificator al activităților de grup, într-un facilitator al interacțiunii elevilor și într-un consultant. El este cel care trebuie să știe să-și alieze computerul în acțiunea educativă, să facă din acesta un puternic catalizator al interacțiunii agreabile. Acest profesor care se transformă este și profesorul de discipline socio-umane”.

O noutate în Legea Educației Naționale se referă la dezvoltarea profesională calificarea competențelor de excelență după obținerea gradului I. Cadrul didactic cu „performanțe deosebite în activitatea practică și managerială poate dobândi titlul de profesor emerit” . Un titlu care se dorește a fi cât mai aproape de profilul profesorului ideal și care presupune: competență științifică, competență culturală, competență comunicațională și relațională, competență motivațională, competență inovațională și competență socio-morală.

Calitățile unui bun profesor nu se referă doar la competența sa didactică, ci și la capacitățile empatice și sociale. Astfel, a avea competențe de specialitate – in funcție de domeniul predat și pedagogice este important, dar nu de ajuns pentru a fi într-adevăr un profesor apreciat de către elevii săi. În primul rând, calitățile unui bun profesor implică a avea anumite abilități sociale de a pătrunde în viața interioară a grupului de elevi, abilități empatice, de a înțelege copiii și a putea privi lumea prin ochii lor, și nu în ultimul rând, valori superioare, căci profesorul este un model pentru elevii săi (sau ar trebui să fie). Pare imposibil? Un asemenea profesor perfect este un specimen rar, din păcate, și aceasta deoarece este nevoie ca persoana care se hotărăște să devină profesor să ia această decizie în baza unei vocații interioare, a unui ideal de a forma mințile tinere. În schimb, de multe ori se ia decizia pentru o carieră în învățământ din rațiuni pur practice – inexistența unui alt loc de muncă mai bun, statutul social apreciat.

Astfel, printre calitățile unui bun profesor, cele mai importante sunt tactul si talentul pedagogic, capacitatea de a forma mintea tinerilor, de a preda în mod creativ și de a nu se limita doar la un monolog plictisitor. De multe ori, nu ceea ce spune un profesor este important, ci modul în care o spune. Predarea unei lecții printr-un lung monolog (cum, din păcate, încă se întâmplă de cele mai multe ori) nu stârnește interesul elevilor, mai mult, îi deranjează pe aceștia, căci se simt complet ignorați în această interacțiune într-un singur sens. Modul în care un profesor comunică cu elevii săi este esențial, iar dacă acesta găsește moduri atractive de a prezenta informațiile și incearcă o interacțiune adevarată cu elevii săi, rezultatele se vor observa imediat. Printre calitățile unui bun profesor, dragostea pentru copii este esențială. Un bun profesor are o vocație interioară pentru comunicarea adecvată a informației, dar el trebuie și să iubeasca și să inteleagă copiii. Atitudinea profesorului față de copii pune amprenta asupra relațiilor în clasă, iar daca acesta le arată elevilor săi dragoste, respect și înțelegere, procesul didactic va fi mult simplificat.

Empatia este si ea foarte importantă când se vorbeste despre calitățile unui bun profesor: acesta trebuie să cunoască psihologia tinerilor, să știe cum functionează mintea lor și în primul rând să poată să îi înțeleagă pe copii. Empatia înseamnă intuiție, întelegere, a putea să pătrunzi în lumea interioara a copilului sau a tânărului și a putea sa privești lucrurile (si) din perspectiva sa. Înseamnă și a putea să îți cunoști cât se

poate de bine fiecare elev și să preconizezi care dintre ei va manifesta anumite dificultăți în anumite situații. Nu este o calitate prea des întâlnită.

Misiunea cadrului didactic în procesul de învățământ

Printre calitățile unui bun profesor se află și competențele sociale: un profesor care știe să comunice cu elevii săi trebuie să fie sociabil, dezinvolt, deschis, să aibă abilități de relaționare-dezvoltate. Un profesor introvertit și închis în sine nu va avea vreun rezultat și nu va impresiona prin nimic pe elevii săi. Este important sa poți stabili o relație adevarată, bazată pe comunicare deschisă, respect reciproc și chiar atașament pentru a avea un efect vizibil asupra minților tinere. Relatia profesor-elev nu trebuie să rămână închistată în modelul autoritar. Gândiți-vă la profesorul vostru preferat: nu era oare acela care știa cum sa vorbească cu elevii, care era capabil să faca și glume, care impunea respect nu prin teama și pedepse, ci tocmai prin respectul pe care îl acorda el însuși elevilor? Acest gen de profesor se face iubit și influențează impresionant de mult pe copii, astfel încât chiar dacă preda o materie în general respinsă de către cei mici, aceștia vor ajunge să o placa prin asocierea acesteia cu profesorul! Același mecanism functioneaza din păcate și în sens invers: dacă un profesor se face detestat de către elevi, aceștia vor ajunge să urască și materia asociată cu persoana acelui profesor!

Alte calități ale unui bun profesor: abilități organizatorice, capacitatea de a organiza materia predată în segmente ușor de corelat, de a pregăti fiecare lecție astfel încât să fie mai accesibilă, dar și mai interesantă pentru elevii săi. Și mai mult, capacitatea de a ține fiecare lecție într-o maniera interactivă, care să implice elevii și să le ceară opinia. Dacă elevul este integrat în predare, dacă i se cere părerea și se tine cont de aceasta, el va deveni incontestabil mai atent la informațiile oferite.

Legat de aceasta, calitătile unui bun profesor includ și tact, măiestrie pedagogică și talent oratoric. Amintiți-vă de acei profesori care vă dictau lectia pe un ton monoton atât de plictisitor, încât nu va lipsea decat o pernă să adormiti! Daca profesorul știe nu numai în ce formă să prezinte informația, ci și cu ce tonalitate și volum să o prezinte, atunci va capta în mod sigur atenția elevului.

În concluzie, un profesor model ar trebui astfel să își formeze un stil pedagogic democratic și nu autoritar, să țină cont de nevoile elevului, nu numai de obligațiile lui, să aibă acea vocație pentru cariera lui, vocație ce înseamnă atât motivație interioară, cât ți dragoste pentru copii. Printre calitățile ideale ale unui bun profesor se numară și talentul pedagogic, abilitățile sociale și empatice și capacitatea de a relaționa nu doar cu clasa de elevi, ci și cu fiecare elev în parte.

Copiii au nevoie de afecțiune, securitate și de stima de sine, iar aceste nevoi trebuie asigurate atât în mediul familial, cât și în cel școlar, asta pentru o dezvoltare personală armonioasă a viitorului adult. Un profesor – cum din nefericire sunt mulți – care își ignoră elevii, îi ironizează, este nervos și se bazează exclusiv pe autoritatea sa, nu numai că nu va avea rezultate didactice bune, ci va afecta și dezvoltarea personalității copilului.

A. Resurse bibliografice:

1. Bălan E., Teșileanu A., Chirițescu A., Căstăian D., Stoica E., *Dezvoltare profesională continuă și oportunități de carieră didactică, vizând pregătirea profesorilor în vederea susținerii examenelor de definitivat, gradul II și gradul I*, Modulul II, Editor MECTS – UMPFE, București, 2011
2. Cucoș C. (coord.), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și gradele didactice*, Ediția aIII-a revăzută și adăugită, Polirom, Iași, 2009
3. Gliga L., *Standarde profesionale pentru profesia didactică* , Editura ALL, București, 2002
4. Ionescu M., Chiș V., *Pedagogie aplicată,* Editura Euristica, București, 2008
5. JInga I., Istrate E., *Manual de Pedagogie*, Editura BIC ALL ,București, 2006

B. Resurse on-line:

1. http://www.samariteanul.ro/statutul-profesional-al-cadrului-didactic/
2. http://socioumane.pmu.ro/content/eseu-cadrul-didactic-un-profesionist-%C3%AEn-sistemul-de-%C3%AEnv%C4%83%C5%A3%C4%83m%C3%A2nt-0
3. http://www.didactic.ro/materiale-didactice/cadrul-didactic-un-profesionist-in-sistemul-de-invatamant-profed-gheorghe-anton-

Arnăutu Ionela-Cristina
Grădinița P.P. nr. 7
Deva

Statutul actual al sistemului de educație

Reprezentarea socială a unei profesii, un statut ridicat, recunoașterea importanței ei de către alte categorii profesionale, depind atât de nivelul de calificare a celor care o practică, de competența și profesionalismul lor, cât și de motivația acestora. Profesia didactică se încadrează cu succes în această regulă generală. Pentru a ajunge la rezultate remarcabile, educabililor trebuie să li se asigure un corp profesoral bine pregătit și motivat. Nicio reformă a educației nu se poate realiza dacă se ignoră importanța pregătirii teoretice și practice specifice profesiei didactice. Tocmai de aceea este important să se sublinieze necesitatea unei permanente creșteri a calității în proiectarea și punerea în practică a programelor de formare a cadrelor didactice în toate sistemele de învățământ.

Calificarea la nivel superior, bazată pe definirea standardelor de calitate și competențelor subsumate, corect și unitar definite și creșterea motivației profesionale a membrilor profesiei didactice sunt fundamentale pentru asigurarea unei educații eficiente. Actualele exigențe, determinate de schimbările rapide ale societății, care se exercită asupra cadrelor didactice, constituie surse ale dezbaterilor legate de politicile educaționale ale țărilor europene.Eficientizarea procesului de formare a cadrelor didactice este parte integrantă a hotărârii Consiliului Europei de a considera profesorii ca actori-cheie ai strategiilor de stimulare a dezvoltării sociale și economice a oricărei țări.

Un concept cheie în pregătirea profesorilor este acela al profesorului ca statut profesional înalt: calificat pentru un nivel superior de educație, cu o gamă recunoscută de competențe profesionale, capabil să exercite un grad semnificativ de autonomie și judecată profesională și de la care se așteaptă să-și asume responsabilitatea pentru propria dezvoltare profesională continuă și să contribuie la profesia didactică în ansamblul ei, precum și la dezvoltarea politicii și practicii educaționale. Pregătirea inițială a profesorilor încadrarea și debutul în carieră trebuie să stabilească bazele pentru acest statut.O pregătire de calitate superioară a profesorilor, bazată pe un sistem integrat de formare inițială, stagiatură și dezvoltare profesională continuă este necesară acum mai mult decât oricând pentru a răspunde cerințelor actuale ale profesorilor și ritmului schimbării aflat în creștere, precum și noilor cerințe pe care aceștia le vor întâmpina pe parcursul vieții profesionale. Un fundament inițial puternic este esențial pentru înzestrarea noilor profesori cu cunoștințele, competențele, abilitățile, atitudinile, conștientizarea și încrederea necesare pentru a preda, pentru a fi pro-activi și a gestiona schimbarea cu profesionalism într-un mediu care evoluează rapid.Apare nevoia de a întări dezvoltarea profesională continuă în carierele tuturor profesorilor încă de la debut, pentru ca aceștia să poată înfrunta provocările profesionale continue pe care le întâmpină.

Provocările și schimbările pe care profesorii, care se dedică acestei profesii acum, le vor întâmpina vor fi cel puțin la fel de mari ca acelea cu care se confruntă generația actuală. Pentru a-și putea îndeplini rolul de lideri și modele într-o societate aflată în tranziție radicală, profesorii trebuie să beneficieze de un sistem de formare performant. În acest context, cariera didactică trece printr-o perioadă de multiple transformări, marea lor majoritate fiind determinate de globalizarea și europenizarea la care țara noastră este parte, de necesitatea armonizării sistemului de învățământ cu cerințele pieței muncii europene, dar și de schimbările paradigmelor educaționale, politice, sociale, economice și axiologice. Toate acestea presupun creșterea continuă a calității sistemului educațional, vizând în continuare profesionalizarea carierei didactice, prin implementarea standardelor profesionale în procesul de formare a viitorilor educatori. Profundele schimbări sociale care s-au produs și se produc în continuare în lume și în societatea românească, conduc spre situații și perspective noi în toate domeniile vieții. În angrenajul sistemului social, sistemul educațional pare a fi supus celor mai profunde schimbări; el este un sistem clasic, dar restructurabil și modernizabil în raport cu exigențele societății în care își desfășoară activitatea. Totuși, contradicția dintre cadrul normativ, documentele de politică educațională, eoriile pedagogice, rezultatele cercetărilor din domeniul educației și realitatea școlară este evidentă. Avem legi riguros construite, strategii corelate în diverse domenii sociale, politici educaționale în care resursa umană din educație este ridicată la primul rang, cercetări reprezentative la nivel european, organisme care facilitează colaborarea dintre sistemul școlar și celelalte subsisteme sociale. În același timp, sistemul educațional este aspru criticat, iar realitatea din școală justifică în multe situații această critică. Un astfel de context reclamă colaborarea între toți factorii interesați din domeniul educației, fie ei decidenți, teoreticieni sau practicieni. Conlucrarea dintre decidenți, teoreticieni și practicieni este o lege fundamentală în domeniul educației.

Statutul actual al sistemului de educație

Practicarea profesiei didactice implică formarea inițială a cadrului didactic, încadrarea acestuia într-o unitate școlară și debutul activității didactice, precum și formarea profesională continuă. Setul de competențe necesare carierei didactice s-a aprofundat, ceea ce impune și în domeniul educațional învățarea pe tot parcursul vieții.

Definirea și oficializarea standardelor profesionale pot susține cadrele didactice să planifice, să structureze și să faciliteze dezvoltarea lor profesională continuă. În consecință, studierea modului de alcătuire și reprezentare a profilului carierelor cadrelor didactice este esențială în înțelegerea, implementarea și *dezvoltarea unui cadru național al competențelor necesare cadrelor didactice, în vederea asigurării*

Asan Ramona-Gabriela
Școala Gimnazială
„I.G. Duca”
Petroșani

Cum poate ajuta voluntariatul?

În ultimii ani s-a observat tot mai pregnant rolul nonformalului în educația de calitate a tinerei generații, acest tip de educație dezvăluindu-și, incontestabil, importanța covârșitoare. O formă a acestei educații o reprezintă voluntariatul, atât în rândul profesorilor, cât mai ales în rândul elevilor.

Prin proiectele de voluntariat, de orice fel, elevii învață să observe probleme ale comunității din care fac parte, să încerce să ofere soluții la acestea, după puterile lor, dar cel mai important este că învață să se implice, să le pese și să încerce mereu să schimbe ceva.

Voluntar înseamnă grija mea față de comunitate, atenția mea față de cei aflați în dificultate, iubirea pe care o pot da semenilor mei fără a cere ceva în schimb.

A fii voluntar înseamnă a-ți dărui timpul celorlalți, a te gândi la binele lor, a te depăși pe tine însuți.

Voluntariatul este activitatea pe care o desfășor din proprie inițiativă, o activitate în care îmi ofer, timpul, energia și talentele tuturor celor care au nevoie de acestea. Nu știu dacă pot da o definiție a voluntariatului, dorința de a face bine, de a-ți oferi timpul comunității se naște în inima și în mintea fiecăruia, pentru fiecare dintre voluntari a face voluntariat reprezintă o mare responsabilitate, pentru că ajuți pe cei în suferință, pe cei care au mare nevoie de ajutorul tău.

A fii voluntar mai înseamnă să nu primești o recompensă materială pentru tot ceea ce oferi, dar cât de mare este mulțumirea sufletească de a fi făcut ceea ce trebuie, pentru cine trebuie.

Voluntariatul este un stil de viață, este hrană pentru suflet, este un sentiment de împlinire pe care ți-l dă zâmbetul de pe chipul celorlalți. Depinde doar de noi să fim mai buni, mai generoși, mai darnici.

Pentru mine a fii voluntar este o necesitate, pentru că voluntariatul este o modalitate prin care eu nu rămân pasivă, nu privesc neputincioasă la tristețea și la durerea celor în suferință, ci mă implic efectiv și găsesc soluții pentru a alina aceste dureri.

Pe mine voluntariatul m-a format ca om, am învățat multe lucruri despre mine, despre limitele mele, despre managementul timpului, despre forța mea. Nu știu cum aș mai putea sta deoparte acum când știu că pot ajuta!

Cea mai mare bucurie a mea este că mi s-au alăturat și mulți dintre elevii mei în activitățile mele de voluntariat, că au devenit astfel mai sensibili și mai atenți la cei din jur, că se implică și că vor să devină agenți ai schimbării. Ei reprezintă viitorul nostru și trebuie să le deschidem și astfel de căi , în afară de a-i educa și a-i instrui este tot mai necesar să le construim sufletele. Poate astfel, copiii ne vor simți mai aproape și ne vor respecta mai mult pe noi, profesorii lor, dar, în același timp, vor respecta și această minunată meserie de dascăl.

Puterea de a fi pozitiv - lectorat cu părinții -

Bade Angela
Stoica Dorina
Grădinița ”Dumbrava minunată”
Hunedoara

În ultimii ani, am încercat ca întâlnirile cu părinții să nu mai fie simple convorbiri, în care noi să le povestim doar modul în care copilul răspunde sau se comportă la grădiniță; aceste întâlniri trebuie să fie o lecție de viață pentru părinți (mai ales pentru cei foarte tineri sau pentru cei la primul sau unicul copil). De aceea le prezentăm materiale sau discutăm liber probleme cu care noi ne confruntăm zilnic la grupă, dar – mai ales- probleme întâlnite de ei în încercările de a-și educa propriul copil cât mai bine.

O astfel de temă vom aprofunda mai jos, cuprinzând materialele prezentate de noi dar și observațiile făcute asupra copiilor după o perioadă de timp de la întâlnirea cu părinții.

Materialul propus de educatoare părinților:

PUTEREA DE A FI POZITIV

„Copiii vor ajunge să fie ceea ce credeți voi despre ei” (Lady Bird Johnson)

Este posibil să respectați toate regulile pentru obținerea ascultării de bunăvoie a copilului și să deveniți experți în toate tehnicile și, totuși, să nu reușiți să vă realizați scopul, datorită atmosferei emoționale din căminul vostru. Ascultarea de bunăvoie este posibilă doar atunci când atmosfera este caldă, pozitivă și când copiii sunt apreciați și răsplătiți pentru comportamentul pozitiv.

Rezultatul? Copii care vor fi mai tot timpul fericiți, veseli și vor avea o viziune pozitivă asupra vieții. Dar totul începe de la părinți.

Chiar dacă temperamentul dumneavoastră nu este unul optimist in sine, puteți învăța să fiți un părinte pozitiv exersând tehnica metodei DA de creștere a copilului.

Învățați să spuneți DA în loc de NU, de câte ori se poate. Metoda DA de creștere a copilului este mult mai eficientă decât metoda NU, însă ea nu apare de la sine.

Dacă ați spus NU copiilor d-voastră, doar pentru ca ei să înceapă să se strâmbe, să lovească sau să țipe, până când în sfârșit ați spus DA, atunci înseamnă că deja v-ați dat seama de necesitatea unei metode mai bune. Tot ceea ce aveți de făcut data viitoare,când copiii d-voastră au o dorință, este să spuneți în primul rând da,dacă nu cumva răspunsul trebuie să fie nu. Dacă metoda *Da* înseamnă pentru d-voastră ceva ce trebuie cultivat, atunci începeți să exersați replicile de tipul „Da,dar…”: „-Da, poți să-l inviți pe Adi la tine,să vă jucați,dar mai înainte trebuie să-ți faci ordine în cameră”, „-Da,te poți juca afară, dar trebuie să te îmbraci cu geacă groasă, să-ți iei cizmele și să vii în casă peste 30 de minute”. Copiii dețin acea ciudată intuiție de a ști când părinții lor spun *Nu*,dar nu sunt foarte hotărâți. Atunci ei se folosesc de ea și fac mofturi sau îi cicălesc pe părinți până îi fac să se răzgândească. Vă este familiară următoarea scenă?

„-Mamă,vrei să-mi dai o gumă?

-Nu.

-De ce nu vrei să-mi dai o gumă?

-Pentru că am spus nu.

-Dar eu vreau o gumă!

-Ți-am spus, nu-ți dau nici o gumă!

-Mami, Dănuț are gumă.

-Știu, nu contează că Dănuț are gumă. Eu n-o să-ți dau gumă.

-Dar avem gumă fără zahăr. De ce nu-mi dai una?

-Pentru ca eu ți-am spus, nu-ți dau nici o gumă. Acum du-te și te joacă!

-Mamă, de ce nu-mi dai o gumă?

-Pentru că sunt prea ocupată. Am multe treburi de făcut și nu mă ridic de aici iar, doar ca să-ți dau ție o gumă.

-Mami, dar dacă mi-o iau singur? Pot să-mi iau o gumă?

-Of, bine, poți să-ti iei!”

Ce s-a întâmplat? Copilul a câștigat, iar mama a pierdut, dar, mai grav, ea a pierdut respectul copilului ei, pentru că nu

Puterea de a fi pozitiv

a fost hotărâtă în ceea ce a zis. Trist este că mama nu doar l-a lăsat pe copil să învingă, ci l-a răsplătit pentru cicăleală. Copiii discern rapid *Nu*-ul nesăbuit și vor insista până vor descoperi elementul care va transforma un *Nu* nesăbuit în *Da*.

Este cunoscut faptul că parinții spun *Nu* la cererile copiilor lor, mult mai des decât spun *Da*. Pentru părintele care dorește ca fiul lui să îl asculte, regula cea mai bună este: dacă vrei ca micuțul tău să nu mai facă mofturi și să te cicălească până acolo încât să te răzgândești, spune *Nu* doar atunci când *Nu* e absolut *Nu* și nu te vei mai răzgândi cu nici un chip.

Obișnuiți-vă să spuneți *Da*. Data următoare, cand copilul vă spune: „Pot să trec la desert ?" să nu spuneți *Nu* ci „Da, imediat după ce-ți termini salata!" Când copilul vă întreabă seara: „Pot să mă joc pe-afară?", să-i răspundeți: „Da primul lucru de mâine dimineață acesta va fi". Cu alte cuvinte, dacă nu ai un motiv foarte serios de a spune *Nu* și de a rămâne ferm pe poziții, indiferent de ce se întâmplă, spune *Da* propriului copil, fără a vă compromite standardele. Treptat va începe și el să gândească pozitiv, formându-și o imagine de sine pozitivă.

A spune *Da* propriilor copii este o metodă eficientă pentru menținerea unei atmosfere pozitive în cămin, metodă pe care am încercat-o de altfel cu copiii d-voastră la grădiniță și ei au început să fie mai siguri pe ei, mai mulțumiti, mai fericiți. Copiii au nevoie de atenție pozitivă. Criticile, plângerile și comentariile negative legate de ei îi descurajează și îi conduc adesea la accentuarea comportamentului negativ. Dar încurajările, optimismul și impulsurile pozitive sunt pentru copii ceea ce sunt substanțele fertilizante pentru plante. Fiecare copil are nevoie de încurajare continuă, la fel cum plantele au nevoie de apă. Deci surprindeți-vă copiii când au făcut o faptă bună și încurajați-i.

Observarea comportamentului copiilor după lectoratul cu părinții

După acest lectorat cu părinții, am urmărit dacă s-a schimbat ceva în bine în comportamentul copiilor, în modul lor de a vedea lucrurile, dar și de a răspunde sarcinilor primite. Deși rezultatele nu au apărut imediat, într-o perioadă de câteva săptămâni comportamentul câtorva copii s-a schimbat simțitor.

Spre ezxemplu, cazul unui baiat (CD) cu un fond psihic destul de bun,dar care nu „corespundea" așteptărilor mamei, care a început să fie mai atent la activitați, să fie mai încrezător în forțele proprii. Înainte de acest lectorat, copilul deseori ne răspundea cu „Nu știu" la multe întrebări, fără a se gândi măcar la ceea ce l-am întrebat. Oare mama a încercat să gandească pozitiv în legătură cu fiul ei după întâlnirea cu părinții? Se pare că da!

Un alt copil (KR) care era unul dintre „năzdrăvanii" clasei,mereu pus pe ceartă și mereu gata să sară la bătaie, a început să se îndrepte. Deși până atunci el era acceptat doar de 2-3 băieți, a început să se joace chiar și cu fetele; una dintre fetițe chiar s-a întrebat: „Ce-o fi cu Rafael de s-a cumințit?"

Mama unui alt copil chiar a declarat că de la acel lectorat îi este mult mai ușor cu fiul ei acasă; dacă până atunci se ruga de el să-și pună în ordine jucăriile, acum (probabil după ce a aplicat „metoda Da") copilul s-a schimbat simțitor.

În zilele noastre mulți pedagogi consideră această întalnire cu părinții un lucru depășit, o pierdere de vreme atât pentru părinți, cât și pentru educatori. Însă de ce să nu gândim pozitiv? De ce să nu credem că după aceste lectorate vor avea loc schimbări în bine? Și ce mulțumire poate fi mai mare în momentul în care observi schimbarea calitativă a elevilor tăi, în momentul în care măcar unul dintre părinții din clasă vine și-ți spune „Vă mulțumesc!"?

Prin urmare, este nevoie de o nouă atitudine în relația cu părinții copiilor pe care îi educăm.

În cadrul lectoratelor cu aceștia, trebuie să îi îndrumăm să aplice și acasă metodele pe care noi le folosim cu succes în grădiniță. În acest fel vom avea o continuitate în procesul educativ, care va duce implicit la progresul copiilor. Iar acest lucru îl dorim cu toții – educatori și părinți, nu-i așa?

Biblografie:

Badea E., *Consiliere psihopedagogică*, Editura Orion, București, 1999
Crețu T., *Psihologia vârstelor*, CREDIS, București, 2001

Clasic și modern în procesul educativ

Badistru Elena
Grădinița P.P. nr. 7
Deva

Profundele schimbări sociale care s-au produs și se produc în continuare în lume și în societatea românească, conduc spre situații și perspective noi în toate domeniile vieții.

În angrenajul sistemului social, sistemul educațional pare a fi supus celor mai profunde schimbări; el este un sistem clasic, dar restructurabil și modernizabil în raport cu exigențele societății în care își desfășoară activitatea. Totuși, contradicția dintre cadrul normativ, documentele de politică educațională, teoriile pedagogice, rezultatele cercetărilor din domeniul educației și realitatea școlară este evidentă.

Avem legi riguros construite, strategii corelate în diverse domenii sociale, politici educaționale în care resursa umană din educație este ridicată la primul rang, cercetări reprezentative la nivel european, organisme care facilitează colaborarea dintre sistemul școlar și celelalte subsisteme sociale. În același timp, sistemul educațional este aspru criticat, iar realitatea din școală justifică în multe situații această critică. Un astfel de context reclamă colaborarea între toți factorii interesați din domeniul educației, fie ei decidenți, teoreticieni sau practicieni. Conlucrarea dintre decidenți, teoreticieni și practicieni este o lege fundamentală în domeniul educației. Astfel, este necesar să reflectăm asupra unui număr de aspecte sociale și economice în care profesorii trebuie să se implice în prezent, incluzând apariția societății cunoașterii și impactul său asupra egalității în educație, diversitatea culturală din ce în ce mai mare din societate și promovarea oportunităților egale pentru toți elevii indiferent de originea lor socială, economică, culturală, etnică și rasială. Întrebarea “Să corectăm sau să reconstruim școala actuală?” poate primi, desigur, cel puțin două răspunsuri, ambele riscante și generatoare de noi întrebări: „Avem resurse economice și sprijin social pentru reconstrucție?”, „Putem corecta din mers un sistem, inerțios prin definiție, în condițiile mișcărilor politice, economice și sociale rapide la care asistăm?”

Răspunsurile sunt multiple și pot conduce, fiecare dintreele, la noi teme de cercetare. Problemele școlii, identificate și analizate în prezentul capitol se referă la locul și rolul cadrele didactice în societatea contemporană. Avem, de asemenea, în vedere un mediu în permanentă schimbare, modificarea tiparelor familiale, educabilii cu dizabilități, multiculturalitatea, deplasarea către o societate a cunoașterii, factorii sociali, economia și tehnologia ș.a. Școala trebuie să îndeplinească anumite așteptări sociale. Resursele sunt limitate, dar exigențele elevilor, ale părinților, ale societății în general, cresc.Tot școala este chemată să asigure educația obligatorie, dar să pună și bazele pentru pregătirea pe tot parcursul vieții. Astfel, este nevoie de noi programe școlare pentru pregătirea cadrelor didactice. De asemenea, se constată cum comercializarea se infiltrează în fiecare aspect al vieții umane. Autoritățile publice dintr-un număr tot mai mare de cazuri transferă serviciile publice tradiționale în mâinile întreprinderilor comerciale.

Astfel,educația se confruntă cu amenințarea comercializării.În particular, faptul că autoritățile publice nu reușesc să asigure suficiente fonduri educației este o problemă gravă. Educația este de responsabilitate publică și ar trebui să i se asigure fonduri prin mijloace publice.

Profesorul îndeplinește o profesiune de o deosebită importanță, aceea care asigură formarea și pregătirea personalității tinerelor generații și pregătirea lor profesională în cadrul instituțiilor de învățământ, strâns legate de viață, de activitatea socio-profesională, morală și cetățenească.

Se știe că un lucru bine făcut are la bază o etapă premergătoare. Proiectarea didactică este etapa premergătoare a actului didactic. În învățământ există cadre didactice care consideră proiectarea o etapă necesară, dar și altele, care apreciază că aceasta ar putea lipsi. Cea de-a doua poziție este determinată de numărul mare de documente care se elaborează obligatoriu de cadrele didactice, uneori nejustificat.

Proiectarea didactică nu poate să lipsească din preocupările învățătorilor și profesorilor, pentru că o lecție bună este întotdea\una rezultatul unei proiectări corespunzătoare. Documentul de proiectare trebuie să fie un instrument necesar de lucru pentru cadrul didactic. În efortul actual de modernizare și optimizare a școlii românești, menit să asigure creșterea calitativă a activității didactice, proiectarea, organizarea, pregătirea și desfășurarea lecției, ca microsistem ce produce la scară redusă sistemul instrucțional, ocupă un loc central. Proiectarea este acțiunea de anticipare și pregătire a activităților didactice și educative pe baza unui sistem de operații, concretizat în programe de instruire diferențiate prin creșterea performanțelor. Proiectarea pedagogică a procesului de învățământ reprezintă ansamblul acțiunilor și operațiilor angajate în cadrul activităților de educație/instrucție conform finalităților asumate la nivel de sistem și de proces în vederea asigurării funcționalității sociale a acestuia în sens managerial/global, optim, strategic.

Clasic și modern în procesul educativ

Un cadru didactic bine intenționat trebuie să-și pună următoarea întrebare: cum aș putea face astfel încât întotdeauna activitățile didactice pe care le desfășor să fie eficiente? Pentru aceasta este nevoie de o metodă rațională de pregătire a activităților didactice care să preîntâmpine sau să anuleze alunecarea pe panta hazardului total și a improvizației. Dacă „harul didactic” nu este suficient (și nu este!), atunci apelul la o cale rațională, premeditată este justificat.

În ceea ce privește tendințe europene în procesul formării profesorilor, se constată că formarea cadrelor didactice, definită încă de la începutul anilor 2000 ca o prioritate, rămâne în continuare printre punctele importante ale documentelor de politică educațională la nivel european. Comunicarea din 2010 a Consiliului Uniunii Europene, având în vedere, printre alte documente reprezentative pentru educație, Cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale („ET 2020”), care evidențiază faptul că educația și formarea profesională joacă un rol crucial în soluționarea multor dificultăți socioeconomice, demografice, de mediu și tehnologice cu care se confruntă Europa și cetățenii săi în prezent și în anii ce vor urma, recunoaște că educația în spiritul dezvoltării durabile într-o perspectivă de învățare pe tot parcursul vieții este esențială pentru realizarea unei societăți durabile și, prin urmare, este de dorit la toate 4 nivelurile de educație și formare profesională formală, precum și în cadrul învățării nonformale și informale.

Astfel, se subliniază că rolul cel mai important al educației în spiritul dezvoltării durabile este de a furniza persoanelor și grupurilor cunoștințele, aptitudinile și atitudinile necesare pentru a face alegeri conștiente care urmăresc să realizeze și să păstreze o lume pe care atât ei, cât și generațiile viitoare să o considere potrivită pentru a trăi. Instituțiile de învățământ, comunitățile locale, societatea civilă și angajatorii sunt cu toții actori-cheie în dezvoltarea și promovarea unor astfel de competențe. De asemenea, se consideră că formarea cadrelor didactice și formarea la locul de muncă ar trebui să aibă un rol crucial în formarea unei perspective privind educația în spiritul dezvoltării durabile și în stabilirea modului de introducere concretă a acesteia în școli și instituțiile de învățământ superior. În funcție de ceea ce predau în mod obișnuit, cadrele didactice și formatorii de la toate nivelurile de educație și formare profesională vor fi confruntați cu o varietate de dificultăți pedagogice specifice în predarea unei materii orizontale precum educația în spiritul dezvoltării durabile, necesitând, așadar, o formare corespunzătoare.

Managementul calității în școală

Băroi Cornel
Liceul Tehnologic „Retezat”
Uricani

Managementul educației poate fi considerat „acea disciplină științifică, de esență pedagogică, elaborată printr-o strategie de tip interdisciplinar, angajată în studiul evenimentelor ce intervin in decizia organizării unei activități pedagogice determinate si in gestionarea programelor educative”.

Ce este calitatea? Cel mai simplu răspuns ar fi: o resursă;în cazul nostru, această resursă implică gradul de profesionalism al cadrelor didactice, modul de reacție al elevului, precum si materializarea relațiilor profesor-elev in comportamente de calitate pe termen lung.

În lucrările de specialitate, noțiunea de dascăl este asociata cu cea de manager, iar clasa de elevi este privită ca o organizație cu un anumit specific din punct de vedere al culturii organizaționale. Un model de management al calității totale la clasa de elevi presupune: **implicare** din partea cadrului didactic, al colectivului de cadre in care acesta își desfășoară activitatea, al conducerii si nu în ultimul rând al părinților; **comunicar**e: privită ca esență a îmbunătățirii calității triunghiului profesor elev-părinte; **cultura**: componenta de baza la toate nivelurile in cadrul instituțiilor de învățământ.

Managementul calității totale este o abordare manageriala destinata îmbunătățirii competitivității, flexibilității, eficacității instituției de învățământ. Pentru îndeplinirea acestui deziderat, fiecare colectiv de elevi trebuie să-si canalizeze eforturile comune către atingerea acelorași obiective, conștientizând faptul ca fiecare persoană și fiecare activitate afectează si sunt la rândul lor afectate de către ceilalți. Obiectivul final al acestui tip de abordare manageriala îl reprezintă comportamentul de calitate pe plan profesional și social, comportament care poate fi obținut într-un timp mai scurt si fără eforturi irosite, tocmai datorită acestei abordări .În formarea acestui comportament cadrul didactic trebuie să ia in considerare factorii care influențează comportamentul unei persoane: factorii de mediu cei individuali factorii de mediu exercita o presiune constanta asupra personalității in formare a elevilor. Are loc o presiune exercitata de mediul extern, prin componentele sale: grupuri întemeiate pe baza unor relații afectiv-simpatic alte grupuri cu care individul ia contact.

Totodată poate fi identificată o presiune a mediului intern, datorită particularităților următoarelor componente:

- sistemul managerial aplicat la clasa
- structura colectivului de elevi
- experiența socială
- comportamentul de grup

Factorii individuali acționează prin două categorii de elemente: externe și personale. Componentele externe sunt următoarele: valori ale culturii, speranțe.

Elementele personale se referă la:

- personalitate
- stil
- inteligență

Asigurarea calității presupune: încredere, nu inspecție, prevenire, nu semnalare, proceduri convenite bine de prima dată, monitorizare și analiză formare, personal care dovedește angajament și consecvență. Procedura este un document scris care descrie modul în care urmează să se desfășoare o activitate și cine o va desfășura: toți cei care o folosesc sunt de acord cu aceasta, este autorizată de către conducere, are alocate responsabilități, este scrisă de către cei care desfășoară activitatea respectivă, este monitorizată prin evaluări interne ale calității etc.

Este deosebit de importantă elaborarea unei concepții moderne, coerente asupra conducerii școlii, folosind câștigurile teoriei și practicii manageriale actuale, dar și valorile sistemului educațional. Astfel pot fi lămurite probleme precum: stabilirea caracteristicilor managementului educațional, formarea și profesionalizarea managerilor, elaborarea specifică a proiectelor manageriale, dezvoltarea organizațională, dezvoltarea personalului didactic.

Din însăși definirea educației ca activitate, sistem de acțiuni de formare-dezvoltare a personalității educatului, de influențare conștientă, orientată și reglată către anumite finalități, rezultă cu necesitate și existența unei abordări explicite a conceperii, organizării, coordonării, evaluării,optimizării continue a elementelor procesului educațional. Or, acesta devine chiar domeniul de studiu al managementului educațional, văzut și ca teorie, și ca practică, ca știință și artă. Căci însăși educația este tot astfel concepută și realizată.

Managementul educațional, ca activitate psihosocială, se bazează pe trei caracteristici:

- conducere de sistem primar (abordare globală a tuturor elementelor educației și a aplicațiilor specifice a funcțiilor conducerii, la diverse niveluri);
- conducere tip pilotaj (valorificarea optimă a resurselor pedagogice,ale sistemului educației, prin funcțiile manageriale: planificare, organizare,orientare metodologică, de reglare-autoreglare);
- conducere strategică (evoluție inovatoare, de perspectivă a sistemului la diferite niveluri de organizare).

Managementul calității în școală

Astfel, managementul educațional ar reprezenta o metodologie de abordare globală - optimă-strategică a activității de educație, dar și un model de conducere a unității de bază a sistemului de învățământ,aplicabil la nivelul organizației școlare complexe.

Se consideră că, în esență, managementul pedagogic poate fi definit ca știința și arta de a pregăti resursele umane, de a forma personalități,potrivit unor finalități acceptate de individ și de societate, un ansamblu de principii și funcții, de norme și metode de conducere care asigură realizarea obiectivelor sistemului educativ (în ansamblu sau la nivelul elementelor componente), la standarde de calitate și eficiență cât mai înalte.

Putem considera managementul educației ca fiind teoria și practica,știința și arta proiectării, organizării, coordonării, evaluării, reglării elementelor activității educative (nu numai a resurselor), ca activitate de dezvoltare liberă, integrală, armonioasă a individualității umane, în mod permanent, pentru afirmarea autonomă și creativă a personalității sale,conform idealului stabilit la nivelul politicii educaționale.

Complexitatea finalităților, a resurselor umane antrenate, a proceselor specifice a impus progresiv, prin generalizare, și elemente de știință managerială: obiective clare și ierarhizate, respectarea unui set de Managementul Calității În Învățământul Preuniversitar 20 principii de eficiență și calitate, definirea caracteristicilor ca proces rațional, delimitarea funcțiilor specifice, construirea unui corp de elemente strategice, afirmarea creativității în soluționarea situațiilor, abordarea interdisciplinară și sistemică, efectuarea de cercetări fundamentale și ameliorative tematice ș.a.

România a făcut eforturi pentru definirea și implementarea asigurării calității în educație.

Ținând cont de caracterul deschis și formativ al evaluării și de spiritul de angajare personală pe care managementul calității îl poate determina în comunitățile școlare și academice, demersul pentru introducerea sistemelor de management și asigurare a calității poate induce societății mai multă încredere în educație și formare profesională, o poate face să prețuiască mai mult educația ca serviciu public ale cărui obiective sunt dezvoltarea personalității tinerilor, obținerea unor șanse profesionale mai bune, mobilitate socială și ocupațională, realizare personală. Un astfel de demers prezintă educația ca un proces ce se desfășoară de-a lungul întregii vieți, atât în cadru formal, cât și informal și nonformal , în cursul unei multitudini de experiențe de învățare, ce contribuie la creșterea
coeziunii sociale, la combaterea excluderii, a șomajului, a dificultăților demografice și de dezvoltare.

Avându-se în vedere inevitabila descentralizare și implicarea tuturor actorilor educaționali în procesul decizional, pentru asigurarea coerenței și eficienței sistemului național de învățământ preuniversitar, a devenit necesar un sistem unitar, consistent și transparent de asigurare și de promovare a calității educației.

Acest sistem, cu structuri bine definite la nivel național și local, este imperios necesar avându-se în vedere și următoarele nevoi identificate în sistem:

- Promovarea egalităţii de şanse şi de acces la educaţie, pentru toţi cetăţenii ţării, fără discriminare, prin crearea sistemelor de standarde de autorizare, acreditare şi evaluare instituţională.
- Asigurarea unităţii şi coerenţei dezvoltării sistemului de învăţământ prin sistemele de standarde de referinţă.
- Crearea unor mecanisme adecvate pentru o evaluare externă sinceră şi realistă a sistemului de învăţământ, avându-se în vedere redefinirea rolului inspectoratului şcolar în contextul descentralizării.
- Nu în ultimul rând, compatibilizarea cu Uniunea Europeană care, prin “Agenda Lisabona”, consideră calitatea și competitivitatea sistemelor de învățământ drept priorități majore.

Managementul calității constă, concret, în crearea unor sisteme și proceduri - prin care calitatea este asigurată – deci creată, generată la nivelul întregii instituții școlare. Aceste mecanisme sunt prezente:

- în toate etapele proiectării și planificării dezvoltării unității școlare;
- în implementarea acestor proiecte, programe, planuri și acțiuni;
- în funcționarea concretă, de zi cu zi a unității școlare;
- în modalitățile de evaluare a activității și a îndeplinirii scopurilor și obiectivelor propuse.
- Sistemele și procedurile de asigurare a calității se referă, de regulă,la:
- Proiectarea și planificarea dezvoltării unității școlare: cum anume se stabilesc țintele strategice și strategiile de dezvoltare,care sunt responsabilitățile, mecanismele și procedurile decizionale, cine participă la luarea deciziilor, cum sunt deciziile respective aduse la cunoștința comunității și cum este creat consensul în jurul acestor ținte strategice etc.
- Implementarea programelor și acțiunilor stabilite și monitorizarea funcționării unității școlare: cine răspunde și cine participă, care sunt metodele și instrumentele de monitorizare și feed-back, cum se asigură participarea “purtătorilor de interese” la monitorizare, cum este preluat feedback-ul acestora etc.
- Evaluarea modului în care funcționează și se dezvoltă unitatea școlară, la revizuirea proiectelor,

programelor și planurilor precum și la optimizarea funcționării curente: care sunt metodele, instrumentele și procedurile de evaluare, cine participă la evaluare și cum anume, care sunt procedurile de revizuire a documentelor programatice și cine participă la ele, care sunt mecanismele de "avertizare timpurie" etc.

Managementul calității (sisteme, proceduri, mecanisme) este o parte integrantă și inseparabilă a funcționării și dezvoltării unității școlare. Ca urmare, creșterea calității trebuie să fie urmărită de toți oamenii școlii și în toate activitățile desfășurate,evaluarea și asigurarea calității devine parte integrantă a ciclului de proiectare a dezvoltării instituționale. Un anumit proiect de dezvoltare școlară împreună cu planurile anuale asociate determină anumite schimbări în școală și comunitate. Aceste schimbări, evaluate, ne arată modul în care crește calitatea educației oferite dar și ariile în care este necesară o mai mare dezvoltare. Aceste zone se pot constitui în ținte strategice pentru noile proiecte și planuri de dezvoltare școlară.

Sistemul de evaluare a calității trebuie conceput astfel încât să asigure realizarea principalelor funcții ale evaluării - anume:

- îmbunătățirea activității curente – evaluarea trebuie să fie oportună, să împiedice apariția disfuncțiilor majore și, în același timp, să arate foarte clar ce a mers și ce nu în activitățile trecute;
- asigurarea feed-back-ului pentru grupurile semnificative de interes – rezultatele acțiunilor trebuie cunoscute de către elevi, părinți, cadre didactice, manageri, comunitate în ansamblul ei, pentru ca toate aceste grupuri de interes să poată judeca dacă"investiția" făcută (nu numai ce financiară) a dus sau nu la impactul scontat și dacă merită continuată sau nu;
- revizuirea și optimizarea politicilor și strategiilor educaționale de la nivelul unității școlare pentru ca acestea să servească mai bine misiunii asumate.

Totodată, sistemul de evaluare trebuie să fie suficient de fin pentru a oferi date solide, de încredere privind amploarea schimbărilor realizate: dacă acestea sunt numai de suprafață, realizate din conformism sau prin imitație sau dacă, dimpotrivă, schimbările sunt profunde, afectând cu adevărat și durabil cultura organizațională și întreaga activitate din școală.

Sistemul de management al calității asigură calitatea programelor de învățare și promovează îmbunătățirea continuă.

Bibliografie:

***, *Asigurarea calității - Ghid pentru unitățile școlare*, Institutul de științe ale educației, București, 2005
***, *Legea nr. 27/2006 pentru aprobarea O.U.G. nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației*
***, *Managementul educațional pentru instituțiile de învățământ*, Ministerul Educației și Cercetării, Institutul de Științe ale Educației, București, 2001
E. Joița, *Managementul educațional*, Editura Polirom, București, 2000
C. Maior, *Management și cultură instituțională*, Editura „Vasile Goldiș" University Press, Arad, 2009

Berbeceanu Gabriela
Ilie Elena
Grădinița P.P. nr. 7
Deva

Cadrul didactic: statut actual și soluții

“A instrui pe alții cum se cuvine nu constă în a le vârî în cap mulțime de cuvinte, fraze, expresii din diferiți autori, ci a le deschide calea cum să priceapă lucrurile.” *Comenius*

Vocația de dascăl este una excepțională! De ce? Deoarece răspunde multelor întrebări ale copilăriei, împărtășește din cunoștințele sale, transmite realități trăite, modelează vise, deschide orizonturi și nu în ultimul rând fiecare dintre noi suntem în mare parte creația dascălilor care ne-au educat.

Dascălul tradițional, adică cel de ieri, se baza pe modelul instruirii directe, considerând că el este cel important în procesul educațional, că el concepe, el conduce și evaluează procesul de instruire. Dascălul de azi, se vrea a fi unul modern , care să pună în centrul atenției copilul. Consider că ar fi bine să îmbinăm cele două tipuri de dascăli , să fim atât dascălul de ieri cât și dascălul de mâine, o fuziune de calități și abilități, un univers de competențe-cheie pe care să le poată transmite educabilului într-un mod plăcut, folosind metode și tehnici, strategii inovative care să țină seama în primul rând de particularitățile de vârstă și individuale ale fiecărui educabil.

John Hatti spunea că procesul de educație este eficient atunci când : **"Profesorii devin elevi și elevii devin proprii lor profesori"**

Societatea de azi e bulversată de o lipsă a direcției, de incertitudini și confuzii ducând indirect și la o criză în educație. Școala nu poate funcționa într-o continuă transformare a societății care pune educația să se adapteze la “*situații noi”.* Ceea ce lipsește astăzi, în sistemul național de educație, este stabilitatea. Consider că ar fi nevoie, deasemenea, de o completare rapidă a lacunelor în legislație și mă refer aici la traseul antepreșcolarității, al educației timpurii, traseu care în acest moment este întrerupt din cauza lipsei de fonduri, al dotărilor și al legislației deficitare în ceea ce privește creșele și educația antepreșcolară în general, la faptul că finanțarea per capita reglementată de Legea Educației Nr 1/2011 nu permite grădinițelor de stat să funcționeze la parametrii normali, mai bine zis, nu permite acestora să „supraviețuiască”. Ce determină acest lucru? Ce soluții s-au adoptat pentru ca o unitate de învățământ preșcolar să poată funcționa un an întreg din finanțarea per capita în cuantumul stabilit de minister? Soluția găsită este suprapopularea grupelor, funcționarea unei grupe cu un număr de preșcolari care depășește cu mult numărul recomandat prin lege, soluție care nu numai că îngreunează foarte mult munca educatoarelor, ci o face neperformantă.

Dificultățile vieții cotidiene, greutățile întâmpinate pe linie profesională, limitările de un fel sau altul au știrbit din frumusețea și importanța acestei vocații.

Dezvoltarea profesională continuă a cadrului didactic are ca scop formarea abilităților de utilizare a unor strategiilor de învățare ce permit acestora rezolvarea problemelor în carieră, dezvoltarea motivației pentru studiu, consolidarea stimei de sine, adaptarea facilă la schimbările societății și implicit la nevoile acesteia .

Astfel, acest cadrul didactic aflat permanent în găsirea unor soluții devine uneori, din experiența la clasă, autor de manuale, auxiliare didactice venind în sprijinul colegilor cu o mulțime de exemple care să facă desfășurarea orelor de curs mult mai ușoară.

Unul din obiectivele majore ale educației este îmbunătățirea puterii de înțelegere a copilului și cultivarea dorinței acestuia de a învăța – fără efort, fără constrângeri, în ritmul și la parametrii solicitați – în vederea asigurării șansei de succes personal.

Și astfel, în contradicție cu sistemul nostru tradițional de învățământ, caracterizat în primul rând printr-un acces limitat, prin formalism, durată fixă și insuficientă în raport cu volumul de cunoștințe, sistem care nu mai corespunde exigențelor dezvoltării umane, avem un Curriculum pentru educație timpurie care urmărește dezvoltarea globală, integrată a copilului, în conformitate cu standardele de învățare și dezvoltare timpurie ale copiilor, standarde reglementate de UNICEF.

Concluziile Consiliului European din martie 2010 întăresc faptul că îmbunătățirea eficienței și echității sistemelor de educație și formare la toate nivelurile – din primii ani până la vârstă adultă – joacă un rol fundamental în realizarea obiectivelor *Europa 2020*, și anume creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Mai mult, în baza unor analize serioase, naționale și cros-naționale, precum și ca urmare a discuțiilor la nivel înalt cu experți în domeniu, în 2011, Comisia Europeană a accentuat ideea că accesul universal la servicii de educație timpurie integrate, de calitate este în beneficial tuturor. Astfel, în afară de faptul că ele sprijină copiii să își dezvolte potențialul propriu, pot contribui la participarea părinților și a celorlalți membri ai familiei, prin măsuri adecvate, la îmbunătățirea ratei de angajare pe piața muncii, a ratei de acces și participare a acestora la cursuri de formare, cursuri de educație parentală și la activități de petrecere a timpului liber. Creșterea accesului la servicii de educație timpurie integrate, de calitate este și focusul uneia dintre țintele europene, respectiv aceea care menționează ca cel puțin 95% dintre copiii cu vârste între 4 ani și vârsta de intrare în învățământul primar, până în 2020, ar trebui să fie cuprinși în sistemul de educație antepreșcolară și preșcolară și să beneficieze de astfel de servicii.

Învățarea și educația nu încep odată cu intrarea copilului la școală, în învățământul primar, ci ele încep de la naștere. Studii recente cu privire la dezvoltarea creierului unui bebeluş ne arată că cei mai mulţi neuroni se formează în perioada de la naştere la 8 ani. Aşadar, dacă un copil nu primeşte hrană suficientă şi adecvată vârstei şi necesităţilor organismului, suficiente îngrijiri, dragoste şi atenţie din partea părinţilor sau educatorilor/îngrijitorilor cu care interacţionează, precum şi dacă nu este suficient stimulat în această perioadă crucială, el poate rămâne cu un deficit în dezvoltare, care poate pune în pericol evoluţia lui ulterioară de-a lungul parcursului şcolar, precum şi rolul său în societate.

În concluzie, soluţia pentru o societate mai performantă consider că ar fi: prioritizarea educaţiei în general prin includerea învăţământului preşcolar în sistemul de învăţământ obligatoriu, eliminarea lacunelor din legislaţie, participarea activă a factorilor educaţionali în procesul educativ, finanţarea instituţiilor de învăţământ astfel încât să determine performanţă. În aceste condiţii, dascălul poată să redevină facilitatorul procesului educaţional şi poate să îşi redobândească prestigiul de altădată.

Augusto Curry – „*Ca să fii un profesor bun, trebuie să cunoşti sufletul copilului pentru a descoperi instrumentele pedagogice capabile să transforme sala de clasă într-o oază, şi nu într-o sursă de stres.”*

Birău Petru-Ilie
Colegiul Tehnic
”C. Brâncuși”
Petrila

Dascălul - model în școală și în societate

Dascălul, model pozitiv sau negativ

În urmă cu cinci ani predam disciplina *Educaţie Plastică* la Şcoala Generală Nr. 3 Petrila, unde aveam elevi şi câţiva copii vecini cu mine în sat. În una din zile, întorcându-mă acasă mai târziu, am văzut într-o curte două fete din clasa a V-a, cu care avusesem oră în acea zi şi care se jucau de-a şcoala. Ridicaseră pe un scaun o tablă metalică pe care scriau cu creta şi aşezaseră o masă şi câteva scaune în chip de catedră şi bănci. Le-am întrebat:,,Ce faceți? ,,Ne jucăm de-a școala!”, au răspuns.,,Păi nu v-ați săturat de școală după cele șase ore de astăzi?”, am întrebat. ,,Nu, că aici noi suntem profesoare!”, a venit răspunsul. Plecând mai departe am recunoscut, în imitarea uneia dintre fete, atitudinea mai autoritară a colegei care le preda la școală matematica. Prin joacă puteau ele să-și manifeste admirația față de autoritatea și siguranța doamnei profesoare, pe care o admirau. Atunci am înțeles că profesorul este pentru elev în primul rând un model în toate privințele, începând cu conduita și continuând cu volumul și calitatea cunoștințelor predate, precum și prin performanțele obținute de cadrul didactic în domeniul pe care îl predă. Ca și medicul, ca și sportivul, ca și actorul, ca și preotul, ca și primarul, profesorul este model în societate și în cazul său nu merge deloc aplicarea acelui slogan eronat:,,Să faci ce spune popa, nu ce face popa”.

Student fiind, am întâlnit un domn profesor care ne preda psihologia și la unul din primele cursuri ne-a vorbit cu mult patos despre nocivitatea fumatului, care este încadrat în categoria drogurilor de mare risc, iar în pauză, pe hol și-a aprins o țigară, prin acest fapt anulând total toată pledoaria împotriva fumatului, pe care se străduise să ne-o expună timp de aproape două ore.

Sunt cunoscute principalele competențe pe care cadrul didactic este necesar să le dobândească pentru a reuși să-și desfășoare activitatea didactică în condiții optime:

- Competența cognitivă, reprezentată de cunoștințele acumulate și abilitățile intelectuale implicate în actul de predare a disciplinei;
- Competența afectivă, care reflectă capacitatea de empatie pe care poate să o dezvolte cadrul didactic prin atitudinea faţă de elevi, în relaţia pedagogică;
- Competența exploratorie, care exprimă nivelul practicii pedagogice și oferă profesorului premise mereu noi în manifestarea abilităților didactice;
- Competența legată de performanță, prin care cadrul didactic dovedeşte nu doar că știe, ci și că poate utiliza ceea ce știe la cel mai înalt nivel;
- Competența de a produce modificări esenţiale în psiho-cognitive ale elevilor în urma procesului educaţional.

Dintre acestea mă voi referi la competenţa legată de performanţă, de al cărei nivel depinde foarte mult rolul de model al dascălului, atât pentru elevi, cât şi pentru societate.

Modele oferite de școală contra modele promovate de societate

Deși de multe ori, la nivelul declarațiilor, modelele promovate de societate par a fi aceleași cu valorile promovate de către școală, în fapt ele sunt total diferite și din păcate se anulează reciproc. Aceasta este una dintre problemele acute din școala românească actuală.

Din experiența personală pot spune că în mai multe rânduri, fiind întrebat de copiii unor patroni din comerțul local, ce salariu am la școală, mi-a fost jenă să le spun, apoi mi-a rămas în memorie răspunsul unui elev cu note mai slabe, dar destul de inteligent și care refuza să învețe la unele materii:,,Degeaba ești tobă de Eminescu, dacă nu ai un leu în buzunar.”

Acesta este rezultatul promovării nonvalorii în societate.

Regretatul critic literar Ion Rotaru îmi mărturisea într-o întâlnire pe care am avut-o la Festivalul Literar ,,Duiliu Zamfirescu” de la Focșani, cum prin anul 2004, i s-a solicitat să comaseze cele trei volume de Istoria literaturii române, pe care le publicase, în unul singur, mai amplu, lucru ce i-ar fi luat cam o lună de zile și a cerut o remunerație la nivelul salariului unui lucrător la salubritate din București la acea dată. I s-a spus că nu i se poate acorda, că este prea mult.,,Dar cum unui gunoier îi puteți da acest salariu pentru munca lui, iar mie pentru muca mea de aceeași durată, nu se poate?” a replicat reputatul critic.,,Dacă nu le dăm salariul celor de la salubritate și aceștia nu ridică gunoiul din București într-o singură zi vă dați seama ce se întâmplă? Cartea dumneavoastră nu este o necesitate atât de stringentă!”

Aceasta este percepţia pe care se construieşte sistemul de valori în ţara noastră.

Din experiența de viață am constatat că unele sunt criteriile de promovare în școală și cu totul altele în societate. Am cunoscut mulți elevi care au avut rezultate foarte bune la învățătură, dar au eșuat în viață, datorită inadaptării la regulile societății. Aceștia sunt din păcate tot atâtea pierderi importante pentru progresul societății și asta datorită faptului că în școală prea puțin se pune accentul pe cultivarea valorii, în favoarea uniformizării claselor de elevi. Un factor negativ în acest sens este și includerea copiilor cu dizabilități în sistemul învățământului de masă, acolo unde solicită o mult mai mare

atenție din partea cadrului didactic, în defavoarea elevilor care au posibilitatea de a câștiga un plus la capitolul performanță, și anularea posibilității ca aceștia să beneficieze de o atenție sporită și o educație adecvată în cadrul școlilor speciale. Deasemenea un factor important în determinarea nivelului calității procesului de învățare este numărul de elevi la clasă. Cu cât un cadru didactic lucrează cu un număr mai redus de elevi, cu atât calitatea procesului instructiv-educativ crește, pentru că poate aborda mai ușor învățarea individuală și se poate ocupa mult mai bine de fiecare elev în parte, astfel obținând un procent mai mare de competențe dobândite de elevi, ori în ultima vreme, prin desființarea unor școli speciale, sau normale, prin comasarea altora și prin reducerea numărului de cadre didactice, raportul a fost răsturnat. Acest fapt este rezultatul ignoranței, manifestată atât de către societate cât și de către factorii decizionali și de conducere, față de sistemul de învățământ, prin discreditarea sistematică a cadrelor didactice, nealocarea de fonduri mai mari pentru educație și asanarea posibilităților de afirmare a valorilor autentice, în țară. Acest lucru duce în timp la deteriorarea tuturor celulelor esențiale în funcționarea societății, așa cum avertiza Johannis Amos Comenius, întemeietorului pedagogiei moderne:,,Neglijarea educației este ruinarea oamenilor, a familiilor și a statelor." (Johannis Amos Comenius, *Pampaideia*, Studiu introductiv, note și comentarii de Iosif Antohi, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1977, p. 13)

Performanţa personală stimulează performanţa celor din jur

Consider că fără o activitate personală de performanță a fiecărui profesor în domeniul său de manifestare, nu se pot obține rezultate bune în actul predării. Mă refer aici nu doar la concursurile ori simpozioanele didactice, care au și ele un rol foarte important în verificarea activității didactice, ci mai ales la activitatea de creație și cercetare pe care fiecare cadru didactic trebuie să o desfășoare personal. Cred că dascălul trebuie să fie în primul rând un profesionist în domeniul său. Profesorii de Limba română, Istorie, Geografie, Matematică, etc., care nu se implică activ în activitățile din cadrul unor uniuni profesioniste de creație, sau cercuri profesionale specifice, prin publicarea unor studii, a unor volume de referință pentru domeniu, prin participarea la activități cultural artistice la cel mai înalt nivel, nu au ce arăta elevilor lor. Doar programa școlară și manualele nu sunt suficiente pentru obținerea performanțelor școlare. Zadarnic le vor fi prezentate elevilor performanțele unor scriitori, de exemplu, iar când aceștia vor pune întrebarea ,,De ce nu v-ați făcut scriitor", iar profesorul nu va găsi un răspuns sau va da unul nefast, de genul ,,nu am reușit", acesta va demola întregul edificiu pe care a încercat dascălul să-l construiască, pentru disciplina pe care o predă. Cel mai bun exemplu pentru elevi este activitatea profesorului în domeniu.

Un important factor în acest sens este atragerea oamenilor cu performanțe, din diferite domenii, către sectorul învățământului. În trecut a existat o practică la nivelul învățământului superior de la noi, ca șefii de promoție să fie automat încadrați pe posturi de preparatori în cadrul facultății din instituția absolvită, dar prin introducerea sistemului Bologna a fost scos și acest principiu.

Stimularea performanței se realizează prin investirea în pregătire și prin recompensarea rezultatelor. Acolo unde este cultivat un spirit de competitivitate înaltă, vor fi și performanțele cele mai mari. În școală regăsim atât premisele, cât și confirmarea în obținerea performanțelor. Singura cale de creștere a nivelului performanței este creșterea investiției în pregătirea acesteia și exemplul cel mai evident îl constitue cluburile sportive. Doar prin prioritizarea activităților instructiv educative, prin stimularea creativității cadrelor didactice, prin creșterea nivelului de renumerație, prin mărirea bugetului acordat sistemului de învățământ se va putea vorbi de creșterea autorității valorilor autentice și a performanței în societate.

Bibliografie:

Bârzea, Cezar, *Arta și știința educației*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1995
Cerghit, Ioan (coord.), *Perfecționarea lecției în școala modernă*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1988
Ionescu, Miron, Chiș, Vasile, *Strategii de predare și învățare*, București, Editura Științifică, 1992
Iucu, B. Romiță, *Managementul clasei de elevi- fundamente teoretico- metodologice*, Iași, Editura Polirom, 2000
Jinga, Ioan, *Conducerea învățământului*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1993
Negreţ, Dobridor Ioan, Pânişoară, Ion- Ovidiu, *Ştiinţa învăţării*, Iaşi, Editura Polirom, 2005
Neacşu, Ion, *Motivaţie şi învăţare*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1978
Popeanga, Vasile, *Clasa de elevi- subiect şi obiect al actului educative*, Timişoara, Editura Facla, 1973
Stănciulescu, Elisabeta, *Teorii sociologice ale educației*, Iași, Editura Polirom, 1996
Voiculescu, Elisabeta, *Factorii subiectivi ai evaluării şcolare*, Bucureşti, Editura Aramis, 2001

Bojneag Maria
Grădinița P.P. nr. 1
Hunedoara

Provocări actuale în educație

Motto:

„15 septembrie....Primul clopoțel pentru unii și un alt clopoțel pentru mine.
Al câtelea, oare? Sună cunoscut: mare de copii, ocean de părinți, bunici, frați surori, colegi vechi și noi...
Agitație... emoții....
O să-mi dispară vocea. Toamna trecută n-am putut să articulez un sunet aproape toată săptămâna...
Oare ce noutăți ne mai aduce anul acesta? Este o provocare să trăiești în fiecare toamnă un NOU ÎNCEPUT..."
(PRET, modul *Gata pentru școală*, 2008, p.8)

Criza mondială în educație, procesele de tranziție, căutarea de soluții generale și specifice sunt provocările lumii contemporane în educație, provocări care demonstrează că rolul școlii a devenit tot mai complex.

Gândirea materialistă care ani în șir a generat stereotipii eronate în educație și ceea ce înseamnă instruire în școală, azi se cere a fi depășită prin ideile libertății și descătușării, a umanismului și creativității în educație, căci societatea contemporană se caracterizează prin mobilitate economică, politică și culturală cu accente de criză ce se cer a fi depășite prin conjugări multiple și implicit, prin o nouă ordine educațională.

Privind acțiunea constructivă de reformare a educației timpurilor de azi, specialiștii sunt de acord cu patru teze cu caracter general:

- **educația trebuie să fie în centrul preocupărilor** tuturor popoarelor;
- **învățământul trebuie să fie considerat în orice societate o prioritate**, să fie privit ca un ansamblu omogen, care să reflecte nevoile societății și mijloacele de care se dispune pentru satisfacerea lor;
- **criza existentă are la baza manifestării ei două planuri**: unul privind decalajele între aspirațiile indivizilor și nevoile societății reflectată de prăpastia existentă între țările în curs de dezvoltare și cele puternic industrializate și cel al decalajelor dintre nevoile indivizilor și capacitățile sistemului de învățământ ca răspuns la acestea;
- în toate țările, **apare ca o urgență cercetarea căilor și mijloacelor care permit inovarea învățământului.**

Într-un astfel de context contemporan al unei societăți **se impune existența unei educații dinamice, formative, centrată pe valorile autentice, ceea ce solicită o avangardă a mișcării pedagogice teoretice și a practicii educaționale.**

În ceea ce privește **profesiunea de educator**, aceasta se consideră a avea un statut aparte prin complexitatea și misiunea pe care o **are de îndeplinit și anume aceea de a forma personalități autonome, integrabile social, cu capacități de gândire critică și creativă și un profil moral autentic.**

În realitatea contemporană socială însă, statutul social al educatorului apare mai degrabă **statutul unei clase mijlocii**. Deși este o profesie respectată în general, ea nu își mai găsește solicitare și deplina apreciere în timpurile ce se scurg de ceva vreme.

Reflectând în mod particularizat la condiția educatorului aflat la clasă în sistemul românesc de învățământ, acesta **se confruntă de peste douăzeci de ani cu procesul de reformare a sistemului,** proces ce se derulează cu acțiuni de transformare la nivelul organizării instituționale, a aspectelor de relaționare interpersonală, a conținuturilor predării-învățării și sistemului de evaluare, a formării continue profesionale,dorindu-se schimbări calitative adecvate evoluțiilor pe plan european.

Educatorii cu o pregătire didactică de tip mediu, respectiv educatoarele și învățătorii, aflați în mijlocul acestui proces de schimbare duc cu sine o experiență psihopedagogică, metodică și de practică profesorală temeinic acumulată, dar pe care, actualmente, **sunt provocați să o filtreze calitativ și cantitativ prin actualizarea la schimbările produse în ce privește exercițiul profesional, competențele și capacitățile, responsabilitățile revenite în educație și școală.**

Din aceste considerente, **mulți absolvenți ai Liceului Pedagogic / ai Școlii Normale au optat pentru dezvoltarea carierei, orientându-se spre parcurgerea studiilor superioare**, valorificând oportun posibilitatea oferită de deschiderile reformei învățământului din România. Astfel, experiența psihopedagogică în specializare acumulată cu bune practici și rezultate a fost posibil să fie valorificată și translată către o pregătire superioară din dorința de a se forma competent și eficient potrivit schimbărilor produse de reformele transformatoare din învățământ, care se află încă în derulare.

În același timp, dacă în vechi timpuri directorul si consiliul de administrație erau cei care își asumau responsabilitățile să asigure funcționarea în mod riguros a departamentelor și a condițiilor specifice unei instituții de învățământ, iar cadrele didactice aveau sarcini de subordonare și executare a atribuțiilor, **azi, educatorul de la catedră este cel căruia i se conferă comportamente manageriale** extinse la nivel global instituțional alături de **cele ale unui manager al grupei de copii /clasei de elevi.**

El poate și participă la luarea de decizii, poate adopta atitudini didactice respectând norme, principii, legități ale științelor educației și managementului educațional, ale managementului calității, conturându-i-se roluri complexe și de rafinament în mediul fertil, nu întotdeauna ușor, al unei clase de copii /elevi, cât și în colectivul didactic al instituției de învățământ, și care trebuie să treacă de la statutul de "*profesor artizan și artist la cel de profesor expert***" *(Trif, L., 2008, p.10).***

Evaluarea eficacității activității unui educator se anunță ca un reper vital al existenței acestuia în relație cu educabilul, cu părinții acestuia ca parteneri în fața ofertei educaționale propuse, cât și a gradului de reușită al copilului lor în relație cu reprezentanții comunității și așteptările lor, în relație cu propria lui familie și nevoile ei, în relație cu aspirațiile sinelui său, aspecte pe care cei mai de sus ierarhic nu le iau în calculul traiului său în măsura cuvenită **în acest univers imens ca timp și ardere**.

În planul **exercițiului pedagogic**, educatorul se confruntă cu toate problemele educative, sau altfel spus **trebuie să îl preocupe și investigațiile dedicate motivației, și problematica evaluării, și problematica diferențelor interindividuale, și problematica jocului, și problematica relațiilor educator-educabil, și comunicarea didactică.....etc., realități care-l provoacă și-i cer noi comportamente profesionale în actuala stare de evoluție a sistemului educației din țara noastră.**

În consecință, **un profesor maturizat, cu respect pentru sine și pentru misiunea de care este conștient că și-a asumat-o, devine reflexiv și responsabil în fața acestor provocări și atunci se nasc o multitudine de întrebări-problemă** care îl solicită și suprasolicită pentru rezolvare:

CE aspect are mai mare prioritate în activitatea sa?

* Exercitarea calității de profesor competent profesional la clasă cu copiii?

* Exercitarea calității de profesor-manager al clasei cu rol de organizator riguros și **la timp** cu "mersul hârtiilor", după cum se formulează ades în rândul multor cadre didactice cu referire la multitudinea celor care rezultă din întocmirea proiectării curriculare, a activităților extracurriculare, a celor vizând formarea continuă prin desfășurarea zilnică a activității metodice ca studiu individual consemnat, din întocmirea rapoartelor de autoevaluare, din monitorizarea și observarea sistematică a copiilor, din evaluarea sistematică a acestora, din întocmirea rapoartelor și a situațiilor privind progresele copiilor, din completarea și ordonarea portofoliilor, din rapoartele de îndeplinire a proiectelor și parteneriatelor educaționale, din îndeplinirea responsabilităților suplimentare înscrise în **fișa postului** (membru în comisii de protecție a muncii și sănătății; secretar al consiliului de administrație, responsabil al comisiei metodice, al comisiei PSI, al comisiei de inventar, al comisiei de casare, al comisiei de gripă, din... din... ș.a.m.d.?

* **CUM să folosească optim timpul pentru a asigura strategiile didactice**, **organizarea conținuturilor curriculum-ului** în slujba educabilului pentru a atinge calitatea așteptată potrivit standardelor de performanță la clasă mereu cu ochii în ceas?

* **CÂT timp să aloce pentru** fiecare atribuție în parte și cât putem „întinde acest timp" dincolo de clasă ?

* **CUM să-și desăvârșească profilul** de educator- manager eficace ca și competențe manageriale în activitate și eficient ca rezultate obținute în fața copilului și cu el împreună/ în fața părintelui /a reprezentanților unei comunități?

* **CUM să organizăm și să dotăm spațiul educațional** la nivelul indicatorilor de performanță în situația de criză economică a familiilor copiilor (somajul, ajutoare sociale ca surse unice de viață pentru cei din zonele defavorizate (căminele sociale), în situația de austeritate financiară din partea bugetară, cât și cea a cadrelor didactice, a altor posibili colaboratori (cu investiții bugetare , cu sponsorizări tot mai limitate, etc..)?

* **UNDE este locul optim de rezolvare** a numeroaselor atribuții și responsabilități a educatorului - manager al clasei, numai în școală ? obligatoriu și extins diminuând timpul în viața privată ?

* **CÂND și CUM** un educator – manager al clasei mai are timp pentru sine și viața lui pentru a-și menține sentimentul de siguranță, de recunoaștere și valorizare personală, pentru a-și menține interesul și motivația ca sevă a calității muncii în mediul clasei și al grupurilor de copii ?

Provocări, dileme, nevoie de foarte multă motivație, de responsabilitate alături de verticalitate în căutarea corectă a modalităților care să susțină motivația pozitivă DE A FI EDUCATOR - MANAGER ÎN ȘCOALA MODERNĂ EUROPEANĂ VIABILĂ EDUCĂRII TINEREI GENERAȚII ÎNTR-O REALITATE A UNUI SISTEM DE EDUCAȚIE AFLAT ÎN CRIZĂ ȘI ÎN PERPETUUĂ SCHIMBARE.

Așadar, se impun provocări mari deopotrivă pentru un educator debutant, pentru un educator cu ceva ani de experiență, cât și pentru cel care așteaptă încheierea unui bilanț de lungă carieră didactică, fiecare dintre aceștia aflându-se în fața unui prag al unor timpuri noi ce " vor să vină negreșit". Sunt singuri profesorii și elevii în responsabilitatea realizării idealurilor educației? Ori sunt în echipă cu cei care îi provoacă și la rândul lor își asumă datoria si responsabilitatea de a crea condițiile împlinirii orientărilor educației în beneficiul dezvoltării individuale a educabililor și a societății în general?

Bibliografie:

Cucoș, C., 2006, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași

Potolea, D., 1989, *Profesorul şi strategiile conducerii învăţării*, în *Structuri, strategii, performanţe în învăţământ*, Jinga, I., Vlăsceanu, L., (coord), Editura Academiei Bucureşti

Trif, L, 2008, *Managementul clasei/ grupului educațional*, Editura Eurostampa, Timișoara

*** *Gata pentru școală*, 4, modul pentru educatori, 2008, Proiectul pentru Reforma Educației Timpurii, 2008, București

Boloț Antonio
Liceul Tehnologic
„N. Olahus”
Orăștie

Profesorul român în postmodernitate. Soluții de ieșire din criză

Din păcate, de zeci de ani deja se tot vorbește în învățământul românesc despre nevoia de reformă, dar rezultatele întârzie să apară. S-au modificat o serie de documente școlare, manuale, metode, tehnici și mijloace de învățământ, dar nu s-au obținut încă reușitele așteptate. Per total roadele învățăturii elevilor sunt an de an din ce în ce mai slabe iar societatea a intrat în derivă, într-o decădere vizibilă în ceea ce privește bunele relații dintre oameni. Considerăm că cei care s-au gândit până acum la proiecte de reformă, fie creații personale, fie preluări din țările apusene, au nesocotit ce era esențial, omul în dimensiunea sa etică, morală. S-a urmărit aproape obositor atingerea de către elevi a unor competențe științifice măsurabile, cuantificabile, dar foarte puțin sau deloc creșterea morală, aspect mai greu de măsurat și de notat la vreun examen.

Cineva spunea că puterea unui om consistă în bunătate. Altcineva opina că minți luminate avem, dar caracterele ne lipsesc. Am ajuns, din nefericire, acum să avem specialiști, oameni competenți în varii domenii de activitate, dar care să nu vadă în cel de lângă ei semenul, că celălalt are o aceeași origine și este chip al lui Dumnezeu. Trăim realitatea tristă pe care o exprimă cuvintele lui François Rabelais: „Știința fără conștiință este ruina sufletului.” Se impune să insistăm ca dascăli și asupra creșterii acestei dimensiuni spirituale.

Astăzi, în societatea românească există trei tipuri de mentalități: 1. cea care e încă ancorată în „etica” doctrinei socialiste sau comuniste, care-i cuprinde pe destui nostalgici în vârstă dar și pe unii tineri cărora le-a fost transmisă, mai mult prin influențare verbală; 2. cealaltă mentalitate este reprezentată de oamenii care gândesc, au idealuri și lucrează în ritmul rapid cerut de lumea globalizată, postmodernă, a comunicării generalizate și a noilor tehnologii; 3. în sfârșit, mai există o categorie de oameni (mare / mică?) care încearcă să-și ghideze viața, în variatele manifestări ale sale, potrivit învățăturii creștine. Am făcut această clasificare pentru că ea ne ajută să înțelegem mai bine contextul în care funcționează învățământul, școala din România.

Nu de puține ori discutând cu colegii profesori cu mai mulți ani de experiență am putut auzi aprecieri în legătură cu felul cum erau elevii „pe vremuri”, adică înainte de anul 1989. „Înainte” elevii erau mai disciplinați, mai cuminți, învățau mai bine. „Acum” este jale, pare că lumea a înnebunit și e din ce în ce mai greu ca dascăl să-ți poți împlini menirea, aceea de a educa și a instrui noile generații. Trebuie spus că ne referim la elevii din prezent care studiază la grupuri școlare și licee tehnologice. Nu avem experiență didactică la catedra colegiilor naționale și a liceelor teoretice. Probabil că sunt două categorii de școli și două categorii de elevi în legătură cu care nu ne putem exprima aceleași puncte de vedere.

Ni se pare că dintre colegii cu experiență didactică, nu mulți sunt aceia care au încercat să-și explice de ce sunt elevii de acum astfel, prin ce diferă timpurile pe care le trăim noi acum de cele din perioada comunistă. Fără cunoașterea cât de cât clară a parametrilor noii lumi în care trăim, putem cădea foarte ușor în aprecieri eronate, ca de pildă să spunem că din cauză că elevii de astăzi sunt dezinteresați, agitați și nepoliticoși, învățământul și lumea de dinainte de Decembrie 1989 au fost ideale, fără cusur.

Doar buna cunoaștere a lumii în care trăim ne poate oferi premisele pentru o schimbare a ceea ce nu funcționează bine, dacă dorim să avem elevi mai buni și mai competenți, cetățeni mai responsabili și mai solidari.

Pe scurt, vom încerca să prezentăm în continuare câteva caracteristici ale lumii postmoderne în care trăim (fie că ne place, fie că nu). Lumea postmodernă nu acceptă autorități absolute, totul este relativ, măsura tuturor lucrurilor o poate da individul, indiferent de ce cred unii și alții. Pot crede că răul e bine, și e dreptul meu. George Bădărău prezintă postmodernismul astfel: „...creația postmodernă presupune ‹‹lichidarea›› umanismului tradițional (cultul Rațiunii, teoria Cogito-ului transcendental) și aspiră spre un *nou umanism* adecvat stadiului actual postindustrial, care deschide perspectiva unei contopiri a omului cu viața, presupunând o morală a ‹‹bucuriei de a trăi››.”[1], „În postmodernism, *ierarhia* este înlocuită de *heterarhie*: e un univers lipsit de centru, cu structură autoreflexivă, în care ființa nu mai este fundamentată metafizic, nu se raportează la fenomenele lumii reale, ci e o entitate aleatorie, contextuală, în condițiile relativizării conjuncturale a valorilor.”[2]

Potrivit viziunii lui Ihab Hassan, postmodernismul se caracterizează prin următoarele elemente: dezumanizare, erotism, primitivism, tehnologism, urbanism, experimentalism și antinominalism. Gândindu-ne la categoriile cu care a operat Fr. Nietzsche în *Nașterea tragediei*, dacă modernismului i-am putea asocia dimensiunea apoliniculuiui, postmodernismului i s-ar potrivi cea a dionisiacului.

Omul postmodern este unul fără identitate, lipsit de timpul și de aplecarea spre meditație, trăitor într-o lume a iluziilor raiului pământesc promovat cu obstinație de către mass-media.

Individualismul și preocuparea pentru autoconservare a omului postmodern au dus la înlocuirea moralei cu rațiunea.

[1] George Bădărău, *Postmodernismul românesc*, Iași, Editura Institutul European, 2007, p. 6.
[2] Idem.

Profitul și dorința de câștig instant, spiritul concurențial, toate aceste noi preocupări din sfera activităților economice au adus schimbări modului firesc (creștin) de gândire. Se poate ca în atare condiții o oportunitate de afaceri să devină cel mai solid argument să întrepinzi ceva, chiar dacă ceea ce vei face intră în contradicție cu principiile morale. În goana nebună a vieții se uită că: „Motivația morală se află în conflict cu cea a câștigului pentru că pretinde solidaritate, ajutor dezinteresat, dispoziția de a-l ajuta pe aproapele aflat în nevoie fără a cere sau a aștepta vreo recompensă. Atitudinea morală se exprimă în respectul față de nevoile altuia și are adesea ca urmare abținerea proprie și renunțarea la câștigul personal."[3]

O foarte mare influență în privința cultivării mentalității consumeriste, postmoderne o au noile mijloace de comunicare în masă, explozia comunicațională. Aici nu dorim să se înțeleagă faptul că nu ar fi bună libertatea cuvântului, tehnologia și diversificarea modalităților de comunicare („Tehnica și confortul sânt bune, dar într'o lume în care morala și spiritul nu au demisionat!"[4]). Partea proastă, nocivă, provine din conținutul (sau lipsa lui) și maniera de prezentare agresivă în scop propagandistic, de data aceasta nu neapărat politic, dar în mod cert economic. Avem astfel clasicele mijloace de informare: ziarul, revista, cartea, la care se adaugă altele cu o putere mult mai mare de persuasiune: televiziunea, internetul, publicitatea stradală și cea strident colorată întâlnită în cunoscutele *mall*-uri din marile orașe.

Omul postmodern nu mai ia în calcul voința lui Dumnezeu, nu mai relaționează cu El, deși încă nu se dezice total de Creator, Îi admite existența: „În toate timpurile, omul a fugit de Dumnezeu. Ceva deosebește însă fuga de astăzi de cea de altădată: odinioară, credința era *Normalul*, ea îi stătea omului în față, exista o Lume a credinței *obiective*. Fuga, dimpotrivă, se petrecea numai în individul izolat... Astăzi este invers: Credința ca lume exterioară obiectivă este distrusă. ...individul trebuie în fiecare clipă, mereu, *să-și creeze* credința printr-un act de decizie; căci astăzi nu credința, ci fuga este lumea obiectivă."[5]

Oamenii contemporani au tendința de a accepta fără simț critic ideile livrate de către lumea exterioară, fără să pătrundă substața lor. În cazul României, tinerii sunt complet debusolați. Mediul în care trăiesc ei acum e o mixtură între rămășițele un regim mort, comunismul, dar care a adus cu sine consecințe nefaste la nivelul mentalităților, și o „cultură de tip mediatic".[6]

Din cauza unei insuficiente educații primite în familie, dar și din cauza neconștientizării corecte de către profesori a stării de fapt și a absenței unei reacții corecte de contracarare a fenomenului, elevii noștri se pierd. Fiind lipsiți de discernământ și de raportarea la niște valori tari, iată ce influență nefastă pot avea mediile de comunicare moderne asupra lor: „Televiziunea remodelează radical lumea. Lumea cea nouă, în care omul nu se mai regăsește, căci și-a pierdut centrul, adică pe Dumnezeu, este o lume care se livrează hipnotic idolatriei televiziunii. Biografia insului și istoria societăților moderne L-au pierdut pe Dumnezeu, iar lucrul acesta face din ființa individuală și colectivă victime sigure ale unei lumi dominate de hipnoza televiziunii. Biografia și istoria fără de Dumnezeu, fără de ritmul factorilor prin care se propagă intervenția proniatoare a lui Dumnezeu sunt derulări haotice, haos și anarhie, rătăcire și teribilă oboseală, din care decurge cu necesitate ideea că viața este fără sens și istoria este absurdă. Ieșirea din oboseală, evadare din lumea fără de sens sunt cele două promisiuni ale televizualului..."[7]

Trăind într-un astfel de context în care omul s-a deformat atât de mult, și școala își trăiește criza sa. Imaginile violente de la televizor și sexualitatea care asaltează zilnic mintea copiilor, ambele influențează cu mult mai mult psihicul tinerilor, emotivitatea lor, decât activitatea profesorilor la clasă. Elevii noștri au devenit „iubitori de *fast-food* emoțional"[8] din cauza influenței mass-mediei și a bombardamentului informațional. Din această pricină profesorii nu mai reușesc să-i educe îndeajuns pe elevii lor, „Educația trece printr-o criză fără precedent în istorie. Elevii se simt dați la o parte, nu se concentrează, nu au plăcerea de a învăța și sunt agitați."[9]

Și până acum, profesorul a fost cel care la clasă a urmărit atingerea de către elevi a competențelor necesare. Vremurile actuale, considerăm noi, impun noi abordări în activitatea la clasă a profesorului. Elevii de astăzi sunt foarte diferiți de cei de acum 5, 10 sau 15 ani. Un an distanță înseamnă deja foarte mult. Psihologiile se schimbă, la fel și așteptările de la societate, școală, profesori. Mai mult ca oricând, astăzi profesorii trebuie să aibă capacitatea de a se adapta, de a înțelege și de a găsi soluții adecvate problemelor și

[3] Zygmunt Bauman & Tim May, *Gândirea sociologică. Traducere din engleză de Mihai C. Udma*, București, Editura Humanitas, 2008, p. 104.
[4] Ernest Bernea, *Meditații filosofice. Note pentru o filosofie inactuală*, București, Editura Predania, 2010, p. 30.
[5] Max Picard apud Pr. Ștefan Iloaie, *Morala creștină și etica postmodernă. O întâlnire necesară*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2009, p. 69.
[6] Prof. univ. dr. Ilie Bădescu apud Virgiliu Gheorghe, *Efectele televiziunii asupra minții umane. A doua ediție*, București, Editura Prodromos, 2006, p. 7.
[7] Ibidem, p.8.
[8] Augusto Cury, *Părinți strălucitori, profesori fascinanți*, http://ro.scribd.com/doc/225904257/Augusto-Cury-Parinti-Straluciti-Profesori-Fascinanti (accesat la data de 15 iulie 2014).
[9] Idem.

blocajelor apărute în viața noilor școlari.

Pentru a sădi în conștiințele elevilor principiile etice, e nevoie ca în primul rând noi, dascălii, să le respectăm. Mai bine spus, să avem un mod de viață moral. E greu, dacă nu imposibil, să pretinzi altuia să dobândească ceea ce el nu poate să vadă la tine. Tinerii au niște „antene" foarte bune, surprind cu ușurință ceea ce nu e autentic în jur. Nu cred că ne putem permite să ne facem că nu vedem ceea ce alții văd la noi. Credem că o bună cunoaștere de sine poate ajuta profesorul să aibă un mai mare succes în educarea elevilor. Se știe acest adevăr de multe sute de ani, că o condiție a înțelepciunii este cunoașterea de sine. În fiecare dintre noi există mai multe fațete, atunci când încă nu am ajuns să fim unificați interior: „Cineva a zis că în orice om sunt patru persoane: cea pe care o știe lumea, cea pe care o știu oamenii apropiați, cea pe care o știe numai el însuși și cea pe care o știe doar Dumnezeu. În cea mai mare parte, aceste patru persoane nu seamănă una cu alta decât puțin."[10]

E nevoie de multă atenție la viața proprie a profesorului, fiindcă suprarațional el transmite stări pozitive sau negative elevilor cu care intră în contact: „Viața noastră se răsfrânge de la sine asupra celor din jur, și trebuie să ne străduim din toate puterile ca această răsfrângere să aducă folos, ușurare și vindecare. Înrâurirea noastră asupra semenilor lucrează nu numai cu voia, ci și fără voia noastră, fără ca măcar să băgăm de seamă. Ceva insesizabil se răspândește asupra celor din jur din toată ființa noastră, ca parfumul delicat al unei flori ce saturează aerul fără să ne dăm seama (...) Atât neajunsurile, cât și calitățile noastre sunt molipsitoare."[11] Iată cum profesorul are de făcut un dublu proces educativ: unul interior, de autoformare, și altul exterior, de formare a elevilor. Nu trebuie totuși să ne erijăm în instanțe morale absolute. Putem tinde spre desăvârșire, dar având mereu conștiința că suntem ființe limitate și că, dacă dobândim ceva, este dar de la Dumnezeu. Luigi Giussani întărește și el cele scrise în citatul anterior: „Ceea ce educă este credința educatorului, în măsura în care este viață."[12], „De aceea dacă a educa înseamnă a propune, această propunere poate ajunge la inima celuilalt, poate risca să-l miște pe celălalt, să-l emoționeze pe celălalt doar în virtutea unei energii care are ca origine propria prezență; iar această energie există dacă cineva prețuiește și iubește viața, dacă știe ce este."[13]

În concluzie, credem că în primul rând o reformă cu adevărat eficientă se poate face începând cu schimbarea mentalității. Altfel, putem vorbi doar despre formalism și birocratizare a învățământului, modificări exterioare care nu conving și nu motivează în vreun fel profesorul să se schimbe și să orienteze în bine mersul lucrurilor în jurul său.

[10] *Fiecare zi, un dar al lui Dumnezeu. 366 cuvinte de folos pentru toate zilele anului. Ediția a doua. Traducere din limba rusă de Adrian Tănăsescu-Vlas*, București, Editura Sophia, 2012, p. 22.
[11] Ibidem, pp. 32-33.
[12] Luigi Giussani, *Riscul educativ. Creaţie de personalitate şi de istorie. Traducere: Victoria Câmpan, în colaborare cu Mihaela Alina Boancă. Lector: Anna Tetta*, Bucureşti, Editura Corint, 2005, p. 99.
[13] Ibidem, p. 122.

Cadrul didactic - un profesionist în sistemul de învățământ

Borța Maria
Liceul Tehnologic „Retezat”
Uricani

Pregătirea pentru a preda, pentru a-i învața pe alții cum să învețe este o operă niciodată încheiată și care implică multă răbdare, multe momente de incertitudine, de descurajare și multe ore de studiu, iar rezultatele nu pot fi măsurate nici cantitiv și nici imediat.

Educația se sprijină pe 4 piloni importanți: a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să trăiești împreună cu alții și a învăța să fii. În funcție de această optică, dar și de implicațiile globalizării asupra indivizilor ale problematicii lumii contemporane educatorii din învățământ urmează să îndeplinească roluri noi. Astfel, de exemplu, prin metodologia de aplicare a noului curriculum național, li se cere cadrelor didactice din învățământ să creeze activități (situații de învățare) adecvate competențelor proiectate ținând seama desigur de natura subiectului lecției și de particularitățile clasei sau ale grupei de elevi. Ideea nu este nouă în pedagogie, dar rolul profesorului este mai recent, el fiind astăzi explicit („ creator de situații de învățare”) și specificat în documentele de proiectare didactică. Evident, cu cât situațiile de învățare vor fi mai bine alese sau imaginate de profesor, cu atât mai interesantă și mai eficace în planul învățării va fi activitatea de instruireastfel încât la capătul acestui drum să te aștepte bucurii și satisfacții, dar pentru acest lucru e nevoie ca profesorul să știe cum să organizeze și să conducă activitatea didactică. Succesul în munca instructiv educativă depinde în cea mai mare măsură de cadrele didactice, de competența și dragostea lor pentru profesie.

Nici planurile de învățământ, nici programele școlare, nici manualele, nici baza materială de care dispune școala nu pot avea asupra elevului o influență care să se poată compara cu aceea a cadrelor didactice. Educatorul creează condițiile necesare de muncă, organizează și conduce activitatea elevului, prin care dispozițiile lui se dezvoltă necontenit și se transformă în calități. Misiunea cadrelor didactice este înaltă, nobilă. Învățătorii și profesorii transmit generațiilor tinere, în mod organizat și planificat, valorile culturale create de generațiile trecute, le îndrumă primii pași în vastul domeniu al științelor, veghează asupra formării personalității lor, asupra orientării lor școlare și profesionale. La intrarea în școala generală, elevii nu știu nici să citească, nici să scrie, nici să socotească. Prin munca metodică și perseverentă a învățătorului și a profesorilor ei ajung ca la absolvirea școlii generale să aibă un larg orizont de cunoștințe despre natură și societate, ceea ce-i ajută să înțeleagă mai adânc obiectele și fenomenele cu care vin în contact, să interpreteze mai corect evenimentele la care participă, să-și dea mai bine seama de rostul lor în viață. În cadrul școlii profesorul este conducătorul activității didactice care se desfășoară în vederea atingerii obiectivelor si competențelor, prevăzute în documentele școlare, dând sens și finalitate educativă tuturor componentelor implicate în procesul de învățământ(informații, mijloace, variabile psihice, etc.). Un aspect esențial în ceea ce privește profesia de cadru didactic îl reprezintă competența profesională care include ansamblul de capacități cognitive, afective, motivaționale și manageriale, care interacționează cu trăsăturile de personalitate ale educatorului, conferindu-i acestuia calitățile necesare efectuării unei prestații didactice care să asigure realizarea competențelor de către toți elevii; iar performanțele obținute să se situeze aproape de nivelul maxim al potențialului intelectual al fiecăruia.

Profesorul se implică în activitatea didactică cu întreaga personalitate: motivații, aptitudini, nivel de competență, experiență personală. Arta de a preda nu se reduce la transmiterea cunoștințelor, ci presupune și o anumită atitudine față de elevi, ca expresie a concepției pedagogice asumate și a propriilor trăsături de personalitate. În cadrul activităților didactice se creează multiple raporturi interpersonale între participanți, antrenați cu toții într-un proces constant de influențare reciprocă. Reușita unui profesor depinde de multe ori de natura relațiilor pe care le stabilește cu elevii săi în cadrul acestei interacțiuni, aspect deosebit de important, deoarece multe dificultăți de învățare și educare se datorează unor relații deficitare. Natura relațiilor pe care profesorul le stabilește cu elevii este determinată nu numai de stilul de abordare a activității și de trăsăturile sale de personalitate, ci și de trăsăturile individuale și de grup ale elevilor. De aceea, profesorul trebuie să aibă abilitatea de a-și cunoaște partenerii de activitate. Empatia profesorului nu înseamnă o cunoaștere de tip analitic, ci capacitatea de a depune un efort imaginativ pentru a-l înțelege pe celălalt, sub aspectul potențialului de care dispune, al atitudinilor și sentimentelor sale, al semnificației conduitei manifestate. Profesorul trebuie să adopte un stil democratic, caracterizat prin relații deschise bazate pe încredere reciprocă și acceptare, reușind astfel să colaboreze cu elevii într-o atmosferă armonioasă, lipsită de încordare. Calitatea procesului instructiv-educativ este dependentă și de relația afectivă dintre profesor și elevi. De aceea este necesar ca fiecare cadru didactic să fie preocupat de cultivarea unor relații bune cu elevii săi.

Trăsăturile negative de personalitate ca: superficialitatea, cinismul, încăpățânarea, apatia, indiferența, rigiditatea, agresivitatea creează o atmosferă nefavorabilă în jurul său. Dimpotrivă, agreabilitatea, gradul de deschidere spre ceilalți, permeabilitatea la schimbări, amabilitatea, răbdarea, stăpânirea de sine, dorința de a ajuta, sociabilitatea, încrederea, capacitatea de a înțelege problemele vor întări calitatea relațiilor pedagogice.

Echilibrul intelectual și psihic, luciditatea, intuiția, bunul-simț, tactul pedagogic sunt calități indispensabile cadrului didactic. Acestora li se adaugă calități morale: probitatea, obiectivitatea, generozitatea, modestia, blândețea, cinstea,

Cadrul didactic - un profesionist în sistemul de învățământ

sinceritatea, demnitatea, conștiinciozitatea. Profesorul în calitatea sa de formator trebuie să fie în permanență preocupat de imaginea sa oferită elevilor, aspecte minore ca punctualitatea, valorificarea integrală a timpului lecției, modul de adresare, ținuta, gestica, mimica sunt încărcate de semnificație și au valoare formativă.Talentul pedagogic asociat cu ansamblul capacităților care determină competența profesională și ansamblul calităților personale conferă acea măiestrie pedagogică care definește profesia de educator sau cadru didactic. Se consideră că „a fi profesor" trebuie înțeles în sensul de „a deveni profesor" adică de a transforma meseria într-o carieră.

Un aspect esențial care privește realizarea celor consemnate mai sus îl reprezintă competența profesională care include ansamblul de capacități cognitive, afective, motivaționale și managerial. Competența profesională a cadrului didactic din învățământ derivă din rolurile pe care acesta le îndeplinește în cadrul școlii. Practica evidențiază diversitatea rolurilor unui cadru didactic:

- expert al actului predare-învățare: selecționează, prelucrează din punct de vedere didactic informațiile pe care le va transmite, adaptându-le la sistemul de gândire al elevilor, la nivelul lor de înțelegere.
- agent motivator: declanșează și întreține interesul elevilor, curiozitatea și dorința lor pentru activitatea de învățare.
- creatorul situațiilor de învățare cât mai favorabile pentru atingerea obiectivelor pedagogice proiectate își imaginează strategii de predare-învățare care să asigure succesul școlar la un număr cât mai mare dintre elevii pe care îi instruiește.
- lider: conduce un grup de elevi, exercitându-și puterea asupra principalelor fenomene ce se produc. Este un prieten și confident al elevului, sprijin în diverse situații.
- consilier: în această ipostază este un observator sensibil al comportamentului elevilor, un îndrumător persuasiv și un sfătuitor al acestora.
- model: prin întreaga sa personalitate, prin acțiunile și comportamentul său; este un exemplu pozitiv pentru elevi.
- manager: supraveghează întreaga activitate din clasă, asigură consensul cu ceilalți profesori, cu părinții și cu ceilalți factori.

Se consideră că „a fi profesor" trebuie înțeles în sensul de „a deveni profesor" adică de a transforma meseria într-o carieră. Devin profesori „excelenți" acei profesori care știu cum să le capteze elevilor atenția și să le-o mențină pe tot parcursul lecțiilor, să formuleze cu claritate competențele urmărite în cadrul fiecărei activități didactice, să reactualizeze cunoștințele anterioare necesare învățării, să predea accesibil și convingător noile cunoștințe, să creeze situații de învățare adecvate, să dirijeze învățarea și să obțină feed back, ori de câte ori este nevoie, să evalueze prin metode variate.

Acest deziderat focalizează atenția asupra necesității formării continue a cadrului didactic, formarea constituindu-le ca o provocare în cadrul procesului de modernizare a sistemului de educație. Formarea continuă a cadrului didactic este reglementată și obligatorie. Aceasta trebuie să asigure evoluția în carieră a cadrului didactic, perfecționarea în acord cu propriile nevoi dar și cu ale elevului și ale societății. Principala direcție în care prin formarea continuă trebuie să se realizeze schimbarea în educație este următoarea: „Profesorul este figura centrală a reformei educaționale contemporane. El trebuie să renunțe la rolul său tradițional și să se transforme într-un planificator al activităților de grup, într-un facilitator al interacțiunii elevilor și într-un consultant. Acest profesor care se transformă este și profesorul de discipline socio-umane".

Învățământul românesc actual are nevoie de „profesori foarte buni" capabili să ofere elevilor lor o educație de calitate. Standardele precizează într-o manieră clară ce trebuie să se înțeleagă prin ,, profesori foarte buni". Aceasta înseamnă că ele trebuie să specifice cunoștințele și abilitățile considerate a fi cele mai importante pentru practicarea profesiei didactice, nivelul de stăpânire al acestora, condițiile în care urmează a fi probate și modul în care vor fi măsurate și evaluate aceste competențe.

Resurse bibliografice:

Albulescu I., Albulescu M., *Predarea și învățarea disciplinelor socio-umane*, Editura Polirom, Iași, 2000

Bălan E., Teșileanu A., Chirițescu A., Căstăian D., Stoica E., *Dezvoltare profesională continuă și oportunități de carieră didactică, vizând pregătirea profesorilor în vederea susținerii examenelor de definitivat, gradul II și gradul I*, Modulul II, Editor MECTS – UMPFE, București, 2011

Cucoș C. (coordonator)., *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și gradele didactice*, Ediția a III-a revăzută și adăugită, Polirom, Iași, 2009

Potolea, D., Manolescu, M., T*eoria și metodologia curriculumului*, MEC - Proiectul pentru Învățământul Rural, 2006

*** *Ghid metodologic pentru aplicarea programelor școlare din aria curriculară Om și societate* - Editura Aramis, București, 2001

Cadrul didactic - un profesionist în sistemul de învățământ

Bratu Alina
Colegiul Național „I.C. Brătianu”
Hațeg

Conceptul de *cadru didactic* sau de *profesor* este deosebit de familiar fiecăruia dintre noi, termenul fiind utilizat atât în limbajul cotidian, dar și în limbajul de specialitate. Termenul de *profesor*, derivat din latinescul *profesor* – cel care cultivă o artă, o știință desemnează o persoană care având o pregătire specială, în urma absolvirii unei instituții de învățământ superior, ocupă o funcție didactică și predă o disciplină științifică. Care este semnificația sintagmei „cadrul didactic – un profesionist al sistemului de învățământ”? Să fie vorba despre meseria de cadru didactic sau de profesor sau, mai degrabă, despre caracteristicile cadrului didactic care îl conduc spre măiestrie, spre profesionalism? Să fie vorba despre un drum ce trebuie parcurs de fiecare cadru didactic în procesul său de dezvoltare profesională continuă? Acestea sunt numai câteva dintre întrebările la care voi încerca să răspund pe parcursul eseului.

Activitatea didactică are caracteristicile unei profesii sau mai degrabă este o meserie ca oricare alta? Dacă meseria este rezultatul unei învățări intuitive și imitative, atunci sintagma a fi profesor sau cadru didactic trebuie apropiată mai curând de cea de profesie și nu de meserie. Dacă profesia presupune un ansamblu de cunoștințe și competențe structurate în cadrul unui model profesional, iar meseria este rezultatul unei învățări intuitive și imitative, atunci a fi profesor reprezintă o meserie, dar și o profesie, deoarece există numeroși susținători ale celor două perspective. Reprezintă o meserie, deoarece putem învăța de la ceilalți profesori, putem fi creativi, putem să ne adaptăm la situații noi neprevăzute. În aceste condiții, orice persoană care ar dispune de cunoștințe de specialitate, care ar putea fi creativă, care ar ști să improvizeze ar putea fi profesor. În realitate, lucrurile nu stau deloc așa, fapt ce ne determină să credem că a fi profesor este mai mult decât o meserie, ci mai de grabă o profesie.

Dacă a fi cadru didactic sau profesor reprezintă o profesie, atunci care sunt calitățile și competențele unui profesor competent sau ale unui profesor bun? Ce calități și ce competențe contribuie la profesionalism sau care sunt calitățile și competențe ce fac din cadrul didactic un expert sau un profesionist în sistemul de învățământ?

Profesia de cadru didactic implică o serie de responsabilități, roluri, deziderate, calități, competențe, care o fac să se distingă de multe alte profesii al căror „ obiect” al muncii este omul.În cadrul școlii profesorul este conducătorul activității didactice care se desfășoară în vederea atingerii obiectivelor si competențelor, prevăzute în documentele școlare, dând sens și finalitate educativă tuturor componentelor implicate în procesul de învățământ(informații, mijloace, variabile psihice, etc.). Un aspect esențial în ceea ce privește profesia de cadru didactic îl reprezintă competența profesională care include ansamblul de capacități cognitive, afective, motivaționale și manageriale, care interacționează cu trăsăturile de personalitate ale educatorului, conferindu-i acestuia calitățile necesare efectuării unei prestații didactice care să asigure realizarea competentelor de către toți elevii; iar performanțele obținute să se situeze aproape de nivelul maxim al potențialului intelectual al fiecăruia.

Competența profesională a cadrului didactic din învățământ derivă din rolurile pe care acesta le îndeplinește în cadrul școlii. În general, prin competență se înțelege capacitatea cuiva de a rezolva corect o problemă, de a lua decizii potrivite, de a îndeplini o misiune sau de a practica o profesie în bune condiții și cu rezultate bune. A fi competent într-un anumit domeniu înseamnă a un om bine informat, recunoscut pentru capacitatea de a face ceva așa cum trebuie, de a emite judecăți și aprecieri în cunoștință de cauză, demne de a fi de luat în seamă. Competența, în orice domeniu de activitate, se probează prin cunoștințe temeinice, prin priceperea și abilitatea de a se folosi de ele în desfășurarea unei anumite activități și de a obține rezultate apreciate de cei din jur. Aducând discuția pe tren educativ, se pune problema competenței cadrelor didactice.

Practica evidențiază diversitatea rolurilor unui cadru didactic: expert al actului predare-învățare, agent motivator, creatorul situațiilor de învățare, lider, consilier, model și manager.

Din aceste roluri decurg dimensiunile competenței profesionale a cadrului didactic:

A. **Competența de specialitate** care cuprinde trei capacități principale: cunoașterea materiei, capacitatea de a stabili legături între teorie și practică, capacitatea de înnoire a conținuturilor în consens cu noile achiziții ale științei domeniului (dar și cu cele din domenii adiacente).
B. **Competența psihopedagogică**, rezultantă a următoarelor capacități:capacitatea de a cunoaște elevii și de a lua în considerare particularitățile lor de vârstă și individuale la proiectarea și realizarea activităților instructiv-educative, capacitatea de a comunica ușor cu elevii, de a-i influența și motiva pentru activitatea de învățare, în general și pentru învățarea unei anumite discipline de studiu în particular, capacitatea de a proiecta și a realiza optim activități instructiv-educative (precizarea obiectivelor didactice, selecționarea conținuturilor esențiale, elaborarea strategiilor de instruire,crearea unor situații de învățare adecvate, stabilirea corespunzătoare a formelor, metodelor și instrumentelor de evaluare, etc., capacitatea de a evalua obiectiv programe și activități de instruire, pregătirea elevilor, precum și șansele lor de reușită, capacitatea

de a-i pregăti pe elevi pentru autoinstruire și autoeducație.

C. **Competența psihosocială și managerială** care presupune următoarele capacități ale profesorului contemporan care-și desfășoară activitatea în învățământ: capacitatea de a organiza elevii în raport cu sarcinile instruirii, de a crea situații de învățare adecvate și de a stabili responsabilități în grup, capacitatea de a stabili relații de cooperare, un climat adecvat în grupul de elevi și de a soluționa conflictele, capacitatea de a-și asuma răspunderi, capacitatea de a orienta, organiza și coordona, îndruma și motiva, de a lua decizii în funcție de situație. Echilibrul intelectual și psihic, luciditatea, intuiția, bunul-simț, tactul pedagogic sunt calități indispensabile cadrului didactic. Acestora li se adaugă calități morale: probitatea, obiectivitatea, generozitatea, modestia, blândețea, cinstea, sinceritatea, demnitatea, conștiinciozitatea. Profesorul în calitatea sa de formator trebuie să fie în permanență preocupat de imaginea sa oferită elevilor, aspecte minore ca punctualitatea, valorificarea integrală a timpului lecției, modul de adresare, ținuta, gestica, mimica sunt încărcate de semnificație și au valoare formativă. Talentul pedagogic asociat cu ansamblul capacităților care determină competența profesională și ansamblul calităților personale conferă acea măiestrie pedagogică care definește profesia de educator sau cadru didactic. Se consideră că „a fi profesor” trebuie înțeles în sensul de „a deveni profesor” adică de a transforma meseria într-o carieră. Devin profesori „excelenți” acei profesori care știu cum să le capteze elevilor atenția și să le-o mențină pe tot parcursul lecțiilor, să formuleze cu claritate competențele urmărite în cadrul fiecărei activități didactice, să reactualizezecunoștințele anterioare necesare învățării, să predea accesibil și convingător noile cunoștințe, să creeze situații de învățare adecvate, să dirijeze învățarea și să obțină feed-back, ori de câte ori este nevoie, să evalueze prin metode variate. Formarea continuă a cadrului didactic este reglementată și obligatorie. Aceasta trebuie să asigure evoluția în carieră a cadrului didactic, perfecționarea în acord cu propriile nevoi dar și cu ale elevului și ale societății. Principala direcție în care prin formarea continuă trebuie să se realizeze schimbarea în educație este următoarea: „ Profesorul este figura centrală a reformei educaționale contemporane. El trebuie să renunțe la rolul său tradițional și să se transforme într-un planificator al activităților de grup, într-un facilitator al interacțiunii elevilor și într-un consultant. În școala tradițională, profesorul juca rolul de transmițător al informației către elevi, care doar o receptau și o reproduceau cu prilejul verificărilor. În școala modernă, profesorul devine conducătorul unui proces simultan informativ și formativ orientând și sprijinind elevii să ajungă prin efort propriu la descoperirea cunoștințelor, pe care urmează să le prelucreze și să le integreze în structura lor cognitivă. Potrivit raportului către UNESCO al Consiliului Internațional pentru Educație, în secolul XX, în acest prim secol al mileniului III, educația se sprijină pe 4 piloni importanți: a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să trăiești împreună cui alții și a învăța să fii.

Cadrul didactic, un profesionist în sistemul de învățământ este o sintagmă ce presupune calități și competențe pe care profesori le pot pune în acțiune atât în activitatea de predare-învățare și evaluare. Așa cum am arătat, profesorul trebuie să știe ce și cum să comunice, dar trebuie să utilizeze acele metode și strategii care să-l determine pe elev să învețe. Devin profesori buni numai cadrele didactice care știu cum să le capteze elevilor atenția și să le-o mențină pe tot parcursul lecțiilor, care știu să formuleze cu claritate obiectivele operaționale și competențele urmărite în cadrul fiecărei activități didactice, care știu să reactualizeze cunoștințele anterioare necesare învățării, să predea accesibil și convingător noile cunoștințe, să creeze situații de învățare adecvate, să dirijeze învățarea și să obțină feed-back, ori de câte ori este nevoie, să evalueze prin metode variate etc.

A fi un profesor bun sau un profesionist în sistemul de învățământ ne focalizează atenția asupra necesității formării continue a cadrului didactic, formarea reprezentând o necesitate, dar și o provocare în cadrul procesului de modernizare a sistemului de educație. Aceasta trebuie să asigure evoluția în carieră a cadrului didactic, perfecționarea în acord cu propriile nevoi, dar și cu ale educabililor și ale societății aflate în plin proces de schimbare.

Reforma educațională aduce în centrul ei elevul cu nevoile sale, însă, în acest context profesorului îi revine un rol important. El trebuie să renunțe la rolul său tradițional și să se transforme într-un planificator și organizator al activităților didactice, într-un facilitator sau un mediator al interacțiunii elevilor, într-un consultant și într-un evaluator obiectiv al activității desfășurate. Profesorul trebuie să învețe să utilizeze computerul în acțiunea educativă, să utilizeze metodele activ-participative în cadrul orelor, să îmbine optim activitatea frontală cu cea individuală, pe perechi sau pe grupe. De el depinde transformarea activității la clasă într-o activitate plăcută și eficientă, desfășurată într-un mediu propice performanței. Doar un profesor

Cadrul didactic - un profesionist în sistemul de învățământ

care a reflectat asupra rolului său și care deține cunoștințe și competențe pedagogice poate să-și îndeplinească menirea și anume aceea de modelator de personalități.

În concluzie, cadrul didactic, un profesionist al sistemului de învățământ presupune anumite calități și competențe ce sunt dezvoltate în cadrul unor activități de formare/perfecționare continuă, calități și competențe ce trebuie dovedite în activitatea practică, la clasă. A fi bun profesor nu însemnă a transmite cunoștințe sau un volum cât mai mare de cunoștințe, ci a transmite cunoștințele de care elevii au nevoie pentru a reuși într-o lume în continuă schimbare, a evalua corect cunoștințele și performanțele elevilor, a le forma competențele și abilitățile de care elevii au nevoie într-o lume în continuă schimbare, pentru a se integra profesional și pentru a deveni cetățeni activi, responsabil.

Buică Camelia
Liceul Tehnologic
„Retezat”
Uricani

Menire

Pe la vârsta de cinci ani decretasem, hotărâtă, că mă fac prințesă-cowboy. Prințesă delicată, frumoasă și încrezută, pentru care se băteau toți prinții de pe pământ... și cowboy... de ce nu, ce dacă eram femeie, să îndrăznească zmeul cel rău să se pună în calea prințului meu pe cal alb sau să-mi fure merele de aur din grădina palatului ... îmi citise mie bunica o poveste despre asta și jurasem să-mi fac dreptate, la nevoie, fără ajutorul nimănui.

Prin clasa a patra, mi se părea ridicol să repet singură, cu voce tare, lecțiile la istorie, că doar Mihai Viteazu nu era orișicine, avea nevoie de spectatori pe măsură. Așa că toate păpușile și toate animăluțele de pluș deveniseră, subit, școlari conștiincioși și ascultători pe covorul transformat în sală de clasă, spre crâncena disperare a fratelui meu mai mic, exilat pe linoleumul rece din hol cu tot cu blindatele, soldații și căluții aferenți. Istoria și geografia nu mai aveau, astfel, secrete pentru mine atunci când trebuia să le explic „elevilor mei” lecțiile, copiind exact gesturile și mimica învățătoarei mele, Elena , Dumnezeu s-o odihnească, femeie tânără, frumoasă și cu dragoste față de meserie și copii.

Alegerea a venit firesc, la sfârșitul clasei a opta, iar admiterea la Liceul Pedagogic confirma o vocație și o direcție deja înrădăcinată în sufletul meu. Și iată-mă, acum, dascăl într-o societate în care Statutul personalului didactic și Legea Învățământului nu sunt decât niște mingi de ping – pong între miniștri, dascăl într-o societate în care redactarea, tipărirea și achiziționarea manualelor școlare devine doar un troc jenant, la limita legalității, foarte avantajos pentru cei care-l inițiază și îl derulează. Atât, doar pentru ei.

Beneficiarii direcți ai procesului de învățământ, copiii, de-abia reușesc să se dezmeticească și să se descurce într-o lume care necesită cunoștințe și deprinderi diferite față de programa școlară actuală, programă care, de altfel, ar trebui să se regăsească în manualele despre care vorbeam mai înainte și care, surpriză - surpriză, au lipsit de pe bănci în această splendidă toamnă.

Societatea contemporană nu știe și nu are timp să răsufle, să chibzuiască, să vadă și să asculte. Aleargă, dor nebun de ducă și înavuțire, doar după legile celor puternici și nepăsători. Ne revine nouă, în exclusivitate nouă, dascălilor, nu numai obligația de a învăța scrisul, cititul și socotitul pe cei care pășesc pragul școlii în fiecare an, din fiecare colț al lumii, ci și obligația de a crea premisele acestei activități. Cu alte cuvinte, n-avem cărțile necesare, nu-i nimic, facem fișe de lucru, multiplicăm pe banii noștri, explicăm, evaluăm și o luăm de la capăt. Alte fișe, alte materiale, alte explicații.

Toamna este cel mai cameleonic anotimp - azi te buimăcește sub noianul de culori și parfumuri, iar mâine te udă până la piele, îți îngheață nasul și te-mbracă într-o ceață lăptoasă și pufoasă care îți apasă umerii ca o halteră invizibilă și mult prea grea pentru tine. Îi învățăm pe copii despre anotimpuri, îi învățăm să redacteze compuneri, să înțeleagă texte literare și să rezolve probleme de matematică. Problemele învățământului românesc rămân, însă, la fel de nerezolvate ca o ecuație de gradul I în caietul unui boboc din clasa pregătitoare.

Toamna este anotimpul florilor. Nu, nu am greșit. Niciodată și nicăieri nu veți găsi mai multe flori la un loc decât în miezul lunii septembrie, în curtea școlii: sunt flori cu mâini și picioare, copiii, care aduc prinos de flori celor care, de bunăvoie și nesiliți de nimeni, s-au înhămat la „dragoste silnică pe viață” - dragoste pentru ei, dragoste pentru carte, dragoste pentru ceea ce vor deveni mai departe, în drumul lor, drum a cărui piatră de temelie o punem noi, dascălii, în orice condiții.

Dragi colegi, vă doresc din suflet să aveți putere, idei multe și strălucite și copii deștepți, cuminți și dornici de învățat.

Rolul profesorului în școala românească

Burlacu Anita
Grădinița P.N.
„Lumea copiilor”
Lupeni

Școala are un rol esențial în pregătirea tinerilor pentru viață. O școală responsabilă trebuie să respecte o serie de condiții și criterii. În primul rând trebuie să gândim că este răspunzătoare educațional și civic, pentru ceea ce produce în și pentru societate. În al doilea rând o astfel de școală, „dă seama” de rezultatele produse, cu alte cuvinte este capabilă să-și recunoască, să-și planifice și să-și evalueze resursele în termeni de scopuri și rezultate. Pentru a deveni responsabilă, ea trebuie să respecte o serie de condiții și criterii, să-și revizuiască scopurile, atitudinile, să-și evalueze periodic rezultatele.
Școala este o „organizație care învață”, dar nu e totdeauna și un loc al învățării: școlile rezistente la noutate și la schimbare, nu sunt cu siguranță un astfel de loc, organizațiile care învață sunt flexibile, adaptabile, inovatoare și responsabile.
Cel mai mare dușman al învățării organizaționale este incapacitatea de a ieși din propriul sistem de gândire, dintr-un cerc vicios de practici, de experiențe și de reguli, pe care organizația ajunge să le considere imuabile.

Rolul profesorului rămâne mereu în prim plan în opera de formare a personalității elevilor. Cu toate că a sporit și influența altor factori în procesul educației, profesorul își păstrează numeroase prerogative în acest domeniu. El rămâne principalul modelator al personalității elevilor, începând de la imprimarea unei conduite externe, până la formularea aspirațiilor și idealurilor lor de viață.

Efectele activității și personalității profesorului au făcut obiectul unor cercetări de pedagogie, psihologie pedagogică și de sociologia educației, urmărindu-se ridicarea eficienței activității pedagogice în general și a profesorului în special. Sporirea funcției profesorului de confident, consilier, transmițător al valorilor culturale, a lărgit câmpul de activitate și a accentuat interdependențele.

Profesorul îndeplinește o profesiune de o deosebită importanță, aceea care asigură formarea și pregătirea personalității tinerelor generații și pregătirea lor profesională în cadrul instituțiilor de învățământ, strâns legate de viață, de activitatea socio-profesională, morală și cetățenească.

Profesiunea didactică este asociată cu câteva categorii fundamentale de roluri, acceptate de majoritatea sistemelor de formare a profesorilor: proiectare, mangementul și organizarea activităților de învățare, consiliere psiho-educațională, managementul clasei de elevi, comunicare cu elevii, părinții și colegii, dezvoltare profesională de-a lungul vieții, participare la perfecționarea procesului educațional și a inovațiilor din școală, oferirea de servicii educaționale pentru comunitate etc.

Personalitatea profesorului în condițiile învățământului actual presupune și o serie întreagă de calități, determinate de specificul și complexitatea muncii pe care o desfășoară. Profesorul își asumă deci o multitudine de roluri, a căror exercitare este dependentă de personalitatea lui. În școală, profesorul este conducătorul activității didactice care se desfășoară în vederea realizării obiectivelor prevăzute în documentele școlare.
Profesorul, ca lider, conduce un grup de elevi, exercitându-și puterea asupra principalelor fenomene ce se produc aici. Este un prieten și confident al elevilor, un substitut al părinților, obiect de afecțiune, sprijin în ameliorarea stărilor de anxietate. Profesorul, în ipostază de consilier, este un observator sensibil al comportamentului elevilor, un îndrumător persuasiv și un sfătuitor al acestora. Profesorul, ca model: prin întreaga sa personalitate, prin acțiunile, comportamentul său este un exemplu pozitiv pentru elevi. Profesorul, ca profesionist reflexiv, se străduiește tot timpul să înțeleagă și să reflecteze asupra întâmplărilor inedite din clasă, să studieze și să analizeze fenomenele psihopedagogice cu care se confruntă. Profesorul, ca manager, supraveghează întreaga activitate din clasă, asigură consensul cu ceilalți profesori, cu părinții și cu ceilalți factori. Profesorul își asumă deci o multitudine de roluri, a căror exercitare este dependentă de personalitatea lui.
Dar pe lângă activitatea didactică profesorul desfășoară și o activitate extrașcolară sau cultural-educativă. Corolarul conținutului social al acestei profesiuni constă în participarea la evenimentele și frământările social-culturale ale timpului în care trăiește și ale poporului din care face parte. În această ipostază, profesorul ne apare ca pedagog social, animat de grija pentru ridicarea gradului de cultură și al națiunii sale.

Desfășurându-și activitatea profesională în cadrul școlii, dascălul nu încetează de a fi un educator și în afara ei, urmărind, bineînțeles, obiective specifice și apelând la mijloace și forme adecvate. Numai în măsura în care profesorul își continuă misiunea și în afara cadrului profesional pe care îl oferă școala poate fi considerat un educator al poporului său. Cele două laturi ale activității sale, școlară și extrașcolară, nu numai că se presupun, dar se și întregesc și se completează reciproc, imprimând acestei profesiuni un rol sporit în progresul general al patriei noastre.

Profesorul este cel care orientează și stimulează curiozitatea naturală și interesul spontan al elevilor pentru descoperire, cel care îndrumă și încurajează activitatea de organizare și integrare a datelor culese, a cunoștințelor reactualizate în vederea aplicării lor la soluționarea problemelor date, lăsându-le libertatea de examinare a faptului real ori de analiză critică a conținutului unui text; independență în activitate; operativitate și rapiditate în reacții (cognitive, afective, motrice); deplină responsabilitate pentru ceea ce întreprind.

Rolul profesorului în școala românească

În funcție de necesități, de gradul de autonomie sau semiautonomie a învățării, el poate interveni din când în când, canalizând energiile partenerilor săi. Astfel, el este cel care oferă explicații, dă lămuriri, răspunde la întrebări, îi ajută să utilizeze corect anumite materiale, instrumente sau utilaje, caută să-i ajute să evite devierile inutile, încercările fără obiect, eventualele erori și pierderi de timp.

Profesorul este cel care, ținând seama de logica învățării, orientează ceea ce elevii au de făcut, devine ghid al demersului lor euristic, canalizându-i în direcția obținerii rezultatelor așteptate, în loc de a le impune într-o manieră directă, dinainte stabilită cu mai multă sau mai puțină rigurozitate.

Învățătorul - între standardizare și creativitate

Butuza Luisiana
Școala Gimnazială „I.G. Duca”
Petroșani

Învățătorul este poate primul călăuzitor de pași în viața unui copil. De aceea activitatea lui este vizată și analizată cu exigență din toate punctele de vedere.

Exigențele față de profesia de învățător se corelează strâns cu cele pe care societatea omenească le manifestă , în dinamica dezvoltarii ei , față de educație.

Societatea se schimbă și, odata cu ea , și sistemele de educație. Așa se explică faptul că în aproape toate țările lumii au avut și au loc reforme în domeniul educației și învățământului. De exemplu, în România, reforma și-a propus să realizeze un învățământ mai performant și mai pragmatic, racordat la standardele cu care se operează în țările Uniunii Europene și în alte țări dezvoltate ale lumii. În funcție de aceste shimbări , dar și de implicațiile globarizării asupra indivizilor, ale problematicii lumii contemporane, învățătorii urmează să îndeplinească roluri noi.

Așadar , de exemplu, prin metodologia de aplicare a noului curriculum național li se cere învățătorilor să creeze activități de învățare adecvate obiectivelor proiectate, ținând seama, desigur, de natura subiectului lecției și de particularitățile clasei de elevi. Ideea nu este nouă în pedagogie, însă rolul învățătorului este mai recent el fiind astăzi formulat explicit și specificat în documentele de proiectare didactică.

Un alt rol ar putea fi acela de mediator în procesul cunoașterii sau de consiliere, alături de rolul tradițional de transmițător de informații, la care nu se renunță, dar a cărui pondere este vizibil în scadere, în cadrul învățământului modern, centrat pe competențe.

De asemenea, învățătorul de astăzi este un veritabil agent al schimbării, pregătindu-și elevii în această perspectivă care se constituie, tot mai mult, într-o dimensiune a omului contemporan.

Nu în ultimul rând învățătorul este chemat să se implice în luarea deciziilor de politică educațională la diferite niveluri, precum și în procesul , complex și dificil, de inserție profesională și socială, corespunzătoare noilor condiții.

O seamă de roluri noi sau de roluri vechi reconsiderate , derivă și din implicațiile educației permanente asupra programelor școlare. Acestea tind să se integreze atât în plan orizontal , cât și pe verticală, să fie centrate pe valori, atitudini și motivație , să cultive independența, propria responsabilitate, autoanaliza critică, flexibilitatea și autoînvățarea, facilitând dezvoltarea oamenilor în așa fel încât aceștia “să întâmpine schimbarea cu interes, entuziasm și nu cu frică și rezistență”

Învățătorul nu mai este unicul deținător al informației, iar învățarea se poate face și fără sprijinul nemijlocit al cadrului didactic. În aceste condiții, după unele opinii, învățătorul și elevii devin un fel de “colegi” în activitatea de învățare, beneficiind împreună de noile virtuți ale mass-media, “ cel mai puternic profesor , cel mai puternic influențator”.

După acest succint tablou al schimbărilor intervenite în rolurile învățătorului de azi și de mâine, apare întrebarea: poate fi standardizată activitatea învățătorilor?

Standardul nu poate fi aplicat în toate ramurile educației, din simplul motiv că măsurarea nu este posibilă și se operează doar cu estimări care sunt, adesea, supuse erorilor.De exemplu, la componența afectivă a personalității umane unde este greu să măsori o anumită trăire interioară, un sentiment sau o convingere.Cum s-a reflectat demersul educativ al personalului didactic în domeniul educației morale se va vedea doar atunci când cel educat va fi pus în situația de a-și manifesta sentimentele și convingerile, de a le proba prin comportamente observabile.

Așadar , “excelenți ” sunt acei învățători care stiu să le capteze elevilor atenția și să le-o mențină pe tot parcursul lecțiilor, să formuleze cu claritate obiectivele fiecărei activități didactice, să reactualizeze cunoștințele anterioare necesare învățării care urmează, să predea accesibil și convingător noile cunoștințe, să creeze situații de învățare adecvate, să dirijeze învățarea și să obțină feed-back, să evalueze prin metode variate.

Astfel răspunsul la întrebarea “poate fi standardizată activitatea învățătorilor?” răspunsul poate fi da, dacă prin standarde înțelegem anumite etaloane la care raportăm pregătirea și activitatea învățătorilor. Aceste etaloane , elaborate în funcție de un ideal social și educativ, ar urma să cuprindă un sistem de cerințe față de pregatirea științifică, psihologică , pedagogică, sociologică , managerială și culturală.

Dincolo de pregătirea lor de bază și experiența , învățătorii trebuie să aibă o mare capacitate de a se adapta la realitățile vieții școlare, fiind capabili să rezolve situații- problemă dintre cele mai diverse.Tactul, răbdarea, capacitatea de a comunica ușor cu cei din jur , de a soluționa conflictele sunt caracteristici cu care te naști sau pe care le dobândești printr-un efort personal considerabil pe parcursul carierei didactice.

Învățătorul are nobila sarcină de a scrie prima pagină din viața unui copil.

Bibliografie:

***, *Adevărul* nr. 3704, 22 mai 2002, p. 3
***, *Mic dicționar enciclopedic*, Editura Științifică, București, 1986, p. 132
R.H. Dave, *Fundamentele educației permanente*, Editura Didactică și Pedagogică, București 1988, p. 246

Cerna Delia-Elena
Colegiul Național
„M. Eminescu”
Petroșani

Cadrul didactic: statut actual și soluții

Românii sunt nemulțumiti de politică, de finanțe, economie, cultură, de învățământ...dar de învățământ sunt scandalizați, deoarece de aici consideră că iradiază toate celelalte probleme. Învățământul este considerat tot mai des, de tot mai multe persoane ca fiind cea mai acută problemă a societății noastre. Și cine se află în atenția tuturor? Profesorii! Dacă înainte poziția profesorilor în structura socială era una cel puțin decentă, de mijloc, acum toate indiciile duc spre o meserie blamată, considerată ineficientă și coruptă.

Dar cum am ajuns în această situație? Cadrul didactic are rolul de a organiza activitatea didactică. El se află la mijloc, între elevi și manual, programe scolare sau baza materială. Reușita depinde foarte mult de omul care se află în fața elevului, care creează un mediu optim activității instructiv-educative.

Standardele profesiei didactice reprezintă un ansamblu de cerințe, obiective si asteptări, amănunțit formulate, referitoare la cunoștiintele, deprinderile si mentalitățile pe care trebuie să le probeze un profesor în activitatea sa cu elevii, pentru a atinge un nivel calitativ acceptat de societate.

Fiecărui profesor i se cer calități specifice meseriei, care să îi asigure randamentul maxim în fiecare zi și în fața fiecărei generații pe care o ajută să ajungă la maturitate. Aceste calități sunt fizice, intelectuale, afective, morale, de voință și de caracter. Optimismul pedagogic este o altă trăsătură caracteristică educatorului. Încrederea în elev, în posibilitățile lui de dezvoltare, încrederea în reușita acțiunilor educative stau la baza muncii multor învățători și profesori. Ei sunt siguri că în fiecare elev, dacă este ajutat și îndrumat la timp, se poate forma un cetățean capabil să desfășoare o muncă folositoare. În activitatea de instruire și educare a elevilor, cadrul didactic poate să aibă uneori și insuccese, care îi provoacă sentimente de amărăciune și nemulțumire.

Învățământul românesc actual are nevoie de „profesori foarte buni” capabili să ofere elevilor lor o educație de calitate. Standardele precizează într-o manieră clară ce trebuie să se înțeleagă prin ,, profesori foarte buni”. Aceasta înseamnă că ele trebuie să specifice cunoștințele și abilitățile considerate a fi cele mai importante pentru practicarea profesiei didactice, nivelul de stăpanire al acestora, condițiile în care urmează a fi probate și modul în care vor fi măsurate și evaluate aceste competențe.

Încă de la Revoluția română din 1989, sistemul de învățământ românesc a fost într-un continuu proces de reorganizare care a fost atât lăudat cât și criticat. După anul 1989 au apărut alternative ale învățământul tradițional cum ar fi sistemele: Waldorf, Freinet, Step by Step, Montessori, Planul Jena.

Numeroasele schimbari au fost dorite, dar de multe ori numai pentru a schimba ceva față de perioada comunistă. De atunci si până acum, schimbările s-au ținut lanț, nu a fost așteptat feedback-ul, fiecare dintre cei care s-au aflat în situația de a o face a încercat să schimbe ceva, uneori uitând să lase un timp de respiro între reformele educaționale sau chiar înăbușind în față unele măsuri, care nu au reușit decât să bulverseze. Și efectele s-au văzut...

Se pare că libertatea dintr-un regim democratic a fost înțeleasă greșit si de către profesori, dar și de către elevi. Acest lucru se vede acum, dupa doua decenii, prin rezultatele dezastruoase de la BAC, în urma restrângerii acestei libertăți. Aceste rezultate s-au rasfrânt copleșitor asupra profesorilor, considerați vinovații principali.

Problemele sunt apăsătoare, dar sunt sigură că se poate schimba ceva în această mentalitate colectivă, printr-un element-cheie: pragmatismul educației românești! Dacă totul este calculat corespunzător, dacă rezultatele sunt vizibile la sfârșitul anilor obligatorii de studiu, dacă sentimentul tinerilor este unul pozitiv, de satisfacție, atunci cred că si statutul profesorilor poate sa le aduca acestora mândrie și împlinire în orice context. Tinerii integrați în societate, care nu simt că școala este de prisos pot face ca mentalitatea generală să se schimbe.

Europa a fost mult timp un lider în educație, dar sentimentul crescând în rândul tinerilor – in special din Romania- e că nu mai fac mare lucru cu diploma lor. Parcă nici studiile superioare nu mai sunt considerate ca altadata.Poate ca sunt mai multi factori raspunzatori de aceasta situatie, dar adevărul e că nu mai există o corelație între educație și piața forței de muncă: ne pregătim pentru ceva și piața vrea altceva. Îmi doresc o slujbă, dar domeniul meu nu are căutare, sau eu nu sunt pregătit pentru cerințele pieței.

Cert e că avem nevoie de un parteneriat serios între sectorul privat și mediul universitar, pentru a pregăti tinerii pentru piața forței de muncă. Dar nu sunt de neglijat nici școlile profesionale, căci în multe domenii meseria bate diploma. În același timp, avem nevoie de înțelegerea unui lucru de bază: te duci acolo unde sunt slujbe, mobilitatea e cheia.

Până atunci, școala nu trebuie sa fie o povară, programele scolare nu trebuie să copleșească profesorul și elevul. Materia nu trebuie să fie imposibilă, totul trebuie pus în concordanță cu viața de zi cu zi și cu ideea de a forma cetățeni activi în societatea românească. De aceea trebuie să își poată ei exprima interesul pentru ce se face la scoală, pentru ceea ce le place, ce doresc să facă în viață la un moment dat. Deci profesorii trebuie până la urmă să treacă peste mentalitatea comunistă, peste opționalele obligatorii și părerea că”materia pe care o predau este cea mai importantă”.

Înțelegerea acestor probleme, realizarea unor obiective clare și epurarea învățământului de cei care se opun mersului optim cred că ar fi soluțiile pentru a nu vorbi mereu cu indignare sau resemnare despre învățământul românesc.

Creativitatea cadrului didactic

Cînda Iuliana
Colegiul Tehnic Energetic
„D. Hurmuzescu”
Deva

Creativitatea este acea caracteristică a gândirii care folosește inventiv experiența și cunoștințele acumulate, oferind soluții și idei originale. Gândirea creatoare este deosebit de complexă și are la bază o serie de factori care-i permit combinările, transformările,implicările, relațiile, identificările sau evaluările. Pe lângă coeficientul de inteligență, un rol important în creativitate, îl au: ereditatea, capacitățile intelectuale, aptitudinile, caracterul, mediul socio-cultural, efortul susținut de pregătire și investigație. În actul gândirii creatoare există momente diferite calitativ: perioada de preparare care constă din acumularea informației; incubația care reprezintă prelucrarea foarte diversă a informației după principii, reguli și nevoi specifice; inspirația iluminarea- momentul fericit al găsirii soluției; verificareasau revizuirea soluției.

Termenul „creativitate” își are originea în cuvântul latin creare care înseamnă azămisli, a făuri, a naște. El este introdus în vocabular de psihologul american Gordon Allport(1937) și înlocuiește vechii termeni de spirit inovator, inventivitate, talent.

Sorin Cristea afirma că creativitatea pedagogică reprezintă „modelul calităților necesare educatorului/cadrului didactic pentru proiectarea și realizarea unor activități eficiente prin valorificarea capacităților sale de înnoire permanentă a acțiunilor specifice angajate la nivelul sistemului și al procesului de învățământ”. Aptitudinea pedagogică este consecința interiorizării acțiunii educative, în care sunt incluse trăsături psihologice, psihopedagogie, psihosociale. Relevantă este și opinia lui C. Noica: “O școală în care profesorul nu învață și el este o absurditate. Cred că am găsit un motto pentru școala mea: Nu se știe cine dă și cine primește.”

Școala poate deveni un promotor al inițiativelor creative atunci când asigură condiții cum sunt: democratizarea relației profesor-elev, prin participarea elevului la procesul instructiv-educativ, proces care să fie interactiv ; crearea unei atmosfere școlare între autoritate și liber-arbitru; restructurarea programelor școlare, prin extinderea acelor discipline care stimulează în mod direct creativitatea (literatura, muzica, desenul), dar și prin includerea unor discipline noi, avându-se în vedere insă și evitarea supraîncărcării, a excesului de informații. În procesul didactic, creativitatea se transpune în flexibilitate, opusul stereotipiilor, rutinei.

Poziția cadrului didactic în fața provocărilor pe care le constituie instruirea în societatea actuală trebuie reorientată în acord cu cerințele prezentului, dar mai ales ale viitorului. Este necesară redimensionarea rolurilor și ipostazelor, comportamentul deschis și atitudinea pozitivă, activizantă și reflexivă, promovându-se învățarea interactivă și realizându-se stimularea potențialului creativ al elevilor.

Orientând activitatea elevilor, profesorul îi încurajează să descopere cunoștințele, să rezolve probleme, dar și să formuleze, ei înșiși, probleme. Învățarea pe bază de probleme, învățarea prin descoperire sau învățarea prin descoperire dirijată reprezintă forme ale unei învățări de tip euristic prin care profesorul stimulează creativitatea elevilor. Elevii sunt puși în situația să privească o problemă din unghiuri de vedere diferite, să o interpreteze, să elaboreze o ipoteză explicativă pe care să o verifice, să caute independent o soluție. Școlarii trebuie îndrumați să manifeste toleranță față de ideile noi, să acționeze liber și să utilizeze o critică de tip constructiv. Acest tip de învățare nu numai că duce la formarea unui stil creativ de rezolvarea a situațiilor - problemă, dar are efecte și asupra formării personalității elevilor. Elevii se obișnuiesc să abordeze fără teamă problemele, să le analizeze și să le rezolve. Sunt stimulați să devină curioși și deschiși, să îndeplinească cu plăcere sarcinile.

Nu mai puțin important este și impactul relațiilor interpersonale. Școlarii învață să-și cunoască propriile capacități și să le compare cu ale celorlalți colegi de clasă; capătă încredere în forțele proprii, comunică mai ușor cu ceilalți, își exprimă opiniile cu mai mult curaj.

Învățarea creativă este un proces evolutiv, bazat pe receptivitatea față de experiențele noi, căutate și rezolvate prin explorare, deducție, analiză, sinteză, generalizare, abstractizare, concretizare sau operaționalizare, accentuându-se realizarea conexiunilor dintre sensuri și solicitându-se o profundă și autentică implicare intelectuală, afectivă, psihomotorie și volițională. Învățând creativ, elevul descoperă, redefinește sensurile, filtrându-le prin propria personalitate, solicitând procesele psihice superioare de gândire și creație.

Sarcina profesorului nu este numai să transfere mecanic noțiuni și informații, ci să provoace mințile tinere, să le dezvolte critica și creativitatea. Profesorul bun nu le spune elevilor săi în mod necesar ce sa gândească, ci să faca aceasta printr-o diseminare personală a informației primite.

Abilitățile creative de care cadrele didactice trebuie să dispună vizează :

- existența unui set cognitiv și a unuia perceptiv favorabile din perspective noi în rezolvarea problemelor, presupunând înțelegerea cu ușurință a complexității provocării și depășirea rutinei și a clișeelor în rezolvare,
- euristicile pentru generare de idei noi,
- stil de munca energic și perseverent.

În predarea oricărei discipline școlare se pot aplica metode și exerciții practice pentru stimularea creativității copiilor;

Creativitatea cadrului didactic

metodele și exercițiile nu sunt miraculoase, dar efectul poate fi.

Profesorul creativ știe să transfere elevilor setul său de valori, să aducă la lumină “filonul de valoare” din fiecare elev, pentru că el știe: “Unii copii sunt precum roabele: trebuie să fie împinse; unii sunt precum bărcuțele: trebuie să fie vâslite; unii sunt precum zmeele: dacă nu le ții strâns de sfoară, vor zbura departe, sus; unii sunt precum pisicuțele: torc mulțumite când sunt mângâiate; unii sunt precum baloanele: tare ușor de vătămat, dacă nu le mânuiești cu grijă; unii sunt mereu de nădejde și gata să te ajute”. “Este o chestiune de opinie” (autor necunoscut).

În concluzie, creativitatea in procesul didactic trebuie sa fie considerata o prioritate in cadrul sistemului de invatamant, caci implica o dotare adecvata si moderna a scolilor, o pregatire adecvata si creativa a profesorilor si, prin acestea, o dezvoltare libera si armonioasa a mintilor tinere.

Cadrul didactic - un profesionist în sistemul de învățământ

Cioată Ilie-Nelu
Liceul Tehnologic „Retezat”
Uricani

Profesia de cadru didactic implică o serie de responsabilități, roluri, deziderate, calități, competențe, care o fac să se distingă de multe alte profesii al căror „ obiect” al muncii este omul.În cadrul școlii profesorul este conducătorul activității didactice care se desfășoară în vederea atingerii obiectivelor si competențelor,prevăzute în documentele școlare, dând sens și finalitate educativă tuturor componentelor implicate în procesul de învățământ(informații, mijloace, variabile psihice, etc.). Un aspect esențial în ceea ce privește profesia de cadru didactic îl reprezintă competența profesională care include ansamblul de capacități cognitive, afective, motivaționale și manageriale, care interacționează cu trăsăturile de personalitate ale educatorului, conferindu-i acestuia calitățile necesare efectuării unei prestații didactice care să asigure realizarea competentelor de către toți elevii; iar performanțele obținute să se situeze aproape de nivelul maxim al potențialului intelectual al fiecăruia.

Competența profesională a cadrului didactic din învățământ derivă din rolurile pe care acesta le îndeplinește în cadrul școlii. Practica evidențiază diversitatea rolurilor unui cadru didactic:

- expert al actului predare-învățare:selecționează, prelucrează din punct de vedere didactic informațiile pe care le va transmite, adaptându-le la sistemul de gândire al elevilor, la nivelul lor de înțelegere.
- agent motivator: declanșează și întreține interesul elevilor, curiozitatea și dorința lor pentru activitatea de învățare.
- creatorul situațiilor de învățare cât mai favorabile pentru atingerea obiectivelor pedagogice proiectate și imaginează strategii de predare-învățare care să asigure succesul școlar la un număr cât mai mare dintre elevii pe care îi instruiește.
- lider: conduce un grup de elevi, exercitându-și puterea asupra principalelor fenomene ce se produc. Este un prieten și confident al elevului, sprijin în diverse situații.
- consilier: în această ipostază este un observator sensibil al comportamentului elevilor, un îndrumător persuasiv și un sfătuitor al acestora.
- model: prin întreaga sa personalitate, prin acțiunile și comportamentul său; este un exemplu pozitiv pentru elevi
- manager: supraveghează întreaga activitate din clasă, asigură consensul cu ceilalți profesori, cu părinții și cu ceilalți factori.

Profesorul are de-a face cu un tip special de management și anume: „managementul clasei”. Acesta include toate deciziile și acțiunile solicitate pentru menținerea ordinii în clasă.Profesorul își asumă o multitudine de roluri a căror exercitare este dependentă de personalitatea lui. Dar pe lângă activitatea didactică desfășoară și o activitate extrașcolară sau cultural educativă. Din totdeauna profesiunea de dascăl a fost o profesie socială; din această perspectivă profesorul este și un pedagog social preocupat pentru ridicarea gradului de cultură și civilizație. Din aceste roluri (deși nu sunt singurele) decurg dimensiunile competenței profesionale a cadrului didactic:

A. competența de specialitate care cuprinde trei capacități principale:
- cunoașterea materiei;
- capacitatea de a stabili legături între teorie și practică;
- capacitatea de înnoire a conținuturilor în consens cu noile achiziții ale științei domeniului (dar și cu cele din domenii adiacente)

B. competența psihopedagogică este rezultanta următoarelor capacități:
- capacitatea de a cunoaște elevii și de a lua în considerare particularitățile lor de vârstă și individuale la proiectarea și realizarea activităților instructiv-educative;
- capacitatea de a comunica ușor cu elevii, de a-i influența și motiva pentru activitatea de învățare, în general și pentru învățarea unei anumite discipline de studiu în particular;
- capacitatea de a proiecta și a realiza optim activități instructiv-educative (precizarea obiectivelor didactice, selecționarea conținuturilor esențiale, elaborarea strategiilor de instruire,crearea unor situații de învățare adecvate, stabilirea corespunzătoare a formelor, metodelor și instrumentelor de evaluare, etc.
- capacitatea de a evalua obiectiv programe și activități de instruire, pregătirea elevilor, precum și șansele lor de reușită;
- capacitatea de a-i pregăti pe elevi pentru autoinstruire și autoeducație

C. competența psihosocială și managerială
- competența psihosocială și managerială presupune următoarele capacități ale profesorului contemporan care-și desfășoară activitatea în învățământ:
- capacitatea de a organiza elevii în raport cu sarcinile instruirii, de a crea situații de învățare adecvate și de a stabili responsabilități în grup;
- capacitatea de a stabili relații de cooperare, un climat adecvat în grupul de elevi și de a soluționa conflictele;
- capacitatea de a-și asuma răspunderi;

- capacitatea de a orienta, organiza și coordona, îndruma și motiva, de a lua decizii în funcție de situație.

Acestor competențe li se mai pot adăuga și altele după cum fiecărei competențe i se pot asocia și alte capacități.În școala tradițională, profesorul juca rolul de transmițător al informației către elevi, care doar o receptau și o reproduceau cu prilejul verificărilor. În școala modernă, profesorul devine conducătorul unui proces simultan informativ și formativ orientând și sprijinind elevii să ajungă prin efort propriu la descoperirea cunoștințelor, pe care urmează să le prelucreze și să le integreze în structura lor cognitivă.

Potrivit raportului către UNESCO al Consiliului Internațional pentru Educație, în secolul XX, în acest prim secol al mileniului III, educația se sprijină pe 4 piloni importanți: a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să trăiești împreună cui alții și a învăța să fii.În funcție de această optică, dar și de implicațiile globalizării asupra indivizilor ale problematicii lumii contemporane educatorii din învățământ urmează să îndeplinească roluri noi. Astfel, de exemplu, prin metodologia de aplicare a noului curriculum național, li se cere cadrelor didactice din învățământ să creeze activități (situații de învățare) adecvate competențelor proiectate ținând seama desigur de natura subiectului lecției și de particularitățile clasei sau ale grupei de elevi.Ideea nu este nouă în pedagogie, dar rolul profesorului este mai recent, el fiind astăzi explicit („ creator de situații de învățare”) și specificat în documentele de proiectare didactică. Evident, cu cât situațiile de învățare vor fi mai bine alese sau imaginate de profesor, cu atât mai interesantă și mai eficace în planul învățării va fi activitatea de instruire. Un alt rol nou ar fi acela de meditator în procesul cunoașterii sau de consiliere alături de rolul tradițional de transmițător de informații (mai sus menționat), la care nu se renunță, dar a cărui pondere este vizibil în scădere, în cadrul învățământului modern centrat pe competențe.Acest rol este strâns legat de cel de dinainte, dar are o arie de răspândire mult mai largă, în sensul că relațiile de colaborare între profesor și elev se extind și dincolo de lecția propriu zisă. Astfel profesorul îi poate însoți pe elevi la biblioteci, dar și în călătoriile pe Internet, îi poate consilia în selectarea diverselor surse de informare ca și în alcătuirea unor lucrări legate de disciplina ori adiacente acesteia.Trăsăturile negative de personalitate ca: superficialitatea, cinismul, încăpățânarea, apatia, indiferența, rigiditatea, agresivitatea creează o atmosferă nefavorabilă în jurul său. Dimpotrivă, agreabilitatea, gradul de deschidere spre ceilalți, permeabilitatea la schimbări, amabilitatea, răbdarea, stăpânirea de sine, dorința de a ajuta, sociabilitatea, încrederea, capacitatea de a înțelege problemele vor întări calitatea relațiilor pedagogice.

Echilibrul intelectual și psihic, luciditatea, intuiția, bunul-simț, tactul pedagogic sunt calități indispensabile cadrului didactic. Acestora li se adaugă calități morale: probitatea, obiectivitatea, generozitatea, modestia, blândețea, cinstea, sinceritatea, demnitatea, conștiinciozitatea. Profesorul în calitatea sa de formator trebuie să fie în permanență preocupat de imaginea sa oferită elevilor, aspecte minore ca punctualitatea, valorificarea integrală a timpului lecției, modul de adresare, ținuta, gestica, mimica sunt încărcate de semnificație și au valoare formativă. Talentul pedagogic asociat cu ansamblul capacităților care determină competența profesională și ansamblul calităților personale conferă acea măiestrie pedagogică care definește profesia de educator sau cadru didactic. Se consideră că „a fi profesor” trebuie înțeles în sensul de „a deveni profesor” adică de a transforma meseria într-o carieră.

Devin profesori „excelenți” acei profesori care știu cum să le capteze elevilor atenția și să le-o mențină pe tot parcursul lecțiilor, să formuleze cu claritate competențele urmărite în cadrul fiecărei activități didactice, să reactualizeze cunoștințele anterioare necesare învățării, să predea accesibil și convingător noile cunoștințe, să creeze situații de învățare adecvate, să dirijeze învățarea și să obțină feed back, ori de câte ori este nevoie, să evalueze prin metode variate.Acest deziderat focalizează atenția asupra necesității formării continue a cadrului didactic, formarea constituindu-le ca o provocare în cadrul procesului de modernizare a sistemului de educație. Formarea continuă a cadrului didactic este reglementată și obligatorie. Aceasta trebuie să asigure evoluția în carieră a cadrului didactic, perfecționarea în acord cu propriile nevoi dar și cu ale elevului și ale societății. Principala direcție în care prin formarea continuă trebuie să se realizeze schimbarea în educație este următoarea: „ Profesorul este figura centrală a reformei educaționale contemporane. El trebuie să renunțe la rolul său tradițional și să se transforme într-un planificator al activităților de grup, într-un facilitator al interacțiunii elevilor și într-un consultant.

O noutate în Legea Educației Naționale se referă la dezvoltarea profesională calificarea competențelor de excelență după obținerea gradului I. Cadrul didactic cu „performanțe deosebite în activitatea practică și managerială poate dobândi titlul de profesor emerit”Un titlu care se dorește a fi cât mai aproape de profilul profesorului ideal și care presupune: competență științifică, competență culturală, competență comunicațională și relațională, competență motivațională, competență inovațională și competență socio-morală.

Bibliografie:

Cucoș C. (coord.), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și gradele didactice*, Ediția a III-a revăzută și adăugită, Polirom, Iași, 2009

JInga I., Istrate E. (coord.), *Pedagogie*, Editura BIC ALL, București, 2006

Bălan E., Teșileanu A., Chirițescu A., Căstăian D., Stoica E., *Dezvoltare profesională continuă și oportunități de carieră didactică*, Editor MECTS – UMPFE, București, 2011

Cadrul didactic - statut actual și soluții

Cosma Anca-Maria
Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu”
Deva

„Fiecare copil pe care îl educăm este un om pe care îl câștigăm.”

A fi profesor astăzi, într-o Europă a schimbărilor, a unei societăți globalizate, multiculturale, pluralistă și dinamică este o adevărată provocare. Cadrul didactic, factor al schimbării și progresului, își redefinește statutul profesional : din executant al unor prescripții, el devine factor activ al procesului de învățământ – învață, îi învață pe cei ce învață.

Statutul se caracterizează printr-o colecție de reguli și de obligații .El exprimă o poziție a persoanei în structura socială. În sensul actual,noțiunea cuprinde si poziția individului în fiecare dintre celelalte sisteme..În concluzie, statutul se refera la funcțiile, competențele, responsabilitățile, drepturile si obligațiile specifice personalului didactic si didactic auxiliar, precum si ale celui de conducere, de îndrumare si de control.

Se consideră că „a fi profesor” trebuie înțeles în sensul de „a deveni profesor” adică de a transforma meseria într-o carieră.

Profesia de cadru didactic implică o serie de responsabilități, roluri, deziderate, calități, competențe, care o fac să se distingă de multe alte profesii al căror „ obiect” al muncii este omul.

În cadrul școlii profesorul este conducătorul activității didactice care se desfășoară în vederea atingerii obiectivelor si competențelor,prevăzute în documentele școlare, dând sens și finalitate educativă tuturor componentelor implicate în procesul de învățământ(informații, mijloace, variabile psihice, etc.).

Într-o lume care se schimbă rapid și al cărei sens nu este clar, să fii un educator nu este nici ușor, nici la îndemâna tuturor. Predecesorii noștri au avut sarcina de a iniția un tip de elevi - dintre care cei mai mulți au fost născuți în societatea tradițională - în epoca modernă, o epocă în care ei înșiși erau un produs fără viitor. Profesorii de azi și de mâine trebuie să introducă elevi într-o lume în care ei înșiși nu au fost educați și care este greu de imaginat. Acest lucru necesită o formare, care este mai vastă și mai solidă decât studiile pentru a deveni un profesor, mai profesionistă (axată pe rolul de educare) decât pregătirea de astăzi pe care absolvenții o găsesc atât de distantă, și mai actualizată decât formarea funcționarilor publici care sunt protejați de controlul social și lipsiți din acest punct de vedere de o responsabilitate. Această formare trebuie să fie, de asemenea, în legătură cu proceduri de selecție mult mai riguroase și o mai mare recunoaștere. În consecință, este necesară o atitudine de angajament individual, autonomie și auto-instruire: cadrele didactice trebuie să înceapă munca, mai degrabă decât să aștepte soluții.

Misiunea cadrelor didactice este înaltă, nobilă. Învățătorii și profesorii transmit generațiilor tinere, în mod organizat și planificat, valorile culturale create de generațiile trecute, le îndrumă primii pași în vastul domeniu al științelor, veghează asupra formării personalității lor, asupra orientării lor școlare și profesionale.

A fi profesor înseamnă un risc asumat. Și asta deoarece pregătirea pentru a preda, pentru a-i învăța pe alții cum să învețe este o operă niciodată încheiată și care implică multă răbdare, multe momente de incertitudine, de descurajare și multe ore de studiu, iar rezultatele nu pot fi măsurate nici cantitativ și nici imediat. Totuși, la capătul acestui drum te pot aștepta multe bucurii și satisfacții.

Profesorii continuă să aibă o astfel de percepție mult timp (poate toată viața) și consideră (pe drept cuvânt) că meseria de dascăl este de o importanță covârșitoare. Într-o investigație adresată cadrelor didactice:

- **67%** dintre cei intervievați considerau că importanța profesiei didactice este **majoră pentru societatea românească** (ar trebui să se afle printre primele trei cele mai valorizate profesii);

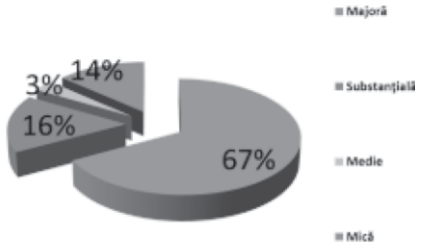

- **16%** aveau opinia că profesia didactică are o **importanță substanțială asupra societății** (ar trebui să se afle printre primele șapte cele mai valorizate profesii);
- **3%** considerau că importanța profesiei didactice este **medie** (ar trebui să se afle printre primele zece cele mai valorizate profesii);
- **14%** erau de părere că profesia didactică are o **importanță mică** (este mai puțin importantă decât primele zece cele mai valorizate profesii).

Vedem astfel că dascălii au mândria importanței lor sociale, pot accepta aspecte neplăcute sau demotivante (cum este spre exemplu un salariu necorespunzător) pentru că au acest resort intim („Fac ceva important pentru societate, rolul meu este de prim rang”).

Dar cum vede societatea rolul cadrului didactic? Iar acest răspuns este în măsură să ne dea mult de gândit…

- **42%** dintre cei intervievați consideră că statutul profesional al carierei didactice **este scăzut în România**;

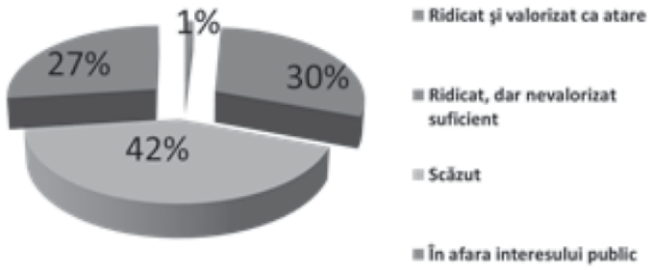

- **30%** au opinia că statutul profesional al carierei didactice este **ridicat, dar nevalorizat ca atare**;
- **27%** merg mai departe și spun că statutul profesional al carierei didactice se află în **afara interesului public**.

Doar **1%** consideră că statutul profesional al carierei didactice este **ridicat și valorizat ca atare**.

Să punem acum în echilibru cele două perspective. Eu, cadru didactic consider că fac o meserie onorantă, importantă pentru tine societate. Pentru acest lucru sunt dispus să fac sacrificii de natură material-financiară deoarece am bucuria deosebită a rolului meu, a importanței mele în bunul mers al societății. De mine depinde cum o să fie societatea de mâine! Dar ce spune societatea? Societatea nu vede lucrurile la fel ca dascălii, nu le valorizează opțiunea, într-un cuvânt este nepăsătoare la sacrificiul pe care dascălul consideră că îl face. Dascălul face un dar societății, dar aceasta îl respinge, nu îl primește. În acest moment apare o disonanță și dascălul este mai demotivat ca oricând. Este firesc și este urgent să reconsiderăm rolul dascălului în societate. În caz contrar resursa umană din învățământ se pierde (fie fizic prin plecările din sistem fie prin demotivare). Iar o țară cu un sistem de învățământ dezechilibrat nu are cum să se dezvolte.

Transformarea potențialului individual al profesorilor în potențial colectiv este o provocare pentru viitor.

Despre dascălul modern în societatea actuală

David Ana-Cristina
Grădinița P.P. nr. 7
Deva

MOTTO: ***"Să nu credeţi că educaţi copilul numai atunci când vorbiţi cu el, când îl povăţuiţi sau îi porunciţi. Îl educaţi în fiecare moment al vieţii voastre, chiar şi atunci când nu sunteţi în şcoală. Felul cum vă îmbrăcaţi, cum vorbiţi cu şi despre alţi oameni, cum vă bucuraţi sau vă întristaţi, cum vă purtaţi cu prietenii sau cu duşmanii, cum râdeţi sau chiar cum citiţi ziarul - toate acestea au pentru copil o mare însemnătate."*** **(Andre Berge)**.

În luna ianuarie a acestui an, sociatatea civilă citea cutremurată o știre publicată în cotidianul ”Telegraf” din Constanța: *”Profesoara de informatică de la Colegiul Naţional “Mihai Eminescu”, Margareta Drăguţ, acuzată că ar fi fost implicată într-o reţea de proxeneţi, va fi cercetată în stare de libertate, având, însă, interdicţia de a părăsi localitatea de domiciliu. Cei şase complici ai acesteia, concubinul ei, Claudiu-Giorsan Belecciu, poliţistul de la Secţia 3, agentul Lucian Borcea, fostul jandarm Silviu-Nicolae Peniu, Cristian George Chirimbu, Mioara Duţu şi Mihai-Narcis Negoiţă, au fost arestaţi preventiv pentru 29 de zile. Decizia a fost luată de magistraţii Tribunalului Constanţa, luni noapte, după aproape patru ore de deliberări. Hotărârea nu este definitivă. Amintim că reţeaua de proxeneţi şi traficanţi de minori a fost scoasă din afacere duminica trecută, după ce poliţiştii şi procurorii au descins la locuinţele şefilor reţelei şi la sediul salonului de masaj erotic „Pink Cats”, situat pe strada Dumbrava Roşie, la nr. 74. Oamenii legii spun că profesoara ar fi postat pe internet anunţuri şi fotografii cu mai multe fete, unele dintre ele minore, ce practicau prostituţia în salonul „Pink Cats”, dar şi în alte locaţii din Năvodari şi Eforie”.(*știre preluată din ”Telegraf”, miercuri 29 ian. 2014).

A fi dascăl este o menire şi nicidecum o simplă profesie. El trebuie să înţeleagă faptul că o carieră didactică este probabil una din puţinele profesiuni care nu încetează odată cu schimbarea hainelor de lucru. El este profesor în fiecare moment şi în fiecare conjunctură a vieţii sale. El reprezintă lumea civilizată a adultului în mintea şi sufletul copilului şi al tanărului.

Dar ce mai înseamnă în ziua de azi *”a fi dascăl”?* Unde începe și unde se sfârșește această menire? Cât este adevăr și cât este minciună în tot ceea ce se spune despre corpul profesoral al acestei țări? Faptul că apar din când în când știri-bombă în mass-media despre câte o profesoară implicată în cine știe ce ”afacere necurată” sau despre câte o învățătoare sau educatoare care a ”hărțuit” vreun copil pentru faptul că a fost ”obraznic” este oare suficient pentru a pune un verdict ca o ștampilă asupra tuturor dascălilor din această țară?

Eu consider că nu e drept să se întâmple astfel. E adevărat că în acest moment al dezvoltării societății, trebuie reconsiderate competențele unui dascăl bun și că dacă elevii s-au schimbat, și dascălii trebuie să se schimbe, să se adapteze noilor necesități ale acestora, să rezolve problemele de indisciplină, lipsa de interes pentru învățătură, lipsa de încredere în forțele lor, teama de a veni la școală, să impună elevilor, părinților și comunității întregi respectul față de dascăli și față de activitatea didactică, care în ultimul timp și-a estompat culorile, fiind zugrăvită mai mult în culori cenușii. Statutul său a suferit o depreciere considerabilă, în mare parte acest lucru datorându-se modului în care se vorbește în presă despre educație, învățământ și cadre didactice. Nu e de mirare atunci, că dascălul a devenit un ”prestator de servicii”. De unde era învestit cu autoritate și era văzut aproape ca fiind rânduit de Dumnezeu, acum e un funcționar printre alții. A fi profesor în zilele noastre e un risc asumat.Această profesiune nu asigură deținătorului putere, influență sau venituri superioare, dar ar trebui să confere prestigiu și satisfacție.

Lumea exterioară își imaginează că un dascăl bun este cel care dovedește calmitate infinită, este echidistant față de toți elevii, nu are prejudecăți, are răspuns la toate întrebările elevilor, nu greșește niciodată, este foarte ordonat, liniștit, adică un om mult mai bun decât majoritatea oamenilor. Dar nu este așa! Dincolo de catedră, dascălul este și el un om; are problemele și greutățile oricărui om din această țară.

Meseria de educator este o frumoasă profesie, plină de farmec și de contradicții: plăcută și aspră, umilă și mândră, exigentă și liberă, o meserie în care mediocritatea nu e permisă, o meserie care epuizează și înviorează. Ea se încadrează în sfera profesiilor care cer competență, dăruire, umanism, deoarece se lucrează cu un material sensibil și prețios - omul în devenire.

Profesiunea didactică se învaţă în oarecare măsură în timpul studiilor, dar ea se descoperă în primii ani de activitate prin căutari şi confruntări, prin analize şi autoanalize sincere şi profunde. Sunt recunoscătoare tuturor profesorilor din Liceul Pedagogic din Deva, pe care l-am absolvit în anul 1983, care mi-au luminat mintea, mi-au şlefuit caracterul şi mi-au călăuzit paşii în această viaţă. Iar în unitățile școlare în care mi-am desfăşurat activitatea, am avut prilejul de a cunoaşte dascăli model care mi-au influenţat pozitiv viaţa. A fi dascăl model presupune să fii un om integru, cu o bună pregătire de specialitate, capabil să emane în jur căldură sufletească, să iubească profund şi sincer copiii. El trebuie să fie eficient încă din momentul când pășește pe poarta școlii și pe ușa sălii de clasă.

Măiestria unui dascăl eficient constă în construirea unei relații eficiente între el și elevii săi. A forma copii în

Despre dascălul modern în societatea actuală

sensul deplin al cuvântului e deosebit de greu. E o artă care presupune o bună cunoaștere a potențialului copiilor, stabilirea unui scop și a unui ideal pentru demersurile educative. Arta pedagogică înseamnă înainte de toate “arta de a te pune la dispozitia copiilor, de a simpatiza cu ei, de a le înțelege universul, de a le sesiza interesele care îi animă”, afirma M.A.BLOCH (1968) și este un dar pe care candidații la funcția de profesor îl au sau nu. O bună formare profesională poate ajuta acest dar să se dezvolte.

Rolul educatorului e de a instrui și de a educa, de a dirija și de a corecta, de a perfecționa și evalua procesul formării omului de mâine. A-i instrui pe alții, înseamnă răbdare, incertitudine, descurajare, multe ore de studiu, iar rezultatele nu pot fi măsurate cantitativ, și nici imediat.

În clasă, cadrul didactic oferă elevilor lecții de viață; el stimulează și întreține curiozitatea elevilor pentru lucruri noi, le modelează comportamentele sociale, le întărește încrederea în forțele proprii și îi ajută să-și găsească identitatea. Când profesorul poate să dezvolte cu elevii săi o relație bazată pe încredere, respect, înțelegere el poate spera la transformări semnificative în personalitatea acestora. Pentru aceasta însă e foarte important ca profesorul să înceapă printr-un proces de cunoaștere a copiilor, să identifice care sunt nevoile, dorințele, aspirațiile, potențialul de învățare și dezvoltare, emoțiile, sentimentele și forțele motivaționale.

Dacă profesorul nu perseverează pe acest aspect, al cunoașterii copilului, șansele unei educații de calitate sunt mult reduse. A menține trează motivația elevilor pentru școală este un aspect care pune mereu la încercare abilitatea profesorului. În aceste vremuri în care există tentații multe și ușor accesibile elevului, efortul susținut pentru învățarea școlară poate suferi mereu influențe nefavorabile.

Oricum, din orice perspectivă ar fi privită, personalitatea cadrului didactic rămâne una dintre cele mai distincte, mai complexe, un profil pluridisciplinar, datorită rolului atât de însemnat pe care îl are în viaţa copilului, a tânărului, a comunităţii în care îşi desfăşoară activitatea.

Tânărul a cărui personalitate a fost modelată pozitiv în şcoală, va găsi cu siguranţă calea să lupte cu greutăţile, să facă faţă diverselor tentaţii, să se autoeduce permanent.

Bibliografie:

Stroe Marcus și *colab.*, *Competența didactică*, Editura All, 1999
Gordon, W. Allport, *Structura și dezvoltarea personalității*, Ed. Didactică și pedagogic, București, 1981
Cosma Th., Gherguț A., *Introducere în problematica educației integrate*, Ed. Spiru Haret, Iași, 2000

Cadrul didactic - profesionist

Dobrotă Florian
Școala Gimnazială
„Dr. A. Vlad”
Orăștie

În contextul creat de reformele educaţionale care se desfăşoară au fost acceptate câteva caracteristici dezirabile ale profesorilor, ţinând cont de competenţele specifice profesiunii didactice :

- Profesorii competenți sunt devotați elevilor și învățării realizate de aceștia.
- Profesorii competenți cunosc disciplinele pe care le predau și modul în care să predea acele discipline elevilor.
- Profesorii competenți sunt responsabili pentru managementul și monitorizarea modului în care elevii învață.
- Profesorii competenți se gândesc sistematic la modul în care predau și învață din propria experiență.
- Profesorii competenți sunt membrii ai unor comunități care învață.

Profesiunea didactică reclamă din partea persoanei implicată în activități de tip instructiv-formativ patru categorii de competențe: *competența științifică, competența psihosocială, competența managerială, competența psihopedagogică*;

Rămân „excelenți", acei profesori care știu cum să le capteze elevilor atenția și să le-o mențină pe tot parcursul lecțiilor, să formuleze cu claritate obiectivele fiecărei activități didactice, să reactualizeze cunoștințele anterioare necesare învățării cum urmează, să predea accesibil și convingător noile cunoștințe, să creeze situații de învățare adecvate, să dirijeze învățarea și să obțină feed-back, ori de câte ori este nevoie, să evalueze prin metode variate și să extrapoleze.

Cadrele didactice pot exercita funcţii de conducere la următoarele niveluri: în conducerea unui colectiv de elevi, a unui colectiv, a procesului de asistenţă psihopedagogică, a activităţii metodice, a unităţii de învăţământ, a inspecţiei şcolare, a activităţii de cercetare pedagogică, în conducerea globală a sistemului de învăţământ .

Un profesor poate avea un avantaj real pe seama competiţiei din clasa de elevi. Elevii se îndreaptă întotdeauna spre domeniile în care se simt puternici şi, în contrast, este aproape imposibil să-i motivezi pe domenii ale vieţii sociale în clasa în care ei nu se simt competenţi.

A fi un cadru didactic performant înseamna a fi o prezenţă semnificativă atât în viaţa obiectivă, cât şi în viaţa subiectivă a elevilor. În ciuda asimetriei constitutive existente în clasa de elevi - referitoare la statutul de superioritate a profesorului -, relaţia profesor-elev nu mai poate fi concepută ca o relaţie de dependenţă a elevului de profesor sau ca o relaţie de comunicare abstractă. Mult discutata autoritate a profesorului nu se reduce la posesia cunoştinţelor de specialitate, ci derivă şi din capacitatea acestuia de a alterna strategiile didactice, adaptându-le situaţiilor educaţionale, de a repartiza responsabilităţi elevilor, de a mobiliza elevii la cooperare în grup, de a valorifica valenţele relaţiei profesor-elev în sensul unui dialog real. Aşa-numita autoritate se poate confunda cu forţa influenţei educaţionale în clasă.

Faptul ca personalitatea elevului se conturează şi se manifestă în interdependenţa cu viaţa grupului din care el face parte constituie un argument definitoriu al covărşitoarei importanţe a grupului-clasă pentru rolul ei multiplu , al relaţiilor interpersonale dezvoltate aici.

Clasa de elevi reprezintă, la o primă aproximare, o formaţiune psiho-socială, structurată în funcţie de criteriul particularităţilor de vârstă ale componenţilor acesteia (elevii) şi având implicaţii multiple asupra desfăşurării procesului instructiv-formativ.

Clasa de elevi, în calitatea sa de formaţiune psiho-socială se defineşte prin existenţa unor relaţii interpersonale accentuate între toţi membrii săi, prin faptul că îşi păstrează compoziţia/structura o perioadă îndelungată de timp şi prin existenţa unor scopuri comune (instructiv-formative) pentru realizarea cărora elevii acţionează, atât individual cât şi prin cooperare.

Omul de vocaţie este omul care face din plăcere tot ceea ce face, este omul care-şi face datoria, este omul care-şi asumă responsabilitatea efectelor acţiunilor sale. Din punct de vedere deontologic, vocaţia profesională înseamnă reunirea într-un tot unitar a dorinţei şi „putinţei" familiei, a aspiraţiilor profesionale ale fiecăruia şi ale recomandărilor psiho-pedagogice ale dascălilor. Un astfel de cadru didactic, care întruneşte toate aceste elemente, este omul care-şi îndeplineşte cu plăcere toate indatoririle profesionale, este omul de şcoală, este omul conştient că ţine în mâinile sale destinul unor fiinţe umane; evident că prin aceasta este responsabil faţă de destinul întregii societăţi. Dacă prin răspunderea sa, dascălul îndeplineşte toate obligaţiile (evident şi interdicţiile) impuse prin activităţi sociale, legi, decrete, hotărări, răspundere pentru care el este recompensat social conform locului şi importanţei activităţii pe care o desfăşoară, prin responsabilitatea sa el îşi face datoria. Aşadar, răspunderea este impusă dascălului, dar responsabilitatea reprezintă o opţiune personală, prin care cel în cauză îşi asumă o serie de acţiuni noi, obligatorii, dar pe baza cărora el inţelege şi ştie că sporeşte intreaga eficienţă a activităţii sale. Dascălul care-şi asumă responsabilitatea, este cel care-şi face datoria. Răspunderea implică obligaţie şi interdicţie, datoria implică responsabilitatea. Omul care-şi face datoria este omul de vocaţie, este omul care nu are nevoie de cineva să-l urmarească, el este cel care face totul din plăcere şi din necesitate, este cel care, fară a fi recompensat suplimentar, obţine rezultate mai bune şi obţine performanţe în tot ceea ce face. A-ţi face datoria reprezintă astăzi ţelul suprem al fiecărui dascăl în contextul sporirii caracterului formativ al întregului proces

Cadrul didactic - profesionist

instructiv-educativ.

Calitatea de educator, tactul, măiestria şi talentul de educator se însuşesc şi se dezvoltă sub forma profesiei de educator, de profesor aşa cum se însuşeşte şi calitatea de specialist.

În literatura de specialitate, cultura profesională poate fi definită drept un ansamblu specific de valori, credinţe conducătoare, reprezentări, înţelesuri, căi de gândire împartăşite de membrii unui grup profesional, ca urmare a unei educaţii comune, care determină modurile în care aceştia se vor comporta în exercitarea profesiunii respective şi care sunt transmise noilor membrii drept corecte.

Caracterizată drept o clasă de activităţi specifice, profesiunea este menită să reflecte:

- Cunoştinţe teoretice înalt specializate, de un nivel elevat şi o metodologie caracteristică de instrumentalizare în pratică; din această perspectivă, solicitandu-se initiativă şi creativitate;
- Formare specializată, de nivel universitar, cu dominanta ştiinţifică, dar şi cu o componentă practică însemnată;
- Un statut social bine definit- recunoştere socială în domeniul respectiv;
- Un sistem propriu de valori, transmis prin formarea specializată şi respectarea codului deontologic specific;
- Integrarea practicii în profesiune cu cercetarea şi formarea;
- Inserţia socială prin intermediul asociaţiilor şi organizaţiilor profesionale- garantarea status-ului social;
- Solidaritate de grup profesional- formarea comună, aderenţă la teorii, doctrine şi metodologii comune.

Un bun profesionist transforma o „profesiune” într-un apostolat. De aceea este important ca în alegerea profesiunii să ţinem cont de compatibilitatea între aptitudinile personale şi cerinţele profesiunii. Profesiunea de educator implică raportarea şi confruntarea continuă cu alţii, de aceea anumite calităţi aptitudinale sunt indispensabile acelora care îsi aleg şi prestează aceasta profesiune. Aptitudinile pedagogice, solicitate profesorului în acţiune, se manifestă în activitatea de educaţie şi pot fi evidenţiate pe baza performanţelor realizate.

A fi profesor înseamna un risc asumat. Să-i înveţi pe alţii cum să înveţe este o operă care implică răbdare, incertitudine, multe ore de studiu, emoţie, descurajare, surâs....Mai mult ca atât, rezultatul muncii unui profesor, nu se poate măsura cantitativ şi calitativ, imediat. El stimulează şi întreţine curiozitatea copiilor pentru lucruri noi, le modelează comportamentele sociale, le întăreşte încrederea în forţele proprii, îi ajută să-şi desăvârşească identitatea

Din aceste motive, profesorul trebuie sa aibă calităţi şi competenţe necesare centrării pe aşteptările, trebuinţele şi interesele elevilor.

Principala calitate a profesorului este vocaţia pedagogică, exprimată prin « a te simţi chemat, ales pentru această sarcină şi apt pentru a o îndeplini ». Trei elemente îi sunt caracteristice vocatiei pedagogice: iubirea pedagogică, credinţa în valorile sociale şi culturale, conştiinţa responsabilităţii faţă de copil.

Satisfacţiile morale pe care le oferă calitatea de profesor sunt atât de mari, încât compensează eforturile şi dificultăţile întâmpinate. Nimic nu este prea greu, când trăieşti bucuria lecţiilor reuşite şi a succesului elevilor tăi la examene şi concursuri (care este şi succesul tău de profesor), când poţi câştiga stima, dragostea şi recunoştinţa lor. Satisfacţia de a contribui la formarea unor buni specialişti şi buni cetăţeni, la ale căror succese te simţi şi tu părtaş, nu poate fi egalată. Este de adăugat că profesiunea de profesor te menţine mereu tânăr sufleteşte, în mijlocul tinereţii clocotitoare care te inconjură, într-o continuă efervescenţă intelectuală şi îţi dă sentimentul intens al creaţiei. Pentru că educaţia nu este numai o meserie, ci şi o artă, o artă care, la fel cu aceea a actorului, cu care a fost adesea comparată, cere — pe lîngă pregătirea profesională — o mare capacitate de dăruire, pasiune şi entuziasm.

Radiografia școlii contemporane

Durlă Maria-Mirela
Grădinița P.P. nr. 3
Petroșani

Intrarea României în Uniunea Europeană a condus, implicit, la crearea, în toate domeniile vieții, unei interdependențe între țara noastră și alte țări europene. Astfel, învățământul românesc trebuie să se alinieze exigențelor impuse, raportându-se permanent la evoluțiile europene. Astăzi, mai mult ca oricând, profesorii au o misiune din ce în ce mai complexă, deoarece responsabilitățile lor sunt în continuă creștere, iar mediile în care aceștia lucrează sunt din ce în ce mai solicitante. În cadrul organismelor UE, comisiile cu atribuții în domeniul învățământului studiază modalitățile prin care educatorii pot fi pregătiți mai eficient decât în prezent pentru sarcinile importante pe care le au de îndeplinit în marea societate europeană.

Încă din martie 2000, Consiliul European de la Lisabona, a subliniat faptul că resursele umane sunt principala sursă a Europei în evoluția sa economică și socială, și că investițiile în aceste resurse vor fi de o importanță capitală în societatea bazată pe cunoaștere.

În prezent, Strategia Europa 2020 în domeniul Educație impune abordarea dintr-o nouă perspectivă a reformei învățământului. Astfel, la nivel național,a fost elaborat Documentul de fundamentare pentru stabilirea la nivel național a valorilor de referință ale obiectivelor strategiei Europa 2020. Analizând obiectivele prioritare propuse, se constată menținerea și sublinierea opțiunii pentru ”asigurarea resurselor umane necesare bunei funcționări a sistemului de învățământ preuniversitar și stimularea performanței acestora”

Noua Lege a educației naționale, intrată în vigoare la începutul anului 2011, preconizează de asemenea, un nou val de schimbări în sfera formării inițiale și continue a personalului didactic.

Programele de pregătire profesională a cadrelor didactice din România au suferit numeroase transformări în ultimii ani, transformări determinate atât de schimbarea structurii învățământului superior, cât și de schimbarea planurilor de învățământ în cadrul departamentelor pentru pregătirea personalului didactic.

Profundele schimbări sociale care s-au produs și se produc în continuare în lume și în societatea românească, conduc spre situații și perspective noi în toate domeniile vieții.

În angrenajul sistemului social, sistemul educațional pare a fi supus celor mai profunde schimbări; el este un sistem clasic, dar restructurabil și modernizabil în raport cu exigențele societății în care își desfășoară activitatea.

Totuși, contradicția dintre cadrul normativ, documentele de politică educațională, teoriile pedagogice, rezultatele cercetărilor din domeniul educației și realitatea școlară este evidentă.

Avem legi riguros construite, strategii corelate în diverse domenii sociale, politici educaționale în care resursa umană din educație este ridicată la primul rang, cercetări reprezentative la nivel european, organisme care facilitează colaborarea dintre sistemul școlar și celelalte subsisteme sociale.În același timp, sistemul educațional este aspru criticat, iar realitatea din școală justifică în multe situații această critică.

Un astfel de context reclamă colaborarea între toți factorii interesați din domeniul educației, fie ei decidenți, teoreticieni sau practicieni. Conlucrarea dintre decidenți, teoreticieni și practicieni este o lege fundamentală în domeniul educației. Astfel, este necesar să reflectăm asupra unui număr de aspecte sociale și economice în care profesorii trebuie să se implice în prezent, incluzând apariția societății cunoașterii și impactul său asupra egalității în educație, diversitatea culturală din ce în ce mai mare din societate și promovarea oportunităților egale pentru toți elevii indiferent de originea lor socială, economică, culturală, etnică și rasială.

Întrebarea “Să corectăm sau să reconstruim școala actuală?” (Emil Păun, 2009) poate primi, desigur, cel puțin două răspunsuri, ambele riscante și generatoare de noi întrebări: „Avem resurse economice și sprijin social pentru reconstrucție?”, „Putem corecta din mers un sistem, inerțios prin definiție, în condițiile mișcărilor politice, economice și sociale rapide la care asistăm?” Răspunsurile sunt multiple și pot conduce, fiecare dintre ele, la noi teme de cercetare.

Problemele școlii, identificate și analizate se referă la locul și rolul cadrele didactice în societatea contemporană. Avem, de asemenea, în vedere un mediu în permanentă schimbare, modificarea tiparelor familiale, educabilii cu dizabilități, multiculturalitatea, deplasarea către o societate a cunoașterii, factorii sociali, economia și tehnologia ș.a. Școala trebuie să îndeplinească anumite așteptări sociale. Resursele sunt limitate, dar exigențele elevilor, ale părinților, ale societății în general, cresc. Tot școala este chemată să asigure educația obligatorie, dar să pună și bazele pentru pregătirea pe tot parcursul vieții. Astfel, este nevoie de noi programe școlare pentru pregătirea cadrelor didactice.

De asemenea, se constată cum comercializarea se infiltrează în fiecare aspect al vieții umane. Autoritățile publice dintr-un număr tot mai mare de cazuri transferă serviciile publice tradiționale în mâinile întreprinderilor comerciale. Astfel, educația se confruntă cu amenințarea comercializării. În particular, faptul că autoritățile publice nu reușesc să asigure suficiente fonduri educației este o problemă gravă. Educația este de responsabilitate publică și ar trebui să i se asigure fonduri prin mijloace publice.

Apreciez că o prezentare succintă a școlii contemporane, o radiografie, care scoate în evidență probleme reale

Radiografia școlii contempo-rane

existente, dar care pune în evidență și posibile soluții sau demersuri de urmat este utilă în acest moment, deschizând calea spre analiza unei componente foarte importante a acestuia: formarea personalului didactic.

Practicarea profesiei didactice implică formarea inițială a cadrului didactic, încadrarea acestuia într-o unitate școlară și debutul activității didactice, precum și formarea profesională continuă. Setul de competențe necesare carierei didactice s-a aprofundat ceea ce impune și în domeniul educațional învățarea pe tot parcursul vieții. Definirea și oficializarea standardelor profesionale pot susține cadrele didactice să planifice, să structureze și să faciliteze dezvoltarea lor profesională continuă. În consecință, studierea modului de alcătuire și reprezentare a profilului carierelor didactice este esențială în înțelegerea, implementarea și dezvoltarea unui cadru național al competențelor necesare cadrelor didactice, în vederea asigurării profesionalizării carierei.

Bibliografie:

1995: Legea învățământului nr. 84/1995, republicată
1997: Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, modificată și completată
2005: Legea 346/2005 privind modificarea Legii 288/2004
2009: HG nr. 51/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării și Inovării
2009: Programul de Guvernare 2009-2012
2011: Legea Educației Naționale Nr. 1/2011
Allport, G. 1991: *Structura și dezvoltarea personalității*, Editura Didactică și Pedagogică, București
Antonesei, L. 2002: *O introducere în pedagogie. Dimensiunile axiologice și transdisciplinare ale educației*, Editura Polirom, Iași

Învăţământul primar în drumul său spre modernizare

Floricel Mihaela-Loredana
Colegiul Tehnic de Transport Feroviar „A. Salingny”
Simeria

Privind retrospectiv, ne dăm seama că timpurile au evoluat, oamenii, inclusiv copiii s-au schimbat în modul lor de a gândi, de a acţiona, de a se comporta. Ca atare, este necesar ca învăţământul să ia initiativă, să se modernizeze astfel încât să se adapteze noilor realităţi din jurul nostru.

La nivel mondial, s-au făcut studii în cadrul învăţământului şi s-au creat forme diverse de educaţie, implementând metode active-participative, introducerea tehnologiei în cadrul învăţământului, abordarea deschisă a elevilor, imbunătăţirea relaţiei dintre şcoală – părinţi, implicarea în cadrul societăţii, verificarea periodică a elevilor la nivel naţional prin teste concrete şi mai ales dezvoltarea personală a copiilor, cooperarea în cadrul colectivului de elevi, munca în echipă.

Din punct de vedere al calităţii educaţiei, în ultimii ani în România, învăţământul preuniversitar a vizat următoarele aspecte:

- Ameliorarea metodelor şi strategiilor de predare-învăţare în vederea dezvoltării gândirii critice la elevi, motivării acestora şi dobândirii capacităţii de a reacţiona pozitiv la schimbări şi participării active la construirea unei societăţi bazate pe cunoaştere.
- Ridicarea standardelor de pregătire la nivelul exigenţelor prezente şi de perspectivă.
- Profesionalizarea personalului didactic prin cursuri de formare iniţială şi continuă.
- Dezvoltarea şi ridicarea calităţii programelor de formarea iniţială şi continuă, revizuire raportului dintre component teoretică şi practică.
- Profesionalizarea managerilor instituţiilor educaţionale în vederea monitorizării ţi ameliorării calităţii educaţiei oferite.
- Extinderea şi diversificarea ofertei de programe de formare iniţială şi continuă.
- Crearea unui nou sistem de asigurare a calităţii în învăţământ, concretizat prin propunerea unei noi legi privind asigurarea calităţii în educaţie.
- Îmbunătţirea metodelor de evaluare a performanţelor şcolare şi de examinare a elevilor cu scopul măsurării şi monitorizării valorii adăugate prin procesul de predare-învăţare la dezvoltarea personal şi profesională a fiecărui elev, punerea accentului pe creativitate, participare activă, lucrul în echipă, motivarea pentru învăţare etc, facilitarea obţinerii informaţiilor necesare pentru realizarea unei diagnose a stării sistemului de învăţământ,
- Investirea în dezvoltarea infrastructurii educaţionale, în special pentru facilizarea utilizării tehnologiei de informare şi comunicare în procesul de învăţământ.

Cu paşi mici, dar siguri, cadrele didactice au pus în aplicare noua strategie de abordare a învăţământului modern din care se văd reuşitele şcolare în plan naţional şi internaţional.

Floricel Oana
Școala Gimnazială nr. 2
Hunedoara

Tradiționalism și modernism în activitățile didactice

Strategia didactică poate fi percepută ca nucleu al activităţii didactice, cu rol deosebit în reuşita acesteia. „Cercetând munca profesorului cu elevii săi, stilurile şi strategiile de activitate pedagogică, N.L.Gage concluzionează asupra a şapte căi de maximalizare a eficienţei proceselor de predare-învăţare-evaluare:

1.Profesorul ar trebui să aibă un sistem de reguli care să permită elevilor să conştientizeze şi să adere la propriile nevoi şi acţiuni.

2. Profesorul ar trebui să monitorizeze munca elevilor, comunicând cu fiecare în parte, fiind atent la evoluţia fiecăruia.

3. Când elevii lucrează independent, profesorul trebuie să se asigure că sarcina de lucru este interesantă, motivantă şi pe măsura posibilităţilor elevului.

4. Profesorul trebuie să se abţină să dea directive.

5. Profesorul trebuie să creeze ocazii egale de a răspunde sarcinilor de învăţare şi de rezolvare de probleme.

6. Tratarea diferenţiată şi acordarea ajutorului mai ales elevilor care întâmpină dificultăţi.

7. Profesorul trebuie să asigure un feed-back rapid şi eficient.” (prof. Ludmila Baş, L.T. „C. Stere”, Soroca, ***Strategii didactice*** *interactive în activitatea instructiv-educativă*)

O strategie didactică presupune ansamblul formelor de organizare, metodelor şi procedeelor, mijloacelor de învăţământ ce vizează atingerea unor obiective. Profesorul optează pentru un tip sau altul de strategie, în demersul lui didactic. Metodele moderne de predare-învăţare-evaluare au luat amploare în ultimii ani. Expunerea percepută ca „searbădă” uneori, „plictisitoare” a profesorului este înlocuită cu o antrenare a elevilor într-un mod „fluent”, aproape imperceptibil pentru aceştia, în activitate. Se depăşesc graniţele rigorii, se solicită mult elevul, punându-se un mare accent pe capacităţile, posibilităţile, înclinaţiile sale. Nu trebuie ignorată nici abordarea tradiţională, deoarece stau peste ani drept mărturie oamenii de mare valoare pe care i-a dat şcoala românească de-a lungul timpului şi care au beneficiat de un proces instructiv-educativ în spirit tradiţionalist. Trebuie tratată, însă, cu seriozitate şi extrem de bine proiectată, altfel nu va avea eficienţa scontată. Reuşita unei lecţii de acest gen constă în alternarea metodelor şi mai ales introducerea jocului didactic cu un impact parcă „terapeutic”.

Este cunoscut faptul că atenţia şcolarului, îndeosebi a celui mic, nu poate fi menţinută timp îndelungat, de aceea şi activităţile desfăşurate variază ca durată, în funcţie de vârstă. Jocul relaxează, face ca sarcinile să fie percepute ca fiind mai plăcute şi accesibile. Cadrul didactic poate transpune aproape orice sarcină într-un joc care să-i mobilizeze pe elevi, să le capteze atenţia. Nu numai la începutul lecţiei trebuie să ne propunem să stârnim curiozitatea celor mici, ci pe tot parcursul activităţii, deoarece numai astfel ei vor învăţa conştient şi într-un mod plăcut. Activităţile transdisciplinare –alt element de modernitate- vizate a se desfăşura la clasele I şi a II-a sunt binevenite, antrenând, ca şi jocul didactic, elevii, parcă involuntar, spre aflarea şi consolidarea de noi adevăruri. Permisivitate, dar în acelaşi timp fermitate, impresia de joc, foarte multă comunicare, relaxare, stimularea creativităţii, într-un mod subtil ne-ar putea conduce cu gândul spre metodele moderne

Cadrul didactic - un profesionist în sistemul de învățământ

Fodor Marcela
Colegiul Tehnic de Transport Feroviar „A. Salingny”
Simeria

Profesia de cadru didactic implică o serie de responsabilităţi, roluri, deziderate, calităţi, competenţe, care o fac să se distingă de multe alte profesii al căror „ obiect” al muncii este omul.

În cadrul şcolii profesorul este conducătorul activităţii didactice care se desfăşoară în vederea atingerii obiectivelor si competenţelor,prevăzute în documentele şcolare, dând sens şi finalitate educativă tuturor componentelor implicate în procesul de învăţământ(informaţii, mijloace, variabile psihice, etc.). Un aspect esenţial în ceea ce priveşte profesia de cadru didactic îl reprezintă competenţa profesională care include ansamblul de capacităţi cognitive, afective, motivaţionale şi manageriale, care interacţionează cu trăsăturile de personalitate ale educatorului, conferindu-i acestuia calităţile necesare efectuării unei prestaţii didactice care să asigure realizarea competentelor de către toţi elevii; iar performanţele obţinute să se situeze aproape de nivelul maxim al potenţialului intelectual al fiecăruia.

Profesorul se implică în activitatea didactică cu întreaga personalitate: motivaţii, aptitudini, nivel de competenţă, experienţă personală. Arta de a preda nu se reduce la transmiterea cunoştinţelor, ci presupune şi o anumită atitudine faţă de elevi, ca expresie a concepţiei pedagogice asumate şi a propriilor trăsături de personalitate. În cadrul activităţilor didactice se creează multiple raporturi interpersonale între participanţi, antrenaţi cu toţii într-un proces constant de influenţare reciprocă. Reuşita unui profesor depinde de multe ori de natura relaţiilor pe care le stabileşte cu elevii săi în cadrul acestei interacţiuni, aspect deosebit de important, deoarece multe dificultăţi de învăţare şi educare se datorează unor relaţii deficitare. Natura relaţiilor pe care profesorul le stabileşte cu elevii este determinată nu numai de stilul de abordare a activităţii şi de trăsăturile sale de personalitate, ci şi de trăsăturile individuale şi de grup ale elevilor. De aceea, profesorul trebuie să aibă abilitatea de a-şi cunoaşte partenerii de activitate. Empatia profesorului nu înseamnă o cunoaştere de tip analitic, ci capacitatea de a depune un efort imaginativ pentru a-l înţelege pe celălalt, sub aspectul potenţialului de care dispune, al atitudinilor şi sentimentelor sale, al semnificaţiei conduitei manifestate. Profesorul trebuie să adopte un stil democratic, caracterizat prin relaţii deschise bazate pe încredere reciprocă şi acceptare, reuşind astfel să colaboreze cu elevii într-o atmosferă armonioasă, lipsită de încordare. Calitatea procesului instructiv-educativ este dependentă şi de relaţia afectivă dintre profesor şi elevi. De aceea este necesar ca fiecare cadru didactic să fie preocupat de cultivarea unor relaţii bune cu elevii săi.

Trăsăturile negative de personalitate ca: superficialitatea, cinismul, încăpăţânarea, apatia, indif erenţa, rigiditatea, agresivitatea creează o atmosferă nefavorabilă în jurul său. Dimpotrivă, agreabilitatea, gradul de deschidere spre ceilalţi, permeabilitatea la schimbări, amabilitatea, răbdarea, stăpânirea de sine, dorinţa de a ajuta, sociabilitatea, încrederea, capacitatea de a înţelege problemele vor întări calitatea relaţiilor pedagogice.

Echilibrul intelectual şi psihic, luciditatea, intuiţia, bunul-simţ, tactul pedagogic sunt calităţi indispensabile cadrului didactic. Acestora li se adaugă calităţi morale: probitatea, obiectivitatea, generozitatea, modestia, blândeţea, cinstea, sinceritatea, demnitatea, conştiinciozitatea. Profesorul în calitatea sa de formator trebuie să fie în permanenţă preocupat de imaginea sa oferită elevilor, aspecte minore ca punctualitatea, valorificarea integrală a timpului lecţiei, modul de adresare, ţinuta, gestica, mimica sunt încărcate de semnificaţie şi au valoare formativă.

Talentul pedagogic asociat cu ansamblul capacităţilor care determină competenţa profesională şi ansamblul calităţilor personale conferă acea măiestrie pedagogică care defineşte profesia de educator sau cadru didactic.

Se consideră că „a fi profesor” trebuie înţeles în sensul de „a deveni profesor” adică de a transforma meseria într-o carieră.

Devin profesori „excelenţi” acei profesori care ştiu cum să le capteze elevilor atenţia şi să le-o menţină pe tot parcursul lecţiilor, să formuleze cu claritate competenţele urmărite în cadrul fiecărei activităţi didactice, să reactualizeze cunoştinţele anterioare necesare învăţării, să predea accesibil şi convingător noile cunoştinţe, să creeze situaţii de învăţare adecvate, să dirijeze învăţarea şi să obţină feed back, ori de câte ori este nevoie, să evalueze prin metode variate.

Acest deziderat focalizează atenţia asupra necesităţii formării continue a cadrului didactic, formarea constituindu-le ca o provocare în cadrul procesului de modernizare a sistemului de educaţie. Formarea continuă a cadrului didactic este reglementată şi obligatorie. Aceasta trebuie să asigure evoluţia în carieră a cadrului didactic, perfecţionarea în acord cu propriile nevoi dar şi cu ale elevului şi ale societăţii. Principala direcţie în care prin formarea continuă trebuie să se realizeze schimbarea în educaţie este următoarea: „ Profesorul este figura centrală a reformei educaţionale contemporane. El trebuie să renunţe la rolul său tradiţional şi să se transforme într-un planificator al activităţilor de grup, într-un facilitator al interacţiunii elevilor şi într-un consultant.

Un titlu care se doreşte a fi cât mai aproape de profilul profesorului ideal şi care presupune: competenţă ştiinţifică, competenţă culturală, competenţă comunicaţională şi relaţională, competenţă motivaţională, competenţă inovaţională şi competenţă socio-morală.

Furdui Daniela
Liceul Tehnologic
Lupeni

Cadrul didactic: statut actual și soluții

În literatura de specialitate se apreciază că profesiunea didactică nu se poate restrânge doar la cea de simplă sursă de cunoștințe. Rolul conducător al profesorului în activitatea didactică rămâne însă una dintre coordonatele de bază ale misiunii sale. Wolfolk menționează următoarele funcții ale profesiunii didactice: luarea deciziilor privitoare la ceea ce se întâmplă în procesul de învățământ; declanșarea și întreținerea interesului elevilor, curiozității și dorinței lor pentru activitatea de învățare; conducerea grupului de elevi; îndrumă persuasiv elevii, îi sfătuiește și observă comportamentul acestora; reprezintă un model pozitiv de personalitate și comportament pentru elevii săi; înțelege, reflectează asupra întâmplărilor din clasă, studiază fenomenele psihopedagogice cu care se confruntă.

Asumându-și o multitudine de roluri, profesorul trebuie să conștientizeze că exercitarea lor depinde de personalitatea pe care și-o modelează. În acest sens, un rol deosebit în exercitarea acestei profesiuni îl au anumite componente ale personalității: cultura profesională, calitățile atitudinale și cele aptitudinale. De fapt, pentru ca anumite cunoștințe să fie transmise de la o persoană la alta și acceptate, trebuie întotdeauna ca între ele să existe un schimb afectiv format din încredere și dispoziție receptivă dintr-o parte și din alta.

Rolul profesorului poate să fie analizat și din perspectiva relației profesor-elev. Având în vedere valorile societății contemporane (libertate, responsabilitate, toleranță, cooperare), se impune o nouă abordare a relației profesor-elev: asumarea de către profesor și elevi a unei responsabilități morale comune în cadrul relației educaționale, conducând la angajarea afectivă și efectivă în procesul educațional; recunoașterea reciprocă a „dreptului de a fi altfel” și valorizarea fiecărei ființe umane în parte, indiferent de cât și de cum este diferită; încrederea în posibilitățile fiecărei ființe umane de a progresa; recunoașterea faptului că toți elevii și profesorii sunt parteneri sociali cu funcții complementare, dar cu responsabilitate comună; considerarea școlii ca mediu de construcție culturală; renunțarea la principiul „căii optime unice” și conștientizarea faptului că majoritatea problemelor sociale și umane au mai multe soluții echi-finale și echivalente; promovarea autenticității și sincerității – a fi tu însuți este mai important decât a avea dreptate.

Educația se sprijină pe patru piloni importanți: a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să trăiești împreună cu alții și a învăța să fii. În funcție de această optică, dar și de implicațiile globalizării asupra indivizilor, ale problematicii lumii contemporane, educatorii din învățământ urmează să îndeplinească roluri noi.

Așa de exemplu, prin metodologia de aplicare a noului curriculum național, li se cere educatorilor din învățământ să creeze activități (situații) de învățare adecvate obiectivelor proiectate, ținând seama, desigur, de natura subiectului lecției și de particularitățile clasei sau ale grupei de elevi. Ideea nu este nouă în pedagogie, însă rolul profesorului este mai recent, el fiind astăzi formulat explicit și specificat în documentele de proiectare didactică. Evident, cu cât situațiile de învățare vor fi mai bine alese sau imaginate de profesor, cu atât mai interesantă și mai eficace în planul învățării va fi activitatea de instruire.

Un alt rol nou ar putea fi acela de meditator în procesul cunoașterii sau de consiliere, alături de rolul tradițional de transmițător de informații, la care nu se renunță, dar a cărui pondere este, vizibil, în scădere în cadrul învățământului modern, centrat pe competențe. De asemenea, profesorul este astăzi un veritabil agent al schimbării, pregătindu-și elevii în această perspectivă, care se constituie tot mai mult într-o dimensiune a omului contemporan.

Profesorul trebuie să se integreze, să coopereze cu clasa, să motiveze , să fie un sprijin atunci când elevii dovedesc spontaneitate, iniţiativă şi afirmare. Profesorul integrat încurajează, pune întrebări, stimulează participarea, sprijină şi foloseşte ideile elevilor, unele decizii le ia împreună cu elevii.

În timpul predării – învăţării – evaluării, profesorul ,, instruieşte”, conduce interacţiunile în clasă, modul de înţelegere şi învăţare prin indicaţii, atenţionări, demonstraţii, asigurarea condiţiilor, oferirea punctelor de sprijin aprobări şi dezaprobări, stimulări, completări, reactualizări, exemplificări, explicaţii, comentarii etc.

Profesorul are rolul cel mai interactiv în clasă: creează un climat adecvat, iniţiază, orientează, solicită, antrenează, exemplifică, critică. Profesorul structurează, organizează forma şi conţinutul activităţii în clasă, modul de desfăşurare a interacţiunilor, dar poate şi delega responsabilităţi elevilor în rezolvarea unor decizii, sarcini.

E greu să defineşti un profesor ,,bun". Chiar şi părinţii au păreri diferite, uneori contradictorii. Unii spun că pregătirea în specialitate e factorul determinant, alţi părinţi pun pe primul plan ,,capacitatea de a se face înţeleşi-dragostea de meserie”, chiar dacă tot cunoştinţele acumulate permit reuşita la un examen. Este interesantă remarca unora, la categoria de cadre preferate de copii: profesori cu experienţă, deoarece cei tineri ,,nu sunt înţeleşi”. Profesorul debutant uneori e izolat de colegi sau de comunitate. Un profesor bun foloseşte cunoştinţele nu doar de la disciplina respectivă, ci măcar din aria curriculară respectivă. Trebuie de asemenea ca profesorul să fie pregătit să şi primească feed-back, nu numai să ofere.

Un rol important îl are, de asemenea, managerul. Un sistem de management de succes poate asigura multe beneficii organizaţiei pe care o deserveşte. Oricum, un manager poate depune eforturi foarte mari pentru a realiza acest

lucru, dar cu toate acestea va putea ajunge şi la rezultate dezamăgitoare. Periodic, el trebuie să se întoarcă şi să examineze sistemul, să verifice şi să vadă dacă beneficiile au apărut în organizaţia sa. Dacă aceste beneficii nu au apărut, sistemul trebuie examinat pentru a determina unde trebuie concentrate modificările din program şi construite noi componente.

În acest context, rezultatele obţinute de şcoala noastră la concursuri şi olimpiade naţionale sunt deosebite. Şi interesant este că profesorii debutanţi sau cu vechime mică au elevi calificaţi la olimpiadele naţionale. Deci nu e regulă să ai vechime. Un profesor de calitate poate fi la orice vârstă, dacă este dăruit meseriei, dacă îmbină perfecţionarea cu autoperfecţionarea, dacă ştie să respecte elevul, iar colectivul în care se află contează enorm.

Nu în ultimul rând, profesorul este chemat să se implice în luarea deciziilor de politică educațională la diferite niveluri, precum și în procesul complex, dificil de inserție profesională și socială corespunzătoare noilor condiții. O seamă de roluri noi derivă și din implicațiile educației permanente asupra programelor școlare. Acestea tind să se integreze atât în plan orizontal, cât și pe verticală, să fie centrate pe valori, atitudini și motivație, să cultive independența, propria responsabilitate, flexibilitatea, facilitând dezvoltarea oamenilor.

Gereb Iuliana
Liceul Tehnologic
„Retezat”
Uricani

Excelența Sa, Dascălul

„Excelenţa Sa, Dascălul Excelenţa Sa nu are cont în bancă . Nu are vilă cu douăzeci de camere. Nu are afaceri prospere prin ţară.

Excelenţa Sa are un suflet cât galaxia. Are riduri şi fire albe, de la generaţiile care sunt şi de la cele care au fost. Excelenţa Sa îşi mobilează viaţa cu extemporale, teze, concursuri. Rareori se gândeşte la ultimul răcnet al modei…

Desele-i preocupări sunt legate de programe, perfecţionări, examene. De cele mai multe ori şlefuieşte nestematele altora. Pentru ele vinde pe bani mărunţi secundele fiilor lui.

Excelenţa Sa trudeşte viaţa-ntreagă la secera ascuţită a lunii, semănând pulberi de aur peste seminţele ce stau să-ncolţească. Uneori, ochelarii i se acoperă de rouă amară, dacă un fost elev, ajuns senator, îl uită în anticamera ca pe un obiect decorativ. Alteori, zâmbet de rodie îi inundă obrajii când un necunoscut, pe stradă, îşi scoate pălăria în faţa lui: „Buna ziua, Domnule profesor, eu sunt……”

Excelenţa Sa nu-şi numără anii după buletin, ci după vârstă – mereu aceeaşi, care înfloreşte în banca de clasă. Constată cu surprindere – într-o zi – că trebuie sa iasă la pensie şi nu înţelege de ce inima lui, cu două preinfarcte, bate ca la optsprezece ani.

Excelenţa Sa, ca un pui de caprioară în bătaia puştii, nu ştie că se aseamănă cu sfinţii. Ei au daruit. El se daruieşte. Cel de Sus i-a hărăzit loc înalt în izvorul Luminii, loc plin de verdeaţă, din care Măria Sa, Dascalul, să poată priveghea, şi de dincolo, pruncii sufletului său.” (adaptare după Rudyard Kipling, câştigător al Premiului Nobel pentru literatură)

Scoala reprezinta principalul izvor de cultura si factor de civilizatie,avand drept obiectiv fundamental pregatirea multilateral a cadrelor necesare tuturor domeniilor de activitate,in corelare deplina cu nevoile productiei de bunuri materiale si spirituale,formarea si educarea omului nou,perfectionarea continua a pregatirii profesionale,stiintifice si tehnice.

Cadrelor didactice din invatamantul din toate gradele le revine datoria sa contribuie permanent la formarea pentru munca si viata a tinerilor.Ele au misiunea de neincetata constructive de cunostiinta,de edificare prin stiinta si cultura a omului nou.Cadrele didactice au datoria sa actioneze cu zestrea de valori asupra configuratiei tanarului,pregatindu-l in spiritual de daruire,abnegatie,raspundere si angajare patriotic revolutionara,in dorinta de a face totul pentru binele patriei si al poporului.

În toate societăţile cu oarecare greutate şi demnitate se promovează corect şi cinstit o educaţie aleasă, solidă. Profesorii sunt priviţi ca nişte stâlpi ai societăţii, artişti şi constructori ai societăţii de mâine. O educaţie aleasă de astăzi este o premiză importantă pentru o societate puternică de mâine. Toţi factorii decizionali trebuie să depună eforturi diferite pentru a îmbunătăţi procesul educaţiei în diferitele lui etape. Oricine care nu face parte din marea familie a pedagogilor trebuie să fie conştient de această menire şi chemare şi să dea tot ce este mai bun pentru un asemenea scop nobil, de viitor. Exemplele pozitive şi cele de excepţie, promovate şi de Preparandia trebuie să constituie un mod mobilizator de a promova superlativul, chiar excepţionalul, în educaţia şi creşterea generaţiei de astăzi. În Japonia, singurele persoane care nu se închină în faţa împăratului sunt ... dascalii. Pentru că se consideră, în firea lucrurilor, că fără dascăli nu pot exista împăraţi.

Când priveşti la menirea dascălului nu poţi să nu te întrebi dacă, ce şi cum s-a schimbat această vocaţie de-a lungul secolelor mai ales în ultimii zeci de ani postdecembrişti româneşti. S-au schimbat unele metode de învăţare, s-a diversificat baza de cărţi, manuale, caiete, diverse materiale, s-au îmbunătăţit condiţiile de şcolarizare, s-au schimbat copiii-beneficiarii acestui proces de învăţare care au trecut de la joaca în natură, cutreieratul prin păduri, la jocuri virtuale, internet şi televizor, s-au modificat şi criteriile de evaluare ale dascălilor, s-a scos bătaia din procesele de educaţie (cât de elocventă este amintirea lui Creangă cu al său cal bălan!), s-a schimbat clima, s-a schimbat politica. Deşi s-au schimbat atâtea, consider că în esenţă nu s-a shimbat nimic important. A rămas aceeaşi pasiune a dascălului care dăruieşte cunoştinţe, sentimente, trăsături de caracter şi acelaşi pământ care se cere prelucrat, semănat, udat şi care este mintea şi inima copilului, însetate de a fi umplute, împlinite.

Bibliografie:

Stoica M., *Pedagogie școlară*, Editura Cartu Alexandru, Craiova, 1995

Comunicarea în modul virtual - modalitate de îmbunătățire a relației grădiniță-familie

Ghiorghioni Eleonora
Grădinița
„Dumbrava minunată”
Hunedoara

O condiţie necesară unei educaţii de calitate o reprezintă cointeresarea, în organizarea actului educaţional, a unor parteneri educaţionali, între care, îndeosebi la nivel preşcolar, familia ocupa un loc privilegiat. Cea dintâi verigă a sistemului educativ, familia are responsabilităţi complexe, clare si diverse. Adeseori, odată cu intrarea copilului în colectivitatea grădiniţei, familia transferă responsabilitatea educării şi instruirii copilului, în sarcina educatoarei. Această atitudine este rezultatul ritmului alert, stresului generat de realităţile socio-economice ale societăţii româneşti a ultimilor ani. Astfel, pe cale de consecinţă, nereuşitele copilului, comportamentele indezirabile, sunt percepute, de către părinţi, ca un rezultat al inconsecvenţei, atitudinii detaşate, fără suficientă implicare, a cadrului didactic, în gestionarea actului educaţional. Pe de altă parte, nici un educator n-ar trebui să asiste indiferent la frământările părinţilor, care, copleşiţi de griji cotidiene, îşi doresc să se implice, alături de educator, în formarea copilului, dar nu dispun de timp fizic necesar.

Rezolvarea tuturor acestor probleme este comunicarea cu familia, comunicare ce *„…presupune asocierea elementelor cognitive și afective, cu scopul de a transmite informații, a inspira credințe, a induce emoții sau a evidenția comportamente, printr-un proces alternant de relații, între scris, vizual, nonverbal, vocal, auditiv, simbolic și comportamental.”*(Level și Galle)

Comunicarea se refera la transmisie și schimb de informații între oameni, la circulația de impresii, trăiri afective, judecăți de valoare, comenzi, cu scopul de a obține modificări comportamentale la indivizi, manifestate în reprezentările, cunoștințele acestora.

Scopul comunicării este multiplu: transmiterea și asimilarea informației, rezolvarea de probleme; formarea unor capacități, convingeri, sentimente și atitudini; adoptarea unor decizii referitoare la strategiile didactice. Dar, aceleași probleme, evidențiate mai sus, limitează comunicarea fața în față, la una, în caz fericit, două întâlniri lunare. Această frecvență rupe, cumva, ritmul, diminuând efectele. M-am gândit, deci, la o modalitate de a-i ține conectați, pe părinți, la evenimentele trăite de copiii lor la grădiniță: comunicarea virtuală.

Este eligibilă comunicarea la distanță, pentru activitatea din grădiniță? Da, cu certitudine, mai ales pentru părinți, cadre didactice, resursele umane implicate în educarea și dezvoltarea copiilor. A comunica și altfel, decât față în față, înseamnă a răspunde unor nevoi de gestionare a timpului, în condițiile ritmului de viață alert și stresant, al părinților și educatorilor, deopotrivă.

Argumente pentru comunicarea la distanță:

- ✓ este o formă complementară comunicării directe;
- ✓ oferă o alternativă pentru părinți, atunci când aceștia nu au timp, dar doresc să obțină informații privind activitatea copiilor la grădiniță;
- ✓ furnizează oportunități rapide pentru nevoile de informare;
- ✓ facilitează transferul imediat al informației;
- ✓ se economisesc timp și bani;
- ✓ încurajează participarea și exprimarea opiniei critice, prin păstrarea anonimatului parțial.

Există mai multe instrumente care promovează interacțiunea și sunt adecvate comunicării nonverbale. Cele mai multe dintre ele promovează o interacțiune cu conținutul (acestea sunt instrumente multimedia), cu alte persoane (mijloace eficiente de colaborare profesională, cu colegi de pe glob, în timpul liber).

Pentru mine, ca educatoare, configurarea unei pagini web a grădiniței - (http://scoli.didactic.ro/dumbrava_minunata_hu) -, la sfârșitul anului 2007, pe portalul didactic.ro, a fost una dintre cele mai mari provocări, în condițiile în care cunoștințele mele, în domeniu, se limitau la tehnoredactarea în Word și PowerPoint. Motivația era, însă, puternică: o pagină web reprezenta o modalitate eficientă, modernă, de popularizare a ofertei grădiniței.

Următoarea provocare a reprezentat-o portalul educațional eTwinning, punctul de întâlnire al tuturor cadrelor didactice interesate de colaborare europeană. Aceasta le pune la dispoziție idei de proiecte, sfaturi și asistență, pentru a colabora cu colegii și elevii din întreaga Europă, într-un mediu securizat. De asemenea, le oferă ocazia să facă schimb de resurse didactice și să-și prezinte exemplele de bună practică. Centrele Naționale de Asistență le asigură sprijin concret. Însă eTwinning devine mai mult decât o infrastructură de sprijin flexibilă pentru implementarea proiectelor școlare comune. Grație oportunităților de formare, atât online, cât și offline, dar mai ales grație interacțiunii dintre colegi din țări diferite, eTwinning devine un instrument eficient de formare profesională, cu atât mai mult cu cât încorporează caracteristicile de rețea socială, specifice Web 2.0, foarte populare pe Internet.

eTwinning a imprimat un impuls puternic colaborării, deschizându-i orizonturi mai ample. Programul reunește cadrele didactice și elevii europeni mai mult ca niciodată: tot mai multe școli participă la proiecte, se concep proiecte tot mai interesante și apar noi tipuri de interacțiune între cadrele didactice.

Primele proiecte, *Europe, notre maison!* și *Noel en Europe*, pe care le-am fondat, împreună cu un coleg din

Polonia, respectiv o colegă din Spania, și cărora li s-au alăturat colege din Italia, Franța, Turcia și România, a evoluat cu pași mici și poticniți. Multe dintre instrumentele, pe care platforma le pune la dispoziție, au rămas neutilizate, ele fiind, la vremea aceea, nu doar pentru mine, ci și pentru colegii europeni, niște necunoscute. Am vizualizat multe proiecte, unele premiate, și am hotărât că trebuie să urmez niște pași în propria-mi formare. Am accesat seminarii on-line, de formare tematică, pe aceeași platformă, și am ajuns, în felul acesta, la nivelul la care sunt familiarizată cu aproape toate instrumentele de lucru ale spațiului virtual. Astfel, am inițiat, împreună cu o colegă din Italia, proiectul *Paques en Europe*), dar am implicat copiii, în alte trei proiecte: *Playgroung Games, Street games versus computers games, Forest, a gift of nature*). Beneficiile acestor proiecte sunt ale copiilor, în primul rând. Este maniera cea mai concretă și apropiată de nivelul capacităților cognitive și emoționale ale copiilor, de a accesibiliza noțiuni, altfel abstracte, care țin de formarea morală, cetățenească: interculturalitate, toleranță, acceptare a diversității.

Preșcolarii grupei mele, dar și părinții acestora vizualizează materialele postate în spațiile virtuale ale proiectelor în care i-am implicat, materiale care prezintă aspecte tematice, din activitatea copiilor preșcolari și școlari mici, din alte țări ale Europei și pot depăși, cu ușurință, granițele geografice și pe cele lingvistice, înțelegând ceea ce, altfel, ar depăși caracterul concret-intuitiv al gândirii copilului preșcolar: toți copiii, indiferent de țara în care trăiesc, de limba pe care o vorbesc, au aceleași nevoi, preocupări, drepturi. Iar motivația lor este mult mai puternică, atunci când organizăm activități, pe care urmează să le prezentăm copiilor din alte țări.

Următoarea provocare a reprezentat-o configurarea blogului Centrului de Resurse pentru Educație și Dezvoltare (http://credhunedoara.blogspot.com/), al cărui membru sunt. Ca furnizor de informație, în comunicarea de grup, respectiv de masă, cadrul didactic, ce administrează pagini web, are un rol activ. El acționează ca un filtru ce selectează, organizează și personalizează informația. În acest caz, informația se adresează colegelor educatoare, ca formă complementară dezvoltării profesionale, dar și părinților copiilor, în cadrul programului de consiliere a familiei, pentru prevenirea și diminuarea stărilor de disconfort psihic în probleme legate de evoluția copilului.

Desigur că au existat rezerve față de comunicarea la distanță, generate de lipsa Internetului, a abilităților de folosire a computerului, atât în rândul colegelor, cât mai ales al părinților, dar, treptat, cuceriți de beneficiile accesului la momente inedite, din activitatea copiilor la grădiniță, marea majoritate a părinților a deprins abilități simple de accesare a informației virtuale.

Următorul pas, crearea primului site al grupei (https://sites.google.com/site/grupanoruletilor/), pare să le fi oferit părinților, acelora care aveau rezerve față de acest gen de comunicare, o altă perspectivă asupra metodelor moderne de accesare a informației. În condițiile în care ritmul de viață alert, al părinților, programul de lucru încărcat, le limitează accesul la activitatea zilnică a copiilor lor, la grădiniță, posibilitatea de a se conecta, fie și virtual, la mediul în care aceștia evoluează zilnic, îi cointeresează mult mai mult.

Am inserat linkurile către spațiile virtuale, ale proiectelor eTwinning, în pagina dedicată proiectelor educaționale, în care sunt implicați copiii grupei. Părinții pot vizualiza, deopotrivă, materialele postate de colegii educatori din alte țări, dar și pe cele pe care le postez eu și care prezintă activitatea și preocupările copiilor lor. În mod evident, părinții sunt mult mai prezenți în activitățile de proiect ale grupei, nu doar în cele europene, ci și în cele locale. Este acesta un motiv suficient, pentru a concluziona că acest tip de comunicare, complementar comunicării directe, contribuie la dezvoltarea unei colaborări eficiente cu familiile copiilor.

Pe cale de consecință, urmare a gestionării mai eficiente a timpului, ca membru al CRED și în activitatea de colaborare cu familia, prin crearea și administrarea acestor site-uri, am creat unul nou, cel al Cercului pedagogic al educatoarelor-Comisia 2, (https://sites.google.com/site/cercpededeuchunedoara2/) al cărui responsabil sunt. Colegele educatoare pot vizualiza, aici, materialele tematice prezentate, aspecte din timpul desfășurării întâlnirilor, dar și materiale informative transmise de inspectorul de specialitate.

Internetul a provocat o schimbare fără precedent în viața noastră. Ne vine foarte greu să ne imaginăm viața fără e-mail sau fără Google. Ne-am obișnuit să avem acces instantaneu la informație. Conform studiilor, instrumentele Web 2.0, în general, le sunt de ajutor cadrelor didactice în activitatea lor cotidiană, sprijinindu-le eforturile de dezvoltare profesională. În ce mă privește, pot concluziona: comunicarea virtuală satisface nevoia familiei de a se împărtăși cu copilul, momente speciale, de a-i urmări evoluția, și generează dorința firească de a se implica efectiv, ca partener, în organizarea actului educațional.

Motivarea cadrelor didactice pentru formarea continuă

Goia Lidia
Colegiul Tehnic
„D. Leonida”
Petroșani

Schimbările produse în societate şi prognoza accelerării schimbărilor în etapele ce vor urma impun ca necesară nu numai adaptarea sistemelor educative la noile realităţi economice, sociale, culturale şi ştiintifice, ci şi formarea în cadrul acestor sisteme a capacităţii de reglare continuă şi de autoperpetuare a adaptabilităţii. Trăind într-o societate bazată pe cunoaştere, indivizii sunt puşi în situaţia de a-şi structura permanent propriul mod de acces la informaţie şi propria capacitate de selectare a informaţiilor. Formarea reprezintă, în acest context, o acţiune de modelare a educatului conformă cu exigenţele societăţii actuale. Este evident rolul formării continue pentru realizarea calităţii în educaţie. Întrucât sistemele educative se caracterizează prin dinamism, formarea devine o pârghie importantă pentru a asigura reorientările necesare ale educaţiei.

Formarea continuă profesionalizează formatorul educaţional încât domeniul să răspundă nevoilor personale ale educaţilor şi obiectivelor educaţiei. Educatorul profesionalizat are puterea de a ameliora calitatea, de a promova schimbarea, de a asigura eficacitatea educaţiei, de a anticipa schimbarea.

Cu regret nu întodeauna această necesitate este conştientizată de cadrele didactice şi echipele manageriale. Cauza merită a fi căutată în dimensiunea motivaţiei şi motivării. Instituţia de învăţământ deseori este asemuită unui mecanism, funcţionarea căruia depinde de buna pregătire a fiecărei piuliţe. Atunci cînd oamenii nu vor şi/sau nu pot să realizeze obiectivele instutuţiei de învăţământ, adică nu au motivaţia necesară şi pregătirea corespunzătoare, acestea nu vor fi realizate şi „mecanismul” va funcţiona cu dificultate. Deşi salariile constituie o sursă importantă de venit şi motivare pentru angajat şi totodată o cheltuială destul de mare pentru angajator, în sistemul de învăţământ salariile sunt foarte uşor de epuizat, reuşind să îi aducă pe oameni la lucru în fiecare zi, dar nu obligatoriu îi fac să şi muncească.

Ceea ce îi determină pe oameni să muncească, cu adevărat, este motivaţia.

Este necesar să diferenţiem termenii motivare – motivaţie în contextul managementului educaţional.

Motivarea este acţiunea de a motiva pe altcineva, de o oferi un motiv pentru realizarea unei acţiuni; **motivaţia** reprezintă totalitatea mobilurilor care-i determină pe oameni să facă anumite lucruri, să aleagă din mai multe variante un anumit comportament. Motivarea reprezintă modalitatea prin care se integrează satisfacerea necesităţilor şi intereselor individuale ale cadrelor didactice în realizarea obiectivelor instituţiei educaţionale - stimularea angajaţilor în vederea îndeplinirii sarcinilor într-un mod satisfăcător; motivaţia - necesităţile şi interesele individuale.

Este nevoie de cunoaşterea nevoilor cadrelor didactice pentru a determina influenţa satisfacerii acestor nevoi asupra antrenării corpului didactic la realizarea obiectivelor propuse în formarea continuă a competenţei didactice însă nu trebuie confundaţi termenii nevoie şi motivaţie:

- Motivaţia (latinescul movere – stare interioară care pune în mişcare un individ) este „o forţă care acţionează asupra unei persoane pentru a o împinge către realizarea unui obiectiv într-o manieră specifică”;
- Nevoia este „o lipsă resimţită la un moment dat de o persoană”.

Nevoia poate deveni fundament al motivării cadrului didactic spre creşterea performanţei sale profesionale, dacă avem curajul s-o identificăm şi să construim pe ea un instrument viabil şi autentic ce va contribui la formarea motivaţiei durabile spre formare continuă. Este bine să realizăm motivarea cadrului didactic spre formare continuă şi dezvoltare profesională nu unidirecţional, ci în contextul evoluţiei sale complexe ca personalitate, având în vizorul ei întreg universul personal al individului.

Formarea cadrelor didactice constituie o strategie prin care se poate asigura dezvoltarea calităţii învăţământului. Calitatea în educaţie presupune şi puterea acesteia de diferenţiere în funcţie de nivelul formării, de înzestrarea intelectuală a celor formaţi, de competenţele cerute de piaţa muncii. Este evident rolul formării continue pentru realizarea calităţii în educaţie.

Întrucît sistemele educative se caracterizează prin dinamism, formarea devine o pârghie importantă pentru a asigura reorientările necesare ale educaţiei. Formarea continuă profesionalizează formatorul educaţional încât domeniul să răspundă nevoilor personale ale educaţilor şi obiectivelor educaţiei. Educatorul profesionalizat are puterea de a ameliora calitatea, de a promova schimbarea, de a asigura eficacitatea educaţiei, de a anticipa schimbarea. Formarea continuă este o necesitate permanentă a cadrelor didactice indiferent de domeniul profesional şi de nivelul pregătirii fiecăruia, deoarece nici o profesiune nu cere posesorului ei atâta competenţă, dăruire şi umanism ca cea de educator, pentru că în nici una nu se lucrează cu un material mai preţios, mai complicat şi mai sensibil decît omul în devenire.

Ancorat în prezent, întrezărind viitorul şi sondând dimensiunile posibile ale personalităţii, educatorul sau cadrul didactic, instruieşte, educă, îndeamnă, dirijează, cultivă si organizează, corectează, perfecţionează şi evaluează neîncetat procesul formării şi desăvârşirii calităţilor necesare omului de mâine. Alături de discipoli, el este nevoit să se autoevalueze şi perfecţioneze neîncetat.

Grîu Natalia
Liceul Teoretic
„Gh. Asachi”
Chișinău - Republica Moldova

Scrisoare către profesor...

SCRISOARE CĂTRE PROFESOR

1 Septembrie, 2015
Țara Profesorilor, Orășelul Școala viitorului

Dragă Profesor,

Cu emoție, vreau să-ți împărtășesc o temere... vei crede că-i o minciunică, dar să știi că-i adevărat. Am aflat că inventivii japonezi ne-au mai făcut nouă, copiilor, o jucărie nemaipomenită - au creat un robot umanoid, adică un profesor robot pe care să-l trimită în locul tău! Îl cheamă Saya...au zis că e foarte inteligent, știe multe limbi, nu uită nimic, nu obosește, nu strigă, nu se enervează, e foarte obiectiv la note, mănîncă puțin și nu cere majorare de salariu.

Toți zic că-i mai bun ca tine... mai ales oamenii mari, dar eu știu că și tu poți să înveți, de exemplu, limba engleză. Te pot ajuta cu pronunția și formele verbelor nerugulate! Îți voi trimite un link util, în rest, e ușor... aaa - nu știi ce-i aia link? E un fel de adresă prin care te conectezi la un modul, așa printr-un simplu click.

Dacă vrei, putem începe sa ne jucăm de-a școala împreună, în noul proiect de parteneriat în care le vei învăța pe toate. Am vorbit cu Giovanni din Italia. Profesorul lui deja se joaca de-a proiectul educațional cu alți profesori din România si Polonia! Te poti juca si tu cu ei... asa vei învăța mai usor!!!

Cît despre toate altele cîte se zic... eu știu că nu e nimeni mai bun ca Tine, scump învățător!!! Știu că nu uiți niciodată ceea ce este important, pentru că ești organizat și porți cu tine o agendă cu secretuțe școlare! Știu că nu întîrzii niciodat*ă*, de-i vînt, plouă sau fac grevă microbusele, Tu ne aștepți la școală! Chiar dacă obosești, nu uiți să zîmbești, să ne asculți opiniile și să ne încurajezi în fiecare zi!

Cît despre mîncare, nu prea știu... că și mama e mereu necajită pe chestiuni de bucătărie, dar eu pot împărți cu Tine cele 2 mere pe care le mănînc la școală! Mă gîndesc că salariul tău e ca si nota noastra... zici și Tu c*ă* e prea mic... doar că noi primim note dupa rezulatate, iar voi, profesorii, luati toți, mereu aceeasi nota și e doar un 6 (cu minus!), de aceea sper să devii un elev mai bun. Nu cred că vei lua un 10 și nici un 9, dar un 8 „de trai decent” trebuie s*ă* primești! Dacă nu se rezolvă, promit că, atunci cînd voi crește mare si voi ajunge ministru, să-ți dau salariu de nota 10 cu plus! Plusul cela e un bonus pe care, în fiecare an, ar trebui să-l primesti să poți să-ți cumperi toate materialele didactice de care ai nevoie. Iar de Anul Nou, să-i scrii Moșului sa-Ți aducă o tabletă sau un e-book, așa poti avea în buzunar, mereu la dispoziție, o biblioteca întreagă și mai mult timp pentru a fi cu cei din familia Ta!

Numai, Te rog, rămîi cu noi... nu-l lăsa pe „Saya” să-ți ia locul!!!

Cu respect,
Elevul Ionel Moldovanu

P.S. Să nu te superi că nu am făcut compunerea despre „Toamna pe ogoare”... nu prea știi ce-s alea „ogoare”, dar aș vrea să scriu despre fotografiile cu gîze si gindecei minusculi pe care le-am *făcut* la plimbările în parc cu familia. Știu că nu e limbă română, dar vreau să-ti povestesc despre fiecare, ar fi mult mai interesant. Mulțumesc!!!

P.S. 2

Dragi colegi,

În cîteva zile, sălile de clasă și culoarele școlii vor fi inundate de larmă, zîmbete și emoția elevilor noștri. Alături de ei nu vom uita, nici pentru o clipă că, dincolo de spoleiala zgurii materialiste în care trăim, nu avem Timp pentru victimizare, avem coloana vertebrală dreaptă și suntem conștienți de responsabilitatea si onoarea misiunii pe care o avem.

Cu prețuire,
Natalia Grîu

Statutul profesional al cadrului didactic

Habric Roxana-Adriana
Colegiul Tehnic de Transport Feroviar „A. Saligny”
Simeria

Pornind de la definirea termenului “statut” ,spunem ca el exprimă o poziție a persoanei în structura sociala.În sensul actual,notiunea cuprinde si poziția individului în fiecare dintre celelalte sisteme.În concluzie, statutul se refera la funcțiile, competențele, responsabilitațile, drepturile si obligațiile specifice personalului didactic si didactic auxiliar, precum si ale celui de conducere, de îndrumare si de control.

A fi profesor înseamnă un risc asumat. Și asta deoarece pregatirea pentru a preda, pentru a-i învața pe alții cum să învețe este o operă niciodată încheiată și care implică multă răbdare, multe momente de incertitudine, de descurajare și multe ore de studiu, iar rezultatele nu pot fi măsurate nici cantitiv și nici imediat. Totuși, la capatul acestui drum te pot aștepta multe bucurii și satisfacții.

Cadrul didactic are în primul rând rolul de a organiza şi conduce activitatea didactică. Succesul în munca instructiv- educativă depinde în cea mai mare măsură de cadrele didactice, de competenţa şi dragostea lor pentru profesie. Nici planurile de învăţământ, nici programele şcolare, nici manualele, nici baza materială de care dispune şcoala nu pot avea asupra elevului o influenţă care să se poată compara cu aceea a cadrelor didactice. Educatorul creează condiţiile necesare de muncă, organizează şi conduce activitatea elevului, prin care dispoziţiile lui se dezvoltă necontenit şi se transformă în calităţi.

Misiunea cadrelor didactice este înaltă, nobilă. Învăţătorii şi profesorii transmit generaţiilor tinere, în mod organizat şi planificat, valorile culturale create de generaţiile trecute, le îndrumă primii paşi în vastul domeniu al ştiinţelor, veghează asupra formării personalităţii lor, asupra orientării lor şcolare şi profesionale.

La intrarea în şcoala generală, elevii nu ştiu nici să citească, nici să scrie, nici să socotească. Prin munca metodică şi perseverentă a învăţătorului şi a profesorilor ei ajung ca la absolvirea şcolii generale să aibă un larg orizont de cunoştinţe despre natură şi societate, ceea ce-i ajută să înţeleagă mai adânc obiectele şi fenomenele cu care vin în contact, să interpreteze mai corect evenimentele la care participă, să-şi dea mai bine seama de rostul lor în viaţă.

Standardele profesiei didactice reprezintă un ansamblu de așteptari și cerințe, explicit formulate, referitoare la cunoștințele, abilitațile și mentalitațile pe care trebuie să le probeze un profesor în activitatea sa cu elevii, pentru a se considera că își îndeplinește îndatoririle profesionale la un nivel calitativ acceptat de societate.

Învațamântul românesc actual are nevoie de „profesori foarte buni” capabili să ofere elevilor lor o educație de calitate. Standardele precizează într-o manieră clară ce trebuie să se înțeleagă prin ,, profesori foarte buni”. Aceasta înseamnă că ele trebuie să specifice cunoștințele și abilitățile considerate a fi cele mai importante pentru practicarea profesiei didactice, nivelul de stăpanire al acestora, condițiile în care urmează a fi probate și modul în care vor fi măsurate și evaluate aceste competențe.

În concluzie, prin standardele profesionale se asigură:

- Crearea premiselor acordării unor șanse egale, tuturor copiilor, de a primi o educație de calitate din partea unor profesori pregătiți după aceleași standarde profesionale.
- Regândirea conținuturilor și a formelor pregătirii inițiale și continue a profesorilor.
- Posibilitatea pregătirii unei categorii speciale de profesori-evaluatori, antrenați în aprecierea calității prestației didactice a colegilor lor, cu scopul de a-i ajuta să se perfecționeze profesional.
- Definirea mai clară a unor roluri și responsabilități în sistem, ceea ce va avea efecte în perfecționarea sistemului de educație în general.

Specialistii români s-au ghidat în elaborarea standardelor după anumite principii – nucleu, care „exprimă concepţia actuală asupra conţinutului specific al profesiei didactice şi asupra calităţilor unui bun profesor” (Gliga, L, 2002, p.75)

1. Cadrul didactic este un bun cunoscător al domeniului şi al didacticii disciplinei pe care o predă.
2. Cadrul didactic cunoaşte elevul şi îl asistă în propria-i dezvoltare
3. Cadrul didactic este membru activ al comunităţii
4. Cadrul didactic are o atitudine reflexivă
5. Cadrul didactic este promotor al unui sistem de valori în concordanţă cu idealul educaţional.

Observăm faptul că aceste principii sunt în acord cu schimbările promovate de reforma educaţională şi adaptate exigenţelor societăţii româneşti. Calitatea învăţământului depinde direct de calitatea personalului didactic, iar formarea acestuia pe baza unor standarde riguroase, unice şi chiar în acord cu standardele altor ţări este o necesitate stringentă

Calităţile care se cer oricărui profesionist derivă din esenţa activităţii lui, din ceea ce cere societatea de la un asemenea profesionist. Pe lângă unele însuşiri generale cerute fiecărui om într-o anumită orânduire socială,

Statutul profesional al cadrului didactic

fiecărui profesionist i se cer însuşiri specifice meseriei, care să asigure randamentul maxim al profesiei lui.

O calitate care-l caracterizează pe profesor este dragostea faţă de copii. Cine iubeşte copiii şi ştie să şi-i apropie găseşte mai uşor drumul spre inima lor şi-i poate influenţa mai profund.. Dascălul care-şi iubeşte elevii are o atitudine atentă, caldă, delicată faţă de fiecare dintre ei, este sensibil la toate succesele şi insuccesele lor, dar dragostea faţă de copii nu trebuie să capete forma sentimentalismului dulceag. Ea trebuie să fie o dragoste exigentă, să îmbine blândeţea cu severitatea.

Optimismul pedagogic este o altă trăsătură caracteristică educatorului. Încrederea în elev, în posibilităţile lui de dezvoltare, încrederea în reuşita acţiunilor educative stau la baza muncii multor învăţători şi profesori. Ei sunt siguri că în fiecare elev, dacă este ajutat şi îndrumat la timp, se poate forma un cetăţean capabil să desfăşoare o muncă folositoare. În activitatea de instruire şi educare a elevilor, cadrul didactic poate să aibă uneori şi insuccese, care îi provoacă sentimente de amărăciune şi nemulţumire.

În ceea ce priveşte calităţile de voinţă şi de caracter, principala caracteristică este răbdarea pentru că atunci când lucrează cu copiii de vârstă mică, cadrul didactic trebuie să fie răbdător.

În concluzie, un cadru didactic trebuie să aibă calităţi pozitive , o pregătire de specialitate, să deţină un orizont cultural larg, deci să ştie să lucreze cu copiii şi să le ofere acestora informaţii necesare în viaţa de zi cu zi.

Bibliografie:

Constantin Cucoș, *Pedagogie*, Editia a II-a revăzută și adăugită
Lucia Gliga, *Standarde profesionale pentru profesia didactică,* București, 2002
Dorina Sălăvăstru, *Psihologia educației*, Polirom, 2004
Miron Ionescu, Vasile Chiș, *Pedagogie aplicată*
www.didactic.ro

Roluri ale profesorului

Hațegan Sorin-Dragoș
Colegiul Tehnic „D. Leonida”
Petroșani

Pentru a rezolva problemele actuale ale conducerii cu succes a procesului educațional, profesorul trebuie format adecvat și în sens managerial. Pedagogia solicită profesorului capacități de conducător, tactul pedagogic, măiestria pedagogică. Profesorul trebuie să se autoevalueze conștient și realist pentru a sesiza, a înțelege, a aborda și exercita cu profesionalism conducerea educației și a instruirii.

Dascălul trebuie inițiat, format, activat, sprijinit în dobândirea de competențe care să-i permită să rezolve orice situație educațională, să treacă de la empiric la științific, rațional, creativ. Pentru a deveni un agent al schimbării, profesorul trebuie să se afirme ca un bun manager al activităților educaționale, al formării și sprijinirii elevilor, grupurilor sau a altor factori comunitari implicați.

Provocările la adresa profesorului sunt tot mai mari, însăși problematica selectării, formării devine o chestiune de management educațional. Profesorul trebuie să-și schimbe concepția și metodologia instruirii și educării, să coopereze cu elevii, să devină un model real de integrare socio-profesională și educație permanentă, să se implice în deciziile educaționale, să asigure un învățământ de calitate.

Din definiția educației rezultă caracterul conștient, coordonat al infuențării formării, dezvoltării personalității elevilor de către educator. Astfel, rolul conducător al profesorului rămâne una dintre coordonatele de bază ale misiunii sale, dincolo de informarea și modelarea conduitei prin relațiile stabilite cu elevii.

Procesul de învățământ, ca proces instructiv-educativ, are între caracteristicile sale și pe aceea că reprezintă un proces managerial. Principiul general al democratizării activităților cere participarea celor implicați (profesori, elevi) la actul conducerii acțiunilor, pentru realizarea obiectivelor. Pregătirea managerială a profesorului, însușirea culturii manageriale, nu numai cea tradițională psihopedagogică și metodică, pot asigura esențial înțelegerea și aplicarea relației autoritate-libertate, ca nou sens al educației, prin predare-învățare și rezolvarea altor situații din procesul educațional școlar.

Profesorul nu va putea dezvolta elevul pentru și prin libertatea rațională și creativă, dacă el însuși nu o cunoaște, nu o înțelege, nu are un comportament de om liber. Reconsiderarea relației autoritate-libertate, orientarea prioritară spre elev, spre obiectivele formativ-educative au generat și o altă alternativă în sistemul concepțiilor educaționale- perspectiva umanistă asupra educației. Excesul de control dăunează conduitei firești, valorile morale trebuie să joace un rol mai important, omul trebuie format pentru schimbare, afirmarea sa trebuie să fie liberă și constructivă.

Chiar dacă relația profesor-elev este de tip democratic, iar metodele de instruire sunt tot mai participative, procesul de instruire trebuie să fie condus de profesor. Acesta exercită, într-o manieră specifică, toate funcțiile conducerii.

Principiul descentralizării manageriale permite înțelegerea obiectivelor și a modului de rezolvare, participarea directă, asumarea de responsabilități și de către profesor, la nivelul conducerii activității în clasă.

Relația profesor-elev apare ca un barometru al aplicării principiilor managementului educațional. În îndeplinirea rolurilor, profesorul antrenează diferite dimensiuni manageriale și rezolvă probleme de conducere. Profesorul nu mai este doar o sursă de învățare, ci și un organizator, coordonator, evaluator al resurselor materiale, didactice, umane și al condițiilor necesare realizării obiectivelor instructiv-educative.

Principalele activități ale profesorului - proiectarea, organizarea, luarea de decizii, dirijarea învățării, îndrumarea elevilor, evaluarea, optimizarea procesului educativ- trebuie să fie reinterpretate, pentru eficiență, și prin prismă managerială.

Se pune problema dacă profesorul trebuie privit în calitate de cadru de conducere sau de execuție. Profesorul realizează funcțiile manageriale tocmai prin atingerea obiectivelor stabilite la nivelul clasei.

În raport cu nivelurile tradiționale ale conducerii învățământului - nivel central, nivel intermediar, nivel concret- profesorul se află la cel de-al treilea nivel, al conducerii operative, directe a procesului instructiv-educativ. În acest sens, profesorul trebuie să adauge și să optimizeze rolul său tradițional printr-o nouă concepție asupra planificării, organizării, asupra relațiilor cu elevii, cu grupurile de elevi, asupra activizării și comunicării cu aceștia.

Profesorul-manager va trebui să însușească și să aplice și el noile atribute ale managementului:

- raționalitatea, argumentarea multiplă pentru schimbare;
- modificarea modului de intervenție în situații concrete, pentru provocarea, diversificarea lor;
- înlocuirea managementului bazat pe control cu unul proiectat pe participare, afirmare, asumare responsabilă, implicarea sa și a elevilor în diversitatea situațiilor educaționale;
- opțiunea strategică pentru comunicare, motivare, participare, formare.

În practica educațională, rolurile prescrise și asumate arată profesorului sarcinile, atribuțiile de rezolvat, pentru atingerea cu succes a obiectivelor formării-dezvoltării elevilor.

Distribuirea rolurilor profesorului se bazează în principal pe capacitățile dovedite, pe competențele câștigate.

Roluri ale profesorului

Îndeplinirea lor este însă legată mai ales de afirmarea și perfecționarea celor din urmă, astfel încât apare relația obiective - capacități și competențe - metodologia realizării - evaluarea pe criterii de reușită, succes, progres, eficiență, calitate.

Față de acestea, elevii formulează atitudini de așteptare, expectanțe care devin apoi, prin cunoașterea lor, impulsuri pentru proiectarea îndeplinirii și autocorectării comportamentului efectiv de rol. Dacă elevii primesc și ei atribuții, sarcini în clasă, atunci sunt afirmate și alte roluri psihosociale ale profesorlui: de stimulare, de încurajare, de ajutor.

Sociologii deduc rolurile profesorului din funcțiile primite și asumate, conform statutului profesional stabilit și reglat din punct de vedere normativ: organizator al procesului de învățământ, educator, partener al educației, membru al consiliului profesoral.

Formal, profesorului i se atribuie roluri, în raport cu activitatea sa instructiv-educativă, cu ipostazele aferente rezolvării diferitelor obiective sau funcții, pe care le ocupă și de care răspunde. La nivelul activității în clasă, profesorul are rolul cel mai interactiv, căci, pe lângă cel de predare, are și rolul de a realiza interacțiunea cu elevii.

Setul de roluri ale profesorului cere implicarea complexă a personalității sale, formarea sa interdisciplinară continuă, conștiința responsabilităților, deschiderea spre critici și sugestii, competențe de cercetare ameliorativă. Rolul direct de manager al procesului educațional din clasă nu este străin activității curente a profesorului, numai că nu este conștientizat în mod explicit, ci integrat normal în activitatea sa pedagogică.

Rolul de profesor-manager nu-l diminuează pe cel de profesor-educator, ci îl întărește, îl sprijină în eficiență, ca o modalitate de trecere de la empiric la rațional. Profesorul-manager este implicat în conducerea elevilor spre succes, performanță formativă.

Aspectele activității profesorului-manager nu sunt încă clarificate pentru că nu s-a structurat o cultură managerială autentică la nivelul școlii. Ea se află în stadiul de constituire și este dominată de ambiguitățile sistemului managerial școlar, care oscilează între centralizare și descentralizare.

Bibliografie:

Iosifescu, S., *Manual de management educațional pentru directorii de unități școlare*, Editura ProGnosis, București, 2000

Jinga, I., Istrate, E., *Manual de pedagogie*, Editura All, București, 1998

Joița, E., *Eficiența instruirii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998

Joița, E., *Management educațional. Profesorul-manager: roluri și metodologie*, Editura Polirom, București, 2000

Păun, E., *Școala- abordare sociopedagogică*, Editura Polirom, Iași, 1999

Profesorul mediator

Heredea Dan-Mihail
Colegiul Național „S. Drăgoi” Deva
Heredea Elisabeta-Olga
Colegiul Tehnic „Transilvania” Deva

Schimbările produse în societate și prognoza accelerării schimbărilor în etapele ce urmează im-pun ca necesară nu numai adaptarea sistemelor educative la noile realități economice, sociale, culturale și științifice, ci și formarea în cadrul acestor sisteme a capacității de reglare continuă și de autoperpetua-re a adaptabilității.

Suntem puși în situația de a ne structura permanent propriul mod de acces la informație și propria capacitate de selectare a informațiilor , formarea reprezentând, în acest context, o acțiune de modelare a educatului conformă cu exigențele societății actuale.

Întrucât sistemul educativ se caracterizează prin dinamism, formarea devine o pârghie importantă pentru a asigura reorientarile necesare educaționale.

Formarea continuă profesionalizează formatorul educațional încât domeniul să răspundă nevoilor personale ale educaților și obiectivelor educației.

Educatorul profesionalizat are puterea de a ameliora calitatea, de a promova schimbarea, de a asigura eficacitatea educației, de a anticipa schimbarea.

Cauza merită a fi căutată in dimensiunea motivației și motivării.

Instituția de învățământ deseori este asemuită unui mecanism , de funcționarea căruia depinde buna pregătire a fiecărui subansamblu.

Ceea ce ne determină să muncim, cu adevărat, este motivația.

Este bine să realizăm motivarea cadrului didactic spre formare continuă și dezvoltare profesiona-lă nu unidirecțional, ci în contextul evoluției complexe ca personalitate, având în vizorul întreg universul personal .

În ultimii ani au existat diverse schimbări în sistemul de învățământ , determinând și o modificare a percepției asupra modului în care se exercită profesia, mai ales că în noile condiții este nevoie de o legătură tot mai puternică între școală și societate.

Cadrul didactic poate afla ceea ce trebuie să schimbe în modul său de a-și exercita meseria doar prin contact permanent cu elevii, cu ceilalți colegi cadre didactice, cu managerii unității școlare, inspect-torii școlari, părinții.

Dar școala nu înseamnă doar predarea de la catedră , fiind nevoie de o repunere în discuție a va-lorilor pe care trebuie să le transmită școala și a modului în care trebuie transmise.

Acest fapt reprezintă începutul unei schimbări reale în educație pentru că realitatea ne arată ches -tiuni care trebuie să dea de gândit oricui .

Schimbarea atitudinii didactice în mediile școlare actuale este o problemă complexă :

* societatea folosește diverse stereotipii în încercările ei de a aborda problemele învățământului.

* desfășoară multe programe, dar nu au rezultatele dorite

* prin tradiție, școala consideră că are datoria să reziste în fața presiunilor din exterior, având ca obiectiv asigurarea continuității culturale , iar nu să provoace schimbări culturale

* dat fiind faptul că școala opune rezistență față de criticile venite din afară, diagnosticarea deficiențelor, care este în mod normal condiția prealabilă a oricărei schimbări, este întârziată sau respinsă.

* profesorii doresc sincer să pregătească cât mai bine generația următoare, dar există multe așteptări contradictorii

* mulți profesori se implică energic în activitatea educațională, dar nu sunt încurajați în a-și spune păre-rea

* unii profesorii se simt obligați să schimbe metodele de predare-învățare, considerând că e imposibil de dovedit în timp real că o metodă ar fi mai potrivită decât alta pentru obținerea unor rezultate mai bune

* profesorii se găsesc în situația de a fi confruntați cu un număr mare de schimbări ale mediului educa-țional : resurse reduse, aglomerare de activități, noile cerințe și așteptări ale pieței forței de muncă față de agenții educaționali , adoptarea unei noi tehnologii educaționale, împreună cu toate implicațiile com-plexe ce decurg din acest proces, este lesne de înțeles cum se simt și cum ar putea reacționa cei impli-cați în procesul instructiv-educativ al noilor generații.

În acest sens, rezistența la schimbare își face simțită prezența și reprezintă o provocare pentru oricine se află în sistem.

Renunțarea la stilul academic clasic și adaptarea la un stil de muncă în echipă (echipă multidisci-plinară) reprezintă o altă barieră .

Schimbările în stilul de instruire nu se realizează “instant”, ci este nevoie de mult calm și conști-entizare, pentru că învățământul viitorului se axează pe schimbare continuă.

Implementarea noilor tehnologii educaționale duce la transformări radicale în cadrul instituției de învățământ la nivel cultural, organizațional, profesional, producând și reacții de respingere și rezistență la schimbare.

Odată implementate, noile tehnologii educaționale oferă :

a) factorilor instituționali / administrativi coordonare și ghidare, resurse puse la dispoziție, motivare și recunoaștere a meritelor personalului ,

b) profesorilor oportunități și soluții pentru îmbunătățirea calității procesului de instruire, sprijin din partea colegilor,

recunoaștere academică ;

c) elevilor și studenților acces la noua tehnologie, implicare personală și motivație, posibilitatea de dezvoltare de noi deprinderi pentru viața reală.

Gradul de probabilitate ca un profesor să adopte o nouă tehnologie de educație și o schimbare în strategia didactică crește dacă sunt întrunite condițiile :

- relativ avantaj față de modelele existente (securitate, eficiență); compatibilitate cu dinamica contextuală existentă ;
- nivel scăzut de complexitate în utilizare; fiabilitate în utilizarea continuă pe un interval mare de timp ;
- testabilitate în practicile didactice deja existente ;
- concentrarea pe introducerea inovației didactice, și nu a tehnologiei ca atare.

În cadrul unei societăți aflate în schimbare și în contextul unei școli care se schimbă, fiecare cadru didactic se poate confrunta cu nevoia de a-și modifica propriile valori, atitudini și/sau comportamente în ceea ce privește actul și stilul de predare.

Stilul de predare înseamnă „personalizarea” modalităților de acțiune ale cadrului didactic în situațiile specifice de lucru cu elevii, au un caracter unic, personal, cu o anumită dominantă, pentru fiecare cadru didactic în parte , se dezvoltă în timp, cunoaște diferite schimbări.

Dar oricare ar fi stilul de predare, acesta trebuie să promoveze eficiența în învățare și succesul elevilor

Mai vorbim de o altă - permanentă schimbare .

Pe parcursul timpului s-au constituit servicii și comisii : in 1977 s-a constituit Direcția Învățământ Postliceal, Particular și Alternative Educaționale, în 1999 a apărut Comisia Națională pentru Alternative Educaționale , alternativele educaționale Freinet și Step-by-Step.

Pe lângă demersurile curricular a fost nevoie și de o serie de demersuri formative care erau centrate pe:

- încurajarea unităților de învățământ alternativ să-și definească cu precizie misiunile și obiectivele strategice;

- determinarea instituțiilor să-și dezvolte propriile sisteme de evaluare a performanțelor;

- compatibilizarea instrumentelor și a procedurilor de evaluare și acreditare românești cu cele practicate în cadrul UE ;

În România spre deosebire de alte țări alternativele educaționale s-au integrat în învățământul de stat nu în cel particular, și se impune precizarea că tratarea echilibrată și pluralismul educativ trebuie să pornească de la cunoașterea specificului fiecăruia dintre alternativele educaționale care funcționează la noi.

Și iată cum , încet încet am ajuns la o soluție care trebuie să aibă o valoare : medierea.

"Am ales să practic medierea deoarece mi se pare cea mai relevantă formă de a face dreptate" a spus unul din pionierii acestei idei novatoare școlare.

Profesia de Mediator se bucură de o popularitate în creștere datorită beneficiilor multiple pe care aceasta le aduce societății, contribuind în mod rapid, eficient și elegant la rezolvarea conflictelor dintre cetățeni, instituții sau societate .

“ Am ales să practic medierea, întrucât mi se pare cea mai relevantă formă de a face dreptate “, căci în mediere decizia nu este externalizată unei terțe părți, judecatorului in speță, ci cu migală și refle-xie personală aprofundată, facilitată de către mediator, părțile în conflict participă la generarea soluției.

Medierea este o procedură din sfera umană .

Sunt câteva lucruri pe care mediatorul și părțile trebuie să le aibă în vedere într-un proces de me-diere.

Întâi de toate ar fi conștiința că o soluție poate fi dreaptă, satisfacătoare, acceptată de ambele părți și durabilă, doar dacă are la bază adevărul, buna credință și bunele intenții.

Așadar, trebuie vegheat ca aceste ingrediente să fie constant prezente în toate fazele .

Putem dar să să facem tot timpul așa ceva ?

Toate sunt “predate” tot timpul și cu toate acestea sunt “trecute” cu vederea când se întâmplă ....

Adevărul , buna credință , bunele intenții sunt lucrate foarte mult , din plin în așa zisele ore de dirigenție – consiliere educativă .

Dar, în timp , copilul tot copil va râmâne , personaliatea proprie tot se va face prezentă, și stările se vor perpetua pentru că a face dreptate , a vedea adevărul , a fi bine intenționat sunt deziderate mari , chiar dacă ele sunt drămuite “ la linguriță” lună de lună , an de an , o viață întreagă școlară.

Adăugăm șansele formidabile de a vedea , a simți “ ce este afară” prin programele europene care deschid , cu adevărat , spații de înțelegere și mișcare continuă.

Și iată cum , tot comunicare , cu bază în adevăr – dreptate – bune intenții râmâne piesa centrală a personalității și mai ales a calității umane .

Creativitatea profesorului de liceu

Iacob Ramona
Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu”
Deva

Pornind de la tema simpozionului “Cadrul didactic: statut actual și soluții” găsesc potrivit să descriu câteva “gânduri” pe care le-am avut în decursul ultimilor cinci ani.

Sunt profesor cu specializare Construcţii şi a trebuit să “îmi revizuiesc atitudinea” .

Au fost momente în care când intram în clasa găseseam o lume schimbată faţă de ceea ce îmi doream şi de ceea ce mi se părea normal. Mă trezeam că îmi pregăteam o mulţime de subiecte de studiu şi nici un ochi interesat nu mă privea. Uneori am observat că elevii deveneau atenți în momentul în care exista o colaborare între profesor și elev, în sensul că elevul era stimulat să-și exprime părerea, să devină creativ și astfel să se simtă important fiind ascultat și apreciat pentru ideile lui, imaginație, modul de a gândi etc. Toate aceste condiţii trebuiau să se îndeplinească prin minimul de efort. În cazul în care elevului i se solicita interes de natură intelectuală care necesita timp, răbdare şi studiu, se pierdea “conexiunea”.

M-am intrebat: “Care este soluţia prin care să obţin rezultate?”. Doresc mulţumirea mea ca profesor, dar doresc şi mulţumirea lor, ca elevi.

La fiecare început de an am solicitat elevilor să îşi exprime părerea în scris, anonim, în legătură cu dorinţele lor în ceea ce priveşte atitudinea pe care aceştia şi-o doresc de la mine, în clasă. La sfârşit de an am solicitat elevilor să îmi comunice tot în scris şi anonim ceea ce au văzut ei ca fiind pozitiv în modul meu de a lucra cu ei şi ceea ce pot eu îmbunătăţi în procesul educativ. Am aflat că au nevoie de afecţiune, o atmosferă caldă, înţelegere în cazul în care greşesc, că le place să se joace şi să comunice liber. Am aflat că sunt prea severă, că obiectivul meu spre cunoaşterea pe care doream eu să le-o impun, nu era şi al lor. Că, părinţii, ca şi mine, îşi doresc pentru copiii lor acumularea a cât mai multor cunoştinţe ştiinţifice, pe când ei îşi doresc exemplificări scurte şi cu impact direct asupra lor. Că îşi doresc mai mult “căldura” decât “lumina”.

Am solicitat sprijinul psihologului şcolar după ce şeful clasei, care era un elev cu o mulţime de calităţi, şi-a schimat părerea şi a decis să nu se prezinte la Examenul de Bacalaureat. Mi-a explicat că timpul pentru învăţat şi-l foloseşte pentru a face bani. Psihologul a comunicat şi cu mine şi cu el şi de atunci mi-am schimbat progresiv, dar încet modul de a gândi. A trebuit să accept cu înţelegere decizia elevului. A trebuit să îmi schimb tactica şi să privesc spre reuşită. Nu reuşita pe care mi-o doream eu, ci reuşita personală a fiecărui elev, după necesităţile lui.

Am investit timp în înregistrarea video a unor emisiuni. Am studiat programe pe care le-am utilizat pe calculator. Am investit bani în achiziţionarea unui DVD player, în transportul unui televizor personal şi în dotarea cabinetului. Am achiziţionat reviste în domeniu arhitectural. M-am format prin cursuri de perfecţionare cu privire la activizarea şi interactivitatea elevilor. M-am implicat în activităţi care ne-au adus rezultate foarte bune la Sesiunea de comunicări ştiinţifice unde, cei doi elevi care au participat, au prezentat în format video modul în care şi-au realizat proiectul. Nu în ultimul rând, am alocat timp suplimentar pentru lucrul cu elevii.

Profesorul-inginer Iosif Puie a fost o persoană care m-a inspirat. Eu cunoşteam AutoCAD-ul, un program destul de greu de stăpânit. Dânsul a dat formă şi culoare desenelor din percepţia mea, iar următorul pas a fost spre implementare.

Doresc să prezint câteva proiecte ale elevilor. Lucrările au fost realizate de elevi cu performanţe scăzute, medii şi bune. Nu doresc să prezint elita, ci doresc să exprim fără a evalua: creativitatea.

Lucrări realizate în anul școlar 2013-2014
Ionuț, clasa a IX-a

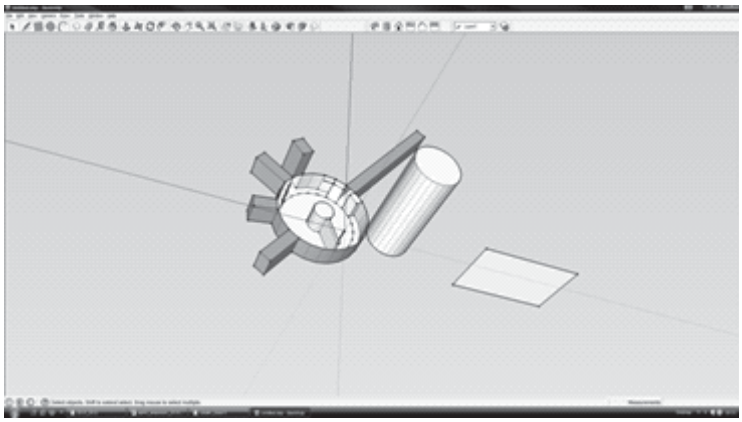

Creativitatea profesorului de liceu

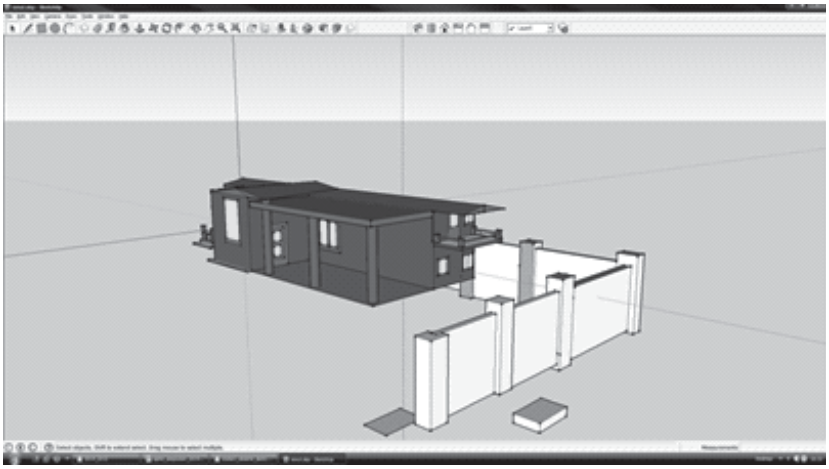

Eunice, clasa a X-a

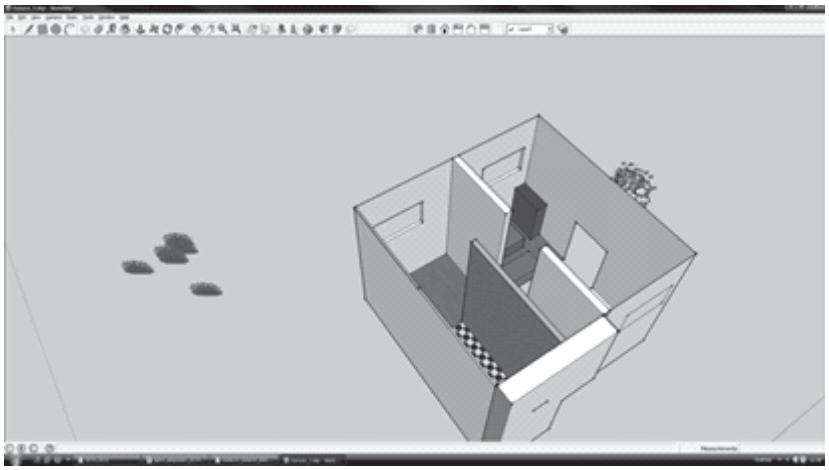

Darius, clasa a IX-a

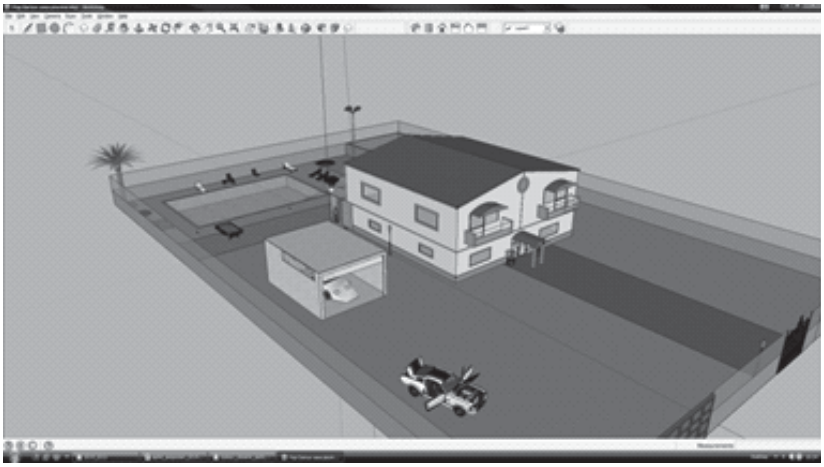

Am fost şi sunt atentă la fiecare profesor care este apreciat de către elevi şi caut secretul succesului său, am încercat să ţin cont de părerea elevilor pentru că împreună suntem un tot. Eu zic că în final, cu resursele şcolii şi cu resurse proprii, cu timp şi bani investiţi în prefecţionări şi materiale, cu sprijinul colegilor, al informaticianului şi cu o mare dorinţă spre reuşită, am avut rezultate deosebite obţinute de către elevi cu posibilităţi limitate (mă refer la copii proveniţi din familii cu mulţi copii, copii de etnie rommă, copii din mediul rural, copii orfani, copii a căror părinţi nu sunt încadraţi în muncă, copii daţi în plasament).

Toate acestea le exprim nu cu mândrie, ci cu drag.

Educatorul - rol major în educarea și formarea elevilor

Iozsa Diana-Victorina
C.J.R.A.E. Hunedoara

„Învățătorul este cel care dăruieşte fiecărui om, la pornirea lui în drumul spre lumină, primele elemente, călăuzindu-i paşii spre marele titlu de „OM”. El este acela care modelează materialul cel mai de preţ – COPILUL – tinzând ca din fiecare bloc de marmură brută să realizeze o fiinţă înzestrată cu cele mai frumoase trăsături, un om care să înmănuncheze calităţile morale cele mai înalte.” (Dumitru Salade)

Se știe că progresul general al oricărei națiuni moderne este direct proporțional cu valoarea capitalului uman și intelectual de care dispune într-o proporție cel puțin concurentă cu cea a celorlalte forme de capital-fizic și financiar îndeosebi. Ori nivelul și calitatea acestui capital sunt consacrate de sistemul educațional care trebuie să fie într-adevăr o prioritate națională și nu doar element de discurs electoral prins între foile unui dosar peste care se așterne praful mandatelor de guvernanți. A investi astăzi în educație înseamnă a investi în dezvoltare, în evoluția permanent ascendentă a societății, în construirea unui viitor mai sigur pentru generațiile care vin. A investi astăzi în școală și-n oamenii ei este echivalent cu asigurarea unei temelii statornice pentru o suprastructură temeinică, rezistentă la trepidațiile unei lumi aflate într-o tot mai rapidă schimbare.

Trăim într-o nouă perioadă, un nou mileniu care oferă foarte multe șanse dar și nenumărate riscuri.

Cea mai mare bucurie pe care o avem ca oameni ai școlii este aceea că avem în jur copiii. Prin ei percepem noul, ei ne țin la loc de cinste iubirea, ne oferă ori de câte ori pot zâmbetul, ei ne aduc informații proaspete, în ei găsim echilibrul.

S-a spus pe bună dreptate că dascălul are fericita predestinare de a fi ,,prin" și ,,odată" cu elevii săi în continuu progres, ca dintre toți oamenii el are cele mai bune condiții de a fi ,,omul-uman". Cadrul didactic are menirea de a pătrunde în sufletul copilului și de a face din acesta o ,,bijuterie" nespus de prețioasă.

Cu referință la educație, învățatul Democrit afirma că: **„Educaţia copiilor este un lucru gingaş. Când duce la rezultate bune, ea n-a fost decât lupta şi grija; când nu reuşeşte, durerea nu mai cunoaşte margini.”**

Educatorul(învățătorul / profesorul) este acea persoană care conduce o acțiune complexă și complicată în timpul lecției, aceea de formare și conducere a formării, el însuși exercitând o puternică influenta formativă. Apare din ce în ce mai puțin ca sursă a cunoașterii și din ce în ce mai mult ca mediator al activității de cunoaștere și formare a elevilor. Implicați în procesul cunoașterii, elevii se transformă pe parcurs, devin activi, conștienți și responsabili. Treptat și ireversibil cunoașterea devine autocunoaștere și duce la descoperirea de sine, formarea devine autoformare continuă, fără de care nu putem vorbi de o autentică conduită umană.

Cunoașterea sistematică a elevilor sfarmă lanțurile formalismului, făurite de tirania ,,tipicului", deschide spiritul dascălului spre optimism, spre încrederea în propriul potențial educativ și în potențialul elevilor săi. Calitățile sale și modalitățile de acțiune îi aroga titlul de principal factor motivațional si de agent optimizator al comunicării în grup, el este omul după care se aliniază și cu care se compară elevii. El stimulează energia grupului și o folosește pentru păstrarea coeziunii grupului prin normalizarea rolurilor cadrului didactic și elevilor în sensul cooperării. Pentru a putea forma si modela el este în grup si nu în fața grupului, are datoria să asigure o activitate eficientă de formare. El este în lecție și în joc, este cea mai activă persoană, sarcina elevului fiind aceea de a răspunde la solicitările dascălului.

Atitudinea sa este activ-pozitivă, este bine pregătit științific, cunoaște psihologia copilului, are priceperea de a împărtăși idealuri măreţe, este devotat meseriei sale, dar toate acestea nu pot fi valorificate fără o capacitate perfectă de comunicare cu elevul.

Acțiunea de contact dintre structurile sufletești participante la lecție impune multiplicarea mijloacelor de comunicare dintre subiecți.

Educatorul ca și arhitectul trebuie să fie artist și om de știință. Măiestria pedagogică este capacitatea cadrului didactic de a folosi întreg potențialul său educativ, realizarea unei eficiente sinteze a însușirilor și cunoștințelor este o adevărată lucrare de artă. Intuiția sa controlată metodic dezvoltă știința despre acțiunea educațională și o împlinește în arta de a forma oameni.

Drumul către succes este însă anevoios, necesită multă răbdare și pricepere, consumă multă energie și are nevoie de dăruire de sine. Pas cu pas dascălul îl străbate, făurește mereu ipoteze asupra acțiunii pe care o conduce și creează mereu condiții ca să pună în valoare factorii de care depinde validitatea lor. Folosind tot arsenalul de metode și mijloace de care dispune, el obține schimbări în conduita elevilor și dezvoltă abilități.

Spiritul mereu activ și flexibil al dascălului este esențial ca el să poată trece cu ușurință de la procedeu la principiul care îl justifică și, pornind de la principiu să inoveze alte procedee pentru a-și crea un stil propriu. Conduita sa capătă un caracter creator, în orice moment el sacrifică mereu ceva pentru ceva mai bun, iar ce este bun trebuie să-și mărească proporțiile.

Personalitatea cadrului didactic este o configurație cu lumini puternice, dar și cu inerente umbre, ea apare ca o veritabilă orchestrație în care disonanțele se estompează sau devine chiar uneori valori pozitive în simfonia pe care o execută. Educatorul ,,scormonește" în sufletul copilului prin dialog. Prin tot ce spune și face în spirit creator, el sprijină pe elevi să se cunoască, să muncească, să se pregătească pentru viața socială, le creează ocazia să se pasioneze. Pentru toate acestea este nevoie de o disciplinare liber consimțită împletită cu o autoritate care trebuie să treacă din afară, înăuntrul elevului

Educatorul - rol major în educarea și formarea elevilor

pentru realizarea scopurilor propuse. Clasa este o ,,mica lume" care reflectă esența, structura și etica relațiilor proprii ,,lumii majore" și în care elevul colaborând cu dascălul și sub autoritatea sa poate să învețe să-și găsească fericirea.

Pentru a-și îndeplini menirea, cadrul didactic trebuie să fie modelul de om după care se străduiește să educe copiii, el este omul prezentului și al viitorului, el este cel mai bun prieten al copilului. El privește pe fiecare copil ca pe un scop în sine, fiecare ,,eu" este ireductibil și ascunde multiple potențialități, care puse în valoare servesc umanității.

Ceea ce contează în acțiunea educațională este spiritul bogat, deschis, autentic și mai ales generos al educatorului care îl îndeamnă să se dăruiască elevului.

Dascălul se perfecționează continuu pentru a corespunde ca partener ideal al elevului, el este prudent în acțiunea de educare, el se formează odată cu elevul.

Dualitatea cadru didactic – elev dispare atunci când între cei doi apare acel raport în care unul nu se poate concepe fără celalalt, în care cel dintâi găsește în celalalt un ,, alt el însuși". Cheia cu care educatorul deschide poarta succesului în acțiunea educaționala este găsită atunci când educatorul regăsește ,,pe elev în sine însuși" (semn de asimilare a epocii) si ,,pe sine însuși în elev" (mărturie a influentei sale asupra elevului).

Din punct de vedere comportamental, educatorul zilelor noastre trebuie să aparțină tipului activ – pozitiv care conduce, dirijează, informează, oferă, ajută, susține, simpatizează, iubește, laudă, cooperează, admiră, aprobă, este drept și este loial.

Îmi place să cred că, noi dascălii, avem iubire pentru copii în special și pentru oameni, în general, dar și talent.

„Spre a creşte oameni înainte de orice ştiinţă şi de orice metodă trebuie să ai inima”, spunea Pestalozzi. Dragostea faţă de copii reprezintă cerinţa esentială, condiţia inductabilă în asigurarea eficienţei, calităţii şi progresului în întregul şi complicatului demers instructiv-educativ, în realizarea optimului pedagogic.

Cunoașterea copilului, înțelegerea, respectul, încrederea, prietenia, exigența rezonabila, terapia diferențiala și diversificată, altruismul și optimismul pedagogic au drept piatra de căpătâi dragostea pentru copii.

Secretul bucuriei educației este dat de darul de a convinge, de a se adresa inimii, nu numai minții. Educatorul care se apropie de copii cu iubire și cu simțul dreptății, care îi ascultă cu bunăvoință, care glumește cu ei, care caută să ajute, care le insufla sentimente morale, este dascălul a cărui autoritate rezistă în timp. Asemenea dascăli își fac simțită influența în întreaga viață ulterioară a copilului.

Un educator priceput adoptă următoarea strategie , folosind o gamă variată de metode. Pentru ca metodele de predare să fie eficiente, dascălul trebuie să creeze un mediu pozitiv de învățare, care să ofere:

– siguranță: fără teama de abuz fizic sau emoțional, fără amenințări, pedeapsă, coerciție, stres, presiune, intimidare, umilire;

– libertate: elevii să exerseze alegeri reale în privința participării la activități și lecții;

– respect: elevii și învățătorul își respectă nevoile emoționale, credințele, valorile și unicitatea;

– suport: elevii sunt tratați individual, iar nevoile lor individuale, talentele potențiale și interesele sunt sprijinite;

– inteligență emoțională: sentimentele sunt valorizate, discutate și validate;

– practică și relevanță: materialele ajută elevii care au probleme reale în viața lor și sunt exersate abilități de viață, de relaționare;

– empatie și grijă, stimuli creativi și inteligenți: materialele și mediul dezvoltă curiozitatea naturală și plăcerea elevilor de a învăța;

– flexibilitate față de schimbările produse.

Imaginea dascălului a fost viu ilustrată atât în literatura pedagogică cât și în cea beletristică (Ion Creangă, M. Sadoveanu, etc.), a acelor ,, slujitori” ai școlii care și–au dedicat o mare parte din activitatea lor îmbunătățirii condițiilor de viață și cultură a poporului, fiind adevărați ,, inovatori ai societății”.

Desfășurându –și activitatea în școală, educatorul nu se oprește aici, căci folosind metode și mijloace adecvate le utilizează și în afara școlii, extrașcolar. Numai continuându– și activitatea și în afara cadrului profesional putem vorbi de adevărata menire a mentorului școlii.

Cel care posedă însușirile amintite are toate șansele să rămână „mereu” tânăr.

Putem spune fără să greșim că: EDUCATORUL ESTE CA O LUMÂNARE CARE ARDE LUMINÂND PE ALȚII.....

Bibliografie:

Bîrzea, C., *Arta și știința educației*, Editura Didactică și Pedagogică R.A, București, 1995
Cerghit, I., Neacșu, I., Negreț - Dobridor, I., Pânișoară, I.-O., *Prelegeri pedagogice*, Iași, Polirom, 2001
Cucoș, C., *Pedagogie* (Ediția a II-a revăzută și adăugită), Editura Polirom, Iași, 2002
Neacșu, I., *Instruire și învățare*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999
Șerdean, Ioan, *Pedagogie – compediu*, Editura Fundației „România de Mâine”, București, 2004

Utilizarea tehnologiilor multimedia în procesul educativ

Istratie Aurora
Colegiul Tehnic ”M. Viteazul”
Vulcan

Domeniul „multimedia” a devenit, în ultimii ani, o dimensiune importantă a comunicării cotidiene de care uzează multe milioane de oameni din țările avansate ale lumii.

Evoluția multimedia nu este altceva decât consecința logică și previzibilă a revoluției numerice atât de insistent anunțată de marii producători ai industriei informatice. Evoluția spectaculoasă a tehnologiei informației nu poate să treacă neobservată; ea ne marchează din ce în ce mai mult.

Cum aproape tot, în ziua de azi, este trecut prin filiera informației electronice, neânțelegerea și neutilizarea unor astfel de informații în activitățile ce le desfășurăm constituie un handicap foarte mare și greu de recuperat. Astfel, în mai toate activitățile sociale și nu numai, utilizarea calculatorului și accesul la informație și multimedia are o pondere din ce în ce mai mare.

Școala nu poate, evident, rămâne în afara unor astfel de inovații care se circumscriu noilor tehnologii ale comunicării. Adaptarea educației la o lume în continuă și rapidă schimbare, achiziționarea rapidă a noilor competențe necesare vieții de mâine reprezintă ele însele o inovație tehnologică. Așa se explică faptul că pentru o bună și eficientă educație, pe lângă binecunoscutele cărți și manuale școlare, încep să funcționeze noile „instrumente” sau „ecrane ale cunoașterii”, cum sunt adeseori supranumite tehnologiile multimedia: videodiscuri interactive, didacticiale, hiperdocumente, telecursuri ș.a.m.d, tot atâtea concepte și obiecte tehnice care așteaptă a fi „imblânzite” în universul școlii.

Documentarea multimedia presupune manipularea unor documente tratate de către o altă persoană sau un grup de cercetare științifica care își expune rezultatele prin intermediul internetului și tehnologiei multimedia. Având acces la o multitudine de informație expusă prin intermediul tehnologiei multimedia formatorul (profesorul) poate astfel îndruma elevul spre o cât mai bună înțelegere a fenomenului explicat. Prim intermediul „motoarelor de căutare” a informației în lumea internetului putem avea astfel acces la o diversitate foarte mare de informație.

Profesorul modern este astfel interpus între tehnologia multimedia ce reprezintă un domeniu foarte vast de informație și elevii săi pe care trebuie să-i formeze cât mai bine pentru a pute alege ei înșiși informația utilă dintr-un domeniu foarte vast de informație.

Rolul profesorului modern este acela de mediator între elev și informația multimedia pe care acesta o accesează. Astfel el trebuie să îndrume elevul cum să învețe arătându-i pașii pe care acesta trebuie sa-i urmeze pentru a accesa informația utilă și nu o altă informație care poate fi eronată și care poate induce elevului altă viziune cu privire la informația respectivă.

Pentru ca elevii să beneficieze de informația multimedia, care este din ce în ce mai utilizată în procesul de învățare este necesar ca școlile să fie dotate cu tehnică de calcul, cu aparatură multimedia și să aibă și un bun acces la mediul internet.

La modul ideal, echipamentul unei săli multimedia se concepe în funcție de sarcinile pedagogice pe care aceste spații trebuie să le îndeplinească cât și de mijloacele și materialele didactice preconizate a intra în dotarea lor.

Unii, de exemplu, prevăd săli amenajate în vederea înregistrării/difuzării de materiale audio-video (în situații de învățare prin simulare); alții au în vedere săli dotate cu sisteme multimedia (laboratoare informatice multimedia) constituite în scopul documentării și învățării în regim autonom.

În procesul educativ și nu numai, se impune totuși ca selecția suporturilor multimedia să fie făcută cu atenție, pentru că numeroase aplicații multimedia de tip off line (CD, DVD) sau/și on line (Web), deși par să dea expresie atributelor mai sus amintite, recurg într-o mică măsură la multicanalitate, astfel încât multe dintre ele propun mai degrabă manipulări de enunțuri decât sarcini de comunicare.

O sală (laborator) multimedia, spre deosebire de rețelele informatice locale (tip clasă) este, în general conceput după schema clasică în jurul unui post central (al profesorului) și un număr de posturi de lucru (ale elevilor), cu deosebirea că, de data aceasta sunt mult sporite funcționalitățile de difuzare, de comunicare și control.

În acest sens, profesorului i se conferă pe deplin rolul de tutor, putând supraveghea de la distanță activitatea fiecăruia dintre elevii săi prin: vizualizarea activității, intercomunicarea, difuzarea resurselor audio-video, trecerea pe posturile-elev, controlul elevilor înșiși.

El are astfel posibilitatea de a dialoga de la postul său, prin intermediul rețelei, cu elevii, le poate „vizualiza” activitatea, oferindu-le cu mult mai multă ușurință ajutorul și asistența de care au nevoie. Astfel, interactivitatea devine unul dintre atributele definitorii ale laboratoarelor multimedia moderne.

Principalele funcții ale noilor tipuri de laboratoare multimedia moderne dorite și în general acceptate de către formatori se referă la:

- Ascultarea și vizualizarea muncii elevilor. Profesorul urmărește sarcinile pe care elevii săi sunt în curs de a le

efectua, el poate vizualiza parțial sau integral ecranul lor de lucru și-i poate asculta discutând;

- Vorbirea, corectarea și oferta de asistență pedagogică. Formatorul dă o indicație unui elev, răspunde la un apel sau transmite un mesaj sau un document care să susțină procesul de învățare;
- Posibilitatea intervenției în acțiunea elevului. Asistându-le activitatea, profesorul se poate substitui, în anumite situații, acțiunii elevului, efectuând de la distanță manipulări de tastatură; la rândul său, elevul poate el însuși solicita intervenția formatorului în clarificarea unor probleme la rezolvarea sarcinilor de lucru.

Realizarea unui laborator (săli de clasă) multimedia impune dispunerea unor resurse financiare și materiale impresionante, dar rezolvând acest impediment, beneficiile și calitatea actului didactic sunt foarte mult imbunătățite.

În concluzie profesorul (formatorul) care utilizează un astfel de laborator multimedia poate desfășura o lecție pe baza unui dialog continuu profesor-elev și invers, atribuind sarcini de lucru elevilor în funcție de performanțele fiecăruia, lecția este mai mult o lecție interactivă la care elevii se implică mult mai mult decât la o lecție obijnuită.

Performanțele elevilor vor fi net superioare în comparație cu o lecție clasică în care formatorul orcât de mult s-ar atrădui nu poate acorda aceeași atenție fiecărui elev.

Bibliografie:

Mihai Nebunu, *Multimedia și educația contemporană*, Editura Dacia, Cluj-Napoca 2005
Piajet, J., *Psihologia inteligenței*, Editura Științifică, București 1965

Importanța cadrului didactic în educarea copilului

Kirschner Alexandra
Școala Primară
Hășdău

Încă din antichitate, în operele unor autori (Homer, Teofrast, Sofocle, Aristofan) se atestă faptul că aprecierea și cunoașterea personalității reprezintă una din cele mai străvechi preocupări ale omului, izvorâtă dintr-o necesitate practică a vieții colectivității. Cunoașterea trăsăturilor psihice, a trăsăturilor de personalitate ale colaboratorilor, ale partenerilor, ale subalternilor, ale prietenilor sau dușmanilor a fost și este una din condițiile luării unor decizii adecvate, una din premisele indispensabile ale eficienței în acțiunile intreprinse de om. Desigur, în trecutul îndepărtat cunoașterea și apreciera trăsăturilor de personalitate, a manifestărilor semenilor nu s-a bazat pe studii de psihologie, ci pe experiența practică, pe intuiția și receptivitatea unor oameni înzestrați în acest sens.

Pentru a se desemna realitatea umană se folosesc diverși termeni.Termenul de individ semnifică în primul rând, caracterul de sistem al organismului pe latura indivizibilității acestuia.Termenul nu desemnează decât o prezență și nu cuprinde descripții sau evaluări.Individ este orice organism, inclusiv omul. Individualitatea este individul luat în ansamblul proprietăților sale distinctive și originale. Totuși specificarea umanului nu este întotdeauna pregnantă.S-a discutat despre individualitate și în biologie. Cu termenul de persoană specificarea umanului este prezentă.Se folosește în special în context statistic.Implică ideea că omul, ca persoană, îndeplinește roluri și dispune de statusuri sociale.Personalitatea este un concept care cuprinde întreg sistemul atributelor, structurilor și valorilor de care dispune o persoană.Termenul implică și evaluări privind calitățile personale, rolurile și statutele de care dispune respectiva persoană.

În accepțiunea sa cea mai largă, termenul de personalitate denumește ființa umană considerată în existența ei socială și înzestrarea ei culturală.Personalitatea este subiectul uman privit în cele trei ipostaze ale sale:

1. subiect pragmatic, al acțiunii (homo faber);
2. subiect epistemic, al cunoașterii (homo sapiens);
3. subiect axiologic, purtător și generator al valorilor(homo valens).

Personalitatea este întotdeauna unică și originală, întrucât fiecare pornește de la o zestre ereditară unică, singulară și mai departe în câmpul existenței sociale concrete, fiecare străbate un drum anume cu efecte anumite asupra cursului dezvoltării și construirii edificiului de personalitate. Fiecare om are un mod propriu și concret, irepetabil de a fi, de a gândi și a simți.Și totuși între oameni nu sunt numai deosebiri, ci și asemănări. Intr-o populație relativ omogenă, sub raport etnic, cultural ocupațional, într-o epocă dată se întâlnesc persoane care pot fi grupate într-un anumit tip după însușsirile lor fizice sau psihice comune. Se înțelege că asemănările nu sunt totale, dar tipurile reprezintă o schemă ce permite o grupare prin aproximație, situată la un nivel intermediar între singular și general-uman. Sistemul general-uman de personalitate este propriu tuturor oamenilor din toate locurile și timpurile, din toate societățile și culturile, cuprinzând obligatoriu următoarele:

1. apartenența la speța umană;
2. calitatea de ființă socială și deci membru al societății;
3. calitatea de ființă conștientă dotată cu gândire și voință;
4. participarea la cultură, dotarea cu valori și orientarea după aceste valori;
5. potențialul creativității.

În funcție de raportul dintre particular și general, în structura oricărei personalități se disting trei laturi (sfere):

a) o latură generală;
b) o latură tipologică;
c) o latură individuală.

Latura generală se referă la acele mecanisme și scheme psihofiziologice de integrare a conținuturilor reflectorii, la acele atribute care pot aparține oricărui om și pe care le numim general-umane.

Latura tipologică (particulară) se referă la anumite componente interne ale personalității (atitudini, convingeri, obiceiuri, mentalități etc.) care se formează sub influența anumitor condiții social-istorice.

Latura individuală exprimă caracteristicile de gândire, simțire și acțiune, prin care personalitatea dată se deosebește de toți ceilalți oameni, impunându-se ca entitate unică, originală.

În funcție de natura conținutului părților componente, structura personalității este un ansamblu de însușiri, aflate în raporturi de interdependență și intercondiționare dinamică, fiecare însușire desemnând o rezultantă a modului de integrare a diferitelor funcții și procese psihice și psihofiziologice particulare (reactivitate, mobilitate, fond energetic, procese cognitive, emoționale, volitive, motivaționale). Se disting 3 asemenea însușiri, după care putem efectua analiza de conținut a profilului personalității: temperamentul, aptitudinile și caracterul.

Educația, care vizează deplina înflorire a personalității umane, se străduiește să acționeze asupra componentelor ei pentru a dezvolta posibilitățile de care dispune individul pe baza zestrei sale biologice, mintale și afective, posibilități pe care să le folosească nu în mod egoist, în profitul său, ci spre a crea împreună cu semenii săi relații care să înlesnească viața

Importanța cadrului didactic în educarea copilului

în comun.

În sensul în care se vorbește despre înflorirea personalității se are în vedere o ființă morală însuflețită de spiritul datoriei; un individ slab, fără energie, fără voință, nu este o personalitate, așa cum nu este nici avarul, nici egoistul, nici răufăcătorul.

A face să înflorească personalitatea, înseamnă a cunoaște copilul așa cum este el, pentru ca, dându-ne seama de posibilitățile sale, să-l ajutăm să-și dezvolte calitățile și să-și corecteze defectele. Fiecare educator trebuie să aibă mereu în minte un adevăr elementar: copilul nu este un individ imperfect, ci un candidat la viață, căci persoana sa în curs de dezvoltare prezintă, pe plan intelectual și afectiv, structuri și funcții care evoluează pe etape, în decursul anilor, până în momentul în care dezvoltarea psihicului și a organismului este terminată: atunci copilul devine adult.

Dezvoltarea psihică a copilului este un proces complex cu rădăcini adânci în mediul social, familial și cultural.Fiecare vârstă are particularitățile ei. Copilul parcurge diferite stadii care înseamnă tot atâtea etape de dezvoltare a personalității.

La naștere, inteligența nu este un aparat desăvârșit căruia nu-i lipsesc decât cunoștințele care sa-i asigure funcționarea; ea este o posibilitate de adaptare, care se schimbă, se perfecționează prin experiență, prin activitate, prin contactul cu alții. Fiecare copil are ritmul său personal de creștere, inteligența sa , caracterul său, temperamentul său. Desigur, este greu să se țină seama de acest lucru, în ceea ce privește cunoștințele pe care învățătorul le predă unei clase, nu este mai puțin adevărat că se vor putea îmbunătăți în mare măsură condițiile muncii școlare prin efortul de a diminua inconvenientele învățământului colectiv, care se adresează tuturor, pretinzând de la toți aceeași capacitate și același efort, același ritm de muncă, același randament.

Termenul de inteligență are o dublă accepțiune:

1. proces de asimilare și prelucrare a informațiilor variabile în scopul unor adaptări optime;
2. aptitudine rezidând în structuri operaționale dotate cu anumite calități (complexitate, flexibilitate, fluiditate, productivitate), prin care se asigură eficiența conduitei.

Aceste calități sunt caracteristice subiectului, reprezintă invarianți care pot fi evaluați la un anumit nivel de evaluare funcțională.Inteligența apare ca un sistem de însușiri stabile proprii subiectului individual și care se manifestă în calitatea activității intelectuale centrată pe gândire.

Psihologul american Thorstone a stabilit mai mulți factori ai inteligenței și anume:de raționament (deductiv și inductiv); de memorie, de capacitate de calcul, de rapiditate perceptuală, de operare spațială, de înțelegerea cuvintelor și de fluență verbală.

Psihologia genetică confirmă inteligența ca aptitudine generală cu o anumită bază nativă. Adaptarea rezultă din asimilarea informațională la schemele preexistente și restructurarea impusă de noile informații ce nu se potrivesc perfect cu vechile scheme.Măsura inteligenței este echivalentă cu rata acomodărilor ce permit o buna înțelegere și rezolvare de probleme.Dacă asimilarea este superficială, iar acomodarea (prin prelucrarea informațiilor) nu se produce decât anevoios și insuficient, vorbim de o ,, vâscozitate” mintală sau fixitate funcțională, echilibrarea inteligenței fiind insuficientă.

Copiii sunt insensibili față de interesele indirecte ori îndepărtate la care pot să răspundă adulții capabili să reflecteze și să aprecieze profitul pe care îl vor obține mai târziu, printr-o activitate care astăzi li se impune.

În toate timpurile și orânduirile sociale a existat o atitudine favorabilă de încredere în forța și rolul educației . Astfel Democrit afirmase că în fiecare individ educația poate crea „o a doua natură” .Kant susținuse că „în educație stă marele secret al perfecțiunii naturii omenești” . Comenius arătase că „nu se află alt mijloc mai puternic sub Soare pentru îmbunătățirea vieții omenești decât o bună educație a tineretului” .

Școala trebuie să deschidă perspective.Nu mai este suficient să predăm, să-l facem pe copil să învețe și să recite,trebuie altceva: să-l învățăm să învețe! E limpede că trebuie să înzestrăm copilul cu cunoștințele de bază, dar să-l determinăm să și le însușească astfel încât să-i trezim dorința de a le aprofunda el însuși.

Chiar din școala primară trebuie să se nască și să se dezvolte setea de cultură, căci două cauze o cer imperios:

1. educația permanentă, care durează tot timpul vieții, care începe din școală și fiecare o continuă pe cont propriu, după cum îi cer interesele și în funcție de voința sa;
2. fiecare dintre noi trebuie să se înarmeze împotriva efectelor mereu crescânde ale automatizării, ale raționalizării vieții, pe care o determină în toate domeniile aplicațiile tehnicii.

Dacă oamenii nu vor să devină roboți telecomandați, sau indivizi care să suporte pasiv condițiile de viață impuse de lumea modernă, atunci trebuie să posede mijloacele de a pune în valoare însușirile care constituie apanajul creaturilor umane și ale căror manifestări au constituit, în decursul dezvoltării

civilizației, ceea ce numim cultură: imaginația creatoare, căutarea frumosului, îmbogățirea spiritului, realizări de ordin artistic sau practic etc.

Importanța cadrului didactic în educarea copilului

Fiecare om dispune, de la naștere, de două instrumente care îi permit să supraviețuiască: instinctul și inteligența.Dezvoltarea inteligenței limitează treptat instinctul la reflexe de apărare sau de protecție.instinctul nu dispare însă; în funcție de caracter și de temperament, ținând seama de educația primită și de mediul ambiant, manifestările sale pot fi avantajoase ori nefaste individului și celor din jurul său.La anumiți indivizi, în mod exceptional, instinctul poate deveni un fel de-al șaselea simț, care permite celui care îl are să reacționeze în avantajul său mai repede și mai bine decât alții.Se vorbește în acest sens, de instinctul de colecționar, de cei ,,care văd cum bate vântul”, de cei care sunt dotați cu posibilitatea de a presimți.Instinctul de curiozitate pe care îl are copilul mic este prima manifestare a inteligenței.Educația trebuie să alimenteze această curiozitate, să o transforme în instrument intelectual și nu să contribuie la dispariția ei printr-un învățământ din cale afară de verbal și de abstract.

Kiss Elena
Liceul Tehnologic „Retezat”
Uricani

Cadrul didactic - statut actual și soluții

Reprezentarea socială a unei profesii, un statut ridicat, recunoașterea importanței ei de către alte categorii profesionale, depind atât de nivelul de calificare a celor care o practică, de competența și profesionalismul lor, cât și de motivația acestora. Profesia didactică se încadrează cu succes în această regulă generală.

Pentru a ajunge la rezultate remarcabile, educabililor trebuie să li se asigure un corp profesoral bine pregătit și motivat. Nicio reformă a educației nu se poate realize dacă se ignoră importanța pregătirii teoretice și practice specifice profesiei didactice. Tocmai de aceea este important să se sublinieze necesitatea unei permanente creșteri a calității în proiectarea și punerea în practică a programelor de formare a cadrelor didactice în toate sistemele de învățământ.

Un concept cheie în pregătirea profesorilor este acela al profesorului ca statut profesional înalt: calificat pentru un nivel superior de educație, cu o gamă recunoscută de competențe profesionale, capabil să exercite un grad semnificativ de autonomie și judecată profesională și de la care se așteaptă să-și asume responsabilitatea pentru propria dezvoltare profesională continuă și să contribuie la profesia didactică în ansamblul ei, precum și la dezvoltarea politicii și practicii educaționale. Pregătirea

inițială a profesorilor, încadrarea și debutul în carieră trebuie să stabilească bazele pentru acest statut.

Programele de pregătire profesională a cadrelor didactice din România au suferit numeroase transformări în ultimii ani, transformări determinate atât de schimbarea structurii învățământului superior, cât și de schimbarea planurilor de învățământ în cadrul departamentelor pentru pregătirea personalului didactic.

Noua Lege a educației naționale, intrată în vigoare la începutul anului 2011, preconizează de asemenea, un nou val de schimbări în sfera formării inițiale și continue a personalului didactic.

În prezent, Strategia Europa 2020 în domeniul Educație impune abordarea dintro nouă perspectivă a reformei învățământului. Astfel, la nivel național, a fost elaborate Documentul de fundamentare pentru stabilirea la nivel național a valorilor de referință ale obiectivelor strategiei Europa 2020. Analizând obiectivele prioritare propuse, se constată menținerea și sublinierea opțiunii pentru “asigurarea resurselor umane necesare bunei funcționări a sistemului de învățământ preuniversitar și stimularea performanței acestora”.

Practicarea profesiei didactice implică formarea inițială a cadrului didactic, încadrarea acestuia într-o unitate școlară și debutul activității didactice, precum și formarea profesională continuă. Setul de competențe necesare carierei didactice s-a aprofundat, ceea ce impune și în domeniul educațional învățarea pe tot parcursul vieții.

Definirea și oficializarea standardelor profesionale pot susține cadrele didactice să planifice, să structureze și să faciliteze dezvoltarea lor profesională continuă. În consecință, studierea modului de alcătuire și reprezentare a profilului carierelor cadrelor didactice este esențială în înțelegerea, implementarea și dezvoltarea unui cadru național al competențelor necesare cadrelor didactice, în vederea asigurării profesionalizării carierei.

Avem legi riguros construite, strategii corelate în diverse domenii sociale, politici educaționale în care resursa umană din educație este ridicată la primul rang, cercetări reprezentative la nivel european, organisme care facilitează colaborarea dintre sistemul școlar și celelalte subsisteme sociale.

În același timp, sistemul educațional este aspru criticat, iar realitatea din școală justifică în multe situații această critică. Un astfel de context reclamă colaborarea între toți factorii interesați din domeniul educației, fie ei decidenți, teoreticieni sau practicieni. Conlucrarea dintre decidenți, teoreticieni și practicieni este o lege fundamentală în domeniul educației.

Școala trebuie să îndeplinească anumite așteptări sociale. Resursele sunt limitate, dar exigențele elevilor, ale părinților, ale societății în general, cresc.

Tot școala este chemată să asigure educația obligatorie, dar să pună și bazele pentru pregătirea pe tot parcursul vieții. Astfel, este nevoie de noi programe școlare pentru pregătirea cadrelor didactice.

De asemenea, se constată cum comercializarea se infiltrează în fiecare aspect al vieții umane. Autoritățile publice dintr-un număr tot mai mare de cazuri transfera serviciile publice tradiționale în mâinile întreprinderilor comerciale. Astfel, educația se confruntă cu amenințarea comercializării.

În particular, faptul că autoritățile publice nu reușesc să asigure suficiente fonduri educației este o problemă gravă. Educația este de responsabilitate publică și ar trebui să i se asigure fonduri prin mijloace publice.

În Legea Educației Naționale Nr. 1/2011 se menționează că formarea inițială pentru ocuparea funcțiilor didactice va cuprinde:

1. formarea inițială, teoretică, în specialitate, realizată prin universități în cadrul unor programe acreditate potrivit legii;

2. masterat didactic cu durata de 2 ani;

3. stagiul practic cu durata de un an școlar realizat într-o unitate de învățământ, sub coordonarea unui profesor

mentor.

În România stagiatura se încheie cu examenul de definitivare în învățământ. Pe parcursul perioadei de stagiatură se constată o „ieșire” destul de mare din sistem a tinerilor debutanți, care se orientează către alte domenii de activitate, nu numai din rațiuni financiare, ci și din cauza absenței programelor suport pentru depășirea dificultăților de adaptare la mediul profesional.

Formarea și dezvoltarea competențelor sociale este privită ca fiind la fel de importantă ca formarea și dezvoltarea competențelor științifice. Educatorul, pe lângă îndeplinirea sarcinilor didactice din școală, se raportează la anumite valori, coduri, principii, norme și modele definitorii pentru profesia didactică.

În prezent sistemul formării inițiale a personalului didactic din România se află într-un moment de răscruce care poate conduce, fie spre corelarea cu obiectivele Uniunii Europene în ceea ce privește investiția în resursele umane și valorificarea acestora în vederea creșterii calității, fie spre destructurarea unui sistem funcțional, evident fără pretenția de a fi perfect, prin dezvoltarea permanentă pe o perioadă de peste cincisprezece ani a departamentelor pentru pregătirea personalului didactic.

În final voi veni cu câteva propuneri generale:

- Realizarea unui program de studii de masterat didactic care să asigure echilibrul între componentele specialitate, psihopedagogică, metodică, practică.
- Selectarea disciplinelor de specialitate și conținuturilor aferente lor în funcție de nevoile reale ale sistemului de învățământ preuniversitar. Viitorul profesor trebuie să studieze nu numai știința în sine, ci și știința care se predă în școală.
- Introducerea probelor vocaționale și de aptitudini ca probe eliminatorii în cadrul admiterii la masteratul didactic.
- Accentuarea rolului practicii pedagogice în sensul realizării ei la standarde de calitate superioară.
- Pregătirea coerentă și salarizarea corespunzătoare a cadrelor didactice care coordonează realizarea practicii pedagogice.
- Asigurarea bazei materiale și logisticii necesare în realizarea practicii pedagogice dar și a pregătirii continue a cadrelor didactice.
- Finanțarea corespunzătoare a formării inițiale și continue a cadrelor didactice.

Lașiță Doina
C.T.E. „D. Hurmuzescu” Deva
Baciu Carmen
C.T.T.F. „A. Saligny” Simeria

Cadrul didactic și calitatea educației

„Produsul“ educaţiei

Când încercăm să înţelegem calitatea întotdeauna este necesar să răspundem la două întrebări fundamentale. Prima: care este produsul? Iar a doua: cine sunt clienţii? Ambele întrebări au aplicabilitate deplină şi în cazul educaţiei.

Definirea produsului educaţiei nu este deloc simplă. Există o serie de posibile răspunsuri. Nu rareori percepţia asupra „calităţii“ unei instituţii educaţionale este formată în raport cu absolvenţii acesteia. Această formulare, precum şi considerentul că absolvenţii constituie produsul sunt eronate.

Expresii precum „furnizarea de absolvenţi“ fac educaţia să apară ca o linie de producţie. Este extrem de dificil să definim astfel de expresii în cadrul practicilor din educaţie. Pentru ca un produs să facă obiectul procesului de asigurare a calităţii, producătorul trebuie în primul rând să îşi identifice şi să îşi controleze furnizorii. Apoi „materia primă“ trebuie să parcurgă un proces sau o serie de procese standard predeterminate şi cu specificaţii clare. Un astfel de model nu este uşor de aplicat educaţiei, deşi nu puţini şi-ar dori acest lucru. Modelul va presupune în mod necesar o selecţie iniţială a elevilor. Pentru cazul elevilor acest aspect este aplicabil (deşi criteriile de selecţie sunt din ce în ce mai generoase), însă, în contexul principiului liberului acces la educaţie, pentru cea mai mare parte dintre elevi nu putem vorbi de acelaşi lucru. Iată că analogia începe să se dovedească nepotrivită. În timp ce activităţi precum stabilirea obiectivelor din învăţământul primar din România se dovedesc conforme proceselor de standardizare, procesul de educare este oricum dar numai uniform nu poate fi. Este imposibil să produci elevi la oricare standard anume. Ideea de a considera elevul ca produs scapă din vedere complexitatea procesului de învăţare şi unicitatea fiecărui elev.Atunci care este produsul? Înainte de a răspunde este probabil recomandat să vedem educaţia mai degrabă ca pe un serviciu decât ca pe o linie de producţie. Distincţia între producţie şi servicii este importantă întrucât există diferenţe esenţiale, care ajută să înţelegem cum poate fi asigurată calitatea în educaţie.

Diferențe esențiale între produs și serviciu prin perspectiva managementului calității

Caracteristicile de calitate ale unui serviciu sunt mult mai greu de definit decât ale unui produs. Acesta deoarece serviciul include numeroase elemente subiective. Cauzele slabei calități sunt diferite în cazul serviciilor de în cel al produselor. Produsele pot fi nereușite datorită materiilor prime sau componentelor. Poate fi greșită proiectarea acestora, sau pot fi realizate fără respectarea specificațiilor. Slaba calitate a serviciilor este de obicei rezultatul modului de lucru al angajaților sau al atitudinii lor. Indiferența, lipsa pregătirii sau a interesului sunt cel mai des principalele generatoare de servicii proaste. Trebuie să avem în vedere natura specifică a caracteristicilor de calitate a serviciilor atunci când abordăm calitatea educației.

Putem observa o serie de diferenţe majore prin care serviciile se deosebesc de produse:

1. Furnizorul unui serviciu, spre deosebire de producător, este în contact direct cu consumatorul. Furnizarea unui serviciu are loc de la persoană la persoană, stabilindu-se o relaţie apropiată între furnizor şi consumator. Serviciul presupune o interacţiune, neputându-se separa persoana care îl furnizează de cea care îl primeşte. Fiecare interacţiune este diferită, acesta depinzând într-o bună măsură de client. De aceea, calitatea serviciilor este determinată atât de persoanele ce le furnizează cât şi de cele ce le primesc.
2. Timpul este al doilea element important al serviciilor. Acestea trebuie furnizate la timp, iar acest lucru este la fel important ca şi caracteristicile sale specifice. În plus, serviciile se consumă în acelaşi timp cu furnizarea lor, controlul calităţii sau inspecţia fiind întotdeauna tardive. Interacţiunea personală apropiată cu clienţii poate oferi însă un răspuns şi o evaluare, constituindu-se astfel în principalul (dar nu singurul) mijloc de a aprecia nivelul de satisfacţie al clienţilor.
3. Spre deosebire de produse serviciile nu pot beneficia de reparaţii şi nu pot fi returnate. Din acest motiv serviciile trebuie să fie corespunzătoare de prima dată de fiecare dată.
4. Serviciile sunt intangibile. Deseori este dificil să i se descrie unui potenţial client cu exactitate ce urmează să i se ofere. La fel de greu le este uneori şi clienţilor să descrie ceea ce doresc.
5. În cazul serviciilor clienţii cel mai des iau contact direct cu angajaţii şi nu cu managerii, aceştia formându-şi astfel imaginea asupra organizaţiei.
6. Este întotdeauna dificil să măsori productivitatea serviciilor. Singurii indicatori de performanţă sunt cei referitori la satisfacţia clienţilor. Consumatorii analizează calitatea raportând ceea ce primesc la aşteptările lor. Deseori acest lucru se întâmplă şi în educaţie. Reputaţia este extrem de importantă pentru succesul instituţiei, însă originile reputaţiei nu rareori scapă analizelor şi măsurărilor.

Prin urmare, pentru a analiza calitatea, este mult mai firesc să privim educația ca pe un serviciu decât ca pe un proces de producție. Odată stabilit acest lucru instituțiile trebuie să-și definească serviciile pe care le furnizează, precum și standardele la care acestea vor fi prestate. Astfel de demersuri se fac având în vedere principalele grupe de clienți. Dar care

sunt clienții educației?

„Clienţii“ educaţiei din învăţământul primar

Atât timp cât calitatea înseamnă atingerea şi depăşirea necesităţilor şi dorinţelor clienţilor este important să determinăm cât mai corect cine sunt clienţii, iar apoi care sunt aceste necesităţi şi dorinţe ce trebuie satisfăcute.

Necesităţile şi punctele de vedere ale diferitelor grupe de clienţi externi sau interni nu coincid întotdeauna, mai ales în cazul instituţiilor complexe, de mari dimenisuni, deşi conflicte pot exista şi în cazul celor mai mici. Conflicte potenţiale sau existente vor fi continuu. Una dintre cele mai bune metode de a rezolva conflictele dintre diversele interese constă în recunoaşterea în primul rând că ele există, iar apoi în căutarea intereselor comune. Adesea este foarte greu să se considere prioritare interesele elevilor. Uneori procesele sau mecanismele de finanţare îngreunează acest lucru. De exemplu, obţinerea unui raport mic între numărul de elevi şi numărul de cadre didactice, aşa cum ar fi de dorit, poate presupune condiţii scăzute de eficienţă, iar controlul costurilor este, de asemenea, o preocupare a managementului calităţii.

Aplicarea ISO 9000 în educaţia din învăţământul primar

După apariţia seriei de standarde ISO 9000 privind sistemele de management al calităţii au existat numeroase preocupări în sensul interpretării termenilor acestora în scopul aplicării lor în educaţie. În numeroase ţări cu o tradiţie remarcabilă în educaţie certificarea calităţii instituţiilor de învăţământ nu mai este însă o noutate. O transpunere a unor elemente caracteristice ale ISO 9000 ce necesită o interpretare pentru aplicarea lor în educţie ar putea arăta astfel:

INDICATORII DE PERFORMANȚĂ - INSTRUMENT AL SISTEMELOR DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII

Indicatorii cheie de performanță, numiți pe scurt KPI (key performance indicators) sunt măsuri cantitative, atât financiare cât și non-financiare, privind abilitatea organizației/procesului de a-și atinge obiectivele.

Indicatorii cheie de performanță pot fi stabiliți și ar trebui să fie stabiliți la diferite niveluri:

- institutie , functie / departament , proces , individual.

Procesele pot fi clasificate în: strategice, de bază și de management al resurselor.

Procese de management strategic - dezvolta misiunea entitatii, definesc obiectivele de business, identifica riscurile afacerii care amenință îndeplinirea obiectivelor, gestionează riscurile și monitorizeaza progresul catre îndeplinirea obiectivelor.

Procese de bază – se referă la activitatea propriu-zis- desfășurată.

Procese de management al resurselor - furnizeaza resursele necesare celorlalte procese.

Exemple de indicatori de performanță pentru învățământul primar:

1. Gradul de cuprindere in activitatea didactica a programei școlare
2. Gradul de realizare a programei școlare
3. Gradul de utilizare a timpului disponibil
4. Gradul de promovabilitate al elevilor
5. Ponderea calificativelor B și FB din total calificative
6. Numarul elevilor participanți la concursurile județene și naționale

Bibliografie:

Craft, A. (ed.), *Quality Assurance in Higher Education*, The Falmer Press, Londra, 1992
SR EN ISO 9001 : 2008 *Sisteme de management al calității. Cerințe*
SR EN ISO 9004 : 2010 *Conducerea unei organizații către un succes durabil. O abordare bazată pe managementul calității*

Lupșa Elena
Colegiul Național „Decebal”
Deva

Profesorul - factor educativ. Statutul și rolul acestuia

Provenit din limba latină, din *magister* – magistru, dascăl, profesor, termenul de profesor include în sfera sa, toți specialiștii învestiți ca educatori în învățământul de toate gradele, incluzând toate funcțiile de învățător, institutor, dascăl, cadru didactic, educator, profesor de liceu sau universitar. Profesorul poate fi considerat un factor educativ, deoarece exercită o profesie extrem de importantă ce contribuie la formarea și dezvoltarea personalității tinerilor și la pregătirea lor profesională, dar și pentru viață, în cadrul instituțiilor de învățământ. În acest context, ne putem întreba care este rolul și statutul profesorului? Evident că răspunsul nu este unul simplu de formulat într-un eseu și nici nu poate fi tratat exhaustiv într-o lucrare de mici dimensiuni (cum este și acest eseu), însă în cele ce urmează voi încerca să surprind calitățile și competențele necesare exercitării funcției de profesor, rolul și statutul acestuia.

Învățământul românesc se află în plin proces de reformare ce vizează organizarea instituțională, aspectele relaționale, conținuturile învățării, modalitățile de evaluare și de creditare, inclusiv formarea profesorilor. Se știe că procesul de formare a cadrelor didactice, din țara noastră, presupune două etape: formarea inițială (prin intermediul școlilor normale, colegiilor pedagogice și a universităților) și formarea continuă (pregătirea, perfecționarea din timpul exercitării funcției de profesor), complementară pregătirii inițiale. Se mai știe că există diferite tipuri de competențe care definesc comportamentul didactic și care presupun ansambluri de cunoștințe, deprinderi, motivații și atitudini. În consecință, programele de formare inițială și continuă a cadrelor didactice vizează principalele domenii de competență și anume: domeniul specialității, domeniul didacticii, domeniul pedagogiei și psihologiei educației, domeniul managementului educațional și al legislației școlare, domeniul tehnicilor de informare și de comunicare, domeniul comunicării și parteneriatului cu mediul social, domenii inter- și trans-disciplinare vizând metode și strategii alternative de instruire și inovare pedagogică, precum și domeniul autoperfecționării și evoluției în carieră. Acestea sunt domeniile în care cadrele didactice trebuie să-și formeze și să-și dezvolte competențele și complexitatea și varietatea domeniilor de competențe vizate de profesia de educator reprezintă unul dintre motivele pentru care se poate vorbi despre un deficit al resursei umane în domeniul educațional, știut fiind faptul că astăzi, în secolul al XXI-lea, educația se realizează și cu ajutorul personalului didactic necalificat.

Meseria de profesor nu se găsește nici printre cele mai solicitate și nici printre cele mai evitate profesii, ca urmare a statutului social al profesorului în societatea contemporană de a aparține clasei de mijloc (ce include persoane cu studii superioare și medii), categorie socială ce reprezintă aproximativ 45% din populație. Deși este o profesiune intelectuală respectată, ea nu conferă deținătorului putere, influență sau venituri superioare, dar aceste neajunsuri sunt compensate fie și parțial de prestigiu și realizări, motiv pentru care vocația este considerată a fi o motivație importantă în alegerea acestei profesii. În majoritatea țărilor și țara noastră nu face excepție, se consideră că a fi profesor este caracteristic mai ales femeilor, iar rezultatele cercetărilor sociologice, confirmă această ipoteză, susținând că femeile sunt capabile să accentueze dimensiunea expresivă și afectivă a educației. Salariul redus îndepărtează bărbații de această profesie, iar meseria de profesor oferă perspective reduse în carieră, în sensul că există puține diferențe între debutanți și persoanele cu experiență (Neculau și Boncu, 2008, p. 256). Complexitatea profesiei de cadru didactic rezultă din natura și din specificul său, întrucât presupune competențe academice într-o anumită specialitate, dar și competențe psihopedagogice. Permanentul decalaj între statutul economic al profesiei (precar datorită nivelului redus al salariilor) și statutul cultural al meseriei (extrem de înalt) la care se adaugă adâncirea disjuncției între educația formală și ipostazele non-formale și informale ale educației ilustrează complexitatea profesiei de cadru didactic. Totodată, meseria de profesor se realizează între tensiunile dintre dirijare (minister, inspectorat) și autonomie (valorificarea propriilor resurse psihopedagogice și de specialitate în funcție de specificul clasei de elevi și de particularitățile individuale și de vârstă ale elevilor cu care lucrează).

Profesorul activează într-un spațiu caracterizat prin multe zone de incertitudine, în care pe lângă situațiile previzibile și repetitive intervin și situații didactice neașteptate care presupun soluții noi, creative și pentru a face față unor asemenea situații, profesorul trebuie să dispună de cel puțin trei categorii de competențe și anume: competența profesională, competența de a întreține raporturi corespunzătoare cu persoanele ierarhic superioare și competența de a întreține relații pozitive cu beneficiarii actului educativ, elevii, dar și cu părinții acestora, cu întreaga comunitate. De fapt, pentru îndeplinirea cu succes a activității sale, profesorul trebuie să-și formeze, dar și să manifeste o gamă largă de calități și competențe care pot să-l caracterizeze ca specialist, om de știință și cultură, pedagog, manager, dar și ca cetățean.

Cum pot fi diferențiați profesorii înăuntrul unei organizații școlare? Să fie disciplina pe care o predă un criteriu esențial de diferențiere sau mai de grabă experiența să constituie un asemenea criteriu de diferențiere? Meseria de profesor, indiferent de disciplina predată, este una dificilă, dar experiența personală, stilul profesorului, generează diferențe semnificative între profesori debutanți și profesorii experimentați, fără a se putea spune că aceste diferențe pot fi absolutizate în toate cazurile și în toate situațiile. Profesorii experimentați se adaptează mai ușor, mai repede la cele mai neașteptate situații didactice și propun cele mai adecvate soluții, în timp scurt. Ei au o viziune mai clară despre elevi și

despre ceea ce așteaptă școala de la ei, știu să lucreze cu toate categoriile de elevi și rezolvă situațiile problematice cu mijloacele de care dispun. Totodată, profesorii experimentați realizează un management mai bun al timpului și pot pune în aplicare planul inițial stabilit sau îl pot modifica în funcție de situațiile noi, neprevăzute apărute, în clasă.

Toți profesorii, indiferent dacă sunt debutanți sau cu experiență, trebuie să îndeplinească anumite roluri. Astfel, termenilor mai vechi de *meserie* sau de *profesie*, apropiate celui de chemare le este opus astăzi cel de rol. Un model realizat de cercetătorii americani (1994) identifică trei roluri ale profesorului și, în consecință, un prim rol al profesorului este cel executiv, deoarece pune în aplicare obiectivele didactice utilizând în acest sens cele mai eficiente metode și strategii. În al doilea rând, profesorul trebuie să fie o persoană empatică, care are în vedere problemele emoționale și motivaționale ale elevilor cu care lucrează. Educația nu urmărește să modifice natura celui de care se ocupă, ci are ca scop să-l ajute să se dezvolte armonios în mediul său, iar pentru aceasta este necesară cunoașterea trebuințelor sale, a legilor creșterii sale fizice și mentale. Profesorul trebuie să acorde atenție sentimentelor elevului pentru a evita prevenirea unor evenimente care se pot agrava în timp. Pentru a comunica eficient, la școală, cu elevii, nu este suficient ca un profesor să cunoască materia și să știe cum să o predea, acesta trebuie să cunoască metodele de lucru care contribuie la afirmarea demnității elevilor, elevii trebuie să fie respectați și profesorul trebuie să manifeste respect pentru ceea ce simt elevii. Un ultim rol al profesorului pleacă de la abordarea eliberaționistă care îl concepe pe profesor ca pe un eliberator al minților elevilor, ca pe un factor educativ activ în dezvoltarea cognitivă și morală a elevilor. Funcția de educator al elevilor exclude dirijismul excesiv, autoritarismul, etichetarea manipulantă a elevilor și tendința de a le induce un comportament adaptativ și conformist. Funcția educativă a profesorului se exprimă și prin îndeplinirea statutului de model, partener și sfătuitor.

În cadrul școlii românești, profesorului trebuie să îndeplinească numeroase funcții dintre care amintim: funcția de organizator al învățării, educator, partener al educației, precum și cea de membru al corpului profesoral. În calitate de organizator al învățării, profesorul trebuie să transmită conținuturile învățării, plecând de la principiile didactice și cu ajutorul celor mai adecvate metode și strategii didactice, într-un climat psihoafectiv propice actului educațional. A educa, înseamnă pentru profesor a le forma elevilor calități și competențe care să-i ajute să rezolve diferite probleme și să se adapteze la viața reală, dar și a-i consilia pe aceștia, dezvoltându-le aptitudinea de a stabili contacte pozitive pentru a analiza critic propriile acțiuni sau ale celorlalți. După familie, școala este al doilea agent al socializării, astfel profesorul este partener al educației, el contribuind alături de părinți, dar și de alți factori educativi la formarea și educarea tinerilor. Complexitatea problemelor cu care se confruntă școala în calitate de organizație face imposibilă izolarea profesorilor, astfel întreg corpul profesoral trebuie să colaboreze pentru prevenirea sau rezolvarea situațiilor problematice. Observăm că, în funcție de grupul de referință, profesorul îndeplinește multiple roluri ce presupun cerințe diferite, astfel profesiunea de cadru didactic implică anumite tensiuni întrucât vizează cerințe, solicitări diverse, uneori el aflându-se și în situații conflictuale. Astfel, poate cel mai important conflict este acela dintre transmiterea de cunoștințe de specialitate și calitatea de formator, de educator a profesorului, căci la unii profesori predomină transmiterea cunoștințelor, iar alți profesori sunt mai ales preocupați de a forma, de a educa. Este știut faptul că profesia de dascăl are o dimensiune umană extrem de puternică, întrucât nu implică numai cunoștințe și competențe, ci și valori, atitudini, empatie, implicare, responsabilitate și profesorul trebuie să găsească un echilibru între transmiterea de cunoștințe și actul de educare, de modelare a personalității elevilor. Rolul educativ al profesorului în cadrul școlii, în special și în cadrul societății, în general, este unul complex, însă, astăzi, există un dezechilibru între rolul și statutul său socio-profesional, dar mai ales economic.

În concluzie, dacă vrem să formăm elevi buni trebuie să devenim profesori buni. Pentru aceasta trebuie să renunțăm la rolul tradițional al profesorului și să aderăm real la reforma educațională. Vom reuși acest lucru, învățând să utilizăm mijloace și metode didactice moderne la clasă, învățând să comunicăm, dar și dezvoltându-ne abilitățile de comunicare eficientă, acumulând cunoștințe, dar și manifestând creativitate în activitatea didactică.

Bibliografie:

Bontaș, I. (2001). *Pedagogie. Tratat.* București: Editura BIC ALL
Neculau, A., Boncu (2008). *Dimensiuni psihosociale ale activității profesorului*. În A. Cosmovici și L. Iacob (coord.). *Psihologie școlară* (p. 255-276). Iași: Editura Polirom
Cucoș, C. (2006). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom

Luțesc Daniela-Violeta
Școala Gimnazială
”Horea, Cloșca și Crișan”
Brad

Vocația de dascăl

Ca să poți deveni un profesionist în învățământ , în primul rând trebuie să te naști cu vocația de dascăl și să dovedești o dragoste necondiționată față de materialul uman pe care urmează să-l modelezi. Când vrei să împarți din experiența ta ,din pregătirea ta profesională ,elevilor tăi ,ca dascăl, trebuie să deții capacitatea de a te face înțeles și de a putea facilita informația adaptând-o nivelului intelectual și de înțelegere a copilului.

Instrucția și educația pornesc de la mine, ca si persoană educată, ce mă perfecționez continuu pentru a mă menține în pas cu toate schimbările la nivel științific și tehnologic, spre elevul pe care trebuie să-l ajut să învețe cum să învețe și ce să-și aleagă în viață, pentru a se simți util societății în care trăiește dar mai ales spre a se face util semenilor săi, conștientizând că are un rol și că este parte integrantă într-o lume în permanentă schimbare.

Omul de vocație este omul care face din plăcere tot ceea ce face, este omul care-și face datoria, este omul care-și asumă responsabilitatea efectelor acțiunilor sale. Din punct de vedere deontologic, vocația profesională înseamnă reunirea într-un tot unitar a dorinței și „putinței' familiei, a aspirațiilor profesionale ale fiecăruia și ale recomandărilor psiho-pedagogice ale dascălilor. Un astfel de cadru didactic, care întrunește toate aceste elemente, este omul care-și îndeplinește cu plăcere toate îndatoririle profesionale, este omul de școală, este omul conștient că ține în mâinile sale destinul unor ființe umane; evident că prin aceasta este responsabil față de destinul întregii societăți.

Într-o lume care se schimbă rapid și al cărei sens nu este clar, să fii un educator nu este nici ușor, nici la îndemâna tuturor. Predecesorii noștri au avut sarcina de a iniția un tip de elevi - dintre care cei mai mulți au fost născuți în societatea tradițională - în epoca modernă, o epocă în care ei înșiși erau un produs fără viitor. Profesorii de azi și de mâine trebuie să introducă elevi într-o lume în care ei înșiși nu au fost educați și care este greu de imaginat. Acest lucru necesită o formare, care este mai vastă și mai solidă decât studiile pentru a deveni un profesor, mai profesionistă (axată pe rolul de educare) decât pregătirea de astăzi pe care absolvenții o găsesc atât de distantă, și mai actualizată decât formarea funcționarilor publici care sunt protejați de controlul social și lipsiți din acest punct de vedere de o responsabilitate. Această formare trebuie să fie, de asemenea, în legătură cu proceduri de selecție mult mai riguroase și o mai mare recunoaștere. În consecință, este necesară o atitudine de angajament individual, autonomie și auto-instruire: cadrele didactice trebuie să înceapă munca, mai degrabă decât să aștepte soluții.

De multe ori auzim că este greu să lucrezi cu unii elevi pe care îi numim răi, indisciplinați, dificili sau obraznici. Multe cadre didactice cred că într-adevăr așa este. Însă, activitatea școlară a elevilor trebuie să fie orientată , în mod esențial, spre asimilarea conștientă a valorilor culturii și civilizației, dar și spre formarea corespunzătoare spre cerințele sociale considerate necesare pregătirii viitorilor cetățeni.

Rolul instituțional al dascălului presupune calități și competențe de o complexitate deosebită, printre care și abilitatea de a stabili și întreține relații adecvate cu elevii. În acest sens, competența didactică ne apare, de fapt, ca o dimensiune interpersonală cu multiple fațete relaționale: cognitive, funcțional-simpatetice, comunicaționale, motivaționale și operaționale. Profesorul nu este doar transmițător de informații, care se rezumă la a da indicații elevilor în privința modului de învățare și a materialelor pe care trebuie să le învețe, ci și un formator de caractere și personalități.

Este necesar să-i învățăm pe elevi comportamentele, modalitățile de a gândi si acționa, care au o valoare în societatea noastră și ajută individul să devină un adevărat membru al ei.

A fi dascăl înseamnă nu doar a poseda cunoștințe științifice de specialitate, ci a avea și capacitatea de a le transpune și traduce didactic, adică posibilitatea de a ști ce, cât, cum, când și cui ofer. A fi dascăl înseamnă să ai vocație, la fel ca în cazul medicilor și preoților...nu poți face această meserie fără a avea vocație...e ceva de suflet, implică mai mult decât mintea și cunoștințele tehnice ale meseriei, implică o anumită structură sufletească, spirituală, o disponibilitate anume, o deschidere sinceră spre oameni, spre viață... În fața clasei intervine vocația de ”dascăl”, misiunea de a fi actor pe diverse scene, în situați distincte și uneori întâmplătoare.

Cadrul didactic - meserie și măiestrie

Mariș Alina
C.J.R.A.E. Hunedoara

A vorbi despre profesie este a vorbi despre a fi, a face, a deveni. A vorbi despre profesia de cadru didactic înseamnă a vorbi despre cum să faci profesie. Profesionistul, cadru didactic, este făuritorul de cariere. A vorbi despre cariera sa este dificil, îndrăzneţ, înălţător şi definitoriu.

Cântat în literatură, scris în pagini de istorie, cercetat de către ştiinţă-cadrul didactic, rămâne Omul- faţă în faţă cu Oameni. Misiune şi profesiune, educaţia şi educatorii sunt făcători de omenie!

Meseria de profesor presupune dedicare spirituală, competenţă profesională, asumarea unor roluri care să asigure atitudinea optimă unor multitudini de nevoi.

Cerinţă a societăţii şi nevoie personală, portretul cadrului didactic pare a fi izvorât şi făurit pentru a fi model. Între ideal şi real, profesorul este provocat întru devenire .

Încercarea noastră de scriitură despre Dascăl vă propune o reflecţie. Considerăm cariera didactică împlinire, dăruire şi dedicare, regăsire întru Educaţie!

Redefinirea rolurilor cadrelor didactice trebuie să pornească de la cunoaşterea şi analiza aprofundată a tendinţelor actuale şi de perspectivă din educaţie. Politicile educaţionale, purtătoare ale unor mesaje definitorii direcţiilor devenirii sociale, trebuie să se valideze şi într-un proiect al devenirii profesionale a profesorului. Specialişti ai domeniului educaţiei creionează atitudinea sa profesională vorbind despre- “tehnică în activitatea didactică, precizând că “Mai mult decât a preda, tehnica didactică înseamnă a învăţa pentru sine şi a facilita învăţarea altora, Bernat, S. (2003 p.15-19) sau atrag atenţia asupra asupra necesităţii unor “practici de predare interactive” şi deplasate spre un rol mai mult factitiv decât activ: în general, profesorul acţionează şi intervine la cererea elevilor în scopul de a le facilita învăţarea, de a-i implica în activitate şi de a-i determina să înveţe şi să devină activi, actori şi autori ai propriilor cunoaşteri declarative, procedurale şi strategice, M. Bocoş, (2002, p.72-78).

Iată, două puncte de vedere care pot constitui repere ale încercării noastre de a vorbi despre cadrul didactic.

Indiferent de tendinţele înregistrate în activitatea didactică, importanţa cadrului didactic rămâne una activă şi se manifestă printr-o pluralitate de roluri pe care trebuie să şi le asume în cadrul învăţământului actual.

Între cerinţele şi responsabilităţile noilor roluri, considerăm de maximă importanţă capacitatea acestora de adaptibilitate la schimbări, de analiză şi identificare a propriilor nevoi de dezvoltare profesională, în scopul abordării novatoare a tehnicii predării.

Dobândirea competenţelor ştiinţifice, a celor psihopedagogice şi metodice, precum şi a competenţelor manageriale şi psihosociale ale cadrelor didactice, constituie doar premisa unei perfecţionări continue şi a exercitării rolurilor ce le revin în instruirea actuală.

Aşadar, rolurile şi relaţiile existente între actorii câmpului educaţional suferă noi modificări.

Cadrul didactic “provoacă” învăţarea, (printr-o multitudine de roluri: pedagog, proiectant, tutore, manager, moderator, organizator şi gestionar al experienţelor de formare, mediator, facilitator, ajutor/partener/însoţitor, consilier, ghid, interlocutor, regizor, transmiţător, evaluator, etc) facilitând însuşirea unor tehnici de muncă intelectuală. Elevul devenine co-participant activ al propriei formări, este direct implicat şi responsabil al devenirii personale.

Profesorul nu mai este “depozitar” de informaţii. Acesta devine mediator între elev şi diversele surse de informare, toate convergând în sprijinul ideii- “a învăţa să înveţi”.

Intre credință și știință-Jurământul dascălului – este emblematic pentru ceea ce ar putea constitui imaginea completă a “Omului de la catedră”:

Imi iau angajamentul solemn să-mi pun viața în serviciul nobilei cauze a educării copiilor.

Îmi voi exercita meseria cu conștiință și demnitate.

Voi vedea în elevii mei viitori cetățeni și nu voi uita niciodată, că pentru partea ce-mi revine, sunt răspunzător de destinul lor.

Nu voi aduce prejudicii și nu voi defăima profesiunea de dascăl, ci o voi exercita cu conștiință și demnitate.

În toate împrejurările voi fi corect, cinstit, drept și voi menține pe măsura mijloacelor mele, onoarea și noblețea profesiei de dascăl.

Colegii mei vor fi prietenii mei.

Voi fi corect și cinstit în evaluare promovând prin toate mijloacele de care dispun valorile.

Fac aceste promisiuni în mod solemn și liber, fiind conștient de responsabilitatea ce-mi revine în viitor.

Așa să îmi ajute Dumnezeu. (adaptare după R. Dottrens)

Biblografie:

Bernat, S., (2003), *Tehnica învățării eficiente*, Editura P.U.C., Cluj-Napoca

Bocoș, M., (2002), *Instruire interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune*, Ediția a II-a, revăzută, Editura P.U.C., Cluj-Napoca

Mateș Nicolae
Colegiul Național
„S. Drăgoi” Deva

Cadrul didactic - un profesionist în sistemul de învățământ

Profesia de cadru didactic implică o serie de responsabilități, roluri, deziderate, calități, competențe, care o fac să se distingă de multe alte profesii al căror „ obiect” al muncii este omul.

În cadrul școlii profesorul este conducătorul activității didactice care se desfășoară în vederea atingerii obiectivelor si competențelor,prevăzute în documentele școlare, dând sens și finalitate educativă tuturor componentelor implicate în procesul de învățământ(informații, mijloace, variabile psihice, etc.). Un aspect esențial în ceea ce privește profesia de cadru didactic îl reprezintă competența profesională care include ansamblul de capacități cognitive, afective, motivaționale și manageriale, care interacționează cu trăsăturile de personalitate ale educatorului, conferindu-i acestuia calitățile necesare efectuării unei prestații didactice care să asigure realizarea competentelor de către toți elevii; iar performanțele obținute să se situeze aproape de nivelul maxim al potențialului intelectual al fiecăruia.

Competența profesională a cadrului didactic din învățământ derivă din rolurile pe care acesta le îndeplinește în cadrul școlii. Practica evidențiază diversitatea rolurilor unui cadru didactic:

- expert al actului predare-învățare:selecționează, prelucrează din punct de vedere didactic informațiile pe care le va transmite, adaptându-le la sistemul de gândire al elevilor, la nivelul lor de înțelegere.
- agent motivator: declanșează și întreține interesul elevilor, curiozitatea și dorința lor pentru activitatea de învățare.
- creatorul situațiilor de învățare cât mai favorabile pentru atingerea obiectivelor pedagogice proiectate și imaginează strategii de predare-învățare care să asigure succesul școlar la un număr cât mai mare dintre elevii pe care îi instruiește.
- lider: conduce un grup de elevi, exercitându-și puterea asupra principalelor fenomene ce se produc. Este un prieten și confident al elevului, sprijin în diverse situații.
- consilier: în această ipostază este un observator sensibil al comportamentului elevilor, un îndrumător persuasiv și un sfătuitor al acestora.
- model: prin întreaga sa personalitate, prin acțiunile și comportamentul său; este un exemplu pozitiv pentru elevi.
- manager: supraveghează întreaga activitate din clasă, asigură consensul cu ceilalți profesori, cu părinții și cu ceilalți factori.

Profesorul are de-a face cu un tip special de management și anume: „managementul clasei”. Acesta include toate deciziile și acțiunile solicitate pentru menținerea ordinii în clasă.

Profesorul își asumă o multitudine de roluri a căror exercitare este dependentă de personalitatea lui. Dar pe lângă activitatea didactică desfășoară și o activitate extrașcolară sau cultural educativă. Din totdeauna profesiunea de dascăl a fost o profesie socială; din această perspectivă profesorul este și un pedagog social preocupat pentru ridicarea gradului de cultură și civilizație.

Din aceste roluri (deși nu sunt singurele) decurg dimensiunile competenței profesionale a cadrului didactic:

A. Competența de specialitate care cuprinde trei capacități principale:

- cunoașterea materiei;
- capacitatea de a stabili legături între teorie și practică;
- capacitatea de înnoire a conținuturilor în consens cu noile achiziții ale științei domeniului (dar și cu cele din domenii adiacente).

B. Competența psihopedagogică este rezultanta următoarelor capacități:

- capacitatea de a cunoaște elevii și de a lua în considerare particularitățile lor de vârstă și individuale la proiectarea și realizarea activităților instructiv-educative;
- capacitatea de a comunica ușor cu elevii, de a-i influența și motiva pentru activitatea de învățare, în general și pentru învățarea unei anumite discipline de studiu în particular;
- capacitatea de a proiecta și a realiza optim activități instructiv-educative (precizarea obiectivelor didactice, selecționarea conținuturilor esențiale, elaborarea strategiilor de instruire,crearea unor situații de învățare adecvate, stabilirea corespunzătoare a formelor, metodelor și instrumentelor de evaluare, etc.
- capacitatea de a evalua obiectiv programe și activități de instruire, pregătirea elevilor, precum și șansele lor de reușită;
- capacitatea de a-i pregăti pe elevi pentru autoinstruire și autoeducație.

C. Competența psihosocială și managerială presupune următoarele capacități ale profesorului contemporan care-și desfășoară activitatea în învățământ:

- capacitatea de a organiza elevii în raport cu sarcinile instruirii, de a crea situații de învățare adecvate și de a stabili responsabilități în grup;
- capacitatea de a stabili relații de cooperare, un climat adecvat în grupul de elevi și de a soluționa conflictele;
- capacitatea de a-și asuma răspunderi;
- capacitatea de a orienta, organiza și coordona, îndruma și motiva, de a lua decizii în funcție de situație.

Acestor competențe li se mai pot adăuga și altele după cum fiecărei competențe i se pot asocia și alte capacități.

În școala tradițională, profesorul juca rolul de transmițător al informației către elevi, care doar o receptau și o reproduceau cu prilejul verificărilor. În școala modernă, profesorul devine conducătorul unui proces simultan informativ și formativ orientând și sprijinind elevii să ajungă prin efort propriu la descoperirea cunoștințelor, pe care urmează să le prelucreze și să le integreze în structura lor cognitivă.

Potrivit raportului către UNESCO al Consiliului Internațional pentru Educație, în secolul XX, în acest prim secol al mileniului III, educația se sprijină pe 4 piloni importanți: a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să trăiești împreună cui alții și a învăța să fii.

În funcție de această optică, dar și de implicațiile globalizării asupra indivizilor ale problematicii lumii contemporane educatorii din învățământ urmează să îndeplinească roluri noi. Astfel, de exemplu, prin metodologia de aplicare a noului curriculum național, li se cere cadrelor didactice din învățământ să creeze activități (situații de învățare) adecvate competențelor proiectate ținând seama desigur de natura subiectului lecției și de particularitățile clasei sau ale grupei de elevi.

Ideea nu este nouă în pedagogie, dar rolul profesorului este mai recent, el fiind astăzi explicit („ creator de situații de învățare”) și specificat în documentele de proiectare didactică. Evident, cu cât situațiile de învățare vor fi mai bine alese sau imaginate de profesor, cu atât mai interesantă și mai eficace în planul învățării va fi activitatea de instruire.

Un alt rol nou ar fi acela de meditator în procesul cunoașterii sau de consiliere alături de rolul tradițional de transmițător de informații (mai sus menționat), la care nu se renunță, dar a cărui pondere este vizibil în scădere, în cadrul învățământului modern centrat pe competențe.

Acest rol este strâns legat de cel de dinainte, dar are o arie de răspândire mult mai largă, în sensul că relațiile de colaborare între profesor și elev se extind și dincolo de lecția propriu zisă. Astfel profesorul îi poate însoți pe elevi la biblioteci, dar și în călătoriile pe Internet, îi poate consilia în selectarea diverselor surse de informare ca și în alcătuirea unor lucrări legate de disciplina ori adiacente acesteia.

Profesorul se implică în activitatea didactică cu întreaga personalitate: motivații, aptitudini, nivel de competență, experiență personală. Arta de a preda nu se reduce la transmiterea cunoștințelor, ci presupune și o anumită atitudine față de elevi, ca expresie a concepției pedagogice asumate și a propriilor trăsături de personalitate. În cadrul activităților didactice se creează multiple raporturi interpersonale între participanți, antrenați cu toții într-un proces constant de influențare reciprocă. Reușita unui profesor depinde de multe ori de natura relațiilor pe care le stabilește cu elevii săi în cadrul acestei interacțiuni, aspect deosebit de important, deoarece multe dificultăți de învățare și educare se datorează unor relații deficitare. Natura relațiilor pe care profesorul le stabilește cu elevii este determinată nu numai de stilul de abordare a activității și de trăsăturile sale de personalitate, ci și de trăsăturile individuale și de grup ale elevilor. De aceea, profesorul trebuie să aibă abilitatea de a-și cunoaște partenerii de activitate. Empatia profesorului nu înseamnă o cunoaștere de tip analitic, ci capacitatea de a depune un efort imaginativ pentru a-l înțelege pe celălalt, sub aspectul potențialului de care dispune, al atitudinilor și sentimentelor sale, al semnificației conduitei manifestate. Profesorul trebuie să adopte un stil democratic, caracterizat prin relații deschise bazate pe încredere reciprocă și acceptare, reușind astfel să colaboreze cu elevii într-o atmosferă armonioasă, lipsită de încordare. Calitatea procesului instructiv-educativ este dependentă și de relația afectivă dintre profesor și elevi. De aceea este necesar ca fiecare cadru didactic să fie preocupat de cultivarea unor relații bune cu elevii săi.

Trăsăturile negative de personalitate ca: superficialitatea, cinismul, încăpățânarea, apatia, indiferența, rigiditatea, agresivitatea creează o atmosferă nefavorabilă în jurul său. Dimpotrivă, agreabilitatea, gradul de deschidere spre ceilalți, permeabilitatea la schimbări, amabilitatea, răbdarea, stăpânirea de sine, dorința de a ajuta, sociabilitatea, încrederea, capacitatea de a înțelege problemele vor întări calitatea relațiilor pedagogice.

Echilibrul intelectual și psihic, luciditatea, intuiția, bunul-simț, tactul pedagogic sunt calități indispensabile cadrului didactic. Acestora li se adaugă calități morale: probitatea, obiectivitatea,

generozitatea, modestia, blândețea, cinstea, sinceritatea, demnitatea, conștiinciozitatea. Profesorul în calitatea sa de formator trebuie să fie în permanență preocupat de imaginea sa oferită elevilor, aspecte minore ca punctualitatea, valorificarea integrală a timpului lecției, modul de adresare, ținuta, gestica, mimica sunt încărcate de semnificație și au valoare formativă.

Talentul pedagogic asociat cu ansamblul capacităților care determină competența profesională și ansamblul calităților personale conferă acea măiestrie pedagogică care definește profesia de educator sau cadru didactic.

Se consideră că „a fi profesor" trebuie înțeles în sensul de „a deveni profesor" adică de a transforma meseria într-o carieră.

Devin profesori „excelenți" acei profesori care știu cum să le capteze elevilor atenția și să le-o mențină pe tot parcursul lecțiilor, să formuleze cu claritate competențele urmărite în cadrul fiecărei activități didactice, să reactualizeze cunoștințele anterioare necesare învățării, să predea accesibil și convingător noile cunoștințe, să creeze situații de învățare adecvate, să dirijeze învățarea și să obțină feed back, ori de câte ori este nevoie, să evalueze prin metode variate.

Acest deziderat focalizează atenția asupra necesității formării continue a cadrului didactic, formarea constituindu-le ca o provocare în cadrul procesului de modernizare a sistemului de educație. Formarea continuă a cadrului didactic este reglementată și obligatorie. Aceasta trebuie să asigure evoluția în carieră a cadrului didactic, perfecționarea în acord cu propriile nevoi dar și cu ale elevului și ale societății. Principala direcție în care prin formarea continuă trebuie să se realizeze schimbarea în educație este următoarea: „ Profesorul este figura centrală a reformei educaționale contemporane. El trebuie să renunțe la rolul său tradițional și să se transforme într-un planificator al activităților de grup, într-un facilitator al interacțiunii elevilor și într-un consultant.

El este cel care trebuie să știe să-și alieze computerul în acțiunea educativă, să facă din acesta un puternic catalizator al interacțiunii agreabile. Acest profesor care se transformă este și profesorul de discipline socio-umane".

O noutate în Legea Educației Naționale se referă la dezvoltarea profesională calificarea competențelor de excelență după obținerea gradului I. Cadrul didactic cu „performanțe deosebite în activitatea practică și managerială poate dobândi titlul de profesor emerit"

Un titlu care se dorește a fi cât mai aproape de profilul profesorului ideal și care presupune: competență științifică, competență culturală, competență comunicațională și relațională, competență motivațională, competență inovațională și competență socio-morală.

Bibliografie:

Albulescu I. , Albulescu M. , *Predarea și învățarea disciplinelor socio-umane*, Ed. Polirom, Iași, 2000

Cucoș C. (coordonator)., *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și gradele didactice*, Ediția aIII-a revăzută și adăugită, Polirom, Iași, 2009

JInga I., IstrateE. (coordonatori), *Manual de Pedagogie*, Editura BIC ALL,București, 2006

Bălan E., Teșileanu A., Chirițescu A., Căstăian D., Stoica E., *Dezvoltare profesională continuă și oportunități de carieră didactică, vizând pregătirea profesorilor în vederea susținerii examenelor de definitivat, gradul II și gradul I*, Modulul II, Editor MECTS – UMPFE, București, septembrie, 2011

Cariera didactică încotro?

Meraru Maria-Marcela
Școala Gimnazială
„I.D. Sârbu” Petrila

Nu putem vorbi despre o carieră didactică fără să dezvoltăm problematica profesionalismului, fără de care nu există eficiență ori calitate în urma rezultatelor obținute după o perioadă în care am acumulat o oarecare experiență la clasă/grupă. Parafrazându-l pe Frank Tiger putem spune că un dascăl se dăruiește elevilor săi cu profesionalism atunci când știe cum și când să facă, și să facă.

A fi profesionist în munca de zi cu zi, din punctul meu de vedere cere prezența a două elemente principale care definesc, până la urmă, profesionalismul: seriozitatea și munca. Atâta timp cât ești serios și muncești, într-un final vei ajunge un profesionist. Sigur, profesionalismul nu este parte integrantă din noi. În perioada socioeconomică pe care țara noastră o traversează, sau, dacă vreți, tranziția prelungită de la un învățământ traditionalist instructiv, spre altul modern, formativ, care testează ,,pe viu” variante mai mult sau mai puțin dorite de către educatori prin planurile de învățământ și programele școlare impuse, până la urmă, profesionalismul *“se fură”.* Am observant în timp cadre didactice care și-au dorit din adolescență să devină dascăli, cei cu vocație pentru această meserie, pentru care timpul ,,pierdut” în grădiniță ori școală se cheamă timp câștigat spre beneficiul plenar al copilului, unii carieriști care ,,vânează” școli înalte, perfecționări de dragul hârtiilor acumulate în portofoliul personal și alții care spun ,,măcar educatoare să lucrez”, din nu știu ce resorturi ascunse, care îi îndeamnă spre o asemenea alegere. Indiferent de vârsta pe care o are fiecare, la un moment dat, toți își doresc a deveni nu doar specialiști competenți, ci oameni profesioniști. Dacă privim bine la oamenii din jurul nostru vedem ce au făcut, ce fac, încearcăm să “ghicim” ce urmează să facă și încercăm să luăm ceea ce e mai bun analizând, pe cât ne este posibil, traseul făcut de ei până au ajuns la aceast nivel. Ne uităm la toți, indiferent că e instalator, dulgher, zidar, profesor, medic sau bancher cu notorietate. Nu contează. În toate domeniile există oameni profesioniști.

La un momentdat, astăzi mai cu seamă, mulți educatori își pun întrebarea ,,-Ce fac eu pentru a fi profesionist? Păi încă nu sunt un profesionist. Mai am mult până acolo. De ce cadrele tinere își pun această întrebare? Îi felicit pe aceia care iubesc această meserie și nu alta, care își doresc o perfecționare continuă și par a nu obosi. Dar alții încotro? De se își pun această întrebare? Oare pentru că nu au suficientă practică pedagogică? Oare treptele de salarizare, insuficiența materialelor didactice de calitate și salariile slabe îi demobilizează? Eu nu cred că este o limită, o linie, o ultimă treaptă, unde să spui “gata, sunt profesionist”. Totuși, ce facem pentru a încerca să fim profesioniști? Suntem cât se poate de serioși, muncim, punem pasiune în tot ceea ce facem, ne uităm în jur, “furăm” de la cei mai buni decât noi, învățăm permanent, devenim tot mai creativi pentru a elimina rutina, excesul de maculatură, aglomerarea obiectivelor stufoase din viața noastră de dascăli, uitând misiunea, ținta finală, copilul în dezvoltarea lui și multe altele. Cercetătorii spun că dacă profesionistul își *manifestă conștiința profesională* într-un anume domeniu de activitate, atunci putem spune că își *dovedește* înaltul profesionalism. Eu aș adăuga că vocația este cea care alimentează conștiința profesională, îi ține nestinsă flacăra, pentru a ține piept tuturor greutăților pe care o meserie, precum cea de dascăl le întâmpină. Cunoaștem faptul că o carieră didactică de succes în învățământ se caracterizează prin:

- *vocație*, alături de o *încărcătură afectivă, de pasiunea de a preda*, de a transmite, de a propaga specialitatea preferată, astfel încât să formeze și să dezvolte motivații trainice;
- *a acționa* ca specialiști în domeniul *comportamentului uman* capabili de a forma rațiunea elevului, de a cultiva inteligența, de a-i șlefui conduita;
- trebuie să existe o *solidă și complexă pregătire de specialitate*, modalități specifice de transmitere a cunoștințelor;
- profesionistul educator are *conștiința datoriei și spiritul de răspundere* față de elevi, dincolo de eventualele inspecții școlare periodice (el se identifică cu gândurile și frământările elevului, cu apropierea față de acesta, cu înțelegerea și ajutorul dezinteresat)
- Profesionistul reprezintă un *model complex de comportament,* atât de la sate, cât și de la orașe, atât la școli cât și la licee.

În politicile educaționale Ministerul Educației Naționale ține seama de faptul că profesionalizarea carierei didactice se structurează în jurul următoarelor *aspecte integrate*: principii clare de acțiune la nivel macro și micropedagogic; competențe vizate în formarea inițială și continuă; standarde profesionale precise, relevante și operante de apreciere a calității formării inițiale, formării continue și a activității propriu-zise; forme instituționale flexibile și eficiente de profesionalizare. O mai bună optimizare a politicilor educaționale, ține seama de câteva *concepte-cheie specifice: formarea inițială*, definită ca un proces de construcție a unui set de competențe care-i permit individului să acționeze flexibil și creativ în domeniul pentru care s-a pregătit; *formarea continuă* , de fapt o continuare a celei inițiale, cele două forme putând fi integrate încă din faza pregătirii inițiale în perspectiva nevoii de permanentizare a educației; *perfecționarea cadrelor didactice* , o activitate cu conținut pedagogic și social proiectată, realizată și dezvoltată în cadrul sistemului de învățământ, cu funcție managerială de reglare-autoreglare continuă a procesului de învățămînt, la toate nivelurile sale de referință.

Depășind accepțiunea tradițională a termenului de perfecționare, formarea continuă tinde să devină un proces de lungă durată, de învățare permanentă, ale cărui baze sunt construite încă din etapele timpurii ale educației. Faptul că în perioada actuală este tot mai greu, ca dascăl, să parcurgi acest proces, îi determină pe dascălii tineri să-și abandoneze profesia

Cariera didactică încotro?

și să emigreze în Uniunea Europeană și să presteze meserii fără specializări înalte, dar mult mai bine plătite.

Profesionism înseamnă practicarea unei îndeletniciri ca profesionist, adică pe baza unei pregătiri profesionale de specialitate, prevăzută de legile sistemului. Gândirea vioaie, inventivă, imaginația bogată, sensibilitatea sufletească, atenția, spiritul de observație practic, limbajul curat, elevat, într-o expunere cursivă, coerentă, logică, răbdarea, perseverența, tactul pedagogic, condiția echilibrată, de toate este nevoie într-o carieră didactică. Echipa profesioniștilor din instituția școlară, parteneră în actul educațional în folosul copilului este necesar a-și afirma pe deplin *autoritatea.*

Traversăm o perioadă în care forțe nevăzute încearcă, tot mai mult, să știrbească din autoritatea dascălului ca membru cu statut respectabil în comunitate. Se impune atunci creșterea autorității instituției școlare, care se cimentează pe parcurs, prin profesionalismul echipei, având trei componente:

1. *autoritatea intelectuală* caracterizată prin prelucrarea cunoștințelor în conformitate cu anumite principii și norme didactice, ordonarea acestora într-un anumit fel, cu scopul de a facilita însușirea lor de către elevi, selectarea valorilor științifice și umaniste din ansamblul celor acumulate la nivel social, utilizarea unor strategii educaționale în dezvoltarea personalității creatoare a copiilor, trecerea de la o viziune sumativ-umanistă la una interogativ-operațională asupra culturii generale;

2. *autoritatea morală* implementată prin folosirea unor metode și procedee de educație morală (explicația morală, prelegerea morală, convorbirea morală, povața, dezbaterile morale, exemplul, jocul de rol, analiza de caz, decizia de grup etc.);

3. *autoritatea prin asigurarea prestigiului personal și al școlii, prin pregătirea continuă de specialitate*, prin personalitatea profesorului, cu un evantai larg de *calități atitudinale*,într-un cuvânt, *măiestrie pedagogică*.

Rezultă că autoritatea devine rezultatul interacțiunii tuturor factorilor și condițiilor enumerate mai sus, ca eliminare din practica profesionistului a *amatorismului* (superficialitate în pregătirea copiilor, prin fățărnicie, tupeu :„amatorii" sunt gata de a preda orice obiect, prin ridiculizarea elevilor, prin nervozitate, aroganță, lipsă de tact pedagogic, pregătire sumară de specialitate, indiferență față de cunoștințele acumulate de elevi, lacune în predare și greșeli științifice, subiectivism. În ultimul deceniu activitatea profesorului a dezvoltat un profund caracter managerial. *Profesorul-manager* trebuie să însușească și să aplice și el noile atribute ale managementului: raționalitatea, argumentarea multiplă pentru schimbare; modificarea modului de intervenție în situații concrete, pentru provocarea, diversificarea lor; înlocuirea managementului bazat pe control cu unul proiectat pe participare, afirmare, asumare responsabilă, implicarea sa și a elevilor în diversitatea situațiilor educaționale; opțiunea strategică pentru comunicare, motivare, participare, formare. Sociologii deduc *rolurile profesorului* din funcțiile primite și asumate, conform statutului profesional stabilit și reglat din punct de vedere normativ: organizator al procesului de învățământ, educator, partener al educației, membru al consiliului profesoral, (al altor consilii în instituția școlară). În practica educațională, *rolurile* prescrise și asumate arată profesorului sarcinile, atribuțiile de rezolvat, pentru atingerea cu succes a obiectivelor formării-dezvoltării elevilor. Setul de roluri ale profesorului cere implicarea complexă a personalității sale, *formarea sa interdisciplinară continuă*, *conștiința responsabilităților,* deschiderea spre critici și sugestii, *competențe de cercetare ameliorativă*. Rolul de *profesor-manager* nu-l diminuează pe cel de *profesor-educator*, ci îl întărește, îl sprijină în eficiență. Profesorul-manager este implicat în conducerea elevilor spre succes, performanță formativă. Trebuie, totuși, menținut echilibrul între aceste două atribuții, spre a nu diminua sub niciun fel calitatea de profesor.

Voi încheia cu reflecțiile unor mari personalități față de condiția dascălului: Donald D. Quinn afirma „Un profesor care încercă săpredea fără a le inspira elevilor dorința de a învăța nu face decât să bată cu ciocanul într-un fier rece". „Se știe că un profesor bun e cel care te face ca lucrurile mai grele să ți se pară ușoare" sunt cuvintele lui Horace Mann, iar Grigore Moisil spunea: "Profesorul mediocru vorbește. Profesorul bun explică. Profesorul foarte bun demonstrează. Profesorul eminent inspiră."

Bibliografie:

Alexandrescu, Ion, 1982, *Personalitate și vocație*, Editura Junimea, Iași
Chiș Vasile, 2001, *Activitatea profesorului între curriculum și evaluare*, Editura Presa Univ. Cluj
Sanda Onutz, Vasile Chiș, *Profesionalizarea carierei didactice,competențe psihopedagogice*
Jinga, I., Istrate, E., *Manual de pedagogie*, Editura All, București, 1998
Joița, E., *Eficiența instruirii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998
Joița, E., *Management educațional. Profesorul-manager:roluri și metodologie*, Editura Polirom, București 2000
Păun, E., *Școala- abordare sociopedagogică*, Editura Polirom, Iași, 1999

Cartea ca jucărie a conștiinței

Mocrei Iulius
Școala Gimnazială
„Dr. A. Vlad”
Orăștie

Uneori stau pe gânduri și mă întreb așa cum probabil mulți intelectuali își pun aceeași întrebare: De ce scriu ? Fiecare dintre noi, cei care suntem intelectuali, scriem aproape zilnic sau măcar la 2-3 zile, câteva pagini de orice fel. Unii scriu compuneri pe diferite teme, povestiri, eseuri, proză sau poezie, scrisori sau comentarii etc., etc. La un moment dat apare întrebarea *DE CE* ? *DE DRAGUL CUI* ? *ÎN CE SCOP* ? Chiar așa, în ce scop scriu intelectualii ?

Posibil de dragul umanității? Pentru mulți oameni cuvântul „uman” și derivatele sale „umanitate” și „umanism” nu înseamnă nimic sau probabil ceva nesemnificativ. Mulți dintre noi nu mișcă nici măcar un deget de dragul umanității, darămite să scrie ceva cu mare efort.

Posibil de dragul spiritului ? Adică spre a ne contopi cu acea inteligență cosmică unitară din care a purces toată creația ? Aceasta ar fi într-adevăr o mare performanță și realizare umană, de a avea experiența unică a întregului și de a simți uniunea spirituală cu toată omenirea și cu toată creația, cu întregul cosmos vizibil și invizibil. Consider că cei care au reușit această performanță aleasă sunt extrem de rari și, probabil, au suferit o mare deziluzie ajungând la acea înălțime spirituală. În opinia marelui romancier Thomas Hardy omul devine insensibil, dezumanizat și chiar monstruos în momentul conștientizării sentimentului contopirii cu divinitatea spirituală.

În ce scop scriem, la urma urmei ? Ar trebui să existe vreun imperativ. Probabil că este simțul aventurii, mă gândesc. Viața nu este frumoasă, pentru om, fără un strop de aventură. Dar este mai mult ca o simplă aventură. Este o aventură a cunoașterii, a gândirii. Unde anume a început aventura și unde exact se va termina, nimeni nu cunoaște.

La începuturi omul s-a exprimat prin mici imagini de piatră sau de lemn, apoi în hieroglife pe obeliscuri și papirusuri. Acum există cartea, între două coperți. Partea cea mai urâtă a unei cărți este felul cum se închide, se ascunde între coperți. Atunci când omul trebuia să se exprime prin imagini și hieroglife pe obeliscuri, era foarte dificil să comunice neadevăruri. Lumina zilei era prea puternică. Dar nu foarte târziu omul a dus aventura aceasta în subterane, în peșteri și grote, în temple și în locuri exclusiviste, acolo unde el avea posibilitatea de a-și genera propriul ambient și de a comunica propriile gânduri și sentimente. Iar cartea ce este ? Un mediu ascuns între două coperți, un loc perfect de a comunica cunoștințe, gânduri și sentimente așa cum le percepe scriitorul, ceea ce nu este în mod obligatoriu conform cu realitatea.

Viața omului este o infinită joacă în interiorul propriei conștiințe. Prin infinitatea și sălbăticia timpului, omul înaintează având în față un ideal iluzoriu autoimpus, un imbold care să mențină vie dorința de a continua parcursul. În conștiința omului există două corpuri de cunoștințe: lucrurile pe care și le spune și lucrurile pe care le descoperă. Lucrurile pe care și le spune sunt aproape mereu plăcute, iar ele sunt deseori neadevăruri. Lucrurile pe care le descoperă sunt de obicei foarte amare și neplăcute.

Omul este un aventurier al gândului. Dar prin gând ce înțelegem noi ? Desigur că ne referim la descoperire în general. Nu ne gândim la relatarea faptelor neesențiale, sau la enunțarea de concluzii false, care de obicei trece drept descoperire. Gândul omenesc este o aventură genuină, nu un surogat. Și, desigur, el este o aventură a întregului, nu doar a părților. Acesta este probabil motivul că noi nu prea credem în filosofia unora precum Kant, Spinoza, etc. Kant a gândit cu capul doar, niciodată cu sângele. Sângele are și el gândirea lui, în interiorul organismului, o gândire întunecată și instinctivă. Duce la concluzii neașteptate și irașionale de multe ori. Sângele mă avertizează că nu există perfecțiune. Invers, conștiința si rațiunea mă întărește în convingerea că această lume poate fi perfectă dacă oamenii ar fi iubitori și credincioși.

Oamenii descoperă mereu faptul că gândul rațiunii și al conștiinței i-au dus la concluzii greșite. Ne aflăm în prezent groaznic de rătăciți, călăuziți doar de rațiune, care zice ce frumos ar fi totul dacă lumea ar fi perfectă, sau în ascultare doar față de conștiință, care zice că noi am avea totul perfect dacă am elimina realitatea obositoare a cărnii și sângelui. Ceea ce mă duce la concluzia că suntem ieșiți din normalitate, iar în plus suntem și nepăsători, zicându-ne: „ce mă privește ? Dumnezeu sau destinul va rezolva cumva situația asta.” Destinul nu rezolvă nimic. Omul prin aventura gândirii este cel care redescoperă calea de urmat.

Să analizăm civilizația noastră, de pildă. Noi suntem în colaps deoarece nu ne place situația în care am ajuns. Am construit ceva care nu ne mai place acum și este prea târziu să schimbăm regulile. Deci jucăm după regulile pe care le avem deși nu ne mai place ceea ce facem. Practic suntem siliți să facem față unei situații generate tot de noi cu ceva vreme în urmă. Groaznic! Ce este de făcut totuși? Păi, nu prea este nimic de făcut! Suntem ca niște copii mofturoși deoarece jucăm un joc început inițial cu plăcere dar acum dorim să ne sucim și să oprim totul deși jocul odată început este musai să fie și terminat. Deci, suntem obligați să jucăm mai departe, chiar și cu mutrele îmbufnate, așa cum ne aflăm. Problema este că rezultatul jocului are de suferit dacă nu avem starea psihică și fizică optimă, ceea ce este foarte adevărat. Deci jucăm în continuare, dar jucăm foarte prost acum, spre deosebire de ceea ce se dorea a fi jocul la început. Acum suntem îmbufnați și așteptăm să apară vreo acțiune supranaturală, vreun potop, ceva care să spele de păcate civilizația noastră decadentă.

Cartea ca jucărie a conștiinței

De acord, să fie ce-o fi, chiar și un potop sau alt cataclism mondial care să schimbe totul în lume spre mai bine. Dar în această eventualitate Cineva trebuie să fie alături de noi pregătit cu o Arcă salvatoare, ceva care să ofere civilizației continuitatea și supraviețuirea. Sau nu ? Să ne imaginăm de pildă că ar veni peste noi o mare năpastă din care ar ieși nevătămați doar un mic procent dintre semeni. Credeți că supraviețuitorii ar fi 100% suflete purificate, ființe regenerate și de un umanism mai profund ? Nu aș crede. Pedeapsa divină niciodată nu a îmbunătățit radical generațiile următoare de viețuitori. Doar o ușoară ameliorare, este adevărat. Dar dacă stăm și analizăm atent istoria omenirii, ce observăm în esență ? Doar infinitezimale acumulări spirituale de la o generație la alta. În rest, numai culturi materiale consumatoare de imense resurse epuizabile și distrugeri ale mediului înconjurător.

Cataclismele globale nu au ajutat la progresul spiritual al omenirii. Singurul lucru care ajută este scânteia vie a spiritului de aventură sălășluit în conștiințele noastre. Dacă nu ar exista această scânteie vie, atunci moartea și năpasta ar fi la fel de nesemnificative ca revista presei. Să analizăm, de pildă, episodul căderii unei orânduiri sociale, sau al unui mare imperiu. În evul mediu timpuriu, urgiile care au determinat căderea vastului Imperiu Roman nu au schimbat cu nimic înspre mai bine atitudinile și conștiințele viețuitorilor de atunci și din acele locuri. Ei au continuat pe calea decadenței călăuziți de principiul „carpe diem” și insensibili la evenimentele înconjurătoare. În acest timp, hunii, goții, vandalii, vizigoții etc. au mărșăluit în voie pe sub chiar nasul lor și au anihilat o civilizație multiseculară întreagă. Rezultatul ? Un potop al barbarismului și o întoarcere a civilizației cu peste 1000 de ani în timp.

Totuși a existat o Arcă salvatoare minusculă. Aceasta era Creștinismul timpuriu cu scânteia sa vie ocrotită de zidurile bisericilor fortificate care păstrau manuscrisele și învățăturile sfinte ale înaintașilor martiri. Deci chiar și în vremuri de mare pericol pentru omenire există locuri unde se păstrează vie marea aventură a conștiinței. Prezbiterii și slujitorii Bisericii au purtat prin intermediul scrierilor evanghelice și scolastice flacăra vie a sufletului omenesc neîntinată și nestinsă prin toată întunecimea evului mediu. Apoi această flacără sau scânteie, cum vrem să o numim, a găsit în sfârșit mediu propice și în inimile barbare, în Galia, Italia, Germania, Anglia etc., iar o nouă Europă a luat naștere. În concluzie, această scânteie vie a conștiinței nu a fost lăsată să piară vreodată. De îndată ce toți oamenii din lume și-ar pierde curajul și spiritul viu al aventurii gândului, omenirea ar atinge sfârșitul.

Deci acum începem să observăm unde ne aflăm. Nu are nici un rost să lăsăm totul în seama destinului sau al providenței. Omul este în esență un aventurier și nu trebuie niciodată să abandoneze acest spirit viu. Este în joc însăși supraviețuirea spirituală a omenirii, deci nu avem voie să lăsăm la voia întâmplării, să neglijăm acest aspect așa cum au pățit cele cinci fecioare nesăbuite cu candelele lor în așteptarea Mirelui, după cum știm prea bine dintr-o cunoscută pericopă evanghelică.

Pe vremea invaziilor barbare când puternicele cetăți și orașe romane au căzut și au fost răscolite piatră cu piatră, creștinii au rezistat și au păstrat neatinsă moștenirea spirituală în micile lor biserici fortificate, ei fiind poate prea săraci să trezească interesul prădalnic al hoardelor. Când lupii și urșii hălăduiau pe străzile orașului Lyon, iar un mistreț sălbatic a răscolit pavimentul templului lui August, prezbiterii creștini de asemenea umblau pe aceleași străzi ruinate cu scopul precis de a găsi suflete creștine. Aceasta a fost o mare încercare, iar acei creștini nu au capitulat niciodată și cu nici un preț. Da, ar zice unii sceptici, atunci în primele veacuri ale erei noastre era normal să fie așa deoarece creștinii se aflau într-o nepopulară minoritate. Acum, în mileniul al treilea, creștinii se află într-o mare și nesperat de populară majoritate, deci este rândul lor sa decadă. Sau nu ?

Cunoaștem cu toții măreția creștinismului; ea este o măreție a vremurilor trecute. Cunoaștem că, dacă nu ar fi existat primii și adevărații creștini ai evului mediu, martirii și cărturarii creștini, omenirea probabil nu ar fi supraviețuit haosului și dezastrelor acelor vremuri întunecate. Dar acum, în timpurile noastre, mai mențin oare creștinii viu spiritul de aventură a gândirii și cunoașterii ? Rămâne ca temă de studiu pentru generațiile viitoare să decidă. Oricum, suntem la o mare răscruce a istoriei la acest început de mileniu trei, iar cărțile fiind zestrea spirituală cea mai vastă a omenirii ne vor descoperi exemplele și căile concrete de urmat spre aflarea izbăvirii.

Am plecat de la întrebarea privind scopul și motivația scrisului la oamenii de carte și am ajuns la fenomenul jocului gândirii, apoi am descoperit impulsul interior care duce la progres și anume spiritul de aventură a cunoașterii și gândirii umane. Deci dacă presupunem că universul se învârte în jurul Creatorului iar omenirea încearcă o apropiere de El prin metoda jocului conștiinței, atunci cărțile deducem că trebuie să fie jucăriile noastre scoase de sub tipar, iar noi suntem nimic mai mult ca niște copii. Și acesta este un adevăr la urma urmei. Chiar și cei mai renumiți scriitori și-au dedicat aproape întreaga viață „confecționării” de splendide jucării: Jules Verne, Mark Twain, Charles Dickens, Mihai Eminescu.

Valoarea educativă a exemplului personal

Morancea Olimpia
C.T.T.F. „A. Saligny”
Simeria

Se afirmă de multe ori, după părerea mea în mod întemeiat, că succesul muncii profesorale este determinat, într-o mare măsură, de autoritatea profesională, științifică și morală a profesorilor. Evident, această autoritate a omului de la catedră – mai mult decât în alte profesii – depinde nu numai de pregătirea lui științifică de specialitate, de măiestria pedagogică personală, ci și de calitatea, de personalitatea sa. Lui i se cere să aibă nu numai inteligență, ci și conștiință, talent și dăruire de sine, înțelegere și dragoste față de copii, față de profesia pe care o onorează. Numai o gândire creatoare dă muncii profesorului căldură, culoare, rodnicie, perspectivă clară în realizarea muncii sale. În mâinile sale este încredințat de societate tânărul care se instruiește, de la vârsta cea mai fragedă, până în pragul maturității. Exemplul personal și încrederea copiilor constitue baza pe care se clădește sistemul educațional.

Nu pledez, firește, pentru o conduită șablon, care să reflecte particularitățile individuale, calitățile deosebite, înclinațiile pentru una sau alta din laturile activității noastre. Ceea ce se cere profesorului este să fie permanet conștient că, prin faptele și spusele sale, intenționat sau nu, reprezintă un exemplu pentru copii și tineri. Nimic nu poate să aducă un prejudiciu mai mare cauzei învățământului și educației, decât faptul că profesorul, prin conduita sa, dă loc la discuții.

S-a spus, și pe bună dreptate, că cele mai nedorite raporturi dintre profesor și elev se creează atunci când se ivește, în mintea elevului, îndoiala față de conștiința profesorului. Dar mi se pare cel puțin tot atât de gravă și incertitudinea elevului cu privire la calitățile morale ale profesorului. În astfel de situații, cuvântul, sfatul, observațiile, chiar și lauda profesorului își pierd efectul educativ. Unii dintre acești pedagogi fac disciplină cu nota, alții cu o exigență rău înțeleasă, transformând-o într-o severitate ca pe o bâtă, gata la orice clipă să lovească. Astfel de comportament duce la cele mal multe rezultate nedorite. Și în acest caz elevii acordă profesorului un fals respect. Un adevărat profesor și educator trebuie să fie convins că influența educativă a personalității profesorului asupra elevului nu poate fi înlocuită de nici un fel de mijloace de educație. Pregătirea temeinică de specialitate, tactul și măiestria pedagogică, priceperea și străduința de a creea în clasă o atmosferă favorabilă pentru îndeplinirea constiincioasă și cu inițiativă de către elevi a sarcinilor stabilite, și dispariția distanței dintre bancă și catedră sunt de neînlocuit.

Autoritatea și respectul de care se bucură profesorul sunt direct proporționale cu influența pozitivă a exemplului său personal. Copiii observă orice manifestare a educatorului și, de aceea, întreaga lui purtare și activitate care se desfășoară în fața lor influiențează rezultatele. Dacă, atunci când urcă pe scenă, actorul își cunoaște foarte bine rolul, când intră în clasă, profesorul este confruntat totdeauna cu situații noi, inedite, pe care nu le poate anticipa.

Profesorul este privit, în fiecare zi, ceas de ceas, de cel puțin 25 de perechi de ochi curioși, cărora nu le scapă niciun amănunt, nicio nuanță a atitudinii pe care o are omul de la catedră față de întreaga clasă sau față de anumiți elevi, a felului cum se adresează acestora, sau cum reacționează la anumite incidente petrecute între școlari, cum participă la evenimentele sociale, cum se comportă în afara școlii, etc.

Elevii, mai ales până la o anumită vârstă, caută un exemplu uman, sau un model ideal atât în familie cât și la școală. Uneori părinții și profesorii ajung adevărate fetișuri, care nu au voie să fie atinse de nimeni, și cărora nu li se permite, sub niciun motiv, nici cea mai mică greșeală. Firește că această realitate psihologică creează mari obligații cadrelor didactice.

Un efect negativ il are și discordanța dintre vorbele și faptele educatorilor. Orice profesor riscă să piardă respectul elevilor săi dacă uită ce a spus sau își contrazice propriile pledoarii pentru cinste, curaj, muncă onestă.

Cenzura continuă, autocontrolul permanet care ne răpește orice spontaneitate, ne artificializează, ne-ar putea transforma în niște personaje rigide pe care elevii le detectează imediat. Lipsa de sinceritate este repede descoperită și, în consecință, elevii ne plătesc cu aceeașă monedă, în așa fel, încât, în loc să le câștigăm dragostea, obținem un respect distant, în cel mai bun caz. Mai mult, se întâmplă să fim priviți cu suspiciune de către cei care ne vor în primul rând oameni, și nu idealuri abstracte de perfecțiune, de care nu se pot atinge, cărora nu le pot cere sfatul sau pune întrebări.

Munca didactică cere multe eforturi, o asiduă și permanetă activitate de perfecționare și autoperfecționare. Cei mai mulți sunt de părere că profesorul trebuie să aibă și talent; dar, ca în orice artă, reușita se datorează și capacității de muncă, inteligenței, conștiinței și mai ales pasiunii, aceste virtuți ținând de inima omului. Un pedagog adevărat se poate forma numai dintr-un astfel de om care nu se călăuzește după reguli și scheme gata făcute, după rețete pedagogice, ci după inteligență și conștiință, după idei creatoare, dragoste față de elevi, după dorința de a dărui și a se dărui.

Rezultatele muncii educative depind, în mare măsură, și de felul cum sunt privite și chiar organizate relațiile dintre profesori și elevi. Pentru a se face ascultat, educatorul este dator să cunoască preocupările tânărului, aspirațiile și frământările lui. Dorința de a-i veni întodeauna în ajutor, de a-l susține în înțelegerea și însușirea unei sfere cât mai largi de cunoștiințe, grija de a-i călăuzi cu folos pașii în alegerea profesiunii celei mai adecvate particularităților și aspirațiilor lui, preocuparea sinceră pentru viitorul fiecăruia, contribuie la stabilirea unor relații dintre cele mai firești între profesor și elev.

După treizeci de ani de muncă la catedră ca profesor de literatură, am ajuns la concluzia că nu poți fi profesor fără să

Valoarea educativă a exemplului personal

iubești copiii, fără să-i asculți, să-i înțelegi ca să-i poți ajuta. Rolul unui profesor nu este să creeze elevi așa cum este el ci să ajute elevii să-și creeze propria lor personalitate și valoare.

Parafrazând cuvintele dirigintei mele din liceu, pe care am apreciat-o enorm, spun și eu că, dacă ar fi să-mi aleg profesia, având experiența de acum, tot profesor m-aș face.

Rolul cadrului didactic în orientarea în carieră a elevilor

Olariu Anca-Mirabela
C.J.R.A.E. Hunedoara

Profesorul îndeplinește o profesiune de o deosebită importanță, aceea care asigură formarea și pregătirea personalității tinerelor generații și pregătirea lor profesională în cadrul instituțiilor de învățământ, strâns legate de viață, de activitatea socio-profesională, morală și cetățenească. Activitatea de orientare a carierei în mediul școlar poate fi descrisă ca o activitate care să sprijine elevii să-și clarifice propriile deprinderi, abilități, competențe, ca și resursele și opțiunile în relația cu sistemul educațional, piața muncii și viață, în general. Activitatea profesorului, în special a dirigintelui, în ceea ce privește orientarea carierei este un proces complex, interactiv între educație, abilități practice, aspirații, valori și interesele mediului economic, social, cultural. Funcția de diriginte îi sporește profesorului responsabilitatea, îi amplifică rolul și îl așează într-un anumit raport cu toți ceilalți factori educativi. Această funcție îl apropie de elevi și îi lărgește simțitor sfera de influență, adăugând la predarea specialității și rolul de coordonator al întregii activități a clasei sale. Dirigintelui îi revine sarcina de a urmări climatul de munca al clasei, interesul și emulația elevilor pentru învățătura, aria lor de informare, stilul de muncă, eficiența activităților colective și mai ales progresul fiecărui elev la fiecare obiect de învățământ și de la o etapa la alta.

Contribuția dirigintelui este hotărâtoare prin modul în care știe să organizeze și să stimuleze dorința și ambiția elevilor de a-și îndeplini cu simț de răspundere toate obligațiile școlare. A le insufla conștiința datoriei și autocontrolul înseamnă a-i ajuta să-și înțeleagă corect statutul de școlar și să dobândească un comportament adecvat. Învățându-i cum să-nvețe, cum să-și organizeze munca, cum să-și formeze priceperi, deprinderi și atitudini corespunzătoare în activitatea de instruire, dirigintele îi ajută de fapt să se integreze cu succes în colectivul școlar și să-și găsească drumul propriu al auto-realizării și al auto-formării.

Prin legătura pe care dirigintele o menține cu ceilalți profesori și cu ceilalți factori educativi, prin comparația clasei sale cu celelalte clase și mai ales prin raportarea rezultatelor la obiectivele stabilite pe scoală, acesta devine îndrumătorul real al adevăratei formări și dezvoltări al elevilor îmbinând calitatea de profesor cu cea de educator. Îi ajută pe elevi să înțeleagă corect faptul că instruirea reprezintă principala cale de dezvoltare multilaterală, îi ajută să se maturizeze și să-și conștientizeze principalele îndatoriri școlare. Dirigintele este preocupat să-și pună clasa în legătură cu mediul social, cu viața și cu problemele ei. Conștiința politico-morală a elevilor va forma nucleul în jurul căruia trebuie să se structureze principalele preocupări ale fiecărui tânăr, a-l ajuta să vadă însemnând a-l orienta.

Activitatea de orientare școlară o precede pe cea profesională, ambele fiind componente ale orientării pentru carieră. Termenul de carieră trebuie înțeles în sensul său pozitiv de traseu educativ, profesional ce vizează integrarea socială. Consider că orientarea pentru carieră este o activitate continuă pe care trebuie să o desfășoare profesorul, în special profesorul diriginte și consilierul școlar și nu se adresează exclusiv elevilor din anii terminali ci este un întreg ce face parte din procesul educației. Este important ca toți profesorii să-și asume în afara sarcinilor educative și altele de natură socială, externe școlii. În realizarea activității de consiliere pentru alegerea viitoarei cariere este necesar să se parcurgă mai multe etape: definirea și clarificarea problemei, autoanalizarea grupului țintă de elevi, formularea scopurilor, elaborarea unui plan de acțiune, evaluarea și urmărirea rezultatelor acțiunii de consiliere. Pentru a stabili o strategie de intervenție, este necesar să se identifice problema reală cu care se confruntă fiecare elev al grupului.

Pentru aceasta se impune cunoașterea elevului, a familiei, cât și a profesorilor care acționează în cadrul sistemului de educație. Îndeplinirea acestui deziderat se poate efectua, utilizând mai multe tehnici și metode de cunoaștere.

Analiza rezultatelor elevilor – reprezintă una din sursele de cunoaștere a particularităților psihice ale elevilor, concretizate în randamentul școlar. Randamentul școlar, ca formă sintetică de exprimare a succesului la învățătură este determinat și influențat de o gamă variată de factori subiectivi și obiectivi, cum ar fi: trăsăturile personale ale elevului (nivelul de dezvoltare intelectual, aptitudinile, atitudinile, trăsăturile comportamentale, interesele, motivația, starea de sănătate), condițiile mediului școlar, valoarea personalității profesorilor, condițiile mediului familial. În mod concret, randamentul școlar este oglindit de media anuală generală, de rang (poziția elevului în clasă), de mediile anuale pe obiecte. Analiza randamentului școlar permite profesorului să surprindă imaginea actuală a elevului sub aspectul personalității sale, a volumului de cunoștințe, abilități, deprinderi, a înclinațiilor, intereselor și a gradului de socializare pe care îl demonstrează și să realizeze o predicție asupra dezvoltării viitoare a elevului.

Autocaracterizarea . Prin folosirea exercițiului „Cine sunt eu ?” si “Ce pot face eu?”, se poate realiza o investigare a elevilor în structura lor interioară pentru a surprinde date relevante în vederea descifrării formulei personale, cum ar fi: aspirații, preferințe, interese, motivații, atitudini intime. Din punct de vedere metodic, autocaracterizarea este o sursă de informații asupra structurii proprii și de adâncime a personalității, o sursă de informații asupra atitudinii subiectului față de propria persoană și un produs al activității individului.

Mapping centrat pe imaginea de sine – prin desenarea spațiului existențial, elevul își înțelege mai bine existența,

Rolul cadrului didactic în orientarea în carieră a elevilor

are o viziune mai clară asupra propriei vieți. Înțelesurile ei sunt organizate în patru sisteme interrelaționale, relații și intimitate, munca și carieră, sănătate și imaginea corpului, viața spirituală, valorile, filozofia elevului.Jocul de rol, poate fi utilizat la orele de dirigenție, elevii fiind puși în rolul unei/unor persoane a căror meserie intenționează să o îmbrățișeze, oferindu-le astfel perspectiva celuilalt. Metoda activează elevii cognitiv, afectiv, acțional, punându-i în situația de a interacționa. Este o metodă eficientă de formare rapidă și corectă a convingerilor, atitudinilor și comportamentelor. Orientarea profesională nu trebuie privită ca o activitate ocazională. Stilul personal, informațiile și experiența particulară a fiecărui cadru didactic în acest plan îmbogățesc imaginea copiilor asupra profesiilor, le deschid alternative și orizonturi mai largi de integrare socio-profesională ulterioară.

Acest lucru nu exclude preocuparea sistematică pentru o orientare științifică, consecventă și profesionistă. Consider că domeniul orientării școlare este atât de vast încât fiecare profesor poate aduce ceva nou fără a se repeta.

În majoritatea instituțiilor de învățământ, însă îndeosebi în licee și facultăți, consilierea elevilor și studenților este tratată superficial. Acesta este motivul pentru care prea mulți, la absolvirea unui anumit ciclu de învățământ, nu-și găsesc calea în viață. Alegerile eronate, făcute în mod repetat, nu conduc în niciun caz către succes. Nu este de blamat faptul că tinerii nu știu încă ce-și doresc, dar este condamnabilă implicarea superficială a sistemului în orientarea profesională a acestora. Dar pentru a putea răspunde tuturor acestor cerințe profesorul trebuie să fie bine pregătit și din punct de vedere profesional. Profesorul este cel care poate pune în valoare conținutul disciplinei predate, astfel că aceasta poate contribui în procesul de orientare atât prin limitele sale dar mai ales prin posibilitățile specifice. Dar cum pot fi valorificate oportunitățile de dezvoltare profesională? În epoca informatizării, a internetului, a rețelelor de socializare și a rețelelor profesionale create în mediul virtual, informarea și informația devin tot mai mult cheia succesului în viață. Cadrul didactic profesionist trebuie să dețină minim de competențe de lucru ,,cu noile medii de învățare “ atât pentru elevii săi cât și pentru sine. Devine de neimaginat un profesionist în educație care să nu posede competențe digitale pentru propria sa informare, pentru informare-documentare rapidă în pregătirea lecțiilor.

Pentru a informa şi a forma pe alţii, profesorul trebuie să se poată informa în primul rând pe sine. A fi la curent cu ultimele noutăţi în specialitate şi didactică, înseamnă a fi informat cu privire la oportunităţile de formare şi dezvoltare profesională. Prin sintagma ,,noile medii de învăţare” sunt desemnate generic mediile tehnologice de informare şi comunicare care fac învăţarea mai flexibilă şi mai atractivă, adaptată nevoilor personale, inclusive la vârsta adultă. Şi pentru învăţarea adulţilor ,,noile medii de învăţare” devin indisensabile, cu atât mai mult cu cât adulţii învaţă în timpul liber. Noile tehnologii de informare şi comunicare permit crearea acelor medii de învăţare în care informaţia poate fi rapid accesată la cele mai diverse ore, din orice locaţie, fără constrângeri. Munca educativă cu un colectiv de elevi este greu de conceput fără prezenţa unui îndrumător capabil să organizeze, conducă şi să coordoneze ansamblul influenţelor ce se exercită asupra membrilor grupului.

Cum am devenit profesor...

Oprinesc Gabriela-Simona
Colegiul Național „I.C. Brătianu”
Hațeg

Nu știu de când datează pasiunea mea pentru limba și literatura română, dar știu că mi-a plăcut să citesc de când am învățat literele și felul în care se leagă acestea în cuvinte (între timp am descoperit că limba și literatura română nu este sinonimă cu cititul, așa cum crezusem eu inițial…). Îmi amintesc că înainte de a ști să citesc eu, bunica, la care am crescut până la 7 ani, îmi citea sau spunea seara povești. Și când ruptă de oboseală ațipea, eu, numai ochi și urechi o trăgeam de mână “mai zii” și ea săraca zicea…

Și tot legat de pasiunea mea pentru citit, de fapt rezultatul acestei pasiuni, a fost câștigarea unui concurs “Tinere condeie”- la nivel național. Asta se întâmpla undeva prin școala generală și pentru consacrarea mea deplină am fost pusă în centrul orașului la “gazeta de perete”. Rezultatul: jena mea și îndepărtarea de arta “compusului”, mândria părinților mei care-și vedeau unica odraslă devenită o mică vedetă locală și invidia cunoscuților, mai ales a celor cu progenituri apropiate ca vârstă de mine , care nu pregetau să-i apostrofeze:” Vezi, ea de ce poate și tu nu?!”…
Dacă doamna mea dirigintă, profesoară de română, Târjoianu Carolina, a fost foarte încântată de aplecarea mea spre știința dumneaei, doamna profesoară de matematică Maria Foarce mi-a explicat că oi fie eu bună la română, dar matematica, acea știință frumoasă este și exactă și pe deasupra aici nu merge cu povești…

Cu toată aplecarea mea spre română mi s-a refuzat, tot pe bază de odraslă unică, accesul spre zona umanistă a Liceului “Decebal”, ajungând la secția “Electrotehnică” a Liceului Agroindustrial Hațeg (că dacă vrei să înveți, înveți oriunde, orice…)

Pe vremea mea, și având în vedere timpul scurs de atunci sintagma se justifică pe deplin, școala se făcea altfel: cu uniformă, cordeluță și număr matricol (cusut nu pus cu capse), cu școală 6 zile pe săptămână, adică și sâmbăta, cu practică agricolă făcută toamnă de toamnă (aproximativ trei săptămâni în fiecare toamnă , când era recolta patriei de strâns) și uneori și duminica (cu prezența obligatorie) , fără unghii lungi, farduri sau țoale de firmă (poate ceva blugi cumpărați de la studenții din Timișoara sau de la talciocul din Oravița…)…A, și încă ceva: în restaurant, baruri, cafenele nu aveam voie decât cu părinții și numai până la ora 22.

Toate aceste le-am simțit mult mai puternic când am devenit liceană. Liceul la momentul acela presupunea două etape: Treapta I și Treapta a II-a, ceea ce însemna că din două clase de electrotehnică rămânea una singură, examenul constând în probe la matematică și fizică.

Nu știu dacă mi-am dorit cu adevărat să ajung profesoară de română; mie mi-a plăcut româna și m-am visat un fel de Sanda Faur de la revista “Femeia”, făcând dreptate, prin anchete jurnalistice, cu puterea cuvântlui. Părinții mei au socotit că asta nu este o meserie (în general, în afară de doctor, nimic nu era “meserie”) și cu toate pânzele-n vânt m-am îndreptat spre medicină.

Din perioada liceului mi-au rămas vii în minte profesorii mei: domnul diriginte din clasele IX-X, domnul prof.de matematică Teofil Prejban (domnul diriginte s-a căsătorit , când noi eram în clasa aX-A, cu Lucia Prejban, profesoară de franceză la Deva. Căsătoria civilă a avut loc la Hunedoara și, evident, că s-a trezit cu o trupă din clasa noastră la eveniment), apoi tot un domn diriginte în clasele XI-XII, Dan Mălăescu, professor de fizică. Era tânăr și dorea să se impună în fața noastră nu numai prin cunoștințe ci și dovedindu-se intransigent față de toate năzbâtiile pe care le făceam. Domnul profesor a plecat, după ce noi am terminat clasa a XII-a în învățământul superior, fiind în prezent professor la UVT-Facultatea de fizică.
Port o amintire vie profesoarei mele de română, doamna Margareta Dumitru, plecată dintre noi, care m-a ajutat să descopăr altfel literatura, să mă descopăr pe mine și să mă înțeleg; doamnei profesoare de franceză Teodora Bunea pe care am iubit-o atunci când mi-a fost profesoară și pe care o iubesc acum când îmi este colegă…Îmi amintesc de asemenea cu dragoste de doamna Rodica Badea, profa de chimie, proaspăt ieșită din facultate, de care se îndrăgostiseră o parte din colegii mei, de doamna Bătrâncea, plecată și ea dintre noi, la ora căreia nu îndrăzneam nici să clipim, de domnii profesori Barbu, doamna extrem de riguroasă, iar domnul boem și pitoresc, de domnul Jgumă și de frumoasa lui soție Cati Jgumă, ambii profesori de rusă… Au trecut de asemenea prin viața noastră de liceeni și o mulțime de ingineri de la “Electrocentrale”, care nu se sfiau să ne dea note extreme de mici, chiar și atunci când învățam.

Deși nu mi-a fost profesoară, a fost numai mama colegului meu Florin, un rol hotărâtor în întoarcerea mea spre filologie l-a avut doamna profesoară Elena Bursescu, care a reprezentat pentru mine un model. Ei i-a revenit rolul de ambasador în a-i convinge pe ai mei, după 4 rateuri la medicină, să mă lase să dau examen la filologie. Și i-a convins…

Imediat după Revoluția din 1989 m-am apucat de învățat pentru filologie, având parte de scepticismul mamei (tata era de partea mea) asupra reușitei. Și pentru că timpul era scurt, am optat pentru rusă alături de română, principiul etimologic al limbii franceze nedându-mi astfel bătăi de cap. Mi-am luat revanșa, dacă pot să spun așa, deoarece reușita a fost deplină: amintrat prima la facultate.

Cei cinci ani au trecut repede, perioada era de tranziție, lucrurile abia începeau să se miște în Universitate. În anul al III-lea am obținut o bursă și am studiat 4 luni la Moscova, având astfel posibilitatea, pe lângă “baia de limbă” să văd

Cum am devenit profesor...

lucruri (muzee, expoziții, teatre, balet, operă) pe care altfel nu le-aș fi văzut niciodată…

Fiind o studentă foarte bună, având o medie foarte mare, am visat și eu să rămân asistent în facultate. Moartea tatălui meu, atunci când eu eram în anul V, m-a făcut să-mi schimb planurile și m-am întors în liceul din care plecasem cândva.

Trecând de cealaltă parte a baricadei, am realizat că profesorii sunt și ei oameni ca toți oamenii: cu bucurii și necazuri, cu împliniri și eșecuri, cu zile bune și zile mai puțin bune…Am fost primită cu bucurie de cei căre îmi fuseseră cândva profesori și cărora le-am devenit colegă: doamnele Badea, Bursescu, Bunea, domnii Foarce, Păștinaru…

Dacă în plan personal loviturile au fost grele și nedrepte din punctual meu de vedere (în 5 ani mi-am pierdut tatăl, mama, bunica și soțul) în plan profesional lucrurile au curs firesc, în măsura în care sistemul de învățământ permite acest lucru.

Meseria pe care o facem noi profesorii seamănă într-un fel cu mersul pe sârmă: încercăm permanent să ne facem înțeleși, iubiți și respectați. Reușim sau nu , probabil, timpului îi aparține decizia. Faptul că am colegă în cancelarie o fostă elevă, căreia i-am fost și dirigintă (Gabriela Bacter), un redactor de televiziune (Dalia Tăbăcaru), un actor (Ionuț Ionescu - și lui i-am fost dirigintă) și mulți alții care folosesc în profesia pe care o fac ceea ce au învățat de la mine cândva, mă face să cred că nu mi-am greșit menirea în viață.

Dascălul de ieri versus dascălul de azi

Paraschiv Camelia
Cercel Ana-Maria
Colegiul Tehnic „D. Leonida”
Petroșani

Un profesor trebuie să știe să se facă placut atât ca om cât și ca educator în clasă: ca om, prin atitudine, ca educator, prin siguranță de sine, deci prin pregătire.

Un pedagog precum a fost Creangă, n-ar mai fi poate la mare preț în zilele noastre deoarece el a fost modelul de dascăl ce a născocit povești frumoase, pentru că a iubit oamenii. Din fericire, calitățile de bază ale dascălului adevărat au rămas aceleași ca și cele ale Domnului Trandafir: muncă, răbdare, dăruire, creativitate, talent și…multă, multă dragoste. Sunt momente când comunicare dintre magistru și discipoli nu pornește din creier, ci din inimă. În aceste clipe, lecția devine artă, emoție, negrăită bucurie.

În spatele fiecăruia dintre noi , se află un dascăl, iar fiecare dintre noi poartă imaginea aceluia care a încercat să îi sculpteze caracterul și să îi influențeze personalitatea.

Dascălul, în viziunea noastră, are un statut atotcuprinzător. El trebuie să fie, în aceeași măsură, și instructor , personaj focal, și fascinant ori charismatic actor, și mediator, moderator, autoritate instituțională, confesor și protector, consilier și terapeut, lider de opinie și manager.

Imaginea unei comunități e dată de comportamentul celor care o compun, comportament pe care aceștia și-l dezvoltă ca urmare a educației pe care o primesc, atât în familie, cât și în societate, în școală. Astfel rolul sistemului de învățământ este de maximă importanță, de educație depinzând bunul mers al oricărei societăți. Actuala societate românească și moravurile ei arată exact așa cum și-au dorit cei care de mai bine de 20 de ani diriguiesc mersul lucrurilor în țară, de cei care a depins și depinde educația copiilor români.

Conform unor date statistice furnizate de către Institutul Național de Statistică, din anul 1991, până în prezent, mai mult de 60000 de cadre didactice au părăsit sistemul de învățământ. Situația e lesne de înțeles. Profesorii, alături de medici, sunt categoria profesională cel mai prost remunerată în România și printre cel mai prost plătiți din Uniunea Europeană.

Deși în anul 2008 Parlamentul României a adoptat o lege prin care salariile profesorilor urmau să fie mărite cu 50%, oricum insuficient, nici la 6 ani după ce această lege a fost adoptată salariile nu au fost mărite. Mai mult, în anul 2010 salariile cadrelor didactice au fost micșorate cu 25%, în nicio țară din Uniunea Europeană salariile cadrelor didactice nefiind atât de mult diminuate.

Prin prisma tuturor acestor realități cadrele didactice sunt supuse la o presiune puternică din partea autorităților statului, care fie îi ignoră pe profesori, fie îi sfidează. Unul dintre cele mai importante roluri ale dascălilor, acela de a forma caracterul copiilor, este astfel marginalizat, iar profesorii sunt trimiși undeva la periferia societății. Prea rar mass-media prezintă cazurile unor dascăli care își fac datoria cu mult profesionalism și bun simț. Din contră, ziarele, televiziunile, radiourile concurează în a relata despre corupția unor cadre didactice, despre comportamente inadecvate, despre violență, în timp ce spăgile și mita din domenii ca infrastructura rutieră sunt lesne trecute cu vederea.

Este imperios necesar a ordona și ierarhiza corect valorile, de a restitui și de a ne restabili în sensuri și dimensiuni perene, cu atât mai pregnant în spațiul școlii – obligația de a redesena și redimensiona acea piramidă (scară) a valorilor, care conferă sens legic, lege și sens, unei comunități. Altminteri, lipsa cruntă de modele – cum se declamă, la ceasul de față, în alerta, agitata societate – ar proiecta și mai apăsat coșmarul care conduce în imperiul arbitrariului, în lumea fără puncte cardinale, spre orizonturi și aspirații cețoase, fără unități de măsură.

Pascu Elena
Școala Gimnazială
„Sfânta Varvara”
Aninoasa

Programe și strategii pentru diminuarea fenomenului de abandon școlar

În Legea Educaţiei Naţionale este menţionat acest subiect fierbinte pentru întreaga ţară - abandonul şcolar - dar, din păcate, este rămas doar la faza teoretică şi statul nu are programe cu aplicabilitate, măcar regională (deşi ar trebui cu aplicare naţională), pentru prevenirea abandonului şcolar.

Şcolile trebuie să lupte, în general, singure, să abordeze această prevenţie împotriva abandonului şcolar, cu resurse greu de găsit şi pe termen scurt. Ori acest flagel al educaţiei şcolare care afectează întreg sistemul social are nevoie de o implicare guvernamentală la nivel naţional.

Proiectul educaţional de prevenire a abandonului şcolar ,,După şcoală, pentru şcoală” la Şcoala Gimnazială ,,Sfânta Varvara” Aninoasa s-a derulat în anul şcolar 2013-2014, cu 27 de elevi. Trebuie menţionat faptul că acest proiect, din forma teoretică în forma practică, a fost posibil cu aportul voluntar a 10 cadre didactice din şcoală şi cu sprijinul Asociaţiei ,,PRO Aninoasa” şi a Asociaţiei ,,Ajutor pentru Oameni” din Erdenau (Germania), care au asigurat masa elevilor.

Oraşul Aninoasa, situat în Valea Jiului, lateral axului oraşelor Petrila, Petroşani, Vulcan, Lupeni, Uricani, s-a format în jurul Exploatării Miniere. Un orăşel de aproape 5000 de locuitori, care o dată cu închiderea minei în anul 2006, a devenit tot mai trist şi aflat într- o continuă luptă pentru supravieţuire.

În acest oraş aflat parcă la capăt de lume, îşi desfăşoară activitatea Şcoala Gimnazială „ Sfânta Varvara ” Aninoasa şi Şcoala Gimnazială Iscroni- structură.

Într- un oraş, în care drama socială cauzată de închiderea minei şi apoi marcată de criza economică, apariţia abandonului şcolar este inevitabilă.

Chiar dacă din situaţiile celor două şcoli, abandonul şcolar se află într- un procent mic, premisele pentru creşterea acestuia sunt tot mai mari. Acesta este argumentat prin situaţia precară a multor elevi privind îmbrăcămintea şi rechizitele, lipsa pacheţelului, stări depresive sau conflictuale, apatie în participarea la ore şi neparticiparea la acţiunile şcolare, lipsa pregătirii temelor şi lecţiilor.

Proiectul a declanşat acţiuni de prevenţie prin identificarea şi monitorizarea a două grupe de elevi din ciclul primar de la cele două şcoli, şi care au desfăşurat activităţi în funcţie de aptitudinile fiecăruia, pregătirea lecţiilor şi temelor pentru a doua zi, socializarea într- un cadru adecvat pe teme educaţionale (civic, sănătate, mediu înconjurător, cinste, ajutor, etc.) - după orele de curs.

Proiectul educaţional pentru prevenirea abandonului şcolar „După şcoală, pentru şcoală”, s-a bazat, în desfăşurarea lui, pe acţiunile voluntare ale cadrelor didactice din ciclul primar.

Activitatea de prevenire este complexă deoarece presupune intervenţii concrete care să ducă la reducerea cât mai mult a fenomenului de abandon şcolar, prin acţiuni menite să limiteze sau să înlăture, unde este posibil, cauzele abandonului şcolar.

Abandonul şcolar a existat şi există în orice tip de societate şi nu poate fi eliminat.

Un elev care abandonează şcoala are toate şansele să devină un adult cu risc de marginalizare, cu şanse minime de a se integra social şi profesional.

Abandonul şcolar favorizează izolarea de colegii de generaţie comportamentele negative individuale şi de grup, care pot afecta pe termen mediu şi lung bunăstarea comunităţii.

Fiecare caz posibil de abandon şcolar are o „istorie” proprie care presupune o analiză complexă, o interpretare psihogenetică, dinamică şi funcţională a situaţiei particulare a fiecărui subiect aflat în această situaţie.

Existenţa abandonului şcolar este, din nefericire, o certitudine. El este unul din problemele mari cu care se confruntă instituţia educativă şi deci, este nevoie ca şcoala să se implice matur în desfăşurarea acţiunilor de prevenţie.

O parte din resursele materiale necesare desfăşurării activităţilor la cursurile după şcoală a celor două grupe au provenit din donaţiile comunităţii, a cadrelor didactice, prin sprijinul Asociaţiei „PRO Aninoasa” şi a unor sponsori.

Cadrele didactice care au participat la acest proiect, voluntari, au apreciat ca fiind dificile cunoștințele predate la școală în raport cu capacitatea de asimilarea elevilor cuprinși în proiect. Timpul avut la dispoziție pentru a transmite cunoștințele prevăzute în programele și planurile de învățământ este apreciat de majoritatea cadrelor didactice ca fiind insuficient. Aprecierea conținutului învățământului ca fiind dificil și convingerea că elevii nu fac față solicitărilor și sunt în măsură să afecteze procesul instructiv-educativ pentru că personalul didactic și-a modelat practicile pedagogice în funcție de nivelul intelectual al elevilor și considerarea că aceștia au capacități limitate de a-și însuși un conținut apreciat ca având un grad ridicat de dificultate, a determinat cadrele didactice să „relaxeze” activitatea de predare-învățare. Se remarcă, de asemenea, pesimismul cadrelor didactice care lucrează în aceste două școli frecventate de elevi proveniți în marea lor majoritate din medii defavorizate: asupra conținutului învățământului care este întreținut de faptul că sarcinile și responsabilitățile cadrelor didactice sunt mult mai extinse și nu se rezumă doar la transmiterea cunoștințelor ci presupun și explicarea necesității acestei transmiteri, nu doar la a stabili reguli ci și la motivarea necesității respectării unor reguli,

norme, etc.

Științific această situație este numită „gestionarea angajamentului” prin care se înțelege formarea la elevi a motivației de a învăța.

„Gestionarea angajamentului” a făcut ca între cadrele didactice de la ciclul primar al celor două școli să apară un suport de coeziune și de interes pentru perfecționarea proprie și necesitatea împărtășirii experienței profesionale între activitatea de zi la cursuri și activitatea în cadrul proiectului. O constatare a cadrelor didactice participante, din analiza fișelor de observare psiho-pedagogice, este că elevii proveniți din medii defavorizate sunt mai sensibili la ceea ce se întâmplă în școală, comparativ cu elevii proveniți din medii favorizate.

Altă constatare este că în mediul social aflat în dificultate pentru a crește eficiența activității de învățare, cadrele didactice au trebuit să manifeste înțelegere față de elevii proveniți din aceste medii și să aleagă acele metode, tehnici de învățare care favorizează învățarea tuturor elevilor fără a leza, jigni, umili pe aceștia.

În chestionarele cadrelor didactice se remarcă faptul că sunt și cazuri când se predă de multe ori pentru a puncta realizarea unei activități profesionale și nu pentru a-i face pe elevi să înțeleagă, să-și însușească ceea ce li se prezintă, din motive de a nu rămâne fără un loc de muncă sau pentru a nu fi sancționați.

Rezultatele obținute de elevii din ciclul primar al celor două școli la clasă, dar și la diferite teste și sondaje sunt scăzute, iar participarea la concursurile naționale este sub 50%, o cauză fiind interesul scăzut al acestora, dar și părinților pentru școală.

Din analiza implicării cadrelor didactice-părinți, a reieșit faptul că rare sunt cazurile când familia vine spre școală iar personalul didactic nu este deschis acestui tip de relație, care nu este deloc în avantajul elevilor, școlii ori familiei.

Profesorii din ciclul gimnazial chestionați în privința nivelului de pregătire al elevilor care au trecut porțile ciclului gimnazial, au răspuns că s-a acordat de către cadrele didactice în procesul instructiv educativ primar mai puțină atenție grupului de elevi proveniți din mediile socio-familiale, economice, cultuale defavorizate. Acest lucru a condus la scăderea încrederii elevilor în sine, la accentuarea timidității, la teama de a-și asuma responsabilități.

Programul educațional ”După școală, pentru școală”, a fost elaborat pentru ajutorarea copiilor aflați în risc de abandon școlar

Pe fondul schimbărilor accentuate ale societății contemporane, școala este principala instituție care are rolul de refacere a identității sociale și de valorizare a potențialului uman, astfel dezvoltarea parteneriatului între școală și comunitatea locală, este un răspuns la nevoi locale diverse.

Nicolaie Andreea-Simona
Școala Gimnazială
Băniţa

Cadrul didactic din mediul rural

Făcând comparații cu activitatea altor colegi, care predau în mediul urban, am constatat că noi, ca școală din mediul rural, ne confruntăm cu o serie de probleme specifice: scăderea efectivului de elevi, predarea simultană la clasele I-IV, precum și la ciclul gimnazial; resurse limitate, atitudinea deficitară a familiei față de școală sunt numai câteva dintre problemele cu care se confrunta cadrele didactice ale acestei școli.

Comuna Băniţa este situată la o distanţă de 14 km de cel mai apropiat oraş - PETROŞANI şi la aproximativ 30 km sud de oraşul Haţeg, are o populație de aproximativ 1200 locuitori, predominantă este populaţia pensionată şi casnică, comuna având doar un procent redus de tineri. Dezvoltarea economica este destul de slabă, motivată de numărul destul de redus de populaţie activă, de lipsa utilităţilor pentru atragerea de investitori. Prin urmare starea materiala a familiilor este de nivel mediu.

Școala Băniţa este școală coordonatoare, având în subordine: Școala Primară Firma; Școala Primară Merișor; Școala Primară Crivadia; Grădinița Băniţa. În acest an, în școală își desfășoară activitatea un număr de 22 de persoane, repartizate astfel: personal didactic - 16; personal auxiliar - 1; personal nedidactic - 5.

Cadrele didactice se confruntă cu următoarele aspecte:

1. Predarea în regim simultan

Toți cei patru învățători își desfășoară activitatea în regim de predare simultană la patru clase,pregătindu-și activitatea cu minuțiozitate.

Predarea în regim simultan este determinată de anumite condiții:

- *populația școlară redusă;*
- *așezări izolate;*
- *copii inegal repartizați pe vârste;*
- *probleme bugetare.*

Munca desfășurată la simultan necesită o permanentă frământare, aceasta constând în împărțirea celor 50 de minute alocate orei la patru precum și corelarea muncii directe a învățătorului cu munca independentă a elevilor. Acest lucru este și mai dificil, deoarece pe lângă existența celor patru clase cărora li se predă în același timp, în cadrul aceleiași clase fiecare elev are ritmul lui propriu. Dacă învățătorii care predau la o singură clasă alcătuiesc aproximativ 10 planificări(pentru cls a IV-a),învățătorul care predă la patru clase alcătuiește aproximativ 32 de planificări. Cu toate acestea,cea mai importanta problemă rămâne lecția.Aceasta cere o pregătire prealabilă minuțioasă, iar pe tot parcursul desfășurării ei necesită tact pedagogic, tehnică didactică, creativitate, grijă pentru dozarea corespunzătoare a timpului și mai ales alternarea eficientă a muncii directe cu cea independentă, cu scopul evitării plictiselii elevilor.

Alte aspecte de care trebuie ținut cont sunt: faptul că majoritatea elevilor nu au frecventat grădinița și mai ales faptul că cei mai mulți părinți nu au întotdeauna posibilitatea de a-i sprijini la efectuarea temelor,precum și la pregătirea temeinică a lecțiilor.Astfel învățătorii care predau în cadrul acestor școli trebuie să încerce continuu să depășească și aceste lipsuri.

2. Migrația elevilor la alte școli

Dacă în urmă cu 12 ani,respectiv în 2002 media pentru clasele de gimnaziu era de 15 elevi,în anul școlar 2013/2014 această medie era de 10 elevi/clasă.

Astfel, în prezent, un număr din ce în ce mai mare de părinți aleg să-și trimită copiii să învețe într-o altă localitate,din diverse motive:tradiția ca elevii care termină ciclul primar la Școala Primară Crivadia să urmeze ciclul gimnazial la Școala din localitatea Baru-Mare;neîncrederea în sistemul de învățământ din mediul rural; dorința ca fiul/fiica să învețe într-o școală cu renume, pe plan local; deficitul de profesori titulari pentru toate disciplinele,la Școala Băniţa,datorat numărului mic de elevi și imposibilității completării normei.

3. Resurse limitate la Școala Generală Băniţa

Școala Generală Băniţa continuă să funcționeze cu aproximativ aceleași dotări ca pe vremea părinților și a bunicilor noștri.Dacă unele școli au reușit să se ridice la standardul de Școală Europeană și să dețină dotări corespunzătoare denumirii,școala noastră se confruntă cu o serie de limitări în acest sens:

- nu deține spații cu destinații speciale-sala de sport este improvizată într-o sală obișnuită,fiind slab dotată(două saltele,capră,masă de tenis),iar atelierul de informatică a fost desființat,datorită furturilor repetate de pe raza comunei noastre,furturi care nu au ocolit nici școlile.De aceea s-a hotărât mutarea calculatoarelor rămase în urma furturilor la nivelul primăriei,pentru menținerea acestora în condiții sporite de siguranță.
- biblioteca, deși are spațiu alocat cuprinde cărți învechite, majoritatea aflându-se într-o stare deplorabilă;
- materialele didactice sunt, în majoritatea cazurilor, fie puține la număr, fie învechite și, din acest motiv, prea puțin folosite în activitățile școlare curente;

- aspectul exterior și interior al școlilor constituie un alt element de discuție. Dacă în ceea ce privește aspectul exterior al clădirilor și al curților, în majoritatea cazurilor, acesta este relativ îngrijit, în ceea ce privește spațiul interior, observațiile sunt mai nuanțate. De exemplu la școala Firma grupurile sanitare se află tot în curte, iar la celelalte școli aparținătoare acestea nu au niciun fel de încălzire,fapt care le periclitează existența pe timpul iernii.

Dotarea slabă a școlii a fost definită ca o sursă esențială de disfuncții, care influențează: activitatea prestată de cadrele didactice, dezvoltarea personală a copiilor, performanța generală a școlii precum și decalajul față de învățământul urban.

Pentru suprimarea acestor neajunsuri cadrele didactice cotribuie nemijlocit:aduc laptopurile personale,pentru a spori atractivitatea lecțiilor,împrumută de la alte școli videopriectoare,pentru a diversifica activitatea didactică,elaborează fișe de lucru cât mai atractive,pentru a-i motiva pe elevi,îi sprijină pe cei care au Internet acasă, prin recomandarea de linkuri educative.

De asemenea, în școala noastră ar fi nevoie de profesori consilieri, profesori de sprijin, logopezi, care să sprijine activitatea cadrelor didactice,însă aceste categorii nu există la școala noastră, fiind o școală din mediul rural. Acest neajuns este redus, pe cât posibil,de cadrele didactice care predau la clasă. Acestea se străduiesc să țină cont de fiecare copil, tratându-l în mod diferențiat, venind în sprijinul lor prin alcătuirea și aplicarea planurilor de educație remedială.

În ceea ce privește copiii supradotați, cadrele didactice se străduiesc să sprijine activitatea lor suplimentară, venind cu noi provocări din domeniul care prezintă interes sporit pentru ei.

Dată fiind organizarea simultană a predării la școala noastră precum și susținerea limitată a familiei, aceste măsuri presupun efort constant din partea cadrelor didactice,efort care este pe deplin răsplătit atunci când observăm că fiecare elev a înregistrat progres, conform posibilităților proprii.

Atitudinea familiei față de școală

În comuna Bănița puțini sunt cei care au un loc de muncă,majoritatea locuitorilor au ca activitate principală agricultura. Nici în ceea ce privește studiile nu stăm mai bine, predominanți fiind cei cu absolvirea studiilor obligatorii. Date fiind aceste circumstanțe, atitudinea familiei față de școală, față de cadrele didactice și față de activitatea de învățare desfășurată de propriul copil este rareori cea potrivită.Părinții se implică foarte rar și în pregătirea lecțiilor și a temelor pentru acasă, transferându-se școlii întreaga răspundere pentru neîndeplinirea corespunzătoare a sarcinilor.

Concluzii

Societatea contemporană este marcată de modificări spectaculoase, de la o zi la alta, evoluții tehnologice dar și informaționale se succed într-un ritm din ce în ce mai alert.

De aceea, astăzi, educația este mai importantă ca oricând. Așa cum am arătatat pe parcursul acestei lucrări, cadrele didactice din mediul rural întîmpină numeroase neajunsuri.

În concluzie viitorul școlilor din mediul rural nu este nici pe departe favorabil. Nu putem spera decât că prin schimbarea clasei politice se vor adopta alte măsuri referitoare la învățământul românesc, măsuri care vor scoate din impas și școala noastră.

Nicula Rodica
Grădinița P.P. nr. 7
Deva

Statutul profesional al cadrului didactic

A fi profesor înseamnă un risc asumat. Și asta deoarece pregatirea pentru a preda, pentru a-i învața pe alții cum să învețe este o operă niciodată încheiată și care implică multă răbdare, multe momente de incertitudine, de descurajare și multe ore de studiu, iar rezultatele nu pot fi măsurate nici cantitiv și nici imediat. Totuși, la capatul acestui drum te pot aștepta multe bucurii și satisfacții.

Cadrul didactic are în primul rând rolul de a organiza și conduce activitatea didactică. Succesul în munca instructiv- educativă depinde în cea mai mare măsură de cadrele didactice, de competența și dragostea lor pentru profesie. Nici planurile de învățământ, nici programele școlare, nici manualele, nici baza materială de care dispune școala nu pot avea asupra elevului o influență care să se poată compara cu aceea a cadrelor didactice. Educatorul creează condițiile necesare de muncă, organizează și conduce activitatea elevului, prin care dispozițiile lui se dezvoltă necontenit și se transformă în calități.Misiunea cadrelor didactice este înaltă, nobilă. Învățătorii și profesorii transmit generațiilor tinere, în mod organizat și planificat, valorile culturale create de generațiile trecute, le îndrumă primii pași în vastul domeniu al științelor, veghează asupra formării personalității lor, asupra orientării lor școlare și profesionale.

La intrarea în școala generală, elevii nu știu nici să citească, nici să scrie, nici să socotească. Prin munca metodică și perseverentă a învățătorului și a profesorilor ei ajung ca la absolvirea școlii generale să aibă un larg orizont de cunoștințe despre natură și societate, ceea ce-i ajută să înțeleagă mai adânc obiectele și fenomenele cu care vin în contact, să interpreteze mai corect evenimentele la care participă, să-și dea mai bine seama de rostul lor în viață.

În concepția pedagogică modernă, pentru ca profesorul să poată concepe, organiza, proiecta actul educațional, are nevoie de: pregătire, tact și măiestrie psihopedagogică, care sunt cerute, îndeosebi, de ipostaza de educator. Într-un program de formare a profesorilor desfașurate în S.U.A. , competența didactică este operaționalizată într-un număr de cinci competențe specifice:

- Competența cognitivă, care cuprinde abilitățile intelectuale și cunoștințele așteptate din partea unui profesor;
- Competența afectivă, definită prin atitudinile așteptate din partea profesorului și considerată a fi specifică profesiunii didactice, fiind și cel mai greu de obținut;
- Competența exploratorie, care vizează nivelul practicii pedagogice și oferă ocazia viitorilor profesori de a-și exersa abilitățile didactice;
- Competența legată de performanță, prin care profesorii dovedesc nu numai că știu, dar și că pot utiliza ceea ce știu;
- Competența de a produce modificări observabile ale elevilor în urma relației pedagogice.

Standardele profesiei didactice reprezintă un ansamblu de așteptări și cerințe, explicit formulate, referitoare la cunoștințele, abilitățile și mentalitățile pe care trebuie să le probeze un profesor în activitatea sa cu elevii, pentru a se considera că își îndeplinește îndatoririle profesionale la un nivel calitativ acceptat de societate.

Învățământul românesc actual are nevoie de „profesori foarte buni” capabili să ofere elevilor lor o educație de calitate. Standardele precizează într-o manieră clară ce trebuie să se înțeleagă prin ,, profesori foarte buni”. Aceasta înseamnă că ele trebuie să specifice cunoștințele și abilitățile considerate a fi cele mai importante pentru practicarea profesiei didactice, nivelul de stăpânire al acestora, condițiile în care urmează a fi probate și modul în care vor fi măsurate și evaluate aceste competențe.

În concluzie, prin standardele profesionale se asigură:

- Crearea premiselor acordării unor șanse egale, tuturor copiilor, de a primi o educație de calitate din partea unor profesori pregătiți după aceleași standarde profesionale.
- Regândirea conținuturilor și a formelor pregătirii inițiale și continue a profesorilor.
- Posibilitatea pregătirii unei categorii speciale de profesori-evaluatori, antrenați în aprecierea calității prestației didactice a colegilor lor, cu scopul de a-i ajuta să se perfecționeze profesional.
- Definirea mai clară a unor roluri și responsabilități în sistem, ceea ce va avea efecte în perfecționarea sistemului de educație în general.

Ca și în cazul specialiștilor americani, și cei români s-au ghidat în elaborarea standardelor după anumite principii – nucleu care „exprimă concepția actuală asupra conținutului specific al profesiei didactice și asupra calităților unui bun profesor” (Gliga, L., 2002, p.75)

1. Cadrul didactic este un bun cunoscător al domeniului și al didacticii disciplinei pe care o predă.
2. Cadrul didactic cunoaște elevul și îl asistă în propria-i dezvoltare.

Statutul profesional al cadrului didactic

3. Cadrul didactic este membru activ al comunității.
4. Cadrul didactic are o atitudine reflexivă.
5. Cadrul didactic este promotor al unui sistem de valori în concordanță cu idealul educațional.

Observăm faptul că aceste principii sunt în acord cu schimbările promovate de reforma educațională și adaptate exigențelor societății românești. Calitatea învățământului depinde direct de calitatea personalului didactic, iar formarea acestuia pe baza unor standarde riguroase, unice și chiar în acord cu standardele altor țări este o necesitate stringentă.

Calitățile care se cer oricărui profesionist derivă din esența activității lui, din ceea ce cere societatea de la un asemenea profesionist. Pe lângă unele însușiri generale cerute fiecărui om într-o anumită orânduire socială, fiecărui profesionist i se cer însușiri specifice meseriei, care să asigure randamentul maxim al profesiei lui.

În primul rând orice profesor trebuie să fie mesagerul unor valori sociale, al unui ideal de viață. În munca sa cu elevii el îi conduce pas cu pas, treptat, spre a-i pregăti pentru sarcinile prezente și de viitor ale societății și această calitate este printre cele mai importante ale cadrului didactic.

Pe lângă această calitate mai sus menționată, cadrul didactic trebuie să dețină și calități fizice, calități intelectuale, calități afective și calități de voință și de caracter.

Din calitățile fizice cerute cadrului didactic face parte în primul rând o bună sănătate. Munca didactică impune o mare cheltuire de energie, prin solicitările multiple și variate din partea fiecărui elev din clasă. Imperfecțiunea văzului și auzului, bâlbâiala, unele malformații corporale creează dificultăți în exercitarea funcției didactice, iar unele cazuri chiar incompabilități reale. Profesia didactică provocă mai ales o mare cheltuire de energie nervoasă: atenție continuă, efort de gândire și imaginație, stăpânire de sine. E necesar ca profesorul să aibă un sistem nervos echilibrat.

O calitate care-l caracterizează pe profesor este dragostea față de copii. Cine iubește copiii și știe să și-i apropie găsește mai ușor drumul spre inima lor și-i poate influența mai profund.. Dascălul care-și iubește elevii are o atitudine atentă, caldă, delicată față de fiecare dintre ei, este sensibil la toate succesele și insuccesele lor, dar dragostea față de copii nu trebuie să capete forma sentimentalismului dulceag. Ea trebuie să fie o dragoste exigentă, să îmbine blândețea cu severitatea. Optimismul pedagogic este o altă trăsătură caracteristică educatorului. Încrederea în elev, în posibilitățile lui de dezvoltare, încrederea în reușita acțiunilor educative stau la baza muncii multor învățători și profesori. Ei sunt siguri că în fiecare elev, dacă este ajutat și îndrumat la timp, se poate forma un cetățean capabil să desfășoare o muncă folositoare. În activitatea de instruire și educare a elevilor, cadrul didactic poate să aibă uneori și insuccese, care îi provoacă sentimente de amărăciune și nemulțumire. În ceea ce privește calitățile de voință și de caracter, principala caracteristică este răbdarea pentru că atunci când lucrează cu copiii de vârstă mică, cadrul didactic trebuie să fie răbdător.

În concluzie, un cadru didactic trebuie să aibă calitățile pozitive a unui om, o pregătire de specialitate să dețină un orizont cultural larg, deci să știe să lucreze cu copiii și să le ofere acestora informații necesare în viața de zi cu zi.

Poenar Simona
Școala Primară
Mărtinești

Dezvoltarea învățământului românesc pe coordonate moderne

Sistemul de învăţământ are un caracter istoric şi naţional, în sensul că a evoluat şi s-a perfecţionat în concordanţă cu dezvoltarea economico-socială a societăţii, cu specificul şi tradiţiile culturale din fiecare ţară.

Nivelul de dezvoltare al unei ţări are un rol determinant în organizarea şi funcţionarea sistemului de învăţământ. Ritmul transformărilor şi restructurărilor în sistemele de învăţământ din epoca contemporană este mult mai intens, fapt ce explică numeroase reforme şcolare în multe ţări ale lumii.

Specific pentru şcoala contemporană este că intervalul dintre o reforma şi altă tinde să se reducă, în timp ce modernizarea afectează neîntrerupt şi în profunzime fiecare componentă a învăţământului.

Modernizarea şi ridicarea calităţii învăţământului românesc la nivelul standardelor internaţionale este una din problemele majore care preocupa societatea românească. Promovarea unui învăţământ care să corespundă mai bine cerinţelor copilului şi tânărului, nevoilor unei societăţi în perioada de transformări radicale şi rapide şi exigentelor unei învăţări eficiente duce la o nouă orientare inspirată de ideile şi valorile umanismului modern.

Politica naţională în domeniul învăţământului se exprima printr-un ansamblu de “postulate, norme sau opţiuni generale”, privitoare la dezvoltarea şi modernizarea sistemului de învăţământ în funcţie de un anumit model de dezvoltare socială adaptat într-o etapă istorică dată. Ea îmbracă două modalităţi practice de implementare în viaţa socială şi şcolară: reforma învăţământului si inovarea curentă.

Reforma vizează schimbarea globală a structurilor, instituţiilor şi cadrului de organizare, potrivit unor noi finalităţi sau unui nou model al educaţiei, este periodica şi implică o restructurare de fond a întregului sistem educativ.

Inovarea curentă implica un ansamblu de acţiuni întreprinse în diversele segmente ale învăţământului în vederea asigurării unei funcţionalităţi în interiorul acestora. Reforma şi inovarea se afla în strânsă interdependenta prin surprinderea unor aspecte concrete. Modernizarea învăţământului include atât sistemul de învăţământ, precum şi procesul de învăţământ. Ea se plasează la intersecţia dintre comanda socială şi integrarea în viaţă activă ceea ce învăţământul produce sub forma forţei de muncă.

Modernizarea este un proces legic, constituit dintr-o suită de acţiuni ce vizează realizarea unei concordante a învăţământului cu cerinţele societăţii în general, cu transformările fundamentale care au loc în viaţa socială, în economie, în ştiinţă şi tehnologie, în cultura în special. Modernizarea urmăreşte, deci, reducerea acelui decalaj care există între educaţie şi dezvoltarea societăţii.

Există două coordonate fundamentale ale modernizării: 1. modernizarea se extinde asupra învăţământului în ansamblul său şi ca atare nu poate fi redusă la unele aspecte izolate sau particulare ale sale; 2. eficienţa modernizării poate fi evaluată numai prin prisma aportului sau la înfăptuirea idealului educaţional.

Adaptarea învăţământului la noile cerinţe ale ştiinţei impune următoarele restructurări de conţinut:

1. introducerea unor noi discipline şi capitole noi, ca urmare a diversificării şi integrării ştiinţelor, a acumulării informaţiei ştiinţifice;

2. asigurarea unei logici interne fiecărui obiect de învăţământ, care să fie în concordanţă atât cu logica ştiinţei, cât şi cu logica învăţării, respectiv cu anumite criterii pedagogice şi cerinţe de ordin psihologic;

3. concentrarea şi ierarhizarea cunoştinţelor fiecărui obiect de învăţământ în jurul unei structuri naţionale fundamentale, prevenind fenomenul supraîncărcării;

4. conţinutul fiecărui obiect de învăţământ va fi orientat în direcţia evidenţierii inter-relatiilor dintre cunoştinţe, atât în interiorul său, cât şi în raport cu celelalte obiecte. Viziunea interdisciplinară impune o altă modalitate de selecţie şi organizare a informaţiei.

Modernizarea tehnologiei şi strategiilor didactice se referă la două tendinţe: transformarea celui care învaţă în subiect activ al propriei deveniri şi apropierea cunoaşterii didactice de cunoaşterea ştiinţifică. Ea constă în crearea unui cadru adecvat care să dezvolte imaginaţia creatoare a gândirii, inteligenţei, interesele, atitudinile, nivelul de aspiraţie, motivele intrinseci, deci să ducă la un învăţământ formativ. Structura activitatii trebuie să se adapteze particularităţilor psihice prin folosirea unor strategii adecvate şi a unor mijloace auxiliare care să-i antreneze şi să-i stimuleze pe educabili.

Concepţia modernă asupra relaţiei psihologice presupune crearea unor condiţii specifice optime, pentru că între cei doi poli, cadru didactic – elevi, să se realizeze un schimb de mesaje, o cooperare, dar acest lucru nu exclude, ci presupune cu necesitate autoritatea cadrului didactic.

Relația pedagogic este cu atât mai eficientă din punct de vedere educativ, cu cât comunicarea funcţionează concomitent la ambele niveluri, formal şi informal, cuprinzând atât mesaje semantice cât şi ecto semantice.

Ca urmare a transformărilor permanente pe toate planurile şi în învăţământul preprimar au survenit modificări, atât la nivelul funcţionării sistemului pe verticală – prin asigurarea continuităţii între treptele de învăţământ, cât şi pe orizontală, prin conceperea conţinutului într-o perspectivă interdisciplinară deschisă valorilor specifice educaţiei

permanente.

A învăţa să înveţi şi a dori să te perfecţionezi continuu sunt cerinţe ale educaţiei permanente, prin care omul contemporan învăţa să fie el însuşi receptiv la schimbări, capabil să le anticipeze şi să se adapteze la ele.

Dezvoltarea învăţământului românesc pe coordonate moderne

Învăţământul preşcolar e privit pe bună dreptate că o etapă vitală în dezvoltarea tuturor copiilor, o treaptă fundamentală pentru evoluţia tineretului sau că o fundaţie solidă pentru tot ceea ce urmează să devină, un proces continuu de educaţie, ca dimensiune a întregii vieţi a omului modern.

Redefinirea obiectivelor învăţământului preşcolar, ca şi al celorlalte nivele de învăţământ constituie o preocupare permanentă. Esenţial rămâne pentru învăţământul preşcolar dezvoltarea armonioasă a personalităţii fiecărui copil, considerată ca fiind condiţia manifestării active şi creatoare a preşcolarului.

Se impune necesitatea de a oferi copiilor o educaţie referitoare la mediul natural cultural şi social ce-l înconjoară din interiorul cât şi din afară grădiniţei.

Aceste obiective nu pot fi atinse decât pe calea unei iniţieri culturale şi sociale progresive a copilului, pe calea asimilării unei mari diversităţi de conţinuturi educative.

Grădiniţă, în colaborare cu alţi factori trebuie să-şi însuşească un corp de cunoştinţe ştiinţifice şi tehnici literare, artistice şi concomitent să pătrundă în lumea valorilor sociale, civice.

Ideea fundamentală a reformei învăţământului este aceea de a crea structuri noi pentru o democratizare reală a învăţământului şi o creştere a eficienţei şcolii româneşti, prin racordarea ei la noile cerinţe ale dezvoltării economice, sociale, ştiinţifice, tehnologice şi culturale.

Într-un moment în care se regândeşte întreaga structură a învăţământului românesc, potrivit unor noi obiective, nu se poate să nu asigure o atenţie deosebită pregătirii acelora care vor deveni agenţi principali ai ridicării şcolii noastre de toate gradele, la nivelul standardelor lumii contemporane. Şcoala este aceea care va trebui să transmită bazele şi metodele autoformării, pregătindu-i pentru educaţia permanentă.

Iată deci că învăţământul eminamente informativ de odinioară, care se mărginea să încarce memoria copiilor şi să-i solicite la reproducerea cantităţilor de cunoştinţe, începe să cedeze în fata organizării ce favorizează învăţământul formativ, orientat spre cultivarea capacităţilor de a rezolva probleme în situaţii concrete. Această schimbare creează un teren nou, mult mai prielnic, pentru detaşarea talentelor, apariţia de idei noi, o reală disponibilitate de a înnoi societatea noastra.

Bibliografie:

Maurice Debesse, *Psihologia copilului, de la naştere la adolescență*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970

I. Grigoraș, *Psihopedagogie*, Editura Spiru Haret Iași, 1996

***, *Curriculum pentru învățământul preșcolar 3-6/7 ani*, M.Ed.C.T. 2008

***, *Noi repere ale educației timpurii*, M.Ed C.T. 2008

Pop Isabelle-Alina
CJRAE
Hunedoara

Cadrul didactic - un profesionist în fața provocărilor

Transformările importante intervenite în dezvoltarea societăţii afectează într-o măsură importantă şi viaţa şcolii. Cererea crescândă de educaţie, educaţie permanentă, integrarea învăţământului cu cercetarea şi producţia, obligă şcoala să-şi revizuiască principiile, obiectivele, structura, metodologia şi stilul de lucru, pentru a răspunde adecvat exigenţelor tot mai mari pe care societatea i le pune în faţă.

Obiectivele care stau în faţa şcolii contemporane, numeroase şi complexe, pot fi îndeplinite numai cu un personal devotat, temeinic pregătit şi înzestrat cu valoroase calităţi personale şi profesionale. Este subliniată cu deosebire sarcina formativă ce revine personalului didactic în educarea tinerei generaţii şi nu numai aceea de instruire a elevilor. Inversarea de accent de pe informativ pe formativ, nu poate fi realizată doar prin simpla formulare a unor deziderate elevate, întrucât reclamă o reconsiderare a întregului sistem de învăţământ şi în special o subliniere specială a locului şi rolului profesorului în acest sistem, el fiind specialistul care participă la formarea cadrelor pentru toate sectoarele de activitate.

Fiecare educator, învăţător şi profesor din întregul sistem de învăţământ, trebuie să fie atât un bun specialist în domeniu, cât şi un bun educator. Numai îmbinând aceste două calităţi, cadrele didactice îşi vor indeplini în bune condiţii sarcina de înaltă responsabilitate şi onoare în formarea tinerei generaţii. Profesorul trebuie să fie principalul animator al vieţii colectivului, sarcină pretenţioasă, dar importantă şi delicată. A şti să insufle entuziasm, să inspire încredere, să mobilizeze forţele, să polarizeze toate energiile şi toţi factorii, să creeze o atmosferă tonică, optimistă, să producă un climat favorabil muncii, înseamnă să fie o personalitate puternică, să dispună de calităţi deosebite şi să-i cucerească pe cei cu care lucrează. Animator al vieţii unui colectiv de elevi poţi fi numai dacă eşti încălzit de dragoste pentru copii, pasionat pentru munca educativă, animat de dorinţa de a-i ajuta pe alţii, numai dacă te poţi transpune în situaţia altora, dacă eşti generos, capabil de sacrificiu şi de dăruire. A şti sa lupţi pentru un scop comun, a şti să-i atragi şi pe alţii în această acţiune, a şti să perseverezi şi să obţii ceea ce vrei. Mai mult decât oricare altă profesiune, cea de educator impune să fii entuziast, întrucât este vorba de o activitate colectivă care se desfăşoară cu tineri în formare, care au nevoie de entuziasm, de încredere în ei înşişi, în cel ce-i îndrumă şi de asemenea, încredere în viitor.

Pasiunea de a transmite din cunoştinţele pe care le are şi dorinţa de a modela armonios personalitatea viitorilor lideri din noile generaţii sunt două dintre calităţile esenţiale ale unui cadru didactic de succes.

Activitatea de orientare şcolară o precede pe cea profesională, ambele fiind componente ale orientării pentru carieră. Termenul de carieră trebuie înţeles în sensul său pozitiv de traseu educativ, profesional ce vizează integrarea socială. Consider că orientarea pentru carieră este o activitate continuă pe care trebuie să o desfăşoare profesorul, în special profesorul diriginte şi consilierul şcolar şi nu se adresează exclusiv elevilor din anii terminali ci este un întreg ce face parte din procesul educaţiei. Este important ca toţi profesorii să-şi asume în afara sarcinilor educative şi altele de natură socială, externe şcolii. În realizarea activităţii de consiliere pentru alegerea viitoarei cariere este necesar să se parcurgă mai multe etape: definirea şi clarificarea problemei, autoanalizarea grupului ţintă de elevi, formularea scopurilor, elaborarea unui plan de acţiune, evaluarea şi urmărirea rezultatelor acţiunii de consiliere. Pentru a stabili o strategie de intervenţie, este necesar să se identifice problema reală cu care se confruntă fiecare elev al grupului.

Pentru aceasta se impune cunoaşterea elevului, a familiei, cât şi a profesorilor care acţionează în cadrul sistemului de educaţie. Îndeplinirea acestui deziderat se poate efectua, utilizând mai multe tehnici şi metode de cunoaştere.

Analiza rezultatelor elevilor – reprezintă una din sursele de cunoaştere a particularităţilor psihice ale elevilor, concretizate în randamentul şcolar. Randamentul şcolar, ca formă sintetică de exprimare a succesului la învăţătură este determinat şi influenţat de o gamă variată de factori subiectivi şi obiectivi, cum ar fi: trăsăturile personale ale elevului (nivelul de dezvoltare intelectual, aptitudinile, atitudinile, trăsăturile comportamentale, interesele, motivaţia, starea de sănătate), condiţiile mediului şcolar, valoarea personalităţii profesorilor, condiţiile mediului familial.

În mod concret, randamentul şcolar este oglindit de media anuală generală, de rang (poziţia elevului în clasă), de mediile anuale pe obiecte. Analiza randamentului şcolar permite profesorului să surprindă imaginea actuală a elevului sub aspectul personalităţii sale, a volumului de cunoştinţe, abilităţi, deprinderi, a înclinaţiilor, intereselor şi a gradului de socializare pe care îl demonstrează şi să realizeze o predicţie asupra dezvoltării viitoare a elevului.

Pentru a informa şi a forma pe alţii, profesorul trebuie să se poată informa în primul rând pe sine. A fi la current cu ultimile noutăţi în specialitate şi didactică, înseamnă a fi informat cu privire la oportunităţile de formare şi dezvoltare profesională. Prin sintagma ,,noile medii de învăţare” sunt desemnate generic mediile tehnologice de informare şi comunicare care fac învăţarea mai flexibilă şi mai atractivă, adaptată nevoilor personale, inclusive la vârsta adultă. Şi pentru învăţarea adulţilor ,,noile medii de învăţare” devin indisensabile, cu atât mai mult cu cât adulţii învaţă în timpul liber. Noile tehnologii de informare şi comunicare permit crearea acelor medii de învăţare în care informaţia poate fi rapid accesată la cele mai diverse ore, din orice locaţie, fără constrângeri.

Profesionistul în educaţie bine informat, pentru a valorifica oportunităţile identificate trebuie să urmeze şi alţi paşi,

cum ar fi înscrierea la cursuri , să lucreze la teme de reflexive propuse în cadrul acestor cursuri urmând cala final să obţină certificarea competenţelor formate.

Munca educativă cu un colectiv de elevi este greu de conceput fără prezenţa unui îndrumător capabil să organizeze, conducă şi să coordoneze ansamblul influenţelor ce se exercită asupra membrilor grupului.

Popa Adriana-Emilia
Liceul de Arte
„S. Toduță”
Deva

Profesorul de desen - Artistul plastic

Pentru toți este „profu de desen”, uneori devine profesorul care predă disciplina Educație plastică și extrem de rar artistul: pictorul, sculptorul, graficianul, ceramistul, etc. Consider că este o situație pentru care vinovați suntem noi profesorii care predăm discipline artistice. Situația este identică și pentru profesorii de muzică. Consider că suntem extrem de modești, extrem de reținuți, atunci când, trebuie de fapt să fim mândri că suntem posesorii unui talent și să facem cunoscut acest lucru. Toții profesorii sunt absolvenți a unui învățământ superior, a unei anume specialități, dar puțin sunt cei care fac creație propriuzisă .

Profesorii care predau „desenul” sunt excepții, pentru că toți fac și creație artistică pe lângă activitatea din școală. Acest lucru este apreciat doar atunci când ceilalți din jur descoperă, din pură întâmplare și cu mare uimire, că tu, „profesorul de desen” poți desena, poți picta. Cât de des am auzit: „ Tu pictezi ?” sau „Tu ai făcut asta?”

Există o ruptură dramatică în existența unui tânăr atunci când termină facultatea și după un drum mai scurt sau mai lung ajunge la catedră. În facultate accentul se pune pe creație, care este pe primul plan. Cele mai multe ore el le petrece în atelier lângă planșetă, lângă pânza de pictură, lângă hârtia de desen, etc. Ajuns profesor, el constată cu uimire că nimeni nu mai pune accent pe munca lui de creator. Ea nu este socotită ca fiind necesară profesorului. El trebuie să-și facă lecția ținând cont de pregramă și planificare. El trebuie să facă expoziții cu lucrările elevilor (în funcție de evenimente și cu tematică precisă), este liber să participe la concursuri de specialitate cu lucrările elevilor, dar costurile sunt suportate de el și dacă este mai bine organizat poate reușește să colaboreze cu elevii, care suportă costul de expediere a coletelor, cel puțin parțial. Costurile se ridică substanțial când este vorba de concursurile organizate în străinătate (China, Japonia, India, Egipt, etc.)

Și totuși dacă el nu ar fi un creator lecțiile lui ar fi plictisitoare, monotone, cu aceleași subiecte care s-ar repeta an de an și cu un număr tot mai mare de elevi dezinteresați de disciplina respectivă. Acest lucru nu se întâmplă și în orice școală ai merge poti constata că elevii iubesc cel mai mult orele de „desen”. Este cu certitudine un efect al muncii de creație depusă de profesor în „atelier”, chiar dacă de cele mai multe ori atelierul se reduce la masa din bucătărie.

Un pas oarecare s-a realizat în aprecierea activității de creație a „profesorului de desen” prin punctarea ei, în ultimii ani, în fișele de evaluare, elaborate pentru gradațiile de merit, de exemplu. Este totuși greu admisă activitatea expozițională, ca activitate de creație în specialitate și în general este apreciată doar activitatea scrisă în diferite publicații cu I S S N sau I S B N . Un catalog fără I S S N sau I S B N nu este luat în considerare, chiar dacă expoziția este organizată la Palatul Parlamentului European, de exemplu. Un alt exemplu de ignorare a potențialului creativ al „profesorului de desen”.

Totuși, toată lumea este implicată în stimularea personalității creatoare, în dezvoltarea creativității elevilor prin tot felul de metode moderne, activ-participative sau ce alte denumiri mai li se acordă. Ce se întâmplă cu profesorul creator este problema altcuiva și asta doar atunci când cineva o conștientizează, dar în general această problemă nu există.

Fiecare tânăr profesor de desen se descurcă cum poate și majoritatea nu pot, se dovedesc a fi copleșiți de multiplele probleme legate de afirmarea laturii lor creative. Sunt foarte mulți care fac creație doar pentru ei și care o dată cu trecerea timpului își neglijează această parte organic legată de puterea lor creatoare și se resemnează a fi doar profesori și cel mai trist nu mai cred în ei, în talentul lor, în capacitatea lor creatoare. A trecut prea mult timp de când au fost tineri artiști creatori și sunt de prea mult timp doar profesori și li s-a cerut să fie doar atât. Excepțiile confirmă din păcate regula care s-a respectat și în ultimii douăzeci de ani. În puține școlii este apreciat dascălul creator și puține conduceri apreciază artistul și și mai puține îl încurazează, îl promovează și-l sprijină pe tânărul profesor absolvent al unui învățământ de artă, unde este pregătit să devină artist creator și profesor . Ce se întâmplă cu artistul creator nu este problema școlii, a inspectoratului școlar, a ministerului. Este o problemă a fiecăruia. Păcat de investiția în latura creatoare a tânărului profesor.

Și totuși sunt mulți profesori care după un timp mai lung sau mai scurt ajung să se afirme ca artiști creatori. Devin membrii ai Uniunii Artiștilor Plastici din România, dar acest lucru îi privește doar pe ei. Nu am auzit niciodată în cei peste treizeci de ani trăiți în școală, la nici o ședință, în nici un raport, sub nici o formă, o cât de mică apreciere exprimată la adresa preofesorului artist, a muncii sale de creație.

Se afirmă totuși că se dorește îmbunătățirea actului instructiv – educativ, se dorește o adevărată reformă a învățământului. Idei sunt multe. Punerea lor în practică este greoaie. Ea se realizează cu oameni, cu oameni care sunt creativi, care reușesc să rupă rutina și monotonia, care găsesc soluții noi problemelor din școală, care reușesc să comunice eficient cu elevii, să le transmită nu numai cunoștiințe ci și valori, care reușesc să le formeze anumite deprinderi, care reușesc șă le dezvolte anumite competențe, etc.

Ne întoaecem astfel la profesorul de desen – creatorul – artistul plastic. Sunt și în școala noastră foarte mulți artiști plastici, este totuși o școală vocațională și este oarecum firesc, dar acești artiști profesori se regăsec și în alte școli, nu neapărat de artă, dar este la fel de adevărat că sunt puțini. Am convingerea că vor for fi mai mulți dacă noi, cei mai în vârstă și ei cei mai tineri vom face ceva în acest sens. Am convingerea că de noi depinde, de generozitatea noastră și de dragostea noastră față de vocația de dascăl și artist.

Profesorul de desen - Artistul plastic

Sunt profesoară de mulți ani și iubesc munca de dascăl, (impropriu numit muncă pentru că este asociată cu ceva greu și obositor, epuizant). Îmi place ceea ce fac mă pasionează, sunt fascinată și acum de reacția elevilor în fața anumitor probleme plastice. Sunt convinsă că dacă eu nu mi-aș pune probleme plastice nu aș căuta soluții nici activitatea cu elevii nu ar fi eficientă, nu ar avea rezultate.

Sunt mândră de munca colegilor mei și sunt mândră de colegii mei de generație care sunt profesori și artiști în același timp. Pe ei îi cunosc mai bine și îmi permit să le prezint succint și activitatea lor de artist plastic.

Aleator am ales câteva nume.

Ioan Herman, profesor la Școala Generală din Certejul de Sus și la alte școli, de mulți ani are o activitate artistică susținută și îndelungată. Lucrările sale te poartă în spații și lumi posibile întrun fascinant vârtej cromatic.

Ioan Herman

Samson Adrian, este colegul meu la Liceul de Arte „Sigismund Toduță” are și el o prodigioasă activitate creatoare. Lucrările lui ne dezvăluie o lume aparte, un colaj vizual cu aspecte a realității imediate filtrate prin prisma personalității sale.

Samson Adrian

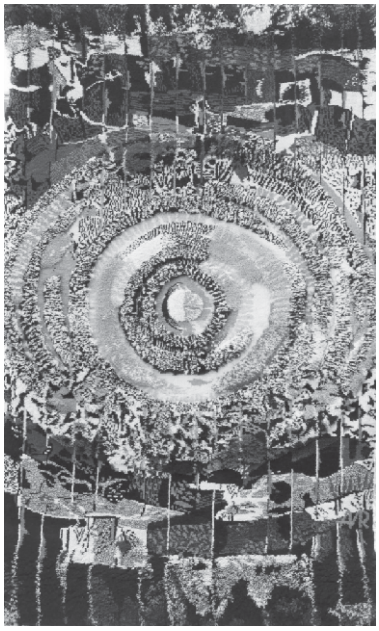

Ana Maria Rugescu

Ana Maria Rugescu, o altă colegă de la Liceul de Arte „Sigismund Toduță” reușește prin jocul cu desenul și culoarea să transforme în structuri plastice diferitele regnuri, vegetale și minerale, găsind nenumărate soluții artistice, prin ieșirile în volum din bidimensionalitate.

Maria Miertoiu este și ea un profesor –artist și o altă colegă de la Liceul de Arte „Sigismund Toduță” din Deva. Există în lucrările Mariei Miertoiu o picturalitate al gestualității dirijate într-o structură compozițională gândită și atent elaborată. Cromatica solară , lumina dirijată te poartă întrun spațiu special

Profesorul de desen - Artistul plastic

al liniștii și armoniei creat de artistă prin rigoarea compozițională și geometrismul formelor.

Căutările mele artistice se îmbină cu cele profesionale la fel ca și în cazul colegilor amintiți deja. Mă pasionează experimentarea unor tehnici noi, combinația de tehnici, de structuri și materialități diverse și acestea rămâne un mod de abordare plastică la care recurg constant .

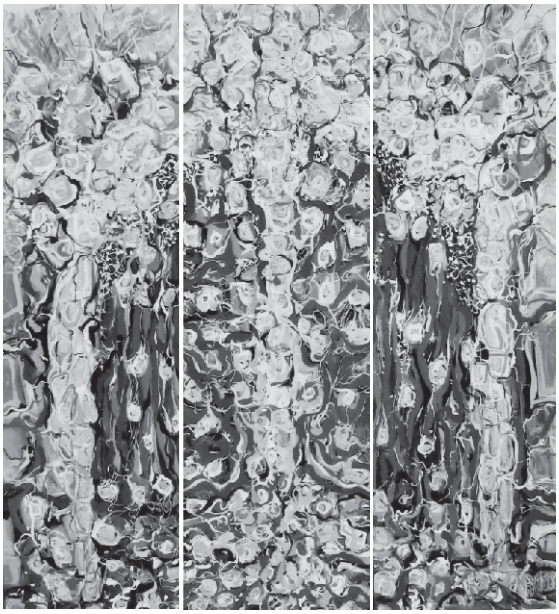

Popa (Cănija) Adriana Emilia

Toți profesorii – creatori – artiști plastici amintiți sunt foști elevi al liceului de artă din Deva. Toți sunt conștienți de șansa de a fi avut profesori deosebiți care nu și-au făcut doar meseria cu conștiinciozitate, ceea ce se dovedește a nu fi puțin lucru, ci și-au făcut-o cu iubire, cu dragoste și vocație. Numele dascălilor: *Kovacs Ernest, Mátyás Iosif, Bâtcă Mircea, Tengheru Ion* sunt nume care au marcat destinul artistic al multor generații de absolvenți ai liceului devean. Ei înșiși au fost și sunt încă artiști plastici care au o activitate artistică bogată.

Mátyás Iosif

Tengheru Ion

Fiecare dintre acești profesori, de excepție, au avut un loc important în destinul multor absolvenți, dar cel care s-s implicat intr-un mod deosebit în modelarea personalităților lor, în formarea lor, a fost profesorul *Kovacs Ernest***.**

„Domnul Kovacs”, așa îl numesc elevii săi , a sădit în fiecare o sămânță, care a rodit frumos și a crescut .

Toți elevii lui îi sunt recunoscători pentru lecțiile de viață oferite cu generozitatea cunoscută, dar mai ales pentru magistralele lecții de specialitate daruite fiecăruia dintre ei. A fost un dascăl generos, căruia îi păsa, care se simțea responsabil pentru fiecare elev, un dascăl care i-a învățat multe din tainele unui desen gândit și construit și mai ales i-a învățat să vadă esențialul formei și să nu se piardă în detalii, să înțeleagă, *„să vadă nu doar să privească”.*

Kovacs Ernest

Personal fac parte din cei care au terminat liceul de artă devean în 1975. Noi suntem o generație unită care s-a reunit ritmic în timp și de fiecare dată a organizat și o expoziție, ultima în anul 2010.

Cei care au expus pe simeze, în iulie, 2010 sunt acum artiști plastici ajunși, într-un moment de vârf al activității lor, sunt membrii marcanți ai vieții artistice românești cu participări la numeroase expoziții din țară și din străinătate. Ei abordează diferite domenii ale artei: pictură, ceramică, grafică, tapiserie, etc. Numele lor: *Rodica Buștiuc, Marieta Besu, Rozalia Budulan, Dana (Giurgiu) Solovăstru, Lia Laufer, Mihai Țopescu, Adriana (Cănija) Popa, Geta (Lungu) Mocanu, Vioara Popescu Dinu, Rodica Gâdea (Ailincăi), Rodica Ghilea, Taugner Norbert, Sanda (Tămaș) Murzea***.

Marieta Besu, Rozalia Budulan, Dana (Giurgiu) Solovăstru , Adriana (Cănija) Popa, Vioara Popescu Dinu sunt și profesori care își desfășoară activitatea la diferite școli din țară.

Tinerii care au început liceul în 1971 nu ar fi devenit artiștii care expun astăzi, dacă nu ar fi fost înconjurați de iubire, de iubirea dascălilor lor. Este o certitudine că expozitia de la *Galeria de Artă “Forma”*din 2010 a fost dovada de iubire a unei generații față de dascălii lor. Este mărturisirea unei iubiri care a rezistat în timp și care își demonstrează acum viabilitatea printr-o formă concretă și palpabilă.

Vernisajul Expoziției „ Iubirea”, Galeria de Arta „Forma” – Deva, iulie, 2010
De la stanga la dreapta domnii profesori:
Bâtcă Mircea, Kovacs Ernest, Doroga Aurel, Nistor Anghel, Tengheru Ion

Nu există „profesor de desen”, există doar un profesor care este dublat de un artist plastic și care este tocmai pentru aceasta apreciat de elevii lui. Nu există mulțumire mai mare decât iubirea și respectul pe care ți-o poartă elevii tăi peste timp.

Popa Ion
Colegiul Național
„Decebal”
Deva

Profesorul - un model?!

«*Un educator excelent nu e o ființă umană perfectă, ci o persoană care dispune de suficientă pace lăuntrică pentru a se goli, ca și de sensibilitate pentru a învăța*. » (Augusto Cury)

Fiecare persoană își petrece pe băncile școlii o perioadă semnificativă din viață. Primii 18 ani din viața noastră sunt marcați de studiu, de școală. Aici deprindem scrisul, cititul, socotitul, socializarea dar și multe altele. În interacțiunile cu ceilalți, profesorul este persoana care seamănă în elevii săi nu numai cunoștințe, dar si primele atitudini : atitudini față de propria persoană, față de școală, față de oameni și de lumea înconjurătoare.

Oare ce rol mai joacă profesorii în viața tinerilor din lumea contemporană? Își amintesc cu plăcere „profesioniștii” din zilele noastre de primii profesori care le-au călăuzit drumul către cunoaștere, de „tovarășa învățătoare” sau chiar de „tovarășa educatoare”?

După părerea mea pentru un elev, profesorul este cea mai importantă persoană din viața lui, după părinți. Profesorul a fost alături de noi când am făcut primii pași în viața de școlar, atunci când am intrat în clasa a I a. Tot el este cel care ne-a pus creionul în mână și ne-a învățat să scriem primele cuvinte și care a stat alături de noi atunci când am învățat să citim primele litere. Zi de zi profesorii noștri sunt alături de noi, ne îndrumă în viață, ne învață și ne împărtășesc cu bucurie din experiența și cunoștințele lor. Orice problemă pe care am avea-o, în profesori găsim un sprijin și putem fi siguri că vom primi de la ei un sfat bun și util.

Profesorul formează “profesionistul” de mâine, omul care va fi dat societății, care va ști să pună întrebări, care va avea o cultură generală, va fi corect, va munci, va avea principii. Profesorul contribuie la formarea personalității elevilor, la conduita lor în societate, la formarea lor ca indivizi și cetățeni. Profesorul joacă roluri în viața noastră, cum ar fi rolul de îndrumare sau rolul de a ne oferi deschidere către posibilități neanticipate, de a ne ajuta să depășim momentele dificile, înzestrându-ne cu mecanisme de supraviețuire, altele decât cele învățate în familie.

Orice profesor este printre altele și un creator de modele, de profile, de fapt un inovator. Această calitate de inovator îi pretinde profesorului imaginație, abilitate și inovație în toate împrejurările. Prin natura meseriei lor profesorii dezvoltă interesele, aptitudinile și talentele elevilor, ajutându-i pe aceștia prin demersurile lor să-și valorifice la maximum aptitudinile.

A fi profesor este de fapt un har, trebuie să te naști pentru asta și acest har constă de fapt în servirea celorlalți, în capacitatea de a le aduce servicii elevilor, printre care a-i face mai bogați în cunoștințe, uimiri, curiozități, interese, a le explica, a-i învăța, a le deschide ochii asupra frumuseții lumii înconjurătoare. A fi profesor nu înseamnă de fapt doar a informa, ci și a forma. Profesorul nu trebuie doar să prezinte inteligibil niște cunoștințe, ci el trebuie să lucreze cu intelectul, sufletul și conștiința învățăceilor. El își lasă amprenta asupra devenirii ființei lor. A fi profesor înseamnă să îți folosești mintea, sa citești, să înveți mereu ceva nou, înseamnă de fapt să ai șansa să fii mâine mai bun decât azi.

Deoarece este o profesie intelectuală, meseria de profesor conferă deținătorului un anume prestigiu social. În societatea românească tradițională, dascălul era alături de preot și medic o autoritate locală: membrii comunității vedeau în profesor/învățător un stâlp al societății, persoana care poate oferi soluții și sfaturi pertinente. În societatea actuală învățământul este o prioritate națională, dar se află din păcate de mulți ani încă în plină reformă. După revoluție se constată o scădere considerabilă a prestigiului profesorului/învățătorului.

Profesorul este supus în permanență judecăților, atât de valoare subiectivă – elevi, părinți, colegi, comunitate - cât și obiective – inspecții, examene de grad. Meseria de profesor presupune înainte de toate dăruire, muncă și responsabilitate, deoarece un educator are efect asupra eternității, nu se poate spune unde se oprește influența sa.

Fără profesori, școala și educația unui elev nu ar fi posibile. De aceea profesorii ar trebui să ocupe mereu un loc important în sufletele și în amintirea noastră.

Dascălul de ieri versus dascălul de azi

Paraschiv Camelia
Cercel Ana-Maria
Colegiul Tehnic „D. Leonida”
Petroșani

Un profesor trebuie să știe să se facă placut atât ca om cât și ca educator în clasă: ca om, prin atitudine, ca educator, prin siguranță de sine, deci prin pregătire.

Un pedagog precum a fost Creangă, n-ar mai fi poate la mare preț în zilele noastre deoarece el a fost modelul de dascăl ce a născocit povești frumoase, pentru că a iubit oamenii. Din fericire, calitățile de bază ale dascălului adevărat au rămas aceleași ca și cele ale Domnului Trandafir: muncă, răbdare, dăruire, creativitate, talent și…multă, multă dragoste. Sunt momente când comunicare dintre magistru și discipoli nu pornește din creier, ci din inimă. În aceste clipe, lecția devine artă, emoție, negrăită bucurie.

În spatele fiecăruia dintre noi , se află un dascăl, iar fiecare dintre noi poartă imaginea aceluia care a încercat să îi sculpteze caracterul și să îi influențeze personalitatea.

Dascălul, în viziunea noastră, are un statut atotcuprinzător. El trebuie să fie, în aceeași măsură, și instructor , personaj focal, și fascinant ori charismatic actor, și mediator, moderator, autoritate instituțională, confesor și protector, consilier și terapeut, lider de opinie și manager.

Imaginea unei comunități e dată de comportamentul celor care o compun, comportament pe care aceștia și-l dezvoltă ca urmare a educației pe care o primesc, atât în familie, cât și în societate, în școală. Astfel rolul sistemului de învățământ este de maximă importanță, de educație depinzând bunul mers al oricărei societăți. Actuala societate românească și moravurile ei arată exact așa cum și-au dorit cei care de mai bine de 20 de ani diriguiesc mersul lucrurilor în țară, de cei care a depins și depinde educația copiilor români.

Conform unor date statistice furnizate de către Institutul Național de Statistică, din anul 1991, până în prezent, mai mult de 60000 de cadre didactice au părăsit sistemul de învățământ. Situația e lesne de înțeles. Profesorii, alături de medici, sunt categoria profesională cel mai prost remunerată în România și printre cel mai prost plătiți din Uniunea Europeană.

Deși în anul 2008 Parlamentul României a adoptat o lege prin care salariile profesorilor urmau să fie mărite cu 50%, oricum insuficient, nici la 6 ani după ce această lege a fost adoptată salariile nu au fost mărite. Mai mult, în anul 2010 salariile cadrelor didactice au fost micșorate cu 25%, în nicio țară din Uniunea Europeană salariile cadrelor didactice nefiind atât de mult diminuate.

Prin prisma tuturor acestor realități cadrele didactice sunt supuse la o presiune puternică din partea autorităților statului, care fie îi ignoră pe profesori, fie îi sfidează. Unul dintre cele mai importante roluri ale dascălilor, acela de a forma caracterul copiilor, este astfel marginalizat, iar profesorii sunt trimiși undeva la periferia societății. Prea rar mass-media prezintă cazurile unor dascăli care își fac datoria cu mult profesionalism și bun simț. Din contră, ziarele, televiziunile, radiourile concurează în a relata despre corupția unor cadre didactice, despre comportamente inadecvate, despre violență, în timp ce spăgile și mita din domenii ca infrastructura rutieră sunt lesne trecute cu vederea.

Este imperios necesar a ordona și ierarhiza corect valorile, de a restitui și de a ne restabili în sensuri și dimensiuni perene, cu atât mai pregnant în spațiul școlii – obligația de a redesena și redimensiona acea piramidă (scară) a valorilor, care conferă sens legic, lege și sens, unei comunități. Altminteri, lipsa cruntă de modele – cum se declamă, la ceasul de față, în alerta, agitata societate – ar proiecta și mai apăsat coșmarul care conduce în imperiul arbitrariului, în lumea fără puncte cardinale, spre orizonturi și aspirații cețoase, fără unități de măsură.

Popa Ioana-Liana
Liceul de Arte
„S. Toduța”
Deva

A fi profesor - vocație, artă, știință, datorie

”O inimă înțelegătoare reprezintă totul la un profesor, și nu o putem aprecia îndeajuns. Ne amintim cu stimă de profesorii excelenți, dar cu recunoștință de cei care ne-au influențat sufletește. Planul de învățământ este o materie primă extrem de necesară, dar căldura reprezintă elementul vital pentru planta aflată în creștere și pentru sufletul copilului.”

A fi profesor înseamnă mai presus de orice o „artă”. Aparent o profesie simplă, obișnuită, aceasta nu este totuși la îndemâna oricui. Pregătirea pentru a preda, pentru a-i învăța pe alții este o operă niciodată încheiată și care implică multă răbdare, multe momente de incertitudine, de descurajare și multe ore de studiu. Totuși, tind să cred la capătul acestui drum anevoios te pot aștepta multe bucurii și satisfacții.

Locul și rolul dascălului au fost apreciate și valorizate în strânsă legătură cu efortul educativ realizat de-a lungul timpului. De la apariția sa, omul a înțeles necesitatea și importanța transmiterii urmașilor a experienței acumulate, asigurând astfel nu numai adaptarea rapidă la un mediu ostil, perpetuarea, conservarea speciei, ci și progresul comunității.

Din punct de vedere structural, personalitatea cadrului didactic se înscrie într-o tipologie aparte determinată de specificul muncii desfășurate, fiind recunoscută nu numai prin complexitatea sa, ci și prin adaptabilitatea la situații mereu noi. Elementul central al personalității cadrului didactic, care asigură obținerea performanței în activitatea didactică, este competența, ce poate fi definită ca o unitate dintre ceea ce știe, ce știe să facă, cum știe să fie și mai ales cum știe să devină cadrul didactic.

Calitățile unui bun profesor implică anumite **abilități sociale** care-i permit pătrunderea în viață interioară a grupului de elevi, **abilități empatice**, de a înțelege copiii și a putea privi lumea prin ochii lor, și nu în ultimul rând, **valori etice superioare**, căci profesorul este un model pentru elevii săi. Omul care să hotărăște să devină profesor ar fi necesar să ia această decizie în bază unei vocații interioare. În schimb, de multe ori se ia decizia pentru o carieră în învățământ din rațiuni pur practice, de cele mai multe ori se ia această decizie ca urmare a inexistenței unui alt loc de muncă mai bun.

Calitatile unui bun profesor nu se refera doar la competențele sale didactice, de instruire și educație ci și la capacitățile sale empatice și sociale. Astfel, a avea competențe de specialitate, în funcție de domeniul predat, și pedagogice este important, dar nu de ajuns pentru a fi întradevar un profesor apreciat de catre elevi.

Un profesor ar trebui în primul rând să fie **empatic** și să se transpună în situația elevului, să simtă ce simte el, să-l înțeleaga și să găsească cele mai bune căi de comunicare cu elevul său, pentru că obiectivul urmărit nu este simpla relație ci acțiunea de a exercita o activitate eficientă de educație.

Cadrul didactic este cel care contribuie la acest proces tocmai din cauza cunoștințelor pe care le are și a pregătirii corespunzătoare. El este cel care dă clasei o atmosferă plăcută pentru a putea să realizeze procesul de predare-învățare în bune condiții. Atât elevul cât și profesorul au anumite roluri esențiale care contribuie la îndeplinirea actului de învățare.

În viziunea pedagogilor contemporani relația profesor-elev este concepută ca o relație de mare complexitate, care implică un dialog permanent între doi factori, educat și educator, o comunicare reciprocă, angajând toate laturile personalității acestora. Dacă dascălul este prea autoritar, cu anumite ezitări, instabil va provoca elevului neîncrederea și închiderea în sine.

Arta de a preda presupune pe lângă stăpânirea cunoștințelor, claritatea și plasticitatea expunerii, pasiune științifică și aptitudinea deosebită de transpunere în situația ascultătorului. **Empatia** în acest caz trebuie să exprime o reacție atitudinală, în care dragostea față de copil să fie subordonată nevoii de a-l înțelege și ajuta De altfel, nici nu ar fi posibil de conceput o relație eficientă între profesor și elev fără apropierea dintre aceștia, dar și fără păstrarea unei relații profesor-întreg colectivul de elev. Profesorul Vasile Pavelcu notează faptul că „reușita unei lecții nu constă numai în caracterul ei sistematic corect și științific ci și în puterea de a străbate până în straturile adânci ale inimii, în forța ei de a mobiliza, de a mișca, de a emoționa”.

Un profesor bun este cel care știe să se pună la dispoziția elevilor săi, știe să simpatizeze cu ei, să le înțelegă universul, să le sesizeze interesele care îi animă.

Profesorul trebuie să reprezinte autoritatea publică, ca reprezentant al statului, să fie transmițător de cunoștințe și educator, evaluator al elevilor, partenerul părinților în sarcina educativă, membru în colectivul școlii, și un bun coleg pentreu ceilalți profesori. Sunt multe roluri de asumat în calitate de profesor și de aceea această profesie este una specială în care cunoștințele, pregătirea temeinică și continuă trebuie să se împletească cu o vocație înnăscută și cu talentul de a transmite și a darui, de a iubi și înțelege copilu, de ai înțelege problemele și de a empatiza cu el.

Profesorul trebuie să aibă conștiința misiunii sale, disponibilitatea de a primi sugestii, aptitudinea de a organiza și regiza procesul de instruire.

Relația profesorului cu elevii săi nu trebuie să se reducă doar la un aspect formal, administrativ, reglementată fiind de coduri deontologice sau normative instituționale. Aceasta va trebui adecvată și personalizată neîncetat, dimensionată

și relativizată la specificul grupului școlar și la fiecare din membrii acestuia.

Profesorul trebuie să știe că autoritatea, o dimensiune pozitivă în educație, nu se impune, ci se câștigă. Autoritatea liber atribuită potențează, de bună seamă, calitatea actului educativ.

Profesorul nu este doar persoana care propune conținuturi, formulează sarcini și cere anumite conduite. Clasa școlară nu este doar un spațiu unde, după un ritual academic, se tratează un subiect din programă. În clasă se învață mai mult decât o materie, se învață o lecție de viață.

Profesorul este „dator" să stimuleze și să întrețină curiozitatea elevilor pentru lucruri noi, este „dator" să le modeleze comportamentele sociale, să le întărească încrederea în forțele proprii, dar mai ales trebuie să îi ajute în găsirea identității.

Evaluarea pe care acesta o face va trebui să fie întotdeauna obiectivă. Profesorul nu trebuie să permită în nici un caz instalarea unor efecte perturbatoare în sistemul său de apreciere și notare. Trebuie să adopte în orice împrejurare o atitudine corectă față de elev. El trebuie să respecte trăsăturile individuale ale elevului, să-l motiveze pentru activitatea de învățare făcând apel la cele mai eficiente strategii.

Elevul nu trebuie să fie considerat ca fiind un simplu obiect pasiv asupra căruia se acționează, ci un actor care se implică activ în alegerea și adecvarea actului de instruire.

Profesorul trebuie să creeze multiple situații de implicare a elevilor, să antreneze efectiv elevii în procesul de deslușire a adevărurilor, trebuie să se lase interpelat, interogat de elevi.

El trebuie să le cultive elevilor ideea potrivit căreia și profesorul la rândul său are de învățat de la elevi. Elevii devin astfel coresponsabili de calitatea procesului instructiv-educativ. Deși profesorul este mereu prezent în activitate, el trebuie să fie ajutat și complementat de către elevi.

Pentru eficiența procesului instructiv-educativ, cadrul didactic are datoria morală de a adopta un stil de conducere adecvat particularităților/caracteristicilor elevilor. Alegerea unui stil corespunzător va avea un impact puternic, pozitiv, asupra multor aspecte esențiale ale vieții de grup. Elevii ar putea atinge performanțe mult mai rapid, ar putea deveni mult mai motivați, ar avea loc o dezvoltare a relațiilor interpresonale între aceștia, dar mai ales ar duce la instalarea unui climat afectiv pozitiv.

În concluzie, un profesor model ar trebui astfel să își formeze un stil pedagogic democratic și nu autoritar, să țină cont de nevoile elevului, nu numai de obligațiile lui, să aibă acea vocație pentru carieră lui, vocație ce înseamnă atât motivație interioară, cât și dragoste pentru copii. Printre calitățile ideale ale unui bun profesor se numără și talentul pedagogic, abilitățile sociale și empatice și capacitatea de a relaționa nu doar cu clasa de elevi, ci și cu fiecare elev în parte. Copiii au nevoie de afecțiune, securitate și de stimă de sine, iar aceste nevoi trebuie asigurate atât în mediul familial, cât și în cel școlar și asta pentru o dezvoltare personală armonioasă a viitorului adult. Un profesor care își ignoră elevii, îi ironizează, este nervos și se bazează exclusiv pe autoritatea sa, nu numai că nu va avea rezultate didactice bune, ci va afecta și dezvoltarea personalității copilului

Toți cei care lucrează cu oameni, dar în special profesorii ar trebui să fie selectați după parcurgerea unor teste care să le dovedească inteligența emoțională și calitățile empatice și să li se dezvolte aceste capacitate până la nivelul optim care să le acorde șansa de a fi buni profesori pentru elevii lor.

Bibliografie

Bogdan Balan, Ștefan Boncu, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivat și grade didactice,* ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2008

Carl Gustav Jung*, Cartea rosie - Liber Novus*, ediția a II-a, Editura Trei, București, 2012

D., Săucan*, „Revista de psihologie*", Nr. 1și2/1992

S., Marcus, T., David, A., Predescu*, „Empatia și relația profesor elev",* Editura Academiei Republicii Socialiste Române, București, 1987

http://ziarulzidul.ro/2011/04/04/arta-de-a-fi-profesor/

Popescu Florin-Iosif
Liceul Tehnologic
„O. Densușianu”
Călan

Cadrul didactic - statut actual și soluții

Omul de vocație este omul care face din plăcere tot ceea ce face, este omul care-și face datoria, este omul care-și asumă responsabilitatea efectelor acțiunilor sale. Din punct de vedere deontologic, vocația profesională inseamnă reunirea într-un tot unitar a dorinței și „putinței" familiei, a aspirațiilor profesionale ale fiecăruia și ale recomandărilor psiho-pedagogice ale dascălilor. Un astfel de cadru didactic, care întrunește toate aceste elemente, este omul care-și indeplinește cu plăcere toate indatoririle profesionale, este omul de școală, este omul conștient că ține în măinile sale destinul unor ființe umane; evident că prin aceasta este responsabil față de destinul întregii societăți. A-ți face datoria reprezintă astăzi țelul suprem al fiecărui dascăl în contextul sporirii caracterului formativ al intregului proces instructiv-educativ.

Calitatea de educator, tactul, măiestria și talentul de educator se însușesc și se dezvoltă sub forma profesiei de educator, de profesor, așa cum se însușește și calitatea de specialist.

Statutul social al profesorului, în societatea contemporană, pare să fie statutul clasei mijlocii. Meseria de profesor nu se află printre meseriile cele mai solicitate, dar nici printre cele evitate. Profesiunea intelectuală, respectată, nu conferă detinătorului putere, influență sau venituri superioare, ci c prestigiu şi satisfacții, vocația fiind considerată unul dintre motivele de bază în alegerea acestei profesiuni. Profesiunea de profesor in țara noastră, se transmite, multi dintre tinerii aspiranți la această profesiune având părinți tot profesori sau invățători. Cei ce imbrătișează această meserie provin din familii în care profesiunile intelectuale sunt prețuite.

Exercitarea profesiunii de profesor presupune însușirea a trei **competențe specifice**:

a) competență profesională, constând dintr-o cultură tehnică specifică și o competență interumană care-i permite să lucreze totdeauna cu un public, (clasa de elevi) și să coopereze cu ceilalți profesori; capacitatea de a organiza și componenta etică ;

b) capacitatea de a întreține raporturi satisfăcătoare cu eșaloanele ierarhiei superioare : directori, inspectori. Profesorii suportă cu regularitate presiunea controlului, ei sunt evaluati periodic de superiori, avansarea nu este posibilă fără o probă practică în fața unor comisii. Responsabilii ierarhiei notează nu numai punctualitatea și asiduitatea profesorilor, calitatea activităților și eficacitatea, dar și „prezența scenică", autoritatea în fata elevilor, calitatea dialogului didactic etc. ;

c) competența de a dezvolta bune relații cu „beneficiarii" - elevi, părinți, comunitate. Profesorul nu lucrează cu „clienti" individuali, ci cu grupe de elevi. Aceștia sunt asistați și supravegheați de părinți și comunitate. Cota profesorilor este fixată adesea în funcție de priceperea „de a ține clasa”, de a utiliza corespunzător autonomia și libertatea de care se bucură clasa.

Profesorul îndeplinește, în școală, următoarele **funcții**:

a) organizator al procesului de invățământ ;

b) educator ;

c) partener al educației ;

d) membru al corpului profesoral.

a) Ca *organizator al învățării,* profesorul îmbină aspectele obiectiv-logice ale transmiterii cunoștințelor cu aspectele psihologice. Este preocupat atât de aplicarea principiilor didactice, a teoriei instruirii în transmiterea conținutului invățământului, cât și de implicațiile psihologice ale actului transmiterii: psihologia evoluției copilului, psihologia invățării, strategiile comunicării etc.

Organizarea invățământului trebuie să se orienteze după criterii proprii disciplinei, urmărindu-se aplicarea celor mai potrivite strategii de rezolvare a problemelor, dezvoltarea gândirii elevilor și a aptitudinilor de obținere independentă a informațiilor, de prelucrare critică și aplicare în situații diferite. Profesorul nu este doar un transmițător de informații, care se rezumă la a da indicații elevilor în privința modului de invățare și a materialelor pe care trebuie să le invețe, ci și un antrenor care, prin întrebări analitice, stimulând gândirea elevilor, creează premise pentru ca aceștia, prin aflarea independentă a răspunsurilor, să ajungă la o mai bună intelegere a problemelor. Trezirea interesului elevilor, stimularea motivatiei acestora este un rezultat al conducerii procesului instructiv.

b) Exercitarea *funcției de educator* este dependentă de concepția care stă la baza semnificației care se acordă școlii și organizării ei, de felul în care profesorul își intelege misiunea, de totalitatea sarcinilor cuprinse în functia de profesor și, nu în ultimul rând, de atitudinile părintilor.

Funcția didactică a profesorului se exprimă prin îndeplinirea statutului de model, partener, sfătuitor. Ea se îndeplinește prin crearea unei atmosfere generale de securitate și incredere în clasă, prin încurajarea succeselor fiecărui elev, prin crearea unui flux de simpatie între profesor și elevi.

A educa, alături de a instrui, înseamnă, pentru profesor: folosirea unor metode care să formeze elevilor atenția pentru munca independentă, să dezvolte virtuți sociale, să întărească încrederea elevilor în propria valoare, ajutându-i să-și găsească identitatea.

c) Conceptul de *partener al educației* se referă la raporturile profesorului cu alți factori educativi, îndeosebi cu părinții și la concepția conform căreia profesorii și elevii formează împreună o comunitate școlară. Școala este a doua instanță de socializare, după familie, iar profesorul trebuie să colaboreze cu toți factorii educativi, să armonizeze educația formală cu cea nonformală și informală. El poate juca rolul de consultant al părinților, el împarte răspunderea formării copiilor cu familia.

d) *Ca membru al corpului profesoral,* profesorul se găsește într-o strânsă interdependentă cu colegii, cu directorii și alti educatori. Complexitatea problemelor pe care le pune școala ca organizatie fac imposibilă izolarea și „independența" profesorilor. Nu se poate realiza o instrucție și o educație unitară prin simpla adiționare a unor influențe disparate, oferite de diverse discipline. Cele trei laturi ale influenței educative - invățarea socială, formarea independenței de a lucra metodic și dezvoltarea eului elevilor - vor rămâne întâmplătoare atât timp cât se rezumă la actiuni separate și necoordonate. E nevoie de un „consens" al atitudinilor și acțiunilor pedagogice. Ideea de a lucra în echipă *(team-teaching),* în vederea unei acțiuni convergente, presupune discuții între profesorii de specialitate care predau la aceeași clasă, pregătirea comună pentru procesul instructiv, repartizarea funcțiilor în cazul unor sarcini speciale, organizarea unor discuții în grup sau consfătuiri ale profesorilor din aceeași specialitate, pentru sarcinile instructive, și ale tuturor profesorilor pentru cele educative.

Rolul de profesor presupune argumentarea intr-un multiplu păienjeniș de grup de referință care impun profesorului cerinte diferențiate: el reprezintă autoritatea publică, este reprezentant al statului, transmițător de cunoștinte și educator, evaluator al elevilor, partenerul părinților în sarcina educativă, membru în colectivul școlii, coleg.

Profesiunea de educator este încărcată de tensiune. Pentru a putea răspunde atâtor cerinte și a articula oferta sa comportamentală unor solicitări diverse, el trebuie să aibă conștiința misiunii sale, are obligația de a observa și evalua, disponibilitatea de a primi sugestii, aptitudinea de a organiza și regiza procesul de instruire.

Adesea, profesorul se găsește în situații conflictuale.

O primă situatie conflictuală rezultă din raporturile sale cu părinții și cu instituția școlii. Părinții solicită mereu o atenție specială copiilor lor, profesorul e obligat să-și distribuie imparțial atentia tuturor elevilor, reprezentând consemnul institutional. În relațiile sale cu elevii, profesorul se orientează după principiul „stimulare și selecție", iar acesta poate veni în contradicție cu obligația de a pretinde performanțe din partea tuturor elevilor. Profesorii sunt puși adesea în dificultate de două sarcini aparent diferite: pe de o parte, ei sunt responsabili de transmiterea corectă a unui volum de informații și verificarea asimilării acestor cunoștinte. Pe de altă parte, el are datoria să dezvolte elevilor „aptitudini critice", strategia fiind punerea sub semnul îndoielii a unor adevăruri, prezentarea materialului ca pe o confruntare între teze diferite.

Cel mai important conflict de rol este acela dintre transmiterea cunoștintelor de specialitate și calitatea de educator a profesorului. La unii profesori predomină preocuparea pentru transmiterea de cunoștinte, altii sunt cu precădere preocupați de formarea elevilor.

Stările tensionale sunt inevitabile. Soluția e organizarea unui „învățământ educativ" articulând cele două tendințe: *educația fără instrucție e imposibilă*, componenta educativă stimulează și motivează instruirea

Analizând pas cu pas toți acești factori, orice dascăl trebuie să fie conștient că autentica și eficienta carieră didactică trebuie construită în funcție de acești factori, mai ales de propria lui dorință de a fi util, de a înțelege că el oferă societății servicii pentru educație, servicii ce trebuie să fie de cea mai înaltă calitate. Prin această prismă, profesorul trebuie pas cu pas să-și indrepte și să-și concentreze intreaga activitate spre propria-i formare și perfecționare. El trebuie să înțeleagă faptul că o cărieră didactică este probabil una din puținele profesiuni care nu încetează odată cu schimbarea hainelor de lucru.El este profesor în fiecare moment și în fiecare conjunctură a vieții sale. El reprezintă lumea civilizată a adultului în mintea și sufletul copilului și al tanărului.

Locul, rolul și activitatea profesorului alcătuiesc un microunivers instituțional de educație, care, pentru a avea rezultate eficiente, implică în mod obiectiv și necesar și o funcție managerială. Profesorul, în general, este implicat și în actul conducerii unității de învățământ prin unele funcții pe care ca și cadru didactic le deține.

Bibliografie:

Cucoș, Constantin, *Pedagogie*
Gliga, Lucia, *Standarde profesionale pentru profesia didactică*, București, 2002
Ionescu, Miron, Chiș, Vasile, *Pedagogie Aplicată*
Sălăvăstru, Dorina*, Didactica psihologiei*
Sălăvăstru, Dorina, *Psihologia Educației*, Polirom 2004
www.didactic.ro

Popescu Tatiana
Liceul Tehnologic
„Retezat”
Uricani

Profesor eficient, educație eficientă

În cadrul abordărilor contemporane ale fenomenului educațional se impune tot mai pregnant ca, profesorii/învățătorii în general și dirigintele în mod special să se raporteze la cei educați, să stabilească relații de cooperare cu părinții lor și cu alți factori interesați din societate. Astfel, rolul dirigintelui nu se reduce doar la educația la catedră sau în clasă, ci presupune o activitate de acest gen în fiecare contact relațional cu elevii și familiile acestora (desfășurand o muncă de dezvoltare, și îndrumare). Profesorul/ învățătorul are, deci, o poziție specială, unică,deoarece lucrează cu individualități psihice umane, aflate în prim proces de formare, de unde derivă necesitatea unei maxime responsabilități în ceea ce privește comportamentul și intervențiile sale educative. În procesul de proiectare, organizare și conducere a activității educaționale, un rol deosebit de important îl au relațiile profesor/învățător elev și profesor/învățător familie. Relațiile educaționale nu se desfasoară într-un cadru educațional stabil și inert, ci într-unul dinamic și în permanentă schimbare.astfel, dirigintele trebuie să cultive o atitudine activă față de elevii săi.

În zilele noastre, problema profesorului cunoaște două orientări principale, una tradiționalistă, iar alta angajată.Privit de pe pozițiile orientării tradiționaliste, rolul profesorului este de a păstra cunoștințele și a le transmite generațiilor tinere. Cu alte cuvinte, profesorul apare ca un mijlocitor menit a străbate spațiul spiritual dintre generații pe același drum bătătorit, condamnat a ramane,în acest fel,împreuna cu cei pe care îi educă,într-o stare continuă de precaritate culturală și de cunoaștere.

În opoziție cu aceasta, orientarea angajată vede în profesor un agent social dinamic, participant activ și responsabil nu numai la viața școlii, ci și la cea a comunității sociale din care face parte, contribuind prin munca sa la toate prefacerile ce au loc în ea. Profesiunea de educator, exercitarea ei, solicită din partea celor care o practică să răspundă la cerințe de bază, printre care menționăm: pregătire temeinică de specialitate, pregatirea psihopedagogică corespunzatoare, precum și priceperi și deprinderi de muncă pedagogică,tact pedagogic și maiestrie pedagogică,bogat orizont cultural. Cunoașterea precisă a scopului, claritatea și puterea lui mobilizatoare, stimulativă și selectivă, în același timp, trebuie să-l conducă pe profesor, în mod neabătut, la eforturi susținute și continue de perfecționare, și autoperfecționare a întregii sale activități în vederea realizării scopului educativ. Profesorul, indiferent de specialitate,trebuie să studieze și să se familiarizeze cu problemele generale ale pedagogiei, cu cele ale didacticii și teoriei educației, cu metodica de specialitate, cu psihologia copilului, psihopedagogia, igiena școlară și alte obiecte înrudite cu pedagogia, urmand ca apoi utilizand cunoștințele dobandite să desfașoare o activitate practică complexă ce prin eforturi continue îl conduce spre ceea ce se cheamă măiestrie pedagogică, expresie concretă a armonizării la nivel optim a teoriei educației cu tactul pedagogic, cu priceperile și deprinderile pedagogice de a organiza și desfășura în asa fel activitatea instructiv-educativă încat să se asigure obținerea celor mai bune rezultate. Modul particular de manifestare al personalității fiecaruia dintre profesori, ca expresie a gradului de satisfacere a cerințelor și de afirmare a calităților, constituie variabila dependentă ce introduce în viața școlii variația, plăcutul și interesantul. Privită prin optica prin care profesorul a reușit să-i transforme pe elevi în purtători ai unui sistem de cunoștințe despre lume,ai unui cod de norme morale,priceperi și deprinderi de muncă fizică și intelectuală,cu gustul pentru comorile culturii,gata să contribuie la emanciparea reală a societății, personalitatea lui dobandește valoare deosebită, nu atat prin ceea ce reprezintă el ca individ, ci prin ceea ce a realizat și realizează pentru alții. Eficiența muncii profesorului/învățătorului depinde între altele și de respectarea unor cerințe pedagogice generale cum sunt: a) alegerea, pregătirea și organizarea unor acțiuni variate și interesante la nivelul clasei respective; b) stabilirea unor obiective clare,cuprinzătoare și realizabile,precum și adecvarea acțiunilor intreprinse în mod planificat; c) îmbinarea acțiunilor colective cu cele individuale și folosirea unor metode și procedee variate, active și eficiente; d) mobilizarea tuturor factorilor educativi care lucrează cu clasa și asigurarea unei conlucrări sistematice și rodnice a acestora pe tot parcursul anilor, realizandu-se o acțiune unitară si coordonată; e) evaluarea sistematică a rezultatelor obținute și transformarea acestora în puncte de sprijin ale acțiunilor viitoare; f) asigurarea unui dialog permanent cu clasa și crearea unui climat favorabil oricărei acțiuni educative;

Eficiența muncii profesorului/învățătorului depinde între altele și de respectarea unor cerințe pedagogice generale cum sunt : a) alegerea, pregatirea si organizarea unor actiuni variate și interesante la nivelul clasei respective; b) stabilirea unor obiective clare,cuprinzătoare și realizabile,precum și adecvarea acțiunilor întreprinse în mod planificat; c) îmbinarea acțiunilor colective cu cele individuale și folosirea unor metode și procedee variate, active și eficiente; d) mobilizarea tuturor factorilor educativi care lucrează cu clasa și asigurarea unei conlucrări sistematice și rodnice a acestora pe tot parcursul anilor, realizandu-se o acțiune unitară și coordonată; e) evaluarea sistematică a rezultatelor obținute și transformarea acestora în puncte de sprijin ale acțiunilor viitoare; f) asigurarea unui dialog permanent cu clasa și crearea unui climat favorabil oricărei acțiuni educative; Dand un sens creator activității sale profesorul/învățătorul se va folosi de orice prilej apărut în viața școlii prin care ar putea accentua și consolida influențele pozitive exercitate asupra clasei pe care o conduce. El va recurge la o serie de instrumente verificate si eficiente de natură să sporească valoarea formativă a acțiunilor intreprinse: discuții,dezbateri, chestionare, compuneri etc., și în special se va folosi de unele documente de natura să-i ușureze și sistematizeze munca :

caietul dirigintelui, fise psiho -pedagogice de cunoaștere și caracterizare a elevilor, planificări ale acțiunilor educative, portofoliu cu toate testele pe care le-a dat clasei la disciplina pe care o predă cu graficele aferente prin care poate să observe mai ușor progresul sau regresul fiecărui școlar și de ce nu chiar eficiența muncii sale la un anumit capitol. Profesorul/învățătorul trebuie să-și creeze propria bază de date despre colectivul pe care îl conduce , adică materialele de care are nevoie el personal și nu neapărat ceea ce este impus de către minister sau inspectorat, pentru a eficientiza munca lui și a elevilor lui.Instruirea școlară eficientă este ceea care stabilește obiectivele educaționale comparabile pentru toți și pentru fiecare în parte ,le acordă șanse egale în învățare și atinge rezultate comparabile ,în cea mai mare măsură posibilă ,la cat mai mulți dintre elevii clasei, dacă nu este posibil la toți. Cu cât cadrul didactic își structurează și își prezintă sarcinile învățării mai aproape de condițiile optime necesare ale unui elev , putem spune chiar personalizate,cu atat calitatea instruirii este mai eficientă. Un elev învață bine dacă înțelege bine. Dacă nu avem tactul și înțelepciunea necesare să ne apropiem de elev, să-i comunicăm cunoștințele așa cum poate el înțelege, nu vom avea niciodată rezultate care să ne satisfacă.

Societatea prezentului,dar mai ales a viitorului se circumscrie unui timp al informației,al complexității. De aceea investiția în inteligentă, creativitatea și capacitatea de inovare a indivizilor, a grupurilor va fi extrem de rentabilă în viitor.Copilul este un proiect "aruncat" în lume , aflat într-o stare de "facere", pentru ca apoi,devenit adult, să se formeze continuu de-a lungul vieții. Transformările prin care a trecut procesul de învațare, mai ales în ultimele decenii, au pus problema elaborării și apoi utilizării unor noi metode de predare și învatare scolară. în învățământul romanesc, a devenit o necesitate promovarea metodelor moderne de instruire care au capacitatea de a stimula participarea activă și deplină, fizică și psihică, individuală și colectivă a elevilor în procesul învățării. Elevii trebuie să fie învățați să gandească critic, creativ, constructiv, eficient.Strategiile, metodele și tehnicile utilizate în activitatea didactică, pentru dezvoltarea gandirii critice promovează învățarea prin cooperare și colaborare. învătand să colaboreze cu alții în rezolvarea problemelor, elevii constată ca scopurile personale ale fiecaruia pot fi realizate într-o muncă în echipă, ca succesul grupului depinde de contribuția fiecărui membru al său. Astfel, elevii, din “singuratici care învață”, pot deveni “colegi care învață împreună”, care ating niveluri ale competenței academice în cadrul grupului și ca membrii ai echipelor**.** Una dintre cele mai importante forme de manifestare a copilului este jocul.

În mod obișnuit o asemenea activitate este izvorată din nevoia de acțiune, de mișcare a copilului-o modalitate de a-și consuma energia sau de a se distra, un mod plăcut, de a utiliza timpul liber, și nu numai. Jocul reprezintă un ansamblu de acțiuni și operațiuni care urmăresc obiective de pregătire intelectuală, tehnică, morală, fizică a copilului. Încorporat în activitatea didactică, elementul de joc imprimă acesteia un caracter mai viu și mai atragător, aduce varietate și o stare de bună dispoziție funcțională, de veselie și bucurie, de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei și a plictiselii, a oboselii. Jocul didactic este un tip specific de activitate prin care învățătorul consolidează , precizează și chiar verifică cunoștințele elevilor, le îmbogățește sfera lor de cunoștințe, pune în valoare și le antrenează capacitățile creatoare ale acestora . Învațarea activă - obiectiv al procesului instructiv-educativ dinamismul fară precedent al timpului istoric actual impune învățarea de tip inovator, care are drept caracteristici esențiale: caracterul anticipativ și participativ. Cei patru piloni ai educației secolului XXI sunt: a învăța **să cunoști**, a învăța **să faci**, a învăța **să fii**, a învăța **să conviețuiești**. Experiența îndelungată la catedră ne-a demonstrat că trebuie să-i învățăm pe elevi să învețe, să-i abilităm cu tehnici de învățare eficientă, pregătindu-i în același timp pentru autoînvățare și educație permanentă. Consider că învățarea ar trebui să fie tot mai mult un proiect personal al elevului, asistat de un educator ce este mai degrabă un organizator, un animator, un manager al unor situații de instruire, care să faciliteze învățarea eficientă. în activitățile desfășurate cu elevii la diferite discipline am folosit cu precădere metode activ-participative pe care nu le-am rupt de cele tradiționale, ci am considerat că marchează un nivel superior în spirala modernizarii strategiilor didactice. Prin metodele activ-participative înîelegem toate situațiile, nu numai metodele active propriu-zise în care elevii sunt puși și care-i scot pe aceștia din ipostaza de obiect al formării și-i transformă în subiecți activi, coparticipanți la propria formare. Am fost și suntem preocupați permanent de găsirea unor metode și procedee variate adaptate diferitelor situații de instruire în care elevii sunt puși.

Învățământul ca domeniu prioritar al vieții sociale" ca "întreprindere" de lungă durată" de care depinde formarea celui mai important factor al națiunii – omul pregătit prin studii" forța de muncă și specialiști – nu se poate și nici nu trebuie să-și permită să aibă eșecuri.

Bibliografie:

I. Neacșu*, Metode și tehnici de învățare eficientă*, Editura Militară, București, 1990
Ionescu,M, *Instrucție și educație. Paradigme, strategii, orientări, modele,* Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2003
I. Cerghit, *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1976

Praporgescu Sergiu
C.T.E. „D. Hurmuzescu” Deva
Praporgescu Mioara
Școala Gimnazială nr. 1 Hunedoara

Dascălul, modelator de caractere sau prestator de servicii?

În toate societățile cu oarecare greutate și demnitate se promovează corect și cinstit o educație aleasă, solidă. Profesorii sunt priviți ca niște stâlpi ai societății, artiști și constructori ai societății de mâine. O educație aleasă de astăzi este o premiză importantă pentru o societate puternică de mâine. Toți factorii decizionali trebuie să depună eforturi diferite pentru a îmbunătăți procesul educației în diferitele lui etape.

În acest proces de educație dascălul se luptă cu mai mulți dușmani, unii obiectivi, alții subiectivi, unii sunt vechi și cunoscuți, alții au apărut de curând, unii sunt evidenți, alții perfizi și ascunși. Un dușman vechi este sărăcia sau lipsa mijloacelor de trai decent, care poate fi prezent la oraș sau la sat. Deși societatea civilă, diferite organizații nonguvernamentale încearcă să lupte contra acestui vrăjmaș, el există, persistă. Alt dușman îl constituie distanța mare către o instituție de învățământ. El a determinat multe abandonuri școlare. În ultimii ani statul a încercat înfrângerea acestui dușman prin alocarea unor microbuze puse la dispoziția unor școli care să-i aducă pe copii la școală. În ultimul timp se manifestă un dușman și mai perfid, mai ascuns și anume lipsa de modele și lipsa motivației Cu acest dușman trebuie să se lupte nu numai dascălii, dar și societatea în general. Toți trebuie să le arătăm copiilor exemple de oameni care prin muncă, prin intruire au ajuns vârfuri, oameni împliniți în toate modurile, să le insufle beneficiile școlii, educației. Sigur că schimbarea mentalității nu este una ușoară și simplă, dar dorința sinceră a tuturor poate aduce în fiecare zi schimbarea pe care mulți dintre noi o dorim.

Indiferent de schimbările politice, economice, sociale ale societății românești în viitor, educația va avea același rol important, formator, modelator. În acest proces dascălii trebuie să continue să muncească, să clădească, să insufle nu numai informații ci și utilitatea lor, nu numai teorie ci și practică, nu numai minte ci și voință și inimă. Chiar dacă societatea nu apreciază îndeajuns această transformare, corpul profesoral trebuie să își ducă chemarea până la sfârșit, cu conștiința împăcată și cu mulțumirea lucrului bine făcut. Un dascăl nu este doar omul de la catedră, omul cu catalogul, omul care face observații, „pedepsește” și iartă! Dascălul, este omul care an de an reia bătălia cu indolența, cu ignoranța, cu nepăsarea și capacitățile celor ce surpă temeliile morale ale societății. Profesia de dascăl este dublată de o mare responsabilitate

Dascălii sunt în mod voluntar modele de viață, de profesionalism, de echilibru, de toleranță, responsabilitate, de respectare a drepturilor omului în general și ale copilului în mod special. Dascălul de ieri sau de azi știe că dacă îți zâmbesc ochii când vorbești cu copilul, lui îi va zâmbi inima și se va deschide în fața ta. Dacă îi răspunzi copilului cu afecțiune și el va răspunde la fel și nu numai ție, dar și altora.

A fi un dascăl bun mai înseamnă să nu uiți că ai fost cândva copil, să închizi uneori ochii la micile greșeli, să te bucuri de succesele elevilor, să trăiești clipa dezamăgirii – fără a le tăia din aripi. Să fii mereu tânăr, asemenea lor!

Meseria de dascăl este o meserie care te provoacă, mai mult decât oricare alta deoarece înglobează în ea mai multe profesii:

- medic, alini durerile cu mângâieri, cu zâmbete, cu note maxime, cu premii;
- polițist, ocrotești viața elevilor,
- artist, susții 5-6 spectacole pe zi, până la epuizare, care nu sunt răsplătite cu aplauze ci cu o ploaie de întrebări care încep cu „de ce?”, „cum?”, „dar dacă ar fi?”, „ce se întâmplă?”; dai autografe cu cerneală roșie pe caiete, pe teste, pe referate, pe portofolii; ai ochii în lacrimi când la sfârșit de ciclu elevii îți spun – rămas bun - sau când ne trimit scrisori, felicitări, mesaje;
- arhitect, încerci pas cu pas să clădești solid temelia, baza devenirii ca om a celor pe care-i formezi;
- sculptor, șlefuiești conștiințe și modelezi caractere;
- instructor de zbor, dai învățăceilor aripi pentru a-și urma ascensiunea în viață;
- geolog, forezi cât mai adânc să vezi stilul de învățare a fiecărui copil pentru a se putea dezvolta în ritm propriu și conform abilităților lor pe care le deține.

Toate astea și multe altele mă fac pe mine și cu siguranță pe toți dascălii să făceam din această meserie, o profesiune de credință. Toți ne-am străduit și ne străduim să conducem generații de elevi prin hățișurile lui „TREBUIE” și ale contradicțiilor ce răsar din aplicarea socială a binelui și răului, oferindu-le „armele de luptă” pentru a se descurca în orice situație și sperăm că am reușit.

Nu vorbește nimeni de riscul profesiei de dascăl. Nu-i frumos să facem comparații, dar trebuie să spunem că profesia de dascăl nu-i mai ușoară decât cea de magistrat sau de polițist. Poate că polițistul înfruntă anumite riscuri speciale, dar și profesia de dascăl e plină de riscuri și devine din ce în ce mai riscantă. Iar uzura (fizică și psihică) generată de exercitarea muncii de formare a tinerilor e cel puțin egală cu aceea a magistratului, a polițistului sau medicului... S-a gândit cineva – la nivel de politică educațională, nu de „prioritate națională” – să compenseze oarecum, desigur și bănește, o asemenea situație? Nu. Profesorul trebuie să tacă și să înfrunte oprobriul și cinismul societății. Și, uneori, să se „conformeze” la practicile acesteia.

Dascălul, modelator de caractere sau prestator de servicii?

Cine sunt astăzi cadrele didactice? Iată o întrebare la care, am impresia, nimeni nu se mai obosește să răspundă. Nu e de mirare atunci că dascălul a devenit „cadru didactic”, adică un prestator de servicii. Statutul său a suferit o depreciere considerabilă. De unde era învestit cu autoritate și era văzut aproape ca fiind rânduit de Dumnezeu, acum e un funcționar printre alții. Dascălul nu mai are un statut social, o demnitate a profesiei, ci doar un statut legal.

Profilul cadrului didactic trebuie să conțină (lucru reflectat prin chiar ochii profesorilor de la catedră):

1. *Competență științifică (profesională)* ***și*** *abilități de comunicare****;***
2. *Empatie* (posibilitatea de a-l înțelege pe celălalt „din interior”);
3. *Corectitudine/obiectivitate* în tratarea cursanților și în evaluarea progresului acestora;
4. *Flexibilitatea* este alt ingredient pentru succesul la catedră;
5. *Autoritate/Capacitatea de a impune respect* cursanților încheie lista primelor cinci aspecte esențiale pentru un profesor de succes.

Când privești la menirea dascălului (așa de frumos surprinsă de Sadoveanu, Creangă, Brătescu Voinești etc. în portrete vechi, dar cu aoreolă luminoasă ca și domnu Trandafir, Popa Tanda) nu poți să nu te întrebi dacă, ce și cum s-a schimbat această vocație de-a lungul secolelor mai ales în ultimii zeci de ani postdecembriști românești. S-au schimbat unele metode de învățare, s-a diversificat baza de cărți, manuale, caiete, diverse materiale, s-au îmbunătățit condițiile de școlarizare, s-au schimbat copiii-beneficiarii acestui proces de învățare care au trecut de la joaca în natură, cutreieratul prin păduri, la jocuri virtuale, internet și televizor, s-au modificat și criteriile de evaluare ale dascălilor.

Deși s-au schimbat atâtea, consider că în esență nu s-a shimbat nimic important. A rămas aceeași pasiune a dascălului care dăruiește cunoștințe, sentimente, trăsături de caracter și același pământ care se cere prelucrat, semănat, udat și care este mintea și inima copilului, însetate de a fi umplute, împlinite.

Prața Viorica
Colegiul Național de Informatică
„C. Sylva”
Petroșani

Paralela dintre noua perspectivă de organizare a conținuturilor educației și calitatea de cadru didactic

Din perspectiva învăţământului modern în educaţie accentul trebuie pus pe stăpânirea de către elevi a proceselor, înţelegerea conceptelor şi pe capacitatea de a le folosi în diverse situaţii. Această cerinţă trebuie urmărită pe fiecare din domeniile cunoaşterii/ experienţiale si disciplinele studiate în şcoală. Pentru a-i ajuta pe toți elevii să învețe, cadrele didactice au nevoie de câteva tipuri de înțelegere a învățării. Trebuie să se gândească ce înseamnă să înveți tipuri diferite de materii în scopuri la fel de diferite și cum să poată decide ce tip de învățare este necesar într-un anumit context.

Crearea oportunităților egale tuturor elevilor presupune: identificarea nevoilor si a dificultăților de învățare și asistare a elevului în dezvoltarea propriilor proiecte si depășirea acestora, valorificarea metodelor de cunoaștere a personalității pentru identificarea profilului individual al fiecărui elev și acordarea de sprijin adecvat pe tot parcursul dezvoltării lor în școală, conceperea si utilizarea adecvată a strategiilor interactive și participative în diferențierea instruirii. Metodele de predare sunt variate. Unii educatori apreciază în mod deosebit strategiile expozitive, alții excelează în promovarea activității elevilor și în demonstrații de substanță, unii stimulează memoria, alții au în vedere înțelegerea celor transmise și dezvoltarea intelectului.

Teoriile cu privire la învățare pot să manifeste adeziune pentru un anumit tip de explicație.

Abordarea interdisciplinară şi evaluarea autentică sunt alte două soluţii metodologice recomandate prioritar de politica reformei educaţiei din ţara noastră. Premisa abordării interdisciplinare a conţinuturilor învăţării este aceea de a asigura unitatea cunoaşterii şi depăşirea graniţelor disciplinelor de învăţământ. Este unanim acceptat că, în viaţa de zi cu zi, nu folosim cunoştinţe disparate acumulate la anumite discipline şi nu valorificăm capacităţi specifice unei materii de studiu. Abordarea integrată a cunoaşterii nu este un element de noutate, pedagogii subliniind, încă de la vechii greci, importanţa transmiterii cunoaşterii ca un tot unitar. Viaţa noastră este una complexă, unitară, prin urmare ar trebui să studiem fenomenele din perspectiva diferitelor discipline, intercorelate şi, mai mult, din perspectiva valorificării învăţării nonformale şi informale în context formal.

Interdisciplinaritatea ne oferă posibilitatea de a fi creativi, chiar dacă muncim mai mult, de a ne alege modul în care să ne facem înțeleși, de a ieși din tipare. Și nu-i bine? Noi avem oportunitatea de a schimbă modul de predare-învățare

Transdisciplinaritatea – presupune abordarea unor teme, adeseori de mare complexitate, precum noțiunile primare sau adevărurile ultime, folosind instrumente și reguli de investigații proprii anumitor științe, folosind concepte ale acestor științe, dar în alte contexte .

Elevii manifestă interes pentru problemele concrete cu care se confruntă în viața de zi cu zi și caută pentru multe dintre aceste explicații și soluții practice . Pentru a veni în întâmpinarea intereselor lor, învățământul va trebui să se aplece mai mult asupra cotidianului, căci ceea ce îi interesează pe copii ține prea puțin de domeniul teoriei științifice. Școala trebuie să-i pregătească pentru viața în lumea reală .

Literatura pedagogică oferă mai multe soluții metodologice moderne: *pluridisciplinaritatea sau abordarea tematică, interdisciplinaritatea sau abordarea integrată, transdisciplinaritatea sau abordarea cross-curriculară.*

Succesul în munca instructiv- educativă depinde în cea mai mare măsură de cadrele didactice, de competența și dragostea lor pentru profesie. Nici planurile de învățământ, nici programele școlare, nici manualele, nici baza materială de care dispune școala nu pot avea asupra elevului o influență care să se poată compara cu aceea a cadrelor didactice. Educatorul creează condițiile necesare de muncă, organizează și conduce activitatea elevului, prin care dispozițiile lui se dezvoltă necontenit și se transformă în calități.

Misiunea cadrelor didactice este înaltă, nobilă. Învățătorii și profesorii transmit generațiilor tinere, în mod organizat și planificat, valorile culturale create de generațiile trecute, le îndrumă primii pași în vastul domeniu al științelor, veghează asupra formării personalității lor, asupra orientării lor școlare și profesionale.

La intrarea în școala generală, elevii nu știu nici să citească, nici să scrie, nici să socotească. Prin munca metodică și perseverentă a învățătorului și a profesorilor ei ajung ca la absolvirea școlii generale să aibă un larg orizont de cunoștințe despre natură și societate, ceea ce-i ajută să înțeleagă mai adânc obiectele și fenomenele cu care vin în contact, să interpreteze mai corect evenimentele la care participă, să-și dea mai bine seama de rostul lor în viață.

Tot atât de puternică este și influența pe care o exercită cadrul didactic asupra dezvoltării memoriei, imaginației, gândirii, spiritului de observație al elevilor. Procesele psihice se dezvoltă prin exercitarea lor, prin activități corespunzătoare. Profesorul ajută pe fiecare elev să facă progrese, îl stimulează, îl îndrumă și îl corectează, încât capacitățile lui psihice să treacă treptat de la stadii inferioare la stadii superioare,

Calitățile care se cer oricărui profesionist derivă din esența activității lui, din ceea ce cere societatea de la un asemenea profesionist. Pe lângă unele însușiri generale cerute fiecărui om într-o anumită orânduire socială, fiecărui profesionist i se cer însușiri specifice meseriei, care să asigure randamentul maxim al profesiei lui.

Paralela între noua perspectivă de organizare a conținuturi-lor educației și calitatea de cadru didactic

În primul rând orice profesor trebuie să fie mesagerul unor valori sociale, al unui ideal de viață. În munca sa cu elevii el îi conduce pas cu pas, treptat, spre a-i pregăti pentru sarcinile prezente și de viitor ale societății și această calitate este printre cele mai importante ale cadrului didactic.

Pe lângă această calitate mai sus menționată, cadrul didactic trebuie să dețină și calități fizice, calități intelectuale, calități afective și calități de voință și de caracter.

Din calitățile fizice cerute cadrului didactic face parte în primul rând o bună sănătate. Munca didactică impune o mare cheltuire de energie, prin solicitările multiple și variate din partea fiecărui elev din clasă. Imperfecțiunea văzului și auzului, bâlbâiala, unele malformații corporale creează dificultăți în exercitarea funcției didactice, iar unele cazuri chiar incapabilități reale. Profesia didactică provocă mai ales o mare cheltuire de energie nervoasă: atenție continuă, efort de gândire și imaginație, stăpânire de sine. E necesar ca profesorul să aibă un sistem nervos echilibrat.

O calitate care-l caracterizează pe profesor este dragostea față de copii. Cine iubește copiii și știe să și-i apropie găsește mai ușor drumul spre inima lor și-i poate influența mai profund.. Dascălul care-și iubește elevii are o atitudine atentă, caldă, delicată față de fiecare dintre ei, este sensibil la toate succesele și insuccesele lor, Dar dragostea față de copii nu trebuie să capete forma sentimentalismului dulceag. Ea trebuie să fie o dragoste exigentă, să îmbine blândețea cu severitatea.

Optimismul pedagogic este o altă trăsătură caracteristică a educatorului. Încrederea în elev, în posibilitățile lui de dezvoltare, încrederea în reușita acțiunilor educative stau la baza muncii multor învățători și profesori. Ei sunt siguri că în fiecare elev, dacă este ajutat și îndrumat la timp, se poate forma un cetățean capabil să desfășoare o muncă folositoare. În activitatea de instruire și educare a elevilor, cadrul didactic poate să aibă uneori și insuccese, care îi provoacă sentimente de amărăciune și nemulțumire.

În ceea ce privește calitățile de voință și de caracter, principala caracteristică este răbdarea pentru că atunci când lucrează cu copiii de vârstă mică, cadrul didactic trebuie să fie răbdător.
În concluzie, un cadru didactic trebuie să aibă calitățile pozitive a unui om, o pregătire de specialitate să dețină un orizont cultural larg, deci să știe să lucreze cu copiii și să le ofere acestora informații necesare în viața de zi cu zi.

Prunean Didona
Școala Primară
Păuliș

Statute și roluri ale cadrului didactic

Motto:

„Meseria de profesor este o mare și frumoasă profesiune, care nu seamănă cu nici o alta, o meserie care nu se părăsește seara, odată cu hainele de lucru. O meserie aspră și plăcută, umilă și mândră, exigentă și liberă, o meserie în care mediocritatea nu e permisă, unde pregătirea excepțională este abia satisfăcătoare, o meserie care epuizează și înviorează, ingrată și plină de farmec.”

(Victor Hugo)

Chezășia îndeplinirii, în cele mai bune condiții, a funcțiilor didactice și educative, culturale și sociale ce-i revin dascălului o constituie personalitatea și competența profesională ale acestuia. Importanța ce o prezintă rolul și personalitatea cadrului didactic în școală și în societatea noastră este corelată cu cele două tipuri fundamentale de activități pe care el le desfășoară zi de zi: activitatea școlară și activitatea extrașcolară.

Profesia de cadru didactic implică o serie de responsabilități, roluri, deziderate, calități, competențe, care o fac să se distingă de multe alte profesii al căror „ obiect” al muncii este omul.

În cadrul școlii profesorul este conducătorul activității didactice care se desfășoară în vederea atingerii obiectivelor si competențelor,prevăzute în documentele școlare, dând sens și finalitate educativă tuturor componentelor implicate în procesul de învățământ(informații, mijloace, variabile psihice, etc.). Un aspect esențial în ceea ce privește profesia de cadru didactic îl reprezintă competența profesională care include ansamblul de capacități cognitive, afective, motivaționale și manageriale, care interacționează cu trăsăturile de personalitate ale educatorului, conferindu-i acestuia calitățile necesare efectuării unei prestații didactice care să asigure realizarea competentelor de către toți elevii; iar performanțele obținute să se situeze aproape de nivelul maxim al potențialului intelectual al fiecăruia.

Competența profesională a cadrului didactic din învățământ derivă din rolurile pe care acesta le îndeplinește în cadrul școlii. Practica evidențiază diversitatea rolurilor unui cadru didactic:

- expert al actului predare-învățare:selecționează, prelucrează din punct de vedere didactic informațiile pe care le va transmite, adaptându-le la sistemul de gândire al elevilor, la nivelul lor de înțelegere.
- agent motivator: declanșează și întreține interesul elevilor, curiozitatea și dorința lor pentru activitatea de învățare.
- creatorul situațiilor de învățare cât mai favorabile pentru atingerea obiectivelor pedagogice proiectate și imaginează strategii de predare-învățare care să asigure succesul școlar la un număr cât mai mare dintre elevii pe care îi instruiește.
- lider: conduce un grup de elevi, exercitându-și puterea asupra principalelor fenomene ce se produc. Este un prieten și confident al elevului, sprijin în diverse situații.
- consilier: în această ipostază este un observator sensibil al comportamentului elevilor, un îndrumător persuasiv și un sfătuitor al acestora.
- model: prin întreaga sa personalitate, prin acțiunile și comportamentul său; este un exemplu pozitiv pentru elevi
- manager: supraveghează întreaga activitate din clasă, asigură consensul cu ceilalți profesori, cu părinții și cu ceilalți factori.

Profesorul are de-a face cu un tip special de management și anume: „managementul clasei”. Acesta include toate deciziile și acțiunile solicitate pentru menținerea ordinii în clasă. Prin tot ce întreprinde și prin exemplul personalității sale, cadrul didactic este un modelator al structurii personalității copilului, în stadiul cel mai hotărâtor al devenirii sale.

Rolul dascălului este important și prin contribuția ce o aduce în sprijinirea altor factori educativi ce se asociază eforturilor școlii: familie, mass-media. El se poate transpune în rolul de înlocuitor al părinților, de consilier și sfătuitor al acestora.

Dar pe lângă activitatea didactică și cea școlară, în general, cadrul didactic desfășoară și o bogată activitate extrașcolară. Este îndrumător al tinerilor și sfătuitor al adulților, transmițător de valori culturale și animator al vieții culturale și sociale.

În școala tradițională, profesorul juca rolul de transmițător al informației către elevi, care doar o receptau și o reproduceau cu prilejul verificărilor. În școala modernă, cadrul didactic devine conducătorul unui proces simultan informativ și formativ orientând și sprijinind elevii să ajungă prin efort propriu la descoperirea cunoștințelor, pe care urmează să le prelucreze și să le integreze în structura lor cognitivă.

Potrivit raportului către UNESCO al Consiliului Internațional pentru Educație, în secolul XX, în acest prim secol al mileniului III, educația se sprijină pe 4 piloni importanți: a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să trăiești împreună cu alții

și a învăța să fii. În funcție de această optică, dar și de implicațiile globalizării asupra indivizilor ale problematicii lumii contemporane educatorii din învățământ urmează să îndeplinească roluri noi. Astfel, de exemplu, prin metodologia de aplicare a noului curriculum național, li se cere cadrelor didactice din învățământ să creeze activități (situații de învățare) adecvate competențelor proiectate ținând seama desigur de natura subiectului lecției și de particularitățile clasei sau ale grupei de elevi. Ideea nu este nouă în pedagogie, dar rolul profesorului este mai recent, el fiind astăzi explicit („creator de situații de învățare”) și specificat în documentele de proiectare didactică. Evident, cu cât situațiile de învățare vor fi mai bine alese sau imaginate de profesor, cu atât mai interesantă și mai eficace în planul învățării va fi activitatea de instruire.

Un alt rol nou ar fi acela de meditator în procesul cunoașterii sau de consiliere alături de rolul tradițional de transmițător de informații (mai sus menționat), la care nu se renunță, dar a cărui pondere este vizibil în scădere, în cadrul învățământului modern centrat pe competențe. Acest rol este strâns legat de cel de dinainte, dar are o arie de răspândire mult mai largă, în sensul că relațiile de colaborare între profesor și elev se extind și dincolo de lecția propriu zisă. Astfel profesorul îi poate însoți pe elevi la bibliotecă, dar și în călătoriile pe internet, îi poate consilia în selectarea diverselor surse de informare ca și în alcătuirea unor lucrări legate de disciplina ori adiacente acesteia.

Profesorul se implică în activitatea didactică cu întreaga personalitate: motivații, aptitudini, nivel de competență, experiență personală. Arta de a preda nu se reduce la transmiterea cunoștințelor, ci presupune și o anumită atitudine față de elevi, ca expresie a concepției pedagogice asumate și a propriilor trăsături de personalitate. În cadrul activităților didactice se creează multiple raporturi interpersonale între participanți, antrenați cu toții într-un proces constant de influențare reciprocă. Reușita unui profesor depinde de multe ori de natura relațiilor pe care le stabilește cu elevii săi în cadrul acestei interacțiuni, aspect deosebit de important, deoarece multe dificultăți de învățare și educare se datorează unor relații deficitare.

Cadrul didactic trebuie să adopte un stil democratic, caracterizat prin relații deschise bazate pe încredere reciprocă și acceptare, reușind astfel să colaboreze cu elevii într-o atmosferă armonioasă, lipsită de încordare. Calitatea procesului instructiv-educativ este dependentă și de relația afectivă dintre profesor și elevi. De aceea este necesar ca fiecare cadru didactic să fie preocupat de cultivarea unor relații bune cu elevii săi.

Echilibrul intelectual și psihic, luciditatea, intuiția, bunul-simț, tactul pedagogic sunt calități indispensabile cadrului didactic. Acestora li se adaugă calități morale: obiectivitatea, generozitatea, modestia, blândețea, cinstea, sinceritatea, demnitatea, conștiinciozitatea. Profesorul în calitatea sa de formator trebuie să fie în permanență preocupat de imaginea sa oferită elevilor, aspecte minore ca punctualitatea, valorificarea integrală a timpului lecției, modul de adresare, ținuta, gestica, mimica sunt încărcate de semnificație și au valoare formativă.

Talentul pedagogic asociat cu ansamblul capacităților care determină competența profesională și ansamblul calităților personale conferă acea măiestrie pedagogică care definește profesia de educator sau cadru didactic. Devin profesori „excelenți” acei profesori care știu cum să le capteze atenția elevilor și să le-o mențină pe tot parcursul lecțiilor, să formuleze cu claritate competențele urmărite în cadrul fiecărei activități didactice, să reactualizeze cunoștințele anterioare necesare învățării, să predea accesibil și convingător noile cunoștințe, să creeze situații de învățare adecvate, să dirijeze învățarea și să obțină feedback, ori de câte ori este nevoie, să evalueze prin metode variate.

Bibliografie:

Albulescu I. , Albulescu M. , *Predarea și învățarea disciplinelor socio-umane*, Editura Polirom, Iași, 2000
Cucoș C. (coord.)., *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și gradele didactice*, Ediția aIII-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2009

Rebegea Renata-Camelia
Grădinița P.P. nr. 3
Petroșani

Portretul clasic și modern al dascălului

Eforturile de modernizare a învățământului românesc conform dimensiunilor europene au dus la inițierea de proiecte de promovare a noului în strategia didactică, în acord cu tendințele europene, conform necesităților societății românești. Procesul este dificil, așa cum vedem, cu sinuozități.

Învățământul actual urmărește abordarea integrală a copilului și a educației sale, nediscriminarea, implicarea familiei și a comunității în educația copilului, dezvoltarea politicilor de responsabilizare și dezvoltarea organismelor societății civile care să promoveze alternative educaționale. Pentru aceasta e nevoie ca societatea să conștientizeze rolul dascălului, să respecte drepturile copilului, să schimbe mentalități, să ajute la formarea și consolidarea unor relații de tip democratic referitoare la copil, dascăl, familie, comunitate, școală.

Dascălul este mijlocitorul îndeplinirii acestor obiective noi. Dar este el suficient pregătit? Iată care sunt cerințele elementare, fundamentale de a exista profesional și social ale dascălului contemporan, așa cum au fost descrise ele, paradoxal, acum aproape un secol, de către

Ch. Dessef, într-un discurs pronunțat la banchetul societății de ajutor mutual al învățătorilor din Nievre, în anul 1902, în **DECALOGUL unui dascăl**. Primul articol vă va plăcea cu siguranță, căci el se rezumă la aceste două cuvinte:

1. **Fiți sănătoși**! Să nu vă închipuiți că sănătatea este numai un dar al norocului; noi o slăbim și fără folos pentru nimeni, atunci când în clasele noastre vorbim prea tare sau când, după școală, în casele noastre respirăm un aer viciat. Faceți-vă din case un cuib plăcut și sănătos.
2. **Continuați să vă cultivați!** Școala v-a inițiat ș ați studiat dar, mărturisiți, sunteți tentați să explorați lucruri necunoscute și neaprofundate. Câte detalii ale pedagogiei moderne nu v-au scăpat! Vrem să aprofundăm ce a fost bun în înțelepciunea veche și modernă dar nu suntem niciodată prea bine informați despre nou. Munciți, dar, spre a vă apropia de idealul spre care tindeți!
3. **Formați minți active și chibzuite!** Cea maimare parte a exercițiilor școlare nu sejustifică prin ele însele. Conținuturile bogate țintesc educarea la elev a calităților gândirii, așacum o lecție nu urmărește doar transmiterea de noțiuni ci și participarea activă (metodele moderne au venit ca un corolar..).judecata lor incitată de cerințele dascălului trebuie să fie mereu trează, să îi ajute să meargădrept la țintă, cu idei clare,juste, de cetățeni liberi.
4. **Să formăm conștiințe libere!** Cu toții am întâlnit naturi nehotărâte, , fricoase, care nu se pot conduce singure, au nevoie de un reper. Dacă ele primesc un sft bun, capacitatea lor demuncă este direcționată spre realizări. Totuși, școlarii noștri trebuie învățați să își croiască singuri drumul, sămeargă drept, spre lumină și adevăr. Nu este de ajuns, deci, să ”îndopăm memoria cu sfaturi. Acestea nu înflăcărează inima dacă nu devin obișnuințe…să-i facem să înțeleagă demnitatea unamă și respectul de sine și de ceilalți.”
5. **Să formăm buni cetățeni!** Educația civică va dezvolta dragostea de libertate în conștiințe, îi va împiedica să se înjosească. Opera noastră de educație nu se termină în clasă. Ea se prelungește în aria extracurriculară. Desigur, această prevedere nu este cuprinsă în nici o lege(…), în nici un regulament ca obligatorie, dar conștiința va vorbi mai tare decât regulamentele și legile
6. **Să desăvârșim la adulți educația începută la copii.** Este deosebit de actuală și această cerință a decalogului, referindu-se strict la consilierea adulților, a părinților care participă la creșterea și educarea copilului.
7. **Să continuăm educația cetățenilor din comunitatea proximă.** În jurul nostru, fie că trăim sau locuim la sat sau la oraș, comunitatea are nevoie de ajutor; veți arăta comunității înțelesul evoluției. Atacurile la persoană, insultele, calomniile nu trebuie să înlocuiască discuțiile de principii, argumentate serios. Prin exemplul pwersonal și argumentare solidă, prin atitudine, dascălul va ”predica ” toleranța.
8. **Lucrați la educația socială a celor din jur!** Solidaritatea unui grup social este un prim element de consolidare a grupului în sine. Rezultatele nuîntârzie săapară ca atitudini, convingeri. Fiecare membru al grupului începe să simtă apartenența și va avea mai clară conștiința de conservare a intereselor de grup. Obiectivul trebuie să caracterizeze fiecare stare, acțiune. Într-adevăr, domnilor, nu sunteți numai magistrați ai inteligenței umane, voi ați devenit preoții unei religii a dragostei și frăției.
9. **Formați buni români!** Iată: putem adapta acest deziderat la cerințele actuale, de formare a cetățeanului european, complex în educație și complet ca formare intelectuală, socială, etică.
10. **Aveți încredere și colaborați cu cei care vă susțin interesele și drepturile.** Ar părea birocratică o astfel de formulare, anacronică sau desuetă sau dimpotrivă dar vă las să o analizați obiectiv.

Sunt acestea ”Cele mai frumoase pagini din pedagogie și psihologie” culese de I.G.Marinescu, Director la Școala Normală ”Carol I” București în anul 1902, din gândirea marilor pedagogi moderni și contemporani lui. Mă copleșește actualitatea problematicii. Portretul moral al dascălului poate să dăinuie creionat astfel, reformulând discret. Facem aici vorbire despre formatori de caractere pornind de la principii didactice și nedeformând personalități, ci îmbogățindu-le cu

experiența proprie, cu înțelepciunea seculară ca testament.

Portretul clasic și modern al dascălului

Portretul contemporan al dascălului îl văd dacă privesc în spațiul proxim: activitate asociată cu studiu, cu adaptare continuă, având dorința de a acumula și de a transmite cît mai complet și complex, comprimat.

Personalitatea umană este supusă mereu schimbării, progresului, această schimbare fiind controlată și planificată. Cred că vocația zidirii fundamentului omului este o condiție a stării de copil, dacă aspectul figurat al expresiei este păstrat.

Este nevoie de intuiție, să dăm mereu curs provocărilor, să depășim situații de criză, să demonstrăm maturitate și spirit tânăr concomitent.

Modificările care au intervenit permanent în activitatea noastră au impus un ritm susținut de muncă. „NON MULTA, SED MULTUM„, citat atribuit lui Plinius, ar trebui să caracterizeze activitatea noastră viitoare.

Acum este mai important decât oricând să transmitem valori morale accesibile vârstei copilului, într-o societate bulversată, în care părinții cunosc mult și transmit puțin și trunchiat.

Atitudini ca respectul pentru semeni inferiori ca și clasă socială, dorința de a da din preaplinul tău, de a-i ajuta pe cei mai triști sunt cele pe care doresc să le regăsesc la copiii educați de mine și voi fi sigură atunci că, pe acest fond, pot să contez pe cunoștințe și deprinderi temeinic dobândite de ei. Acestea se transmit/însușesc spontan, dacă există trăsăturile pozitive de caracter.

Fără o transformare perpetuă nu putem avea constanța progresului, de aceea e necesar să facem din viața profesională o permanentă dorință de mai bine. Să ne ancorăm, deci, în experiența anterioară, a semenilor, să luăm de acolo tot ce e trainic și să adăugăm expertiza contemporană pedagogică. Poate nu e de neglijat nici următorul mod de gândire: Tot ce aparține zilei de azi e puțin depășit. Tot ce aparține zilei de mâine e bun, dacă e fondat pe experiențe pozitive și oneste.

Vrem să formăm copilul spre a deveni compatibil societății; putem desăvârși zidirea temeinic, în nota generală a învățământului românesc de bună calitate.

Bibliografie:

I.G.Marinescu, *Cele mai frumoase pagini de pedagogie și psihologie*, Editura Librăriei H.Steinberg și fiul, București, 1921

***, *Ghid de comportare în clasă a profesorului*, material apărut pe site-ul *didactic.ro*

Roșia Claudia
Grădinița P.P. nr. 3
Petroșani

Cadrul didactic: statut actual și soluții

Statutul se caracterizeaza printr-o colecție de reguli și de obligații care sunt desemnate prin termenii “mama”. El exprimă o poziție a persoanei în structura sociala.În sensul actual,notiunea cuprinde si poziția individului în fiecare dintre celelalte sisteme.În concluzie, statutul se refera la funcțiile, competențele, responsabilitațile, drepturile si obligațiile specifice personalului didactic si didactic auxiliar, precum si ale celui de conducere, de îndrumare si de control.

1. Meseria de profesor și rolul acestuia

A fi profesor înseamnă un risc asumat. Și asta deoarece pregatirea pentru a preda, pentru a-i învața pe alții cum să învețe este o operă niciodată încheiată și care implică multă răbdare, multe momente de incertitudine, de descurajare și multe ore de studiu, iar rezultatele nu pot fi măsurate nici cantitiv și nici imediat. Totuși, la capatul acestui drum te pot aștepta multe bucurii Cadrul didactic are în primul rând rolul de a organiza și conduce activitatea didactică. Misiunea cadrelor didactice este înaltă,nobilă.Învățătorii și profesorii transmit generațiilor tinere, în mod organizat și planificat, valorile culturale create de generațiile trecute, le îndrumă primii pași în vastul domeniu al științelor, veghează asupra formării personalității

La intrarea în școala generală, elevii nu știu nici să citească, nici să scrie, nici să socotească. Prin munca metodică și perseverentă a învățătorului și a profesorilor ei ajung ca la absolvirea școlii generale să aibă un larg orizont de cunoștințe despre natură și societate, ceea ce-i ajută să înțeleagă mai adânc obiectele și fenomenele cu care vin în contact, să interpreteze mai corect evenimentele la care participă.

2. Competențele cadrului didactic

În concepția pedagogică modernă, pentru ca profesorul să poată concepe, organiza, proiecta actul educațional, are nevoie de: pregătire, tact și măiestrie psihopedagogică, care sunt cerute, îndeosebi, de ipostaza de educator. Într-un program de formare a profesorilor desfașurate în S.U.A. , competența didactică este operaționalizată într-un număr de cinci competențe specifice:

- Competența cognitivă, care cuprinde abilitățile intelectuale și cunoștințele așteptate din partea unui profesor;
- Competența afectivă, definită prin atitudinile așteptate din partea profesorului și considerată a fi specifică profesiunii didactice, fiind și cel mai greu de obținut;
- Competența exploratorie, care vizează nivelul practicii pedagogice și oferă ocazia viitorilor profesori de a-și exersa abilitățile didactice;
- Competența legată de performanță, prin care profesorii dovedesc nu numai că știu, dar și că pot utiliza ceea ce știu;
- Competența de a produce modificări observabile ale elevilor în urma relației pedagogice.

3. Standardele profesiei didactice

Standardele profesiei didactice reprezintă un ansamblu de așteptari și cerințe, explicit formulate, referitoare la cunoștințele, abilitațile și mentalitațile pe care trebuie să le probeze un profesor în activitatea sa cu elevii, pentru a se considera că își îndeplinește îndatoririle profesionale la un nivel calitativ acceptat de societate.

Prof. Dan Potolea definește standardul ca fiind ”un enunț exigent care indică un criteriu sau o normă în raport cu care se apreciază calitatea unui program, proces, produs sau performanță; standardul exprimă așteptări valorice, calități pretinse, practici profesionale obligatorii”.

Învațamântul românesc actual are nevoie de „profesori foarte buni” capabili să ofere elevilor lor o educație de calitate. Standardele precizează într-o manieră clară ce trebuie să se înțeleagă prin ,, profesori foarte buni”. Aceasta înseamnă că ele trebuie să specifice cunoștințele și abilitățile considerate a fi cele mai importante pentru practicarea profesiei didactice, nivelul de stăpanire al acestora, condițiile în care urmează a fi probate și modul în care vor fi măsurate și evaluate aceste competențe.

În concluzie, prin standardele profesionale se asigură:

- Crearea premiselor acordării unor șanse egale, tuturor copiilor, de a primi o educație de calitate din partea unor profesori pregătiți după aceleași standarde profesionale.
- Regândirea conținuturilor și a formelor pregătirii inițiale și continue a profesorilor.
- Posibilitatea pregătirii unei categorii speciale de profesori-evaluatori, antrenați în aprecierea calității prestației didactice a colegilor lor, cu scopul de a-i ajuta să se perfecționeze profesional.
- Definirea mai clară a unor roluri și responsabilități în sistem, ceea ce va avea efecte în perfecționarea

sistemului de educație în general.

Ca și în cazul specialiștilor americani, și cei români s-au ghidat în elaborarea standardelor după anumite principii – nucleu care „exprimă concepția actuală asupra conținutului specific al profesiei didactice și asupra calităților unui bun profesor".

Observăm faptul că aceste principii sunt în acord cu schimbările promovate de reforma educațională și adaptate exigențelor societății românești. Calitatea învățământului depinde direct de calitatea personalului didactic, iar formarea acestuia pe baza unor standarde riguroase, unice și chiar în acord cu standardele altor țări este o necesitate stringentă.

4. Calitățile cadrului didactic

Calitățile care se cer oricărui profesionist derivă din esența activității lui,din ceea ce cere societatea de la un asemenea profesionist. Pe lângă unele însușiri generale cerute fiecărui om într-o anumită orânduire socială, fiecărui profesionist i se cer însușiri specifice meseriei,care să asigure randamentul maxim al profesiei lui. În primul rând orice profesor trebuie să fie mesagerul unor valori sociale, al unui ideal de viață. În munca sa cu elevii el îi conduce pas cu pas, treptat, spre a-i pregăti pentru sarcinile prezente și de viitor ale societății și această calitate este printre cele mai importante ale cadrului didactic.Pe lângă această calitate mai sus menționată,cadrul didactic trebuie să dețină și calități fizice,calități intelectuale,calități afective și calități de vo-ință și de caracter.

Din calitățile fizice cerute cadrului didactic face parte în primul rând o bună sănătate. Munca didactică impune o mare cheltuire de energie,prin solicitările multiple și variate din partea fiecărui elev din clasă.O calitate careil caracterizează pe profesor este dragostea față de copii. Cine iubește copiii și știe să și-i apropie găsește mai ușor drumul spre inima lor și-i poate influența mai profund.. Dascălul care-și iubește elevii are o atitudine atentă, caldă, delicată față de fiecare dintre ei, este sensibil la toate succesele și insuccesele lor, dar dragostea față de copii nu trebuie să capete forma sentimentalismului dulceag. Ea trebuie să fie o dragoste exigentă, să îmbine blândețea cu severitatea.

5. Formarea formatorilor și pregătirea acestora

Procesul de formare a cadrelor didactice din România cuprinde două etape: pregătirea inițială(în timpul studiilor din școlile normale, colegii, universități) și pregătirea continuă(perfecționarea din timpul profesării). Pregătirea inițială vizează introducerea viitorului cadru didactic, prin activități teoretice și practice specifice, în universul profesional pentru care acesta se formează. Pregătirea continuă se referă la actualizările și specializările de ordin teoretic, metodic și practic, printr-o serie de activități de formare în timpul exercițiului profesional.

Perfecționarea vizează starea profesională actuală. Perfecționare profesională a profesorului este necesară, ca în toate profesiile, datorită potențialelor pierderi cognitive. Numai print-o reactualizare și perfecționare sistematică și constată a pregătirii profesionale la un nivel înalt de performanță,printr-o formare continuă se poate evita ceea ce se numește plafonare profesională, rutină, pregătire slabă sau mediocră.

Departamentului pentru pregătirea personalului didactic (pregătirea pedagogică, psihologică și metodică a studenților și absolvenților de învățământ superior care optează pentru profesiunea de cadru didactic).

Bibliografie:

Constantin Cucoș – *Pedagogie* (Ediția a II-a revăzută și adăugită)
Lucia Gliga – *Standarde profesionale pentru profesia didactică* (București 2002)
Dorina Sălăvăstru-*Psihologia educației* (Polirom 2004)
Miron Ionescu, Vasile Chiș - *Pedagogie aplicată*
Dorina Sălăvăstru - *Didactica psihologiei*

Rus Gabriela-Rodica
Colegiul Tehnic
„D. Leonida”
Petroșani

Dascăl, profesor, calculator

Conform istoricilor vestigiile primei școli din țara noastră datează din sec. II î.e. n, ruinele acesteia găsindu-se pe malul Lacului Sinoe.

Prima treaptă în pregătirea educațională scrisul, cititul, noțiuni matematice de bază, recitări din poeme homerice, se desfășurau în casa părintească sub îndrumarea directă a tatălui sau, în anumite cazuri, a unui om liber. Deci, sclavii nu aveau dreptul la educație.

Ca și în restul Europei și la noi primele școli apar pe lângă episcopii (Oradea șiAlba Iulia), în jurul anului 1300 și erau școli cu predare în limba latină. În aceste școli educația era asigurată de „lectori canonici“. Școlile românești sătești și orășenești se înmulțesc sensibil în secolul al XVII-lea, în Transilvania- școli confesionale, și școli de stat în Moldova și ȚaraRomânească.

De un învățământ modern se vorbește din jurul anilor 1700. În a doua jumătatea sec. XVIII școlile domnești sunt organizate și funcționează în aproape toate ținuturile. În „Hrisoavele școalelor“ din anul 1766 se menționează că „s-au orânduit dascăli în toată țara, la fiecare eparhie și ținut „pentru ca toți creștinii țării aceștia, mirenii și copii preoților să se procopsească cu învățătura“.

După 1800 încep să apară tot mai multe școli în toată țara, iar dascălii devin persoane foarte importante în comunitățile orășenești și comunale.

Și în perioada interbelică statutul social al profesorilor era râvnit de foarte mulți tineri, care dacă proveneau din familii sărace erau stimulați prin burse private pentru a-și îndeplini visele. În această perioada a fi profesor însemna a fi intelectual. La sate dascălul dădea sfaturi, le oferea îndrumare și consiliere celor ce-i cereau ajutorul, astfel câștigându-le respectul și încrederea.

A fi dascăl înseamna nu doar a preda, ci a fi un exemplu pentru cei din jur.

Astăzi, profesorul își câștigă singur meritul de a fi respectat, de a fi plăcut de elevi, de părinți, de conducerea institutului, ce mai...de societate.

Comportamentul profesorului atât in societate, cât și în instituția de învățământ trebuie atent monitorizat. Profesorul lucrează în contact direct cu copii, aceștia fiind ușor influențați, în unele cazuri au tendința de a imita profesorul.

În afara de rolul de a educa, de a învăța și de a ajuta la dezvoltarea copilului, profesorul mai are rolul de a-l îndruma, de a-l îndrepta spre domeniul spre care are înclinații. Astfel profesorul trebuie să știe să-și expuna materia la nivelul de cunoaștere al tuturor elevilor. Profesorul trebuie să-și înțeleagă, să-și susțină și să-și motiveze elevii.

Tradițional, în procesul instructiv educativ, profesorul a fost reprezentant al științei, era „știutorul” în domeniul său de specialitate, care-i conferea autoritate epistemică. El media didactic relația elevului cu știința și era agentul acțiunilor educative, informative și formative.

Contemporan, paleta comportamentelor fundamentale ale profesorului, în activitatea instructiv educativă s-a amplificat în conformitate cu noile cerințe referitoare la calitatea prestației sale.

Relațiile profesor – elev la clasă sunt de obicei structurate pe două direcții:

- relații de comunicare (informațională, afectivă, motivațională);
- relații de cooperare (distribuirea și redirecționarea sarcinilor).
- Cadrul didactic profesionist trebuie să cumuleze o serie de calități dintre care cele mai importante mi se par a fi: pregătirea temeinică, deschiderea spre nou, tact pedagogic și competența comunicațională.

Un cadru didactic profesionist trebuie să studieze tot timpul, să fie un om sociabil și deschis relațiilor cu ceilalți, capabil să găsească proporția justă între sobrietate și camaraderie, trebuie să obțină un dozaj armonios între următoarele ”atitudini”: dragoste autentică pentru materia pe care o predă, simpatie pentru elevii săi, implicând o constantă bunătate a inimii și rigoare bine temperată.

Orizontul de cunoștințe al unui cadru didactic profesionist trebuie să depășească hotarele specialității sale. Cu alte cuvinte, e esențială cultura lui generală. Esențiale sunt și abilități de tipul: limbaj limpede și atrăgător, simțul umorului, autoritate personală, dublată însă de cordialitate.

Nu există componentă mai eficientă într-un proces formativ reușit decât capacitatea de a stârni și de a întreține admirația. Un cadru didactic profesionist e cel care livrează suficientă materie umană pentru a fi admirat, iar un elev bun e cel care e capabil să admire.

Cadrul didactic instruiește, educa, îndeamnă, dirijează, cultivă și organizează, corectează, perfecționează și evaluează neîncetat procesul formării și desăvârșirii calităților necesare omului de mâine.

Meseria de cadru didactic este una dintre profesiile care cere posesorului competență, dăruire și umanism, pentru că se lucrează cu un material prețios, complicat și sensibil - omul în devenire - ancorat în prezent, întrezărind viitorul și sondând dimensiunile posibile ale personalității.

Dascăl, profesor, calculator

În prezent odată cu utilizarea pe scară largă a tehnicilor multimedia în procesul didactic rolul profesorului a căpătat noi valențe, fiind necesar ca în primul rând ca profesorul să fi deprins „alfabetul” digital. Astfel că acesta va avea și un rol de facilitator al învățării prin multitudinea de informații din spațiul virtual. Ideea că pe viitor va dispărea sala de clasă clasică, că elevii vor învăța stând acasă în fața calculatorului nu este una realistă. Dacă acest fapt va deveni o realitate rolul profesorilor va fi unul minim în ceea ce privește realizarea unui climat educațional adecvat procesului didactic. Elevii vor fi lipsiți de bucuria colaborării directe în proiecte școlare, a pauzelor cu întâmplări hazlii și a șotiilor puse la cale și profesorilor.

Bibliografie:

Ionescu M., *Educația și dinamica ei*, Editura Tribuna Învățământului, 1998
Oana Gheorghe, *Cadrul didactic*, Editura Tribuna Învățământului, 2011

Rusu Teodora-Nicoleta
Liceul Tehnologic
„Retezat”
Uricani

Învățătorul - centrul universului micului școlar

Copiii aleargă de mici după țeluri mărețe, oscilează perpetuu între iluzie și realitate,visează să atingă personajele din poveștile citite de învățător și uneori se transpun în povestea preferată, reușind să fie chiar unul dintre personajele preferate.

Dacă în zbuciumul lor neobosit întâlnesc piedici peste care nu izbutesc să treacă singuri, dacă au nevoie în primii ani de școală de cineva care să le ghideze pașii spre reușită, învățătorul va fi întotdeauna alături de ei pe lungul drum ce-i așteaptă.

Îndrumați și sprijiniți de învățător, micii școlari devin capabili să înțeleagă situațiile care apar pentru a extrage învățămintele după care se vor ghida mai târziu, învățând să-i respecte pe cei din jur. Învățătorul trebuie să formeze OAMENI, care să se cunoască pe ei ca ființă a universului, care știu să trăiască în armonie cu natura din jurul lor, cu semenii lor, oameni care contribuie cu toată capacitatea fizică și intelectuală la sporirea valorilor materiale și a calității vieții.

Până la cuprinderea într-o unitate de învățământ, rolul primordial în educație îl are familia. Odată cu înscrierea la școală ponderea se schimbă, rolul mai mare îl are învățătorul, dar nici acțiunea educativă a familiei nu este de neglijat. Acțiunea educativă a acestor factori trebuie să fie intr-un raport de complementaritate, nu de rivalitate,acțiunea fiecăruia venind să o completeze pe a celuilalt. Și familia, dar și învățătorul trebuie să cunoască permanent problemele cu care se confruntă copilul.

Părinții din zilele noastre, mult mai preocupați de problemele existențiale ale vieții, bulversați de schimbările ce se produc pe plan economic, într-o lume tot mai grăbită, trebuie să fie atrași spre problemele școlii.

În climatul actual se întâlnesc două tendințe contradictorii: părinții sunt preocupați de viitorul copiilor lor, dar, în același timp, nu mai au timp să le acorde atenția cuvenită. De aceea, sarcina învățătorului este de a identifica situațiile dificile din familiile copiilor, de a dirija strategiile educative în favoarea elevului, pentru obținerea performanțelor școlare.

Rolul important al dascălului este reliefat și în literatură, aceasta din urmă devenind un izvor nesecat de portrete variate și expresive, pe care autorii le nuanțează sugestiv integrându-le în opere literare de mare valoare artistică. Elogiul impresionant adus în literatură atestă rolul învățătorului în viața fiecăruia dintre noi, influența majoră pe care o are asupra devenirii noastre ca oameni.

„Visez o școală în care să nu se predea, la drept vorbind, nimic. Să trăiești liniștit și cuviincios, într-o margine de cetate, iar oamenii tineri, câțiva dintre oamenii tineri ai lumii, să vină acolo pentru a se elibera de tirania profesoratului. Căci totul și toți le dau lecții. Totul trebuie învățat din afară și pe dinafară, iar singurul lucru care le e îngăduit din când în când e să pună întrebări. Dar nu vedeți că au și ei de spus ceva? De mărturisit ceva? Și nu vedeți că noi nu avem întotdeauna ce să le spunem? Suntem doar mijlocitori între ei și ei înșiși...Dar nici asta nu trebuie să le fie spus.” (Constantin Noica)

Competențele cadrului didactic din România în context european

Sas Petronela-Daciana
Școala Generală
„O. Densușianu”
Hațeg

Perioda actuală constituie și pentru cadrele didactice o etapă de eforturi sustinute de a compensa austeritatea bugetara a sectorului învățământ pe de o parte si de a si defini un statut într-o societate marcată de insuficienta stabilizare în zona politică, socială și economică pe de alta parte.

Competențele profesorului au constituit dintodeauna și rămân o problemă, deoarece, deși există sintagma ”profesor ideal”, în realitate acesta nu există, din păcate. Competențele necesare unui bun cadru didactic, ancorat în realitățile mileniului III, sunt de ordin general și se consideră că ele se referă la anumite caracteristici ale educației și ale sistemului de învățământ preuniversitar actual.

Competențele unui profesor diferă de nivelul său de experiență, debutant sau expert și de obiectul pe care-l predă. O detaliere a lor ne permite să le organizăm în:

1. competențe privitoare la subiectul și conținutul învățării;
2. competențe referitoare la clasă;
3. competențe cu privire la școală și la sistemul educativ;
4. valorile, atributele și abilitățile implicate de profesia didactică
5. competențele de comunicare se bazează pe abilitatea de a înțeleg , de a exprima și de a interpreta gânduri, sentimente și fapte atât pe cale orală cât și în scris (ascultare, vorbire, citire și scriere) într-o gamă potrivită de contexte sociale – la serviciu, acasă, în educație și instruire – conform cu dorințele sau nevoile individului.

Comunicarea într-o limbă străină de asemenea apelează la abilități de mediere și înțelegere culturală. Nivelul performanței va varia între cele patru dimensiuni, între diferitele limbi și conform cu moștenirea și cadrul lingvistic al individului.

a. Competențe științifice, metodice și psihopedagogice:

Să conducă procesul de predare-învățare-evaluare și să valorifice cunoștințele științifice de specialitate, psihopedagogice și metodice la nivel înalt;

Să dovedească autoritate profesională recunoscută de către elevi, părinți și cadre didactice de specialitate;

Să demonstreze că poate lucra cu elevi de diferite vârste și îi poate motiva pentru realizarea obiectivelor propuse. Exemple: participarea la concursuri școlare, realizarea de proiecte pe tema Francofoniei, a Zilei Limbilor Europene;

Să elaboreze și să folosească instrumentele de evaluare specifice procesului instructiv-educativ și nivelului de pregătire a elevilor;

Să formeze elevilor competențele cheie: aptitudini și competențe lingvistice, de învățare, civice, interpersonale, interculturale și sociale, de exprimare culturală. Exemple: participarea la acțiuni cu caracter civic “Tambours de la Paix”, concursuri de cultură generală pe site-ul Francophonie 2012;

Să posede cunoștințe de psihologie și de metodică.

b. Competențe manageriale:

Să respecte legislația în domeniul învățământului;

Să fie receptiv la nou și creativ;

Să fie capabil să coordoneze activități diverse;

Să fie capabil să se autoevalueze periodic și să realizeze schimbări în urma autoevaluării;

Să realizeze diagnoza, prognoza și proiectarea activităților la disciplina pentru care este profesor;

Să posede abilitatea de a da și ierarhiza sarcini;

Să gestioneze corect bugetul de timp al celor cu care comunică.

c. Competențe de evaluare

Să stăpânească tehnicile de control, de apreciere, de îndrumare, de perfecționare, de autoperfecționare;

Să dețină capacități de analiză și sinteză, de construire a unor alternative, de luare a unor decizii optime în funcție de contextual dat;

Să respecte specificul fiecărui tip de lecție;

Să poată aplica normele de deontologie profesională;

Să stăpânească tehnicile de verificare a îndeplinirii și respectării deciziilor, a măsurilor și îndrumărilor.

d. Competențe decizionale:

Competențele cadrului didactic din România în context european

Să stabilească variante ale deciziei și să o aleagă pe cea mai potrivită în momentul comunicării unor aspecte;
Să lucreze în grup sau în echipă;
Să motiveze elevul pentru a-l urma ca lider;
Să dovedească flexibilitate și curaj în luarea deciziei corecte în momentul evaluării;
Să-și asume responsabilitatea pentru toate aprecierile și recomandările făcute, acțiunile întreprinse;
Să cunoască/stăpânească legislația, în general și legislația școlară, în special.

e. Competențe de relaționare:
Să manifeste încredere și respect față de cei pe care îi educă;
Să comunice deschis cu elevii și să manifeste corectitudine în relațiile cu aceștia;
Să colaboreze cu elevii și cadrele didactice;
Să consilieze elevii pe diverse probleme;
Să aibă capacitate organizatorică, de persuasiune și rezistență la stres.

f. Competențe de formare:
Să participe la cursurile de formare recomandate pentru cadrele didactice;
Să realizeze momente de formare a cadrelor didactice debutante;
Să motiveze cadrele didactice pentru propria dezvoltare profesională;
Să consilieze cadrele didactice pentru realizarea schimbărilor în procesul de predare-învățare-evaluare.

Echilibrul intelectual și psihic, luciditatea, intuiția, bunul-simț, tactul pedagogic sunt calități indispensabile cadrului didactic. Acestora li se adaugă calități morale: probitatea, obiectivitatea, generozitatea, modestia, blândețea, cinstea, sinceritatea, demnitatea, conștiinciozitatea. Profesorul în calitatea sa de formator trebuie să fie în permanență preocupat de imaginea sa oferită elevilor, aspecte minore ca punctualitatea, valorificarea integrală a timpului lecției, modul de adresare, ținuta, gestica, mimica sunt încărcate de semnificație și au valoare formativă.

Talentul pedagogic asociat cu ansamblul capacităților care determină competența profesională și ansamblul calităților personale conferă acea măiestrie pedagogică care definește profesia de educator sau cadru didactic.

Se consideră că „a fi profesor” trebuie înțeles în sensul de „a deveni profesor” adică de a transforma meseria într-o carieră.

Devin profesori „excelenți” acei profesori care știu cum să le capteze elevilor atenția și să le-o mențină pe tot parcursul lecțiilor, să formuleze cu claritate competențele urmărite în cadrul fiecărei activități didactice, să reactualizeze cunoștințele anterioare necesare învățării, să predea accesibil și convingător noile cunoștințe, să creeze situații de învățare adecvate, să dirijeze învățarea și să obțină feed back, ori de câte ori este nevoie, să evalueze prin metode variate.

Acest deziderat focalizează atenția asupra necesității formării continue a cadrului didactic, formarea constituindu-le ca o provocare în cadrul procesului de modernizare a sistemului de educație. Formarea continuă a cadrului didactic este reglementată și obligatorie. Aceasta trebuie să asigure evoluția în carieră a cadrului didactic, perfecționarea în acord cu propriile nevoi dar și cu ale elevului și ale societății.

Principala direcție în care prin formarea continuă trebuie să se realizeze schimbarea în educație este următoarea: „Profesorul este figura centrală a reformei educaționale contemporane. El trebuie să renunțe la rolul său tradițional și să se transforme într-un planificator al activităților de grup, într-un facilitator al interacțiunii elevilor și într-un consultant.

Dascălul, între teorie și practică

Schneider Mărioara
Grădinița P.P. nr. 3
Petroșani

Au fost multe aspecte negative invocate în ultimii ani, dar totuși cred că mai există cazuri de persone care aleg acestă meserie datorită vocației și satisfacțiilor profesionale pe care le aduce. Dar care ar putea fi doar câteva din calitățile și însușirile pe care un dascăl efecient ar trebui sau chiar le are , pentru a rămâne în memoria elevilor săi încă mulți ani după terminarea studiilor?

Prin felul său da a fi ori de a nu fi, prin comportamente și atitudini, profesorul apropie ori îndepărtează copii (motivează, pedepsește,povățuiește, blamează,încurajează). Studiile de specialitate susțăn că elevulului îi plac sau nu îi plkac anumiți profesori , funcție de personaliataea profesorului. În ceea ce privește randamentul școlar, responsabilitatea cadrului didactic este enormă –pe de-o parte , cotează competența sa profesională, iar pe de altă parte, este la fel de importantă și personalitatea acestuia.

Se vorbește tot mai des astăzi de creșterea ratei de abandon școlar, fiind invocate nenumărate motive materiale, legate de educația primită de elev în familie. Mă întreb oare dacă nu am putea atrage cât mai mulți elevi la școală ,printr-o simplă descongestionare a programelor școlare și un accent mai mare pe activități cu rol aplicativ și nu doar cu aspecte teoretice.

Pe lângă aspectele menționate anterior, trebuie să luăm negreșit în considerareși abilitatea profesorului de a motiva elevii, creșterea dorinței acestora de a participa activ în procesul instructiv-educativ.este adevărat că multe generații de elevi sunt din ce în ce mai dezinteresate și neimplicate în ceea ce privește performanța școlară și conduita adecvată mediului în care-și desfășoară activitatea. Din acest motiv, sarcina și abilitatea profesorului de a crea și menține o ambianțăplăcută , de susținere și cooperare devine o provocare zilnică, căci problemele de disciplină sau disensiunile care apar trebuie rezolvate în mod constructiv. Profesorul care posedă tactul pedagogic adecvat ,îi încurajează pe elevii săi să coopereze și să se susțină reciproc, iar rezultatele lor sunt apreciate atât în public, cît și în particular.

Un bun dascăl va ști cum să echilibreze cerințele în creștere și competențele elvilor spre executarea unor sarcini mai provocatoare și mai dificile.Astfel, în loc să le indice elevilor deprinderile sau strategiile ce pot fi aplicate în realizarea unor sarcini, el îi stimulează, să decidăsinguri care ar fi căile prin care ei pot acționa. Bineînțeles că profesorul trebuie să țină cont și de feedback-ul oferit elevilor săi în organizarea procesului educațional, prezentarea și structurarea temelor etc, fără a compromite însă standardele și scopurile stabilite anterior.

Acestea sunt doar câteva dincaracteristicile unui profesor de succes , îmbinându-le între ele în diferite proporții sau sumându-le cu altele, nenumărate aici, astfel putând construi „ portretul unui profesor de vis.”

Dar de câte oro avem puterea de a ne transpune perfect în rolul dascălului care odată intrat în clasă, lasă la ușă toate problemele personale, supărarea cauzată de elevii altei clase sau gândul că următorul program de activități propus este perfectibil sau poate suferi modificări ?...Mulți di colegii mei de breslă , uitându-se retrospectiv, vor identifica diferite ipostaze ale profesorului –actor.

Profesorul eficient este, înainte de toate, „ discipolul ” elevilor săi, care încearcă să învețe în permanență de la dânșii, pentru a ține pasul cu aceștia și pentru a putea discuta orice subiect cu ei. El trebuie să fie liderul care să inspire și să influențeze copiii prin intermediul personalității sale, asemeni uni expert sau a unui consilier și nicidecum utilizând puterea sa coercitivă. Un astfel de profesor își cunoaște bine disciplina și este respectuos cu elevii săi.

Explorator fiind,încurajează elevii să-și descopere sinele, ajutându=i astfel să atingă cel mai înalt nivel de performanță. Un profesor efecient se mândrește cu cu discipolii care-l depășesc. Urmărindu-i, el poate să mențină echilibrul dintre necesitățile de instruire ale fiecărui individ și cele ale întrgului grup, relizând prin acestea idealul educațional :învățământ pentru toți, învățământ pentru fiecare. Un atare profesor este corect și obiectiv în aprecieri, poartă dialoguri deschise și răspunde nereu la solicitări.

Profesorul eficient este un entuziast incurabil nu doar în ceea ce privește cursul pe care îl ține , elanul său contagios cuprinde procesul educațional în general. Manifestând exuberanță, atitudini pozitive, pasiune și dăruire, el încearcă să-i pătrundă pe copii de gândul că anume acesta este locul împlinirii sale și nu altul. Un astfel de profesor este un inovator care modifică sau înlocuiește strategiile, tehnicile, textele, cu altele mai eficiente sau atunci când cele existente au devenit plictic oase pentru elevi.inventând diverse combinații de tehnologii, el adaptează predarea la diferite stiluri de învățare și prezintă subiectul din variate unghiuri de abordare, ceea ce facilitează înțelegerea.

Profesorul eficient este acel tezaurizator care valorifică la maxim ideile elevilor săi, utili-
zându-le în speță , cu scopul de a îmbunătății calitatea procesului de predare-învățare. El deseori recurge și la umor, știind când să adopte un ton serios sau când să râdă împreună cu elevii săi. Totodată, un profesor eficient este ghidul care conduce elevii spre perfecționarea deprinderilor și abilităților de lucru și , totodată, îi pune în situația de a descoperi singuri soluția și de a învăța din greșeli.Returnând lucrările la timp și cu avize constructive,disponibil să acorde oricând asistență,

profesorul dezvoltă astfel responsabilitatea elevilor pentru actul de învățare și încrederea în propriile forțe.

Ființă umană genuină, profesorul eficient este un umanist care știe să fie critic cu sine și cu absurdițățile vieții, fără a fi cinic sau disperat .Este persoană care se autodezvăluie , astfel încât elevii îi pot vedea calitățile și virtuțile, și imperfecțiunile .Pășind sigur pe pământ, profesorul de succes, prin excemplul propriu, ajută elevii să-și dezvolte voința, curajul și speranța în realizarea potențialului. În plus el este un bun colaborator, acordând omare valoare cogelialității. El își împărtășește ideile, solicită implicarea părinților în activitățile școlare și caută sprijinul colegiilor atunci când nu poate surmonta de unul singur anumite probleme. De cele mai multe ori profesorul de succes este și un idealist , fiind ferm convins căfără ideal nu poate exista evoluție. El se recunoaște în fiecare elev, realizând care i-a fost contribuția și influența în viețile elevilor săi.

Un profesor este eficient când aspiră la toate cele menționate anterior și încă la multe altele. El apreciază adevărul și corectitudinea , dar nu popularitatea sa. Încercând să schimbe lumea, un astfel de profesor se transformă zilnic, transformându-i și pe alții.

Bibliografie:

Cerghit Ioan, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Editura Aramis, București, 2004

Cucos C., *Pedagogie* - ediția a II-a revizuită și adăugită , Editura Polirom, Iași, 2002

Iucu Romița, Manolescu Marin, *Pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A. București, 2002

Piaget Jean, *Psihologie și pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1972

De vorbă cu Domnu’ Trandafir (pamflet)

Slavu Petronela-Vali
Școala Gimnazială nr. 4
Vulcan

Dragă domnule Trandafir,

Se spune că dumneavoastră ați fi un simbol pentru dascăli, un model de învățător blând și iubitor. Și eu sunt învățătoare. Mai bine zis, am fost, până am devenit institutoare. Nici institutoare nu mai sunt, că acum am devenit profesor pentru învățământul primar. Eee! Sună mai bine, trebuie să recunoașteți. E drept că nu am ajuns profesor cu una, cu două. De fapt, ba cu două. Cu două… facultăți. *„Ce-s alea facultăți?”* Da, chiar mă miram să știe un simplu învățător ce-nseamnă facultate.

Câte credite ați strâns, domnule Trandafir, în cariera dumneavoastră? Cum adică *„ce-s alea credite?”*. Dovada că ai muncit, că ai fost eficient. Se adună la dosarul personal, după fiecare curs de formare. *„Ce-i ăla dosar personal? Ce-s alea cursuri de formare?”* Dosarul personal înseamnă, de fapt, mai multe bibliorafturi (vă explic altădată ce-s alea bibliorafturi) în care sunt aranjate multe, multe hârtii ștampilate, cu număr de înregistrare. Cât de multe? Așa, vreo câteva kilograme. Păi, vedeți, pe vremea dumneavoastră pregătirea nu cântărea așa greu! Cursurile de formare sunt absolut necesare pentru a ține pasul cu noutățile. Doar că, uneori, noutățile năvălesc așa de multe deodată, că nu mai poți ține pasul cu ele. De curând, mi s-a propus să mă înscriu la un curs de formare cu tema „Managementul educației”. Costă el 1400 de lei (un fleac!), dar merită! Are 60 de credite care mai sunt și transferabile. Vrei să ajungi director sau mentor, obligatoriu să ai acest curs. *„Ce-nseamnă mentor?”* Of, domnule Trandafir, demodat mai sunteți! Nimic nu știți!

Ultima noutate e înființarea clasei pregătitoare. I se mai spune, neoficial, „clasa 0”. *„Ce-i aia clasă pregătitoare?”*. O clasă care-i pregătește pe copii, înainte de a intra în clasa I. Și pentru care dascălii sunt pregătiți să facă față. În această toamnă, am luat clasa pregătitoare. Am fost înscrisă la un curs, înainte de a începe școala. O formatoare pregătită, la rândul ei, de altă formatoare ne-a inițiat. Vă rog, nu întrebați *„Ce-i aia formatoare?”*! Puteți să deduceți. O săptămână, de dimineața până seara, am învățat ce am de făcut. Sau cel puțin așa am crezut. De fapt, adevărata mea desăvârșire urma să aibă loc pe o platformă. *„Ce-i aia platformă?”*. V-aș explica, dar ar urma să mă întrebați *„Ce-i ăla calculator?*.

Văzând ce mă așteaptă pe această platformă, am dat bir cu fugiții imediat. Urma să parcurg trei module. Mda, mă așteptam să întrebați *„Ce-s alea module?”*. Fiecare modul avea aproximativ cincisprezece cursuri. Cursurile, la rândul lor, aveau teste. Nu treceai testele 100%, te întorceai la curs, să mai înveți. E drept că munca îți era răsplătită. După fiecare test promovat primeai… o temă! O temă de genul „Faceți un eseu, pornind de la definiția…”. Mă mir că nu ați întrebat *„Ce-i ăla eseu?”*.

Am crezut eu că pot să scap, dar n-a fost așa. Am înțeles că nu se poate să nu finalizez cursul, așa că am terminat în trei săptămâni ce au făcut colegii mei mai conștiincioși în trei luni. Da, domnule Trandafir, am parcurs modulele acelea trei care s-au dovedit a fi patru, că am mai primit „cadou” un modul complementar. Am parcurs cursurile, am promovat toate testele. Am aflat, astfel, cum stau lucrurile cu integrarea curriculară, cu evaluarea competențelor, cu implementarea proiectelor și multe altele despre care nu mă mir că nu ați auzit, că nu auzisem nici eu, până atunci. Cum am predat 24 de ani fără să cunosc aceste lucruri, nu-mi pot imagina! Am postat cele 53 de teme, atât pe platformă, cât și într-un folder. Bine că n-ați întrebat *„Ce-i ăla folder?”*, că nu știu cum v-aș fi explicat. Am aflat, ulterior, că mai sunt și 31 de teme de reflecție. Le-am postat și pe acelea, ce era să fac? Au mai fost și trei evaluări. Cum *„Ce-s alea evaluări?”*, nici atât nu știți? Fiecare evaluare se putea da o singură dată și trebuia obținut un rezultat de cel puțin 50%. Dacă se întâmpla să-ți pice internetul, se ducea naibii evaluarea! *„Ce-i ăla internet?”* Mai bine că nu știți! Am dat și cele trei evaluări și am copiat dovezile muncii mele pe un CD. *„Ce-i ăla CD?”* Mda!...

Pe 15 decembrie va avea loc o evaluare față în față, în urma căreia voi primi 30 de credite și voi fi declarată aptă pentru a preda la clasa pregătitoare. Pentru aceasta, îmi va fi verificat CD-ul și voi prezenta un proiect interdisciplinar. *„Ce-i ăla proiect disciplinar?”* Vai, se spune in-ter-dis-ci-pli-nar. Interdisciplinaritatea înseamnă integrare între diferitele domenii ale cunoașterii. Dar nu știu de ce-mi bat eu capul să vă explic! Oricum, nu ați înțeles mai nimic din tot ce am spus.

Am și eu o nedumerire. Cum ați ajuns, domnule Trandafir, un simbol al dascălului, dacă nu aveți habar de cele mai importante aspecte din învățământ? A, pe vremea dumneavoastră, cea mai mare importanță o aveau elevii!... Elevi ați spus, domnule Trandafir? **Ce-s ăia elevi?**

De vorbă cu Domnu’ Trandafir (pamflet)

Impresii de pe platforma ICOS

Deși am, la catedră, ani vechime,
Norocul meu cu draga de reformă,
Că m-am desprins din gloata de prostime,
Aflând și eu ce-i munca pe platformă.

Ne-a spus, în vară-a noastră formatoare,
Că pregătirea-aceasta nu-i de formă
Și că ne-așteaptă-o specializare,
O viziune nouă, pe platformă.

Când, căutând pe-aici, am prins de veste
Că fiecare are câte-o normă,
Module, cursuri, teme, zeci de teste…
Am evadat urgent de pe platformă

Și-am exclamat mirată: „Vai de mine!”,
Dar am aflat că munca se transformă
În credite ce îmi vor prinde bine,
De voi trudi, cu râvnă, pe platformă.

Și-am renunțat la modul meu rebel,
Trecând la atitudinea conformă
Cu un statut de brav învățăcel,
Făcându-mi datoria pe platformă.

Când noul an școlar a început,
Eu mă simțeam în clasă-așa, în formă,
Că, deh, doar nu degeaba am făcut,
La miez de noapte, teme pe platformă.

Când nedormită-n clasă am intrat,
Am dat de niște puști, în uniformă…
Aaa! Sunt elevii mei, dar i-am uitat,
De când, buimacă, bântui pe platformă!

Cadrul didactic între trecut, prezent și viitor

Spătaru Marinela-Nicoleta
Liceul Teoretic
„Panait Cerna”
Brăila

Cadrul didactic este o persoană formată, care se perfecționează continuu și care formează.

Statutul cadrului didactic a suferit în timp o mutație considerabilă și din cauza faptului că poziția intelectualului s-a depreciat considerabil, învățământul românesc producând “ elite” pe bandă rulantă. Decalajul cantitativ și calitativ dintre cadrele didactice existente în România înainte de '89 și după, este o realitate vie, nesatisfăcătoare, care naște numeroase probleme la nivelul societății. Dascălul, profesorul de azi, pare a fi o piesă în serie obținută în aceeași fabrică- sistemul universităților noastre.

Imaginea dascălului român este una alterată în timp. Deprecierea, desconsiderarea cadrului didactic s-a produs sub triplu aspect: simbolic, moral și material. Sub aspect simbolic, această profesiune care într-o epocă apusă era într-o lumina favorabilă, a suferit o răsturnare ierarhică având, în prezent, o poziție deloc favorabilă deținătorului. Conotată pozitiv odinioară, acum ea este respinsă cu vehemență, nefiind îmbrățișată de cei mai buni. Într-o ierarhie socio- profesională, statutul cadrului didactic nu se bucură de considerațiune. Chiar și elevii sunt cei care resping această profesiune, iar din prelucrarea chestionarelor cu privire la orientarea lor profesională reise în mod vădit acest lucru. Din punct de vedere moral și material, există o discrepanța majoră între statutul material care este deficitar și cel cultural, formativ, care este ridicat. Această distanță ar trebui redusă. Din păcate, România este țara în care cei mai mulți dintre locuitori înainte de a se uita la ținuta morală, culturală, o privesc pe cea vestimentară. Și aici cadrul didactic are din nou de pierdut, această latură fiind insolvabilă. Astfel, din cauza resurselor financiare limitate, apare încă un motiv de depreciere. Percepția socială negativă asupra cadrului didactic conduce la reducerea stimei de sine și la lipsa motivației în desfășurarea activității didactice. Acest lucru are repercusiuni asupra întregii societăți. Ceea ce societatea oferă cadrului didactic acționează ca un bumerang chiar asupra sa.

Problema devine cu atât mai spinoasă cu cât în sistemul de învățământ românesc există o eterogenitate a cadrelor didactice din perspectivă cognitivă, relațional- aptitudinală și motivațională care diversitate este tratată similar. Pe principiul “ toți sunt la fel” și din cauza birocratizării excesive, valorile se pierd sau rămân ascunse. Este o realitate ce trezește insatisfacție faptul că în cadrul sistemului nostru de învățământ, cadrul didactic experimentat, ce înregistrează rezultate notabile în procesul didactic, este aproape egal din punct de vedere al recompensei cu debutantul. Mai mult, el își poate atinge nivelul de maximă eficiență într-un timp relativ scurt, după care urmează plafonarea întrucât sistemul în care activează, deși aparent deschis, în realitate este ermetic în ceea ce privește furnizarea de noi oportunități de dezvoltare, de relansare, precum și de noi direcții de acțiune.

Perioada de tranziție în învățământul românesc a însemnat o reformare permanentă, de multe ori negândită, care s-a impus înainte de a fi “rumegată”. Drept urmare, s-a ajuns la ineficiență în sistem. Pentru beneficiarii educatinonali direcți (elevi și părinți) vina nereușitelor din sistem a fost atribuită tocmai cadrelor didactice. În realiatate, aceștia au fost perdanții, călcându-și de multe ori pe demnitate, pierzându-și prestigiul. Pe lângă aceste pierderi, cadrul didactic a devenit un frustrat fiind doar un mijloc, un simplu instrument în atingerea unui scop. Libertatea sa de acțiune în plan profesional, atitudinal, a fost subminată de o multitudine de norme, principii, legi, multe dintre ele aberante, ridicole, absurde.

Așteptările legitime pe care cadrul didactic le are de la cei cu care interacționează și la nivel holist, de la societate, sunt așteptări nesatisfăcute, în timp ce el trebuie să răspundă prompt oricărei solicitări, să-și îndeplinească fără abatere rolul corespunzător statusului pe care îl deține.

Deși statutul cadrului didactic nu este unul de invidiat, fiecare actor social ar trebui să conștientizeze rolul important al acestuia în societate și să- l treacă la loc de cinste. Pentru susținerea acestei teze este suficient să luăm ca argument rolul socializator, educativ, formativ, pe care-l are școala în viața fiecărui om, indiferent de vârstă și poziție socială. În societatea noastră, a devenit o realitate faptul că principalul agent de socializare este școala, aceasta preluând unele dintre funcțiile familiei. Cu siguranță, orice dascăl s-a întâlnit cu situația în care părinții elevilor lor le-au plasat diverse probleme de familie spre rezolvare, găsind în acesta un mediator al relației cu proprii copii. În condițiile în care cadrul didactic formează atât profesioniști în diferite domenii, cât și caractere, adică oameni educați, civilizați, pentru societatea românească, nu ar trebui să fie un temei suficient pentru orice rațiune că poziția cadrului didactic ar trebui ragândită, reconfigurată și așezată acolo unde îi este locul pe scala axiologică? Din punct de vedere personal, soluțiile pentru rezolvarea acestei probleme sunt multiple.

Pe de o parte, fiecare cadru didactic trebuie să conștientizeze setul de drepturi și obligații care-i revin, să respecte fără nicio excepție deontologia profesională. Pe de altă parte, orice reglementare în domeniu ar trebui realizată de un corp de experți din domeniu și nu din afara organizației, care să fie conectat la realitatea școlii românești. De asemenea, ar trebui să se insiste asupra formării inițiale a cadrelor didactice, punându-se accent asupra formării didactice, pedagogice. S-a văzut, de foarte multe ori, că bagajul de cunoștințe dobândite în cadrul studiilor universitare nu reprezintă decât într-o

Cadrul didactic între trecut, prezent și viitor

foarte mică măsură ce se predă în școală și mai mult, pregătirea psihopedagogică este deficitară, lacunară, fragmentară. Așa se explică de ce mulți dintre profesorii care au foarte multe cunoștințe nu sunt și cei mai buni dascăli. Dacă în învățământul tradițional, cumulul de informații științifice era punctul forte al educației, în învățământul modern nu este suficientă pregătirea științifică a cadrului didactic. Atribuțiunile sale în timp au crescut. Cel mai bun profesor este acela care pe lângă informații, știe să adopte o atitudine deschisă față de elevii săi, să-i trateze în mod egal, să fie flexibil, să știe să explice așa încât să se facă cu ușurință înțeles și să empatizeze. Cadrul didactic de astăzi trebuie să-l învețe pe elev cum să învețe și să-l pregătească pentru diferite contexte de viață. Pentru aceasta trebuie să posede anumite aptitudini a căror testare ține de dimensiunea psihologică care, așa cum am precizat anterior, este deficitară.

Instanțele de dirijare a actului educațional (minister și inspectorate școlare) trebuie să-și reducă influența în raport cu cadrele didactice pentru ca acestea din urmă să-și sporească autonomia și să poată oferi ce se impune în anumite situații. Controlul execesiv din partea dirijorilor educaționali împiedică intervenția rapidă și salvatoare din anumite situații a cadrelor didactice. Din păcate, decidenții actului educațional au hotărât ca dascălul să se piardă în prea multe hârtii și să nu mai aibă timp pentru ceea ce este esențial, pentru munca efectivă la catedră. Viața socială, din ce în ce mai dinamică, impune un alt ritm, de multe ori, necunoscut celui consemnat. Pierdem mult timp pentru prea puțin și nu ne rămâne timp pentru prea mult!

Acum... ca niciodată

Stângă Adriana-Maria
Grădinița P.P. nr. 1
„Piticot”
Hunedoara

Pentru mine, “ACUM … CA NICIODATĂ” înseamnă cu totul altceva decât, poate, ar însemna pentru alții. Mai exact, sunt MAMĂ, de 11 luni. Și asta după foarte mulți ani în care mi-am dorit și nu am reușit. La un moment dat, acum vreo trei ani, am ajuns la concluzia că eram educatoare pentru a educa copiii altora. Credeam că acesta era planul lui Dumnezeu pentru mine în această lume. Însă Dumnezeu chiar avea un plan măreț pentru mine.....să-mi împlinească și cel mai important vis.

Sunt conștientă de faptul că nu sunt nici prima și, cu siguranță, nici ultima femeie din lume care a devenit sau va deveni mamă dar știu cât de mult mi-am dorit acest copil și cât de mult mi se potrivește titlul acestui eseu „ACUM.....CA NICIODATĂ”.

Și pentru că sunt cadru didactic dar și mamă mă îngrijorează din ce în ce mai mult starea învățământului actual.

Pentru mine, a fi cadru didactic (educatoare), înseamnă a te bucura în fiecare zi de existența copiilor care te înconjoară și poți rămâne mereu tânără.

A fi educatoare este o mare și frumoasă profesiune care nu se părăsește odată cu hainele de lucru. Cred cu tărie că meseria asta nu stă bine pe orișicine. Cred cu tărie că educația nu se face cu gura închisă și mâinile la spate. Cred cu tărie că pot fi prietena copiilor, cu precizarea că eu le vreau binele. Mie nu-mi rămâne altceva de făcut decât să caut cum anume pot însemna ceva pe termen lung. Pentru că stă în puterea mea să educ… atunci de ce să nu o fac, exact așa cum mi-ar fi plăcut mie să fiu educată și cum de altfel am fost.

Atunci când se desprinde de mâna mamei, copilul „apucă” mâna educatoarei. Pentru fiecare copil în parte, educatoarea devine „mama” în noul univers numit „Grădinița”. Se simte singur, este speriat, îi este teamă de ceea ce îl așteaptă. Depinde de mine, ca educatoare, să-l fac să se simtă în siguranță. Pașii sunt mărunți. Treptat, lacrimile se transformă în zâmbete timide iar la sfârșitul unei zile în care n-au mai fost lacrimi, ci doar zâmbete, copilul a mai făcut un „pas” iar educatoarea pleacă acasă mulțumită și împlinită.

Ce mare lucru „face” o educatoare? – vă veți întreba. Oricine i-ar putea lua locul... Într-adevăr, nu „face” mare lucru, dar ceea ce face, face cu sufletul, face cu dragoste și face cu multă dăruire. Nu-ți poți alege această meserie decât dacă iubești copiii! Ocrotirea mentorială a copilului înseamnă compatibilitate de calități sufletești și, mai ales, un „circuit de vocații”, o complementaritate de împliniri și autorealizări.

Ancorat în prezent, întrezărind viitorul și sondând dimensiunile posibile ale personalității, educatorul instruiește, educă, îndeamnă, dirijează, cultivă și organizează, corectează, perfecționează și evaluează neîncetat procesul formării și desăvârșirii calităților necesare omului de mâine.”

Comparativ, în funcție de regimurile politice, putem spune că, educația democratică își propune ca ideal dezvoltarea mai complexă a personalității umane. În regimul comunist, prin învățământ se urmărea ,,crearea” și educarea omului nou, un om supus ideologiei marxist-leniniste, partidului și conducătorului unic al statului. Învățământul era socotit ca fiind un “factor principal de cultură și civilizație”. Sistemul de învățământ asigură rezolvarea uneia dintre cele mai dificile și mai importante probleme socio-umane, educația și pregătirea tinerei generații, a forței de muncă, a specialiștilor.

În alcătuirea programelor școlare se pleacă de la premisa greșită că acel conținut va fi asimilat cu ușurință de către elevi. Dacă această premisă ar fi corectă, sistemul educațional românesc ar fi printre cele mai performante din lume și ar produce enciclopedii ambulante pe bandă rulantă. Însă lucrurile nu stau așa, iar supraîncărcarea programelor are un efect invers ușor de constatat la nivel empiric. Plecarea de la această premisă greșită este alimentată de faptul că cei ce alcătuiesc programe sunt specialiști în domeniile respective (deși, de multe ori, chiar și aceasta este discutabil), oameni care au petrecut o viață studiind și predând acele noțiuni și care în consecință le stăpânesc foarte bine. Ei nu mai reușesc să se detașeze, să se pună în pielea unui elev care se află la primul său contact cu noțiunile în cauză, care este în același timp supus altor contacte similare la celelalte materii și care poate își dorește să mai aibă și activitați extrașcolare. Căci dacă facem un calcul simplu, însumând cele șapte ore petrecute la școală cu timpul necesar efectuării temelor și pregătirii de acasă, mă întreb cum de nu i se pare nimănui curios faptul că unui elev i se cere să dedice școlii, teoretic, mult peste cele 8 ore ale zilei de muncă.

Începând din grădiniță și până la ultimul an de facultate cantitatea de informație prezentată depășește cu mult optimul în ceea ce privește randamentul procesului de învățare pentru o persoană cu o memorie și o inteligență medie. Aș fi curioasă ce rezultate s-ar obține dacă personalul Ministerului Educației ar trebui să redea tezele și lucrările tuturor materiilor din clasa, să zicem, a X-a. Câți ar lua, oare, notă de trecere la toate, sau măcar la majoritatea? Sunt convinsă că nici unul.

Pe lângă faptul că se predă excesiv de mult, nu se predă întotdeauna ceea ce trebuie. Este greu să afirmăm despre o materie sau porțiune de materie că este total inutilă sau irelevantă. Desigur, orice informație se poate dovedi la un

Acum... ca niciodată

moment dat utilă, direct sau indirect. Însă aceasta nu este o scuză pentru a se preda noțiuni cu un grad de utilitate foarte scăzut. A nu se înțelege că nu consider importantă și construirea unei culturi generale, constituită din noțiuni al căror grad de utilitate este greu de apreciat. Însă există o unitate de măsură și pentru acestea, și anume relevanța. Relevanța și utilitatea ar trebui să fie luate în calcul cu o mult mai mare atenție în alcătuirea programelor școlare.

Este trist că sistemul se împotrivește îmbunătățirii calității informațiilor predate. În mediul preuniversitar profesorii au un control extrem de limitat asupra programei, iar vina se află în cea mai mare parte la nivel central, însă în cadrul universitar sunt convinsă că profesorii au un grad mare de control asupra conținutului propriilor cursuri. Obișnuiți să predea de zeci de ani aceleași materii, în aceeași formă, pretind studenților o stăpânire integrală a noțiunilor prezentate, stăpânire pe care ei au dobândit-o în urma multor ani de repetiție. Mai mult, se împotrivesc efortului minim de a adapta și îmbunătăți propriile cursuri de la an la an. Puțini profesori universitari se obosesc să obțină ceea ce se numește "feedback", o reacție din partea studenților, atât de necesară, să încerce să analizeze ce porțiuni ale materiei sunt prea dificil de înțeles, prea greoaie sau insuficient detaliate, cu un grad mic de utilitate sau irelevante, să le adapteze, modifice sau elimine și să încerce să își facă materia cât mai "digerabilă", coerentă, cât mai plăcută și mai interesantă pentru studenți.

Mediul privat poate fi oricând consultat pentru a obține un "reality-check", pentru a confirma că așteptările sale nu sunt nici pe departe satisfăcute de pregătirea academică. După 4 sau 5 ani de facultate un proaspăt angajat trebuie de obicei instruit aproape de la zero la locul de muncă, și nu puține sunt cazurile de absolvenți de A.S.E. care nu știu să țină un bilanț contabil sau absolvenți de Politehnică ce nu știu ce este un tranzistor. Iar culmea absurdului este că acest absolvent de Politehnică care nu știe ce este un tranzistor a făcut 3 semestre de electronică, i s-au predat sute de pagini de scheme și formule, a pierdut săptămâni pregătindu-se pentru unele dintre cele mai grele examene din această facultate, memorând mecanic aceste noțiuni, însă nimeni nu i-a explicat că tot ce face tranzistorul este să amplifice curent. Este un teatru al absurdului jucat pe seama nervilor încă rezistenți ai tinerilor care au avut visul de a face o facultate, crezând, în naivitatea lor, că vor învăța lucruri interesante.

Modul în care informația este transmisă elevilor și studenților este poate cea mai importantă componentă a procesului de învățare. Din păcate, acesta este poate și cel mai deficitar proces al sistemului.

În majoritatea cursurilor sau programelor școlare din alte țări se insistă mult pe repetitivitate, până când elevii mai atenți devin plictisiți chiar de explicarea noțiunii în cauză. La noi, se merge pe principiul "Doar am facut asta lecția trecută (luna trecută, semestrul trecut, anul trecut), ce, nu cumva nu ați învățat?!".

Ca o concluzie, învățământul primar, gimnazial și liceal totalizează 12 ani. În cazul urmării unei facultăți, un om ajunge să petreacă în jur de 17 ani prin unități de învățământ. Este vorba despre aproximativ un sfert din speranța medie de viață, poate cel mai frumos sfert, în care activitatea principală este învățatul, adică pregătirea pentru viață. Este enorm, iar faptul că în urma acestei perioade "rămânem cu ceva", avem o cultură generală îndoielnică, nervii mai tociți și în cel mai bun caz capacitatea de a îndeplini niște sarcini de serviciu nu ar trebui să ne mulțumească nici pe departe. În acest sfert de viață se pot face mult mai multe, se pot învăța mai multe lucruri, cu mai puțin efort și păstrând mai mult timp pentru activități recreative. Toate acestea dacă s-ar ține cont de eficiență, dacă sistemul ar fi gândit mai bine, dacă cei care îl gândesc și îl operează ar fi mai deschiși, mai puțin egoiști și încrezuți, dacă ar avea o conștiință mai solidă și un minimum de respect pentru copilăria și tinerețea a milioane de oameni.

Dimensiuni ale competenței cadrului didactic

Tălmaciu Camelia
Școala Gimnazială
„Dr. A. Vlad”
Orăștie

„Învățătorul este acela care face să crească două idei acolo unde există doar una.”
Elbert Hubbard

Profesorul este condus în alegerea meseriei de dragostea față de copii. Meseria de dascăl este considerată nobilă, pentru că acesta, așa cum spunea Constantin Cucoș, "dincolo de vremuri, și conjuncturi neprielnice (salarii de mizerie, condiții precare de activitate, deprecierea morală a profesiunii etc.), își poartă crucea cu demnitate și responsabilitate" .

Un învățător nu-și încheie niciodată opera, trebuie să fie înțelegător, să străbată cu pași mici și siguri distanța dintre el și elevi. Va trece prin clipe de satisfacție, de descurajare, de nesiguranță…. Orice lucru bine făcut e un succes și peste ani va simți această mulțumire,

Cum a fost începutul? Vă mai amintiți primul catalog ținut sub braț, primul zâmbet, prima privire întrebătoare?

Prin educație se organizează și se proiectează actul educațional, ceea ce presupune o adevărată măiestrie didactică. Astfel, dascălul trebuie să aibă competențe cognitive, afective, exploratorii legate de performanță și de a produce modificări observabile prin relațiile pedagogice. Trebuie să fie un model de corectitudine intelectuală, de toleranță și respect. Este manager al procesului educațional din clasă, are rol de profesor- educator, conducând elevul spre performanță.

Transformările care au avut loc în sistemul de învățământ de-a lungul anilor pun sub semnul întrebării multe din activități. Aceste *schimbări la schimbări* determină nemulțumiri …..

Elevii trebuie să își poată exprima liber ideile, să fie ajutați să înțeleagă, să manifeste libertate rațională și creativă, pentru a fi oameni liberi. Trebuie transmise valori morale, cunoștințe, formate deprinderi folosind metode participative. Iată de ce dascălul trebuie să depășească tradiționalismul și să ajungă la modernism. Omul nou pe care îl va forma trebuie să facă față noilor provocări ale societății. Calculatorul, televizorul ocupă cea mai mare parte a timpului liber al elevilor. Elevul trebuie învățat să învețe, să simtă plăcerea de a răsfoi o carte, de a recita o poezie, iar dascălul trebuie să învețe să navigheze pe internet, să folosească calculatorul. Profesionalismul dublat de talentul pedagogic duc la plăcerea de a învăța și pot fi modalitățile principale de a aprecia, a evalua și a judeca un cadru didactic. Calitatea de bun profesor nu este în totalitate reflectată de participarea la proiecte, de articolele sau de cărțile publicate.

Ritmul rapid al schimbărilor, modificările frecvente ale legislației susțin necesitatea unor clarificări în ceea ce privește statutul cadrului didactic. Implicarea în proiecte interne și internaționale, implementarea unor programe de formare continuă, pregătirea didactică în raport cu cercetările și experiențele din domeniul didacticii sunt câteva dintre nevoile cadrelor didactice.

Bibliografie:

Costruț N., *Despre demnitatea omului de la catedră*, în revista *Școala Noastră* Nr. 1, 2, 3 /1991, p. 6
Cucoș C., *Etică și educație*, în revista *M. S. Anton*, septembrie-octombrie 2003, p. 25
Cucoș C., *Pedagogie* (Editia a II-a revăzută si adăugită)
Gliga L., *Standarde profesionale pentru profesia didactică* (București 2002)
www.cedu.ro/programe/exercitii/pdf/oct/modul02.pdf
www.invatamantul.ro
www.asociatia-profesorilor.ro/roluri-ale-profesorului.htm
www.tribunainvatamantului.ro/cadrul-didactic-in-contextul-actual-al-inv...

Tămaș Cosmin
Școala Generală
„M. Sântimbreanu”
Brad

Rolul pedagogului în contemporaneitate

„Educaţia este activitatea de disciplinare, cultivare, civilizare şi moralizare a omului, iar scopul educaţiei este de a dezvolta în individ toată perfecţiunea de care este susceptibil.”
(I. Kant)

Educația se știe de asemenea că este, în principal o activitate de „transmitere și difuzare a culturii” și care grație acestui lucru, cultura se propagă de la o generație la alta, îmbogățindu-se și diversificându-se în permanență, personajul principal care se „ocupă” cu această propagare fiind pedagogul.

Din punct de vedere etimologic cuvântul educație provine de la „*educatio*” - creștere, formare, dar își are deasemenea sorgintea și în educo-educare, a crește, a forma, a instrui, respectiv *educo* - *educere* – a ridica a înălța. Educația însumează acțiunile deliberate sau nedeliberate,explicite sau implicite de modelare și formare a omului din perspectiva unor finalități racordate la reperele socio-economico-istorico-culturale ale arealului în care se desfășoară.

Când vorbim de educația ca proces avem în vedere ansamblul de acțiuni prin care se realizează transmiterea cunoașterii și influențele sistematice și organizate prin care se realizează formarea personalității umane.

Ca rezultat, educația indică nivelul de instrucție, de cultură, de conturare a diferitelor componente ale personalității în urma influențelor educaționale. În limbajul cotidian vorbim despre cineva ca fiind bine educat (sau bine crescut) sau prost educat (prost crescut, lipsit de educație).

Din punct de vedere pedagogic, educația privită ca rezultat implică o judecată de valoare referitoare atât la calitatea educației, cât și a individului.

Se poate afirma totodată că de fapt educația este procesul complex realizat în deplină colaborare a educatorului cu educabilul în vederea formării și autoformării asistate, având un scop clar definit și anume dezvoltarea personalității și sădirii unei mentalități , pozitiv constructiviste care să fie benefică atât individului cât și societății din care face parte și în care viețuiește.

Astfel pedagogul în contemporaneitate are un singur scop, același scop ce l-a avut din vechi timpuri și anume, de a scoate ,, ființa umană din starea primară biologică și să o ridice spre starea spirituală culturalizată.

Totodată pedagogul din zilele noastre întâmpină mult mai multe piedici în înfăptuirea acestui scop, deoarece în societatea contemporană sunt prezente ,,ispite,,pentru educat, respectiv elevul, studentul și nu numai atât , dar pedagogului din zilele noastre îi revine o sarcina importantă și anume el are ,, obligația,, în adevăratul sens al cuvântului de a ține pasul cu tehnologia și cu avansările din toate domeniile ce prezintă interes pentru elev , fiindcă pentru a transmite informația necesară dezvoltării elevului este necesar să se adopte metode dinte cele mai moderne și să știe cum să atraga atenția copiilor.

Cu multe zeci de ani în urmă a fi profesor , însemna ,, a fi intelectual,, mai ales la sat , unde profesorul, învățătorul , preotul, erau persoanele importante din sat, persoane cărora mulți le cereau îndrumare și consiliere, astăzi când societatea în care trăim s-a schimbat atat de mult, profesorul, respectiv pedagogul își câștigă singur meritul de a fi respectat, de a fi plăcut, apreciat de către elevi și totodată prin intermediul elevilor, ca urmare a rezultatelor lor respectat de conducere, de părinți , mai exact de întreaga societate în care trăieste.

Comportamentul profesorului atât în cadrul instituției cât și în afara ei este și a fost atent monitorizat , deoarece prin activitatea ce o desfășoară este persoana ce ar trebui să fie exemplu pentru elevi necesar fiind să-și păstreze reputația . Nu trebuie să trecem cu privirea un lucru foarte important și anume ca astăzi în societatea în care trăim a fi pedagog (profesor) este la fel de greu, dacă nu chiar mai greu decât până acum fiindcă este o perioadă în care nu sunt puține acele cazuri de elevi problemă , elevi așa ziși chiulangii, elevi corigenți, elevi care nu aduc tocmai un plus Școlii Românești și nu numai fiindcă elevi problemă sunt nu numai în România sunt peste tot și spre mare noastră dezamăgire sunt în număr mare , lucru ce ne pune de-a dreptul pe gânduri în ceea ce priveste viitorul , iar pedagogului nu-i rămâne decât sa se străduiască să găsească soluții și metode cât mai eficiente care să dea rezultate și situația ce astăzi ne pune serioase probleme sa nu se generalizeze.

Pedagogul este un ,,organizator al învățării ,, având funcția de a îmbina aspectele obiectiv logice ,, ale cunoștințelor dobândite ,cu aspecte psihologice ,fiind totodată implicat și preocupat de aplicare principiilor didactice ,, a teoriei instruirii în transmiterea conținutului învățământului cât și de implicațiile psihologice ale actului transmiterii: psihologia evoluției copilului , psihologia învățării, etc.

Trezirea interesului elevilor și stimularea motivației acestora este un rezultat al ,,conducerii procesului instructiv,,.Totodată pedagogul este necesar să-și îmbogățească cunoștințele în permanență atât în ceea ce privește metodele de expunere , de prezentare și transmitere a cunoștințelor (informațiilor) deținute , fiindcă astăzi trăim într-o

societate cu un ritm alert de dezvoltare, lucru bun privit dintr-o direcție fiindcă orice ascensiune este benefică oricărei societăți , dar pe de altă parte poate fi și rău fiindcă la elevi dacă nu le este venit întru ajutor în alegerea căi ce urmează să o parcurgă, foarte ușor se poate alege o cale greșită ,dar acest ajutor în alegerea căi trebuie să vină din parte pedagogului ca o solutie, ca o îndrumare , nicidecum ca o impunere , o poruncă , fiindcă firea umana este foarte sensibila și elevii nu puțini ar alege cu siguranță cealaltă variantă și asta doar datorită faptului că li s-ar fi impus să aleagă acel drum așa zis bun.

„Abuzul de disciplinare” poate avea ca efect formarea unor „spirite conformiste și dependente, prin fixarea pe anumite atitudini apreciate de profesor”. Funcția didactică a profesorului se exprimă prin îndeplinirea statutului de model, partener, sfătuitor.

Totodata profesorul a jucat și în trecut și este necesar să „joace” în continuare acel rol de „consultant” al părinților, împărțind răspunderea formării copiilor, cu familia, lucru necesar, familia jucând un rol important în procesul de dezvoltare al unui copil lucru de care pedagogul este obligat să țină cont în permanență, deoarece orice persoană, mai bine zis fiecare individ își aduce aportul în dezvoltarea unei societăți.

Și nu în ultimul rând profesorul trebuie să știe că nu se poate realiza o instrucție și o educație unitară prin simpla „adiționare” a unor influiențe disparate , oferite de diverse discipline,astfel în dezvoltarea armonioasă a unui individ are un cuvânt de spus atât limba română, ca disciplină matematica, istoria , geografia, desenul, muzica, cât și religia și limbile străine, toate aceste discipline având un singur scop și anume o dezvoltare armonioasă a individului, în parte, dar totodata și a societații din care provine.

Bibliografie:

Constantin Cucoș, *Pedagogie*, EdituraPolirom, 2000
Ion Ovidiu Pânișoară, *Profesorul de succes*, EdituraPolirom, 2009
Vasile Cioca, Imaginea și creativitatea vizual plastică, Editura Limes, 2007
Petcu Mărioara, *Psihologia educației pentru domeniul artelor plastice*, Editura Albastra

Țendea Camelia-Florina
Școala Gimnazială
„Horia, Cloșca și Crișan”
Brad

Răspunsuri de ieri, răspunsuri de azi

Cum ar fi ziua fără soare, copacii fără frunze, grădinile fără flori și un neam fără dascăli? Ar fi o întrebarea la care aș cere răspunsuri de la cei care au trecut deja prin lumea școlii, de la cei care își numără invers anii până la marea trecere, de la aceia care nu mai sunt, dar și de la semenii timpului nostru.

Poate că aș afla dacă aș călători în timp... Într-un timp în care se iveau zorii învățământului românesc, într-unul al clădirii și apogeului acestuia.

Mi-ar fi plăcut acum, ca și atunci, învățământul să fie considerat o premisă a construirii și întăririi națiunii, un mijloc pentru a realiza unificarea societății. Dascălii erau cei mai respectați oameni ai locului. În perioada interbelică, era un privilegiu să fii profesor, acest fapt fiind reflectat și în salarii. Ovidiu Buruiană, lector la Facultatea de Istorie a Universității „Al. I. Cuza“ din Iași, care a studiat tendințele educaționale din perioada interbelică, spunea că un profesor câștiga în jur de 8.000 de lei pe lună, în timp ce un mecanic câștiga 2.500. Un profesor universitar titular ajungea să câștige și 26.000; atât câștiga și un prim-ministru. Un învățător câștiga cam 4.000-5.000 de lei, dar avea și foarte multe avantaje. Cum ar fi oare să avem și astăzi astfel de răsplată pentru efortul nostru?

Ce voi spune acum nu va fi pe placul unora, dar mi-ar place să știu că și calitatea profesorilor de azi este ca a celor din trecut. „Erau și profesori de liceu care erau de o calitate incredibil de ridicată, cu doctorate în străinătate. Garabet Ibrăileanu a fost mai întâi profesor la Liceul Internat, actualul Colegiu «Negruzzi», și apoi ajunge să fie la Facultatea de Litere, iar parcursul acesta era unul frecvent, nu era o separare ca acum, calitatea profesorilor din învățământul preuniversitar fiind una foarte ridicată. Sunt mulți profesori preuniversitari care sunt parlamentari, care acced la funcții publice”. (Ovidiu Buruiană) Iată ce calitate aveau oamenii școlii! Sigur că pentru astfel de oameni statul avea toate motivele să aloce fonduri substanțiale. Oamenii valoroși trebuie motivați mai ales atunci când rostul lor e de a lumina vlăstarele neamului și prin ele viitorul acestuia.

Și astăzi mai sunt dascăli valoroși, dar cine se mai îngrijește de ei? Unii ajung întâmplător la catedră, fac totul din mers, iar rezultatele dezastruoase au început sa fie scoase la iveală de câțiva ani. Bacalaureatul era cu adevărat un examen de maturitate, cu o comisie formată mai ales din universitari, se susținea la multe discipline. Examenele aveau loc în aceeași zi, absolventul trecea prin fața mai multor profesori; era evaluat cu adevărat. Bacalaureatul era chiar un moment important din viața cuiva.

Schimbarea în bine trebuie să înceapă cu însăși selecția viitorilor dascăli. O eroare fără margini a fost desființarea liceelor pedagogice-adevărate fabrici de dascăli- din care ieșeau adevărați profesioniști. Certificarea competențelor unui dascăl trebuie realizată în urma unui traseu de studiu riguros, evaluat corespunzător, bazat întru totul pe calitate profesională și morală. Apoi,...câte n-ar mai fi de schimbat!...Dar schimbarea poate începe cu noi! De ce ne temem? De ce ne e greu? Din cauza respectului față de colegii de breaslă, față de exercitarea cu profesionalism și noblețe a profesiunii, față de noi înșine? Când fiecare dintre noi, dascălii, ne vom sufleca mânecile hainei profesionale și vom face lecții ca atunci când am învățat să le facem, când vom vorbi întocmai ca într-o agoră, vom avea curajul să nu mai cerem ci să luăm, să nu mai cerșim căci ni se va da.

M-am întrebat și răspunsul se află la fiecare dintre noi “De ce spunea regele într-un mesaj adresat unui congres învățătoresc din 1923” Dacă soarta nu m-ar fi pus acolo unde sunt, aș fi fost învățător?”

Pentru noi, destinul a fost trasat: să purtăm alte destine și să culegem la final roadele: Oamenii. Nobilă misiune ni s-a încredințat, dar noi câtă noblețe mai avem?...

Educatorul religios

Tripa Felicia
Colegiul Tehnic Energetic
„D. Hurmuzescu”
Deva

A educa înseamnă a cultiva curățenia sufletească și buna cuviință a copiilor și tinerilor, a-l crește pe copil moral și în evlavie, a avea grijă de sufletul lui, a-i modela inteligența , a forma un atlet pentru Hristos; pe scurt, a te îngriji de mântuirea sufletului lui. Educația este asemenea unei arte: artă mai mare decât aceasta nu există, pentru că, dacă toate artele aduc un folos pentru lumea de aici, arta educației se săvârșește în vederea accederii la lumea viitoare. (Cucoș, 2002)

Educația religioasă este una din laturile educației, alături de educația intelectuală, educația estetică, educația fizică, educația civică etc. Ținându-se cont de faptul că idealul suprem al oricărui om este desăvârșirea, educația religioasă este determinantă pentru dobândirea acesteia. Necesitatea educației religioase este condiționată de necesitatea Religiei în viața omului, deoarece numai Religia poate răspunde la întrebările ultime ale existenței umane. Îndemnul pe care Domnul nostru Iisus Hristos îl dă ucenicilor Săi (*mergând, învățați toate neamurile*), îndemn spre educația religioasă, este valabil până la sfârșitul veacurilor.

Educația religioasă este acțiunea specific umană care se desfășoară conștient de către un educator, pe baza unor principii și cu ajutorul unor metode și mijloace specifice. Această educație este susținută de iubire, încredere și libertate, iar scopul ei este realizarea caracterului religios-moral al elevului, care să-l conducă la desăvârșirea creștină. Educația religioasă este posibilă întrucât Dumnezeu l-a creat pe om după *chipul Său* cu posibilitatea omului de a dobândi *asemănarea* cu El împlinind porunca desăvârșirii.(Matei 5, 48) Mintea și voința liberă, călăuzite de harul divin și de dorința de a săvârși binele desăvârșesc în om chipul lui Dumnezeu. Profesorul de religie *are menirea, vocația și datoria să cioplească în sufletul elevilor săi acel minunat „chip” pe care Dumnezeu l-a gândit pentru fiecare dintre ei*. (Șebu, 2000)

Profesorul de religie fiind *în pas cu lumea, dar nu ca lumea* (Plămădeală, 1999) va reuși să *cioplească* chipul lui Dumnezeu în sufletul elevilor săi, numai dacă educația religioasă va fi facilitată de respectarea unor metode și principii didactice. Răspunzând chemării Mântuitorului, asemenea Sfinților Apostoli, de a fi *pescar de oameni* (Matei 4, 19), profesorul va prinde cu mreaja cuvântului sufletul elevilor săi încercând să le dezvolte creativitatea la ora de religie. *Progresul omenirii nu este disponibil fără activitatea creatoare, teoretică și practică a oamenilor. Din acest motiv este firesc ca activitatea creatoare să fie considerată ca forma cea mai înaltă a activității omenești*.(Roșca, 1972) Pentru aceasta, pe lângă metodele tradiționale, profesorul va face apel la acele metode activ-participative (brainstorming-ul, metoda *ciorchinelui*, tehnica *cvintetului* etc.), oferindu-i elevului posibilitatea dezvoltării creativității. Un elev își dezvoltă spiritul critic atunci când: se implică activ în procesul de predare-învățare, adoptând o atitudine activă și interactivă; gândește critic și are o deprindere de gândire critică; preferă gândirea divergentă, imaginativă și creativă; acționează în totală libertate în planul alegerilor pe care le face; își valorifică și dezvoltă imaginația, originalitatea, inventivitatea, creativitatea; problematizează conținuturile și face descoperiri; are încredere în forțele proprii și dorință de autodepășire; devine responsabil.

Toate acestea se datorează factorilor creativității care sunt de natură intelectuală, caracteriali, sociali. Imaginația, memoria și inteligența însumează factorii intelectuali ai creativității. Factorii caracteriali sunt: motivația, aspirația creatoare, voința fermă, perseverența, iar factorii sociali stau la baza dezvoltării creativității prin faptul că ei pot motiva creația, pot stimula imaginația, pot da naștere unor idei inovatoare, dar în același timp au puterea de a inhiba aceste tendințe în funcție de aspirațiile societății și raportul dintre societate și persoanele care manifestă dorința de creație.

Cele mai importante blocaje în dezvoltarea creativității sunt, cel mai probabil, cele de natură emotivă. Pur și simplu teama de a greși împiedică procesul creativ, unii elevi refuzând să-și ducă sarcina la îndeplinire din această cauză. Un alt aspect al acestui blocaj este teama de competiție (colegul probabil va spune ceva mai interesant decât celălalt elev) și, în fine, poate apărea descurajarea deoarece procesul creativ presupune efort intelectual susținut de multă muncă.

Atât creativitatea elevilor dezvoltată la ora de religie prin diverse metode activ-participative, cât și momentele de relaxare, oferite de vizitele și excursiile de la biserici și mănăstiri, însumate cu serbările școlare și concursurile religioase converg spre dobândirea desăvârșirii creștine și a mântuirii sufletului elevilor.

Bibliografie:

1. *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1988;
2. Cucoș, Constantin, *Educația religioasă – repere teoretice și metodice*, Editura Polirom, Iași, 1999, p.242;
3. Plămădeală, Antonie Mitropolit, *Biserica în mers*, vol. II, Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu, 1999, p.169;
4. Roșca, Al., *Creativitatea,* Ed. Enciclopedică Română, București, 1972;
5. Șebu, Sebastian, preot prof. univ. dr., Opriș, Monica, Opriș, Dorin, *Metodica predării religiei*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2000.

Tripa Louise-Gabriel
Colegiul Tehnic Energetic
„D. Hurmuzescu”
Deva

Violența și educația religioasă

Noţiune quasi-abstractă, un fapt, o întâmplare, simplă coincidenţă sau o ...realitate terifiantă a secolului XXI- lea? Depărtarea de normalitate, de păstrarea unor anumite principii moral-etice şi spirituale au reuşit să se propage în conştiinţa şi *spiritualitatea* zilelor noastre. Au reuşit să se propage în conştiinţa şi deprinderile multora dintre cei cu care convieţuim sentimentul intoleranţei, al dezbinării, al urii.

Din punct de vedere istoric această manifestare generalizată îşi are punctul de plecare încă din momentul săvârşirii crimei biblice a urmaşilor protopărinţilor Adam şi Eva-Cain răzbunându- se asupra fratelui său Abel, omorându-l. În această conjunctură poate fi invocat şi păcatul primordial- mândria, cât şi păcatul mâniei. Mânia este o dorinţă aprinsă, prin care cel mâniat caută să-şi răzbune nereuşita asupra celui ce l- a întristat sau a nemulţumirii răzvrătite.

Deplasându- ne cu ajutorul şi puterea imaginaţiei şi alcătuind o buclă în timpul uman măsurabil (*cronos*), *urmaşii lui Cain* sunt cei ce promovează ideea unei societăţi bazate pe principiul violenţei şi a impunerii în orice modalitate sau mijloace. Sintagma lumii antice *Ochi pentru ochi, dinte pentru dinte* este revalorizată. În această conjunctură, ei apelează la o altă faţetă a fenomenului violenţei ce este promovată din epoci istorice la grad de artă a dialogului, a diplomaţiei. Mecanismul este uşor de sesizat: violenţa verbală, gestuală o vor precede pe cea comportamentală. Cu alte cuvinte, arta diplomaţiei se întrebuinţează de anumite stereotipii declanşând ura socială şi poate şi cea mai gravă formă, ce alimentează factorii de risc în declanşarea unui conflinct – ura interetnică.

Lideri mondiali ce-şi arogă drepturi de iluminaţi mediatori, *făcători de pace* şi organizaţiile politico-economice mondiale maschează violenţa sub ideea nobilă a *luptei împotriva intoleranţei, pauperităţii şi a terorismului*. Astfel, într-un registru mult mai fin, confruntarea ideilor se duce şi pe un climat social guvernat de tendinţa de mondializare, uniformizare a valorilor. Din acest punct de vedere se încalcă multe din legile fireşti, unanim recunoscute de toate culturile şi civilizaţiile actuale. Gândurile meschine şi interesele economice ale marilor forţe ce dictează sunt subtil introduse de o politică promovată pentru prima oară în istorie de către Iluminism (*Liberté,egalité,fraternité*), într- un ambalaj extrem de atractiv al principiilor democraţiei.

Este lesne de observat că, în acest început de mileniu, un om puternic, credibil şi de succes e acela ce posedă pe lângă capital material şi o pseudo- calitate- temperament vulcanic, ardent în susţinerea unor aşa-zise proiecte sau a promovării Eu-lui personal, indiferernt de situaţie. Astfel, omul mileniului trebuie să-şi însuşească şi să-şi „îmbogăţească” caracterul atât la nivel înalt, cât şi în viaţa cotidiană.

În actualul context, această manifestare a acestor impulsuri nervoase sau a unor forme hibride, lipsa de stăpânire în limbajul verbal sau comportamental, constituie baza unei realităţi a unei societăţi definite de maxima latină adaptată: *Dezbină, urăşte şi stăpâneşte!*

Aceasta are rezonanţă în trecutul nu foarte îndepărtat al confruntărilor şi a atrocitaţilor mondiale ale secolului trecut, cât şi în ideologiile regimurilor extremiste toltalitare ce au „moştenit” şi promovat cu fervoare lupta omului contra omului şi implicit contra lui Dumnezeu.

Dintr- un alt punct de vedere, violenţa este posibilă în special prin experimentarea unor stări sufleteşti aparte...pervertite. O parte însemnată a *Noii Ordini* mondiale nu mai are puterea de a conştientiza noţiunea de raţiune şi îşi motivează acţiunile, fiind conduşi fie de interese materiale fie de propria dorinţă de a se răzbuna. De cele mai multe ori, din nefericire,instituţiile şi factorii determinanţi în luarea deciziilor au insrumentul adecvat, acea putere de a se folosi ca mijloc de impunere a *Noii Ordini* într- o formă derivată a violenţei: embargo-ul comercial internaţional. Totodată au „privilegiul” de a impune într- un mod arbitrar seturi de norme şi legi ce încurajează pe de o parte nemulţumirea generală şi o anumită stare de violenţă interiorizată, mocnită a unor populaţii neavansate economic sau tehnologic. În detrimentul unei (re)concilieri ce poate aminti *întoarcerea spre Dumnezeu*, bazat pe duhul blândeţei, marile organizaţii militare mondiale confirmă răsturnarea ierarhică a valorilor instaurând pe Terra o stare de permanentă crispare şi nemulţumire.

În cazul dat în care omul nu vrea şi contestă prezenţa Fiinţei Divine, Creatoare tot prin modelul iniţial violent încearcă nu numai a o renega, ci mai mult a o substitui prin diverse moduri, ştiinţe sau moduri.

Fiţi înţelepţi ca şerpii şi blânzi ca porumbeii poate constitui un îndemn peste timpuri adresat de Divinitate umanităţii violent(at)e. Întoarcerea spre şi către Dumnezeu şi totodată recunoaşterea Sa constituie antidotul, tot cum un balsam se aplică peste o rană curăţind-o şi având forţa unei vindecări. Primul pas îl constituie apropierea şi mărturisirea că Dumnezeu există şi astfel are loc minunea reîntâlnirea omului cu Cel ce l-a creat.

Totodată, eliminarea violenţei se poate ameliora şi cu promovarea unei atitudini nobile, filantropice, de ajutorare a semenilor aflaţi în impas. Se poate motiva acest fapt, deoarece acest dar a fost înmagazinat în fiecare dintre noi. A realiza şi a dori Binele dezinteresat este o virtute ce calmează, liniştește şi apropie sufletele indiferent de cultură, vârstă sau rasă. Desigur, fără a exagera tradiţia ortodoxă admite rugăciunea, binecuvântarea şi iubirea (credinţa, nădejdea şi dragostea) ca mijloace, adevărate arme spirituale împotriva tuturor încercărilor, exagerărilor şi patimilor.

Violența și educația religioasă

În concluzie, din moştenirea cuvântului Evangheliei, *cuvinte ale Vieţii veşnice* ce nu trebuie considerate drept o simplă informaţie ci o mărturie eternă, implacabilă edificator este cuvântul Mântuitorului Hristos: *Fericiţi cei blânzi că aceia se vor mângâia* (Matei 5, 7).

Vesa Clara-Raluca
Colegiul Tehnic
„D. Leonida”
Petroșani

Profesorul generației smart

Dacă vrem să dăm un nume generației pe care o instruim ca profesori astăzi, atunci cred că cel mai potrivit nume ar fi cel de generație smart, în care fiecare copil încă de la grădiniță știe să se joace pe computer, tabletă sau smartphone atât de frecvente în viața familiilor lor.

Profesorul care îi instruiește pe acești copii trebuie să se adapteze schimbărilor acestei generații. Și atunci vine întrebarea : Cum ar trebui să fie un profesor și mai ales cum îi privesc elevii de astăzi pe profesori?

În ciuda unei păreri ce se vrea tot mai generală, cum că ar fi intervenit o ruptură în relația elev-profesor, părere pe care o vedem aruncată pe piață, uneori de persoane care nu au legătură cu sistemul educațional, preluată apoi de analiști de profesie în talk-show-uri ce se vor pretențioase, elevii au mărturisit că, în majoritatea cazurilor, sunt mulțumiți de modul de prezentare a profesorilor la clasă, au o relație constructivă cu aceștia, chiar dacă, recunosc, "profesorii au mult de furcă cu ideile revoluționare ale elevilor din ziua de astăzi". Au fost și elevi care au spus că își doresc ca, în relația elev-profesor, să existe mai multă apropiere, iar distanța dintre catedră și bancă să se diminueze și dacă s-ar putea chiar să dispară.

Dacă pe părinți și-i doresc cei mai buni prieteni, pe profesori, elevii îi vor un sprijin permanent, să-i ajute la greu și să nu-i certe. Iată părerile câtorva elevi: "Din clasele mici, am privit-o pe doamna dirigintă ca pe "mama de la școală"; era toată ziua cu noi, ne asculta, ne îndruma; a rămas pentru mine modelul de profesor neegalat sau neatins până astăzi, din păcate", și-a amintit Ioana, elevă în clasa a IX-a. Ea crede că a fi profesor este mai mult decât o meserie și ai nevoie de un dar special pentru a fi un dascăl bun, care să lase imprimat ceva de folos în mintea și sufletul copiilor. "Nu este simplu să reușești să fii pe placul elevilor, mai ales că în ziua de astăzi elevii sunt altfel, au mai multe pretenții, unele exagerate, și profesorul nu prea mai are mijloace de constrângere atunci când elevul are un comportament neadecvat în clasă. Și dacă se ajunge la amenințări și la note rele, nu este bine tocmai pentru că toate acestea nu rezolvă ceva; poate doar orgolii și ambiții mai mari. Personal, cred că un profesor bun este acela care reușește să ne învețe jucându-se, adică totul să fie prin joc, exerciții care să ne antreneze într-o competiție cu noi înșine", susține Cristina, care se pregătește intens pentru examenele de evaluare la sfârșit de clasa a VIII-a.

În jurul programei prea încărcate, a temelor care parcă nu se mai sfârșesc, se țese o discuție mereu tumultuoasă, însă am vrut să ascultăm și soluții propuse de cei mici, principalii actori ai acestei scene complexe, învățământul românesc. Pe lângă ore mai interactive, cel mai mult elevii își doresc ca profesorii să fie bine pregătiți, pentru că sunt conștienți că doar un profesor cu o instrucție teoretică temeinică va găsi soluții la lipsa lor de râvnă, uneori, în a învăța, dar mai ales le mai face orele și materia pe care o predă mai atractivă. "Profesorii trebuie să fie inventivi, să comunice foarte bine cu noi, să nu ne lase să ne plictisim, să știe să ne facă să iubim materia pe care o predă; să aibă acel talent care să ne facă să ne dorim să aprofundăm un lucru, să-l descoperim; cred că un profesor se aseamănă foarte mult cu un arhitect - realizează împreună cu noi un edificiu, o construcție frumoasă la care privim cu mândrie și peste mulți ani bucurându-ne de ceea ce am fost în stare să realizăm. Cred că un profesor bun reușește să scoată tot ce e mai bun din elevii săi, așa putem remarca un profesor bun, privind la ce am ajuns noi peste ani; desigur, intervin și alți factori, dar profesorii pe care îi avem sunt definitorii în formarea noastră", crede Ana Maria, o liceană de 16 ani.

În contextul social actual, pe fondul crizei economice și a celei financiare, se cristalizează tot mai profund criza socială, dar în special cea morală, în detrimentul familiei creștine. Necesitatea unui trai decent îi împinge pe părinți spre locuri de muncă unde petrec foarte multe ore, iar copiii își iau modelele morale din mediul în care trăiesc, dar mai ales din ceea ce văd la televizor și în mass-media. Rolul important care îi revine profesorului este acela de a implementa cunoștințe, dar și a înrădăcina și consolida precepte morale structurale. De asemenea, profesorul nu trebuie să fie doar dascălul clasei, ci catalizatorul, îndrumătorul și coordonatorul tinerelor suflete pe drumul vieții. Aș adăuga aici și faptul că doar ora de curs nu este suficientă profesorului, la aceasta trebuind să vină, în completare, și alte activități extracurriculare, concursuri, simpozioane și programe educaționale menite să întregească acest cerc al cunoașterii. Relația elev-profesor este obligatoriu să se înscrie pe o axă bilaterală, centrată pe elev și nevoile sale spirituale și morale.

Relația elev-profesor vine ca importanță după cea copil-părinte și, având în vedere riscul crescut al distanțării tot mai mari dintre copii și părinții care sunt din ce în ce mai ocupați sau plecați în străinătate, o mutație a ierarhiei - profesorii care sunt obligați să ia locul unor părinți tot mai absenți din viața copiilor lor.

La clasă problemele continuă, este un ciclu din care ei, copiii, ies mai întăriți, mai pregătiți pentru viață, orizontul cunoștințelor se lărgește. Trebuie să avem grijă ca să nu întrerupem acest ciclu, acest ambient în care copiii se pot dezvolta frumos și ne putem bucura de ei, iar acest orizont înseamnă Familie – Școală - Comunitate, părinte - profesor – prieteni.

Profesorul tânăr trebuie să se redefinească și nu știe cum. Singurele modele pe care le are, singurele modele pe care le avem, sunt acelea ale propriilor noștri profesori, ipostaze pământene ale lui Zeus. Profesorul este încă, din păcate, pentru generații întregi de oameni ajunși acum la maturitate, un depozitar universal de informații. Or, astăzi, mi se pare că

Profesorul generației smart

nu informația în sine generează putere, ci capacitatea de a o selecta și folosi. Informația e azi accesibilă oricărui țânc ce descoperă internetul și motoarele de căutare. S-a schimbat, deci, din temelii, paradigma societății românești. Profesorul nu mai e membrul unei caste exclusiviste, el nu mai are aură mitică, e o ființă umană pe care o întâlnești seara în cluburi, care își bea cafeaua dimineața, care stă la coadă pentru a-și plăti impozitele ș.a.m.d.

Se spune în zilele noastre frecvent că ceea ce a dispărut în relația profesor-elev e respectul.

Informații, informații, informații… Marele pericol este că ceea ce se cere e mult mai ușor de făcut decât ceea ce trebuie făcut. nenumăratele reforme din învățământul românesc au eșuat lamentabil. Ceea ce trebuie schimbat la noi este însăși fișa postului de profesor. În paralel cu noi metodologii, noi manuale, noi programe, noi cerințe la examen. Dar cine să facă asta? Majoritatea comunității academice românești e încă tributară unei anumite idei preconcepute despre ce înseamnă să fii profesor. Apoi, destinatarul educației e și el profund alterat. Elevii și studenții sunt plictisiți (acesta pare să fie noul mal de siècle). Părinții au crescut în școli în care dascălul era și gardian, și procuror, și judecător. Școala era o mini-republică discreționară. Și… părinților noștri le-a plăcut. Au nostalgia acestei școli, au impresia că acesta e secretul, că de aceea ei sunt în multe cazuri mult mai educați decât propriii lor copii. Profesorii înșiși visează la reinstaurarea unei Vârste de Aur în care sa fie respectați ca pe vremuri. Ceea ce nimeni nu pare să realizeze cu adevărat este gradul în care societatea românească s-a schimbat în ultimii, să zicem, treizeci de ani. E, deci, un cerc vicios. În istorie, din cercurile vicioase se iese de fiecare dată când o elită minoritară decide să schimbe ceva, plătind, evident, un preț (riscul de a deveni extrem de impopular). Așa cum societatea românească s-a obișnuit cu un anume tip de școală, ea se poate obișnui și cu altceva. După inițialele ezitări, rezistențe și proteste. Și după renunțarea la idealizarea învățământului comunist. Ca în atâtea alte domenii, comunismul a plantat adânc în mintea multora dintre noi o imagine deformată pe care, creduli și naivi, o luăm drept realitate.

Tot de la comuniști am învățat să facem totul astăzi și să așteptăm rezultatele mâine la prima oră. Iluzii… Poate că dacă am fi început să schimbăm ceva ieri, am fi avut rezultate într-o generație-două. Cum ieri nu am făcut nimic și se pare că și ziua de astăzi e pierdută, ne rămâne să sperăm că poate începem să ne trezim mâine. Iar dacă ne vom trezi mâine dis-de-dimineață, poate că vom avea un sistem de educație funcțional în vreo jumătate de secol. Asta dacă, repet, începem să lucrăm de mâine… Ceea ce e cu totul și cu totul improbabil…

Vulcan Ana-Maria
Colegiul Național
„Decebal”
Deva

Profesorul și lumea contemporană

„Profesorul este ca o lumânare care îi luminează pe alții, consumându-se pe sine” (Giovanni Ruffini)

Conform *Dicționarului explicativ al limbii române* profesorul este o „persoană cu o pregătire specială într-un anumit domeniu de activitate și care predă o materie de învățământ în școală”(DEX, 1998, pag. 855).

În zilele noastre meseria de profesor implică o serie de roluri, responsabilități, calități și competențe. De fapt profesorul este conducătorul activității didactice care se desfășoară în vederea atingerii obiectivelor și competențelor prevăzute de programele școlare și el este cel care dă sens și finalitate educativă tuturor componentelor implicate în procesul de învățământ. Dacă în școala tradițională profesorul juca rolul de transmițător al informației către elevi, care doar o receptau și o reproduceau, în școala zilelor noastre profesorul devine conducătorul unui proces atât informativ cât și formativ, orientând și sprijinând elevii să ajungă printr-un efort propriu la descoperirea cunoștințelor. Aceste cunoștințe urmează să fie apoi prelucrate și integrate de învățăcei în structura lor cognitivă și duc la formarea lor ca viitori cetățeni responsabili ai societății contemporane.

Pe lângă acest rol de conducător al procesului educativ profesorul mai trebuie să fie și un adevărat agent motivațional, care să declanșeze și să întrețină interesul elevilor și dorința lor de a învăța cât mai multe lucruri noi.

Prin personalitatea și prin acțiunile sale profesorul reprezintă sau ar trebui să reprezinte un model pentru elevi, dar și un sprijin pentru familie. Profesorul trebuie de fapt să îndeplinească o misiune foarte importantă – aceea de a asigura formarea și pregătirea elevului către viață. Profesorul nu poate fi un simplu funcţionar, ci el este un om care are o vocaţie şi o misiune. Pentru a fi un model veritabil pentru elevi, profesorul trebuie să se identifice cu idealul cultural-educativ al comunităţii şi să trăiască autentic în valorile acestuia. Un profesor adevărat nu poate fi niciodată înlocuit de un computer, tocmai pentru ca acesta din urmă nu poate să se instituie într-un model cultural. El poate purta un mesaj informativ, chiar foarte cuprinzător dar nu şi unul formativ.

Conform noului curriculum naţional profesorul mai are şi rolul de «creator de situaţii de învăţare» - acestea presupunând crearea de activităţi adecvate competenţelor proiectate. Cu cât aceste situaţii de învăţare vor fi mai bine alese sau imaginate de profesor cu atât mai eficace şi mai interesantă va fi activitatea de instruire.Se schimbă de asemenea şi tipul relaţiei dintre profesor şi elev, această relaţie fiind una de colaborare, care se extinde şi dincolo de lecţia propriu-zisă. Profesorul îl poate îndruma pe elev în călătoriile sale pe internet, îl poate consilia în selectarea diverselor surse de informare, dar şi în scrierea unor lucrări legate de propria disciplină sau înrudite cu aceasta.

Profesorul trebuie să-şi redimensioneze continuu rolurile şi ipostazele de învăţare, manifestând un comportament deschis şi o atitudine pozitivă, el trebuind să promoveze o învăţare interactivă şi să stimuleze potenţialul creator al discipolilor săi. Profesorul cu un comportament creativ superior (inventiv, inovator, chiar emergent) trebuie nu numai să organizeze spaţiul şi activitatea, ci şi să participe alături de elevi la elaborarea cunoştinţelor; să servească drept model în legăturile interpersonale şi să încurajeze interacţiunile cooperante dintre elevi; să-i îndrume cum să-şi folosească timpul şi spaţiul învăţării eficiente şi materialele; să ajute individul sau grupul să extragă din documente informaţiile necesare, valorile şi resursele utile.

Echilibrul intelectual și psihic, luciditatea, intuiția, bunul-simț, tactul pedagogic sunt calități indispensabile unui profesor. La acestea se adaugă calități morale, cum ar fi obiectivitatea, generozitatea, modestia, blândețea, cinstea, sinceritatea, demnitatea, conștiinciozitatea. Profesorul în calitatea sa de formator de caractere trebuie să fie în permanență preocupat de imaginea sa oferită elevilor, aspecte minore ca punctualitatea, valorificarea integrală a timpului lecției, modul de adresare, ținuta, gestica, mimica sunt încărcate de semnificație și au valoare formativă.

Trăsăturile negative de personalitate ca superficialitatea, cinismul, încăpățânarea, apatia, indiferența, rigiditatea, agresivitatea creează o atmosferă nefavorabilă în actul educativ. Însă agreabilitatea, gradul de deschidere spre ceilalți, amabilitatea, răbdarea, stăpânirea de sine, dorința de a ajuta, sociabilitatea, încrederea, capacitatea de a înțelege problemele întăresc calitatea actului instructiv.

Devin profesori apreciați acei profesori care știu cum să le capteze elevilor atenția și să le-o mențină pe tot parcursul lecțiilor, să formuleze cu claritate competențele urmărite în cadrul fiecărei activități didactice, să reactualizeze cunoștințele anterioare necesare învățării, să predea accesibil și convingător noile cunoștințe, să creeze situații de învățare adecvate, să dirijeze învățarea și să obțină feed-back, ori de câte ori este nevoie, să evalueze prin metode variate.

Bibliografie:

Nicola, I., *Tratat de pedagogie școlară*, București, EDP, 1996
Stan, E. , *Pedagogie postmodernă*, Iași, Institutul European, 2004
www.referate.com

Profesorul, tehnologia și telefoanele inteligente

Zaharie-Iosif Liziana
Colegiul Național
„I.C. Brătianu”
Hațeg

Nu mai este o noutate pentru nimeni faptul că școala de azi nu mai seamănă cu cea de ieri.În ultimii ani, o avalanșă de noutăți s-a abătut asupra bietului cadru didactic, care nu trebuie să fie doar foarte bine pregătit în ceea ce privește materia pe care o predă, ci trebuie să dețină și certificate peste certificate, care să-i ateste variatele și vastele competențe: ECDL, INSAM, INTELTeach, Formator,Management educațional și câte și mai câte.

Prinși între necesitatea de informare în domeniul fiecăruia și avalanșa tehnologică, cum să ne mai mirăm că viteza cu care tastăm cuvintele sau dibăcia cu care reușim să conectăm diversele gadgeturi care ne fac lecțiile mai ușor de înțeles pentru generațiile actuale stârnesc zâmbetele învățăceilor noștri.Parcă mai ieri auzeam de părinți care depuneau reclamații la Inspectoratele Școlare la adresa profesorilor de limbi străine care mergeau la ore cu casetofonul sau cu CD player-ul.Mă întreb ce ar mai spune aceștia dacă ar ști că mulți dintre acești profesori postează fișele de lucru cu teme pe Facebook, corectează proiectele pe care elevii le încarcă pe wikispace-ul clasei sau folosesc pentru exercițiile de înțelegere a textului audiat podcast-ul.

Un singur gadget pare să nu își găsească locul pe pupitre: mult hulitul telefon inteligent, sau smartphone-ul.ROFUIP-ul îl va izgoni definitiv în adâncurile buzunarelor elevilor(oare ?) și ne va transforma pe noi, profesorii, în detectivi spre găsirea negreșită a obiectelor nedorite în timpul orelor.Dar ce ar fi ca aceste obiecte care ne terorizează dar fără de care nu putem trăi, să se transforme în aliații noștri în ale educației școlare?

Un studiu res!com, realizat de Mercury Research. Și publicat de site-ul www.Business24.ro arăta că aproape 40% dintre studenții și elevii români dețin un smartphone, aceștia fiind în top și la capitolul conectării la internet. La nivel general, 12% dintre românii cu vârsta peste 14 ani dețin un smartphone, iar 5% o tabletă. Potrivit cercetării, dacă in randul angajaților doar aproximativ unul din șase deține un smartphone, procentajul elevilor și studenților este mult mai mare, ajungand la 38%.

În privința tabletelor, elevii si studenții dețin supremația, 14% dintre aceștia având un astfel de dispozitiv, comparativ cu 9% dintre antreprenori sau 6% dintre angajați.Tot liceenii și studenții se află înaintea altor segmente în ceea ce privește posesia ambelor gadgeturi. Astfel, 8% dintre aceștia dețin atât un smartphone, cât si o tabletă, aproape de trei ori mai mult decât media națională (3%).

Este clar că nu mai putem neglija aceste obiecte,pe care astăzi le folosim de la plata facturilor la rezervarea de vacanțe și care , cel puțin pentru profesorii de limbi moderne se pot dovedi aliați de nădejde datorită aplicațiilor care pot fi instalate și folosite pentru toate aspectele predării, de la vocabular la gramatică sau pregătirea examenelor Cambridge , mai ales dacă aceste aplicații sunt gratuite.

Primul lucru care ar trebui făcut este să îi întrebăm pe elevii noștri ce sisteme de operare au instalate pe telefoanele și tabletele lor, pentru a le putea indica cele mai bune aplicații pentru fiecare, indiferent că e vorba despre Android, iOS, Windows Phone or BlackberryOS.

Voxy este o aplicație populară, care oferă scurte povestiri pe teme variate, jocuri pentru învățarea limbilor străine,precum și teste care verifică gardul de înțelegere.Poate fi descărcat gratuit pe Android sau iPhone.

Babbel oferă materiale variate, de la cursuri pentru începători la exerciții complexe de gramatică.Sistemul detectează singur nivelul și sugerează cursuri care corespund intereselor și cunoștințelor utilizatorului.Se pot studia astfel engleza, germana, suedeza, spaniola, italiana, portugheza, turca, poloneza, norvegiana, indoneziana, daneza, franceza și rusa.

My WordBook Această aplicație a fost dezvoltată de British Council împreună cu Cambridge University Press și oferă un mod interactiv de învățare a vocabualrului prin exerciții interactive.Aplicația poate fi descărcată pentru Android și iPhone și este gratuită.

Conversation English oferă 20 de lecții, fiecare însoțită de video-dialog.Aplicația oferă posibilitatea de a citi conversațiile pentru a răspunde la întrebări și a completa diverse exerciții, punînd accent pe engleza conversațională.Este accesibilă pe iTunes.

English Grammar in Use Tests Dezvoltată de Cambridge University Press , aplicația se bazează pe seria de mare succes Grammar in Use și permite elevilor să exerseze gramatica limbii engleze printr-o serie de teste care sunt mai apropiate de jocuri.Nu este o aplicație gratiută, dar este una dintre cele mai bune pentru elevii care vor să exerseze gramatica în timp ce merg cu autobuzul.

IELTS Master Vocabulary Guide este aplicația perfectă pentru elevii care vor să ia examenul Cambridge IELTS.Este o

completare perfectă pentru cartea de teste și oferă multe exerciții de vocabular.Se poate descărca de pe iTunes împreună cu versiunile pentru examenele TOEIC și TOEFL.

Cambridge Advanced Learners' Dictionary nu este un dicționar gratuit, și sunt multe de acest fel, dar este mult mai ieftin și mai la îndemână decât varianta printată.

Google Translate App este folosit de elevii noștri ca dicționar, dar profesorii pot utiliza aplicația pentru verificarea ortografiei.

Busuu, este o aplicație care prezintă mai mult de 3000 de cuvinte și expresii și acoperă o gamă largă de subiecte, prin vocabular și teste interactive. Are nivelul de la începător la avansat și poate fi descărcat pe iPhone și Android(20 de lecții sunt gratuite).

Quizlet.com ne ajută să exersăm vocabularul prin jocuri, folosind cuvintele în propoziții .Aplicația este grauită și poate fi descărcată de pe site.Un podcast este un fișier audio care poate fi descărcat de pe internet pentru a fi ascultat pe calculator, MP3 sau telefon,Se pot face abonamente și podcastul este trimis ăn căsuța de mail în fiecare zi, ca un ziar obișnuit.

BBC 6 minutes, gratis pentru Android și iOS, oferă programe lungi de șase minute care se pot asculta și fără a fi descărcate.Sunt publicate în fiecare zi de vineri.Pentru Android se oferă și scriptul dialogului.

ESL podcast este gratuit pentru Android și iOS. În fiecare episod vorbitorii explică sensul cuvintelor din dialoguri. În ESL podcast Android unofficial app poți vedea lista de cuvinte și dialogul transcris.

The English we Speak este gratuit pentru iOS, este realizat de BBC și prezintă episoade a câte trei minute care oferă sensul expresiilor din dialoguri în context.

British Council Elementary Podcast - Pre-Intermediate, tot episoade de 30 de minute. În iOS – se pot descărca fișiere PDF și se pot printa aproape 22 de pagini de exerciții care sunt legate de episod, împreună cu soluțiile. În Android se poate vedea transcriptul în timp ce se ascultă și se fac exercițiile, iar răspunsurile vor fi verificate instantaneu.

Soundcloud.com este ideal pentru a le da elevilor să facă acasă o temă legată de vorbire, deoarece își pot înregistra vocea și pot trimite fișierul profesorului sau altor colegi.

Livemocha Comunitatea Livemocha este formată din entuziaști: profesori, experți, vorbitori nativi și alte persoane care învață limbi străine. Membri acestei comunități se ajută unii pe alții să învețe: lasă comentarii la exercițiile efectuate, oferă feedback, oferă conversații prin video-chat, audio-chat și oferă informații culturale.Aceste lecții sunt accesibile în 35 de limbi.

Iată deci că tehnologiile noi, inclusiv aplicațiile pentru telefoanele inteligente, pot să fie folosite spre ușurarea muncii profesorilor moderni,spre beneficiul elevilor și poate vor duce la schimbarea percepției acestora despre oamenii de la catedră.

Colaborarea și cooperarea profesor-elev

Zlăgneanu Liliana-Mirela
Colegiul Economic
„E. Gojdu”
Hunedoara

Relația de colaborare și cooperare între educator și cel educat își justifică existența prin faptul că acțiunea educativă poate fi privită ca un parteneriat între cei doi ,,poli”. Cooperarea ar putea fi înțeleasă ca un mod de coordonare a eforturilor în vederea atingerii unor obiective comune, ce nu pot fi realizate prin efort individual ci prin constituirea unui parteneriat elev - profesor în derularea activității educative. O astfel de relație presupune democratizarea procesului de predare-învățare și implicit utilizarea unor metode participative cum ar fi problematizarea, abordarea euristică (elevul și profesorul situați pe același plan într-un moment dat), dezbatarea, conversația euristică, etc.

Pentru perfecționarea relației și colaborării profesor - elev este necesar să se ia în considerare, pe de o parte obiectivele educative în școală, iar pe de altă parte, psihologia tineretului contemporan care are parte de schimbări în funcție de evoluția societății pe plan social, politic și economic.

Astfel cadrul didactic nu mai este doar o sursă de informații și restricții, ci el devine organizatorul, îndrumătorul, coordonatorul principal în acțiunile cu elevii, iar aceștia, la rândul lor, nu vor mai fi simpli receptori ai unor informații, ci co-participanți la propria formare.

Relația afectivă dintre profesor și elevi constituie o altă alternativă în cadrul tipurilor de relații educaționale, deoarece climatul afectiv își poate pune amprenta, ,,pozitiv” sau ,,negativ“, în întreaga viață a clasei. De aceea, este benefic ca în cadrul fiecărei clase să domine o atmosferă destinsă, relaxantă, aptă de a asigura o desfășurare în cele mai bune condiții a oricărei activități din școală. Dar, acest climat destins nu trebuie să depășească limitele rezonabilului, nu trebuie să degenereze și să scape de sub controlul cadrului didactic, ci să fie suficient de permisiv încât elevilor să li se ofere posibilitatea de a adresa întrebări, de a-și exprima opinii, fără a avea rețineri sau repercusiuni în demersul activităților și acțiunilor acestora.

Educatorul, în esență, trebuie să empatizeze cu elevii, trebuie să pătrundă în psihologia, sentimentele și trăirile celui educat, să se apropie suficient de mult încât să cunoască universul interior al fiecarui elev. În acest mod, se pot asigura condiții favorabile pentru buna desfășurare a procesului de predare și învățare, precum și pentru menținerea unor relații echilibrate cu elevii.

Alături de dimensiunea formativă și informativă, acțiunea educativă are o importantă valență relațională ce rezultă din tipul de relații care se stabilesc între formator și persoana în formare, adică elevul. Aceasta înseamnă că în funcție de calitatea relațiilor care se stabilesc între profesor și elevi ele influentează în mare măsură felul în care aceștia receptează și asimilează cunoștințele, noțiunile transmise, iar achizițiile pe care și le însușesc să fie durabile și eficiente, să constituie temelia unor obiective și țeluri în viață.

Capacitatea educatorului de comunicare față de elevi, de a transmite pe care verbală sistemul de cunoștințe, calitatea managerială și măiestria pedagogică joacă un rol foarte important în formarea și stabilirea unor relații socio-afective positive bazate pe înțelegere și cooperare.

Plasticitatea comunicării și colaborării cadrului didactic cu clasa sporește calitatea mesajului transmis, fapt pentru care oricărui profesor i se cere să fie un mânuitor abil al cuvântului și dialogului, în așa măsură încât să capteze cu ușurință atenția și interesul elevilor.

La finalul acestei prezentări țin să subliniez faptul că fiecare profesor, indiferent de disciplina pe care o predă, trebuie să desfășoare activitățile într-un cadru afectiv, empatic, creând un climat favorabil în clasă, toate acestea având ca rezultantă creșterea randamentului școlar.

Acest volum a fost tipărit într-un tiraj de 250 de exemplare.

S.I.P. HUNEDOARA

5 OCTOMBRIE 2014

ISSN 1844 - 203X

Deva, 330065, str. Gheorghe Barițiu nr. 2
tel/fax: 0254 211 642 - e-mail: sip@siphd.ro
www.siphd.ro